

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ПОЛІЕКОГРУПП»
Україна, 54030, м. Миколаїв, вул. Потьомкінська, 13/5
тел: (067) 524-41-02
e-mail: poliecograpp@gmail.com
р/р 26005878932887 у АТ «УкрСиббанк»,
МФО 351005 ЄДРПОУ 42791632

**ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ПРОЄКТУ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА
КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2022 РІК**

Директор ТОВ
«Науково-Виробниче Підприємство
«Поліекогрупп»

О.В. КУШНІР

Дніпро
2021

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	7
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКУ ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	61
2.1. Атмосферне повітря.....	62
2.2. Водні ресурси	75
2.3. Земельні ресурси та ґрунти.....	82
2.4. Надра	86
2.6. Біологічне та ландшафтне різноманіття, природно-заповідний фонд та національна екологічна мережа.....	87
2.7. Загальна характеристика тваринного світу	142
2.8. Відходи	143
2.9. Демографічна ситуація та стан здоров'я населення	144
2.10. Ймовірні зміни стану здоров'я населення, якщо ДДП не буде затверджено	148
РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКУ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	151
РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).....	164
РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	174
РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.....	178

РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	182
РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ).....	186
РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	189
РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ).....	194
РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ.....	195

ПЕРЕЛІК РИСУНКІВ

Рисунок 1 Середній індекс якості повітря у місці Дніпро.....	64
Рисунок 2 Індекс забруднення атмосферного повітря у містах Дніпропетровської	65
Рисунок 3 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел по Дніпропетровській області та основним містам (тис. т)	66
Рисунок 4 Частка ключових територій екомережі у загальній площі земель по районах Дніпропетровської області.....	93

ПЕРЕЛІК ДОДАТКІВ

Додаток 1	Диплом виконавця звіту про стратегічну екологічну оцінку	199
Додаток 2	Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області 2022 рік.....	200
Додаток 3	Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області 2022 рік	201
Додаток 4	Публікації в засобах масової інформації.....	209
Додаток 5	Публікація на офіційному веб-сайті Дніпропетровської ОДА.....	213
Додаток 6	Лист-відповідь від Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської ОДА щодо заяви про визначення обсягу СЕО	214
Додаток 7	Лист-відповідь від Департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської ОДА щодо заяви про визначення обсягу СЕО.....	216
Додаток 8	Екологічний паспорт Дніпропетровської області за 2020 рік.....	220
Додаток 9	Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області за 2020 рік	221
Додаток 10	Статистичний збірник «Чисельність наявного населення Дніпропетровської області», Дніпро 2021 рік	222
Додаток 11	Статистичний збірник «Розподіл постійного населення Дніпропетровської області за віком», Дніпро 2021 рік.....	223
Додаток 12	Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01.01.2021 року).....	224
Додаток 13	Підприємства – основні накопичувачі промислових відходів (за даними статзвітності № 1-відходи).....	244
Додаток 14	Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2021)	264
Додаток 15	Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2021)	266
Додаток 16	Види тваринного світу, що охороняються.....	268
Додаток 17	Перелік видів тварин, які охороняються і які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки.....	292
Додаток 18	Інформація про чужорідні види тварин.....	293

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (далі - СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку. В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування – стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми та програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом влади, органом місцевого самоврядування.

Програма базується на аналізі основних показників і тенденцій соціально-економічного розвитку області у 2021 році та визначає мету, завдання та заходи економічного та соціального розвитку області на 2022 рік, виконання яких передбачає координацію спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у співпраці з представниками бізнесу, науки та громадських організацій задля втілення єдиної державної регіональної політики розвитку області.

Метою Програми є створення умов для динамічного, збалансованого економічного зростання на основі поліпшення бізнес-клімату та інвестиційної привабливості області для стимулювання інноваційного розвитку регіону на основі смарт-спеціалізації, для збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів, що у свою чергу сприятиме забезпеченню належного функціонування інженерно-транспортної і комунальної інфраструктури, поліпшенню екологічної ситуації, підвищенню доступності та якості широкого спектра соціальних послуг, забезпеченню гідних умов життя та зростанню добробуту населення області.

Досягнення головної мети здійснюватиметься шляхом реалізації пріоритетних цілей соціально-економічного розвитку області:

1. Посилення економічної конкурентоспроможності регіону.
2. Екологічна та енергетична безпека.
3. Інноваційний розвиток регіону на основі смарт-спеціалізації.
4. Забезпечення якісних умов життя.
5. Розвиток людського потенціалу

Для досягнення пріоритетних цілей визначені завдання та заходи, які розглядаються для кожної галузі (сфери) діяльності області (табл. 1).

Таблиця 1 Основні показники економічного та соціального розвитку
Дніпропетровської області на 2021 – 2022 роки

Показники	Одиниця виміру	2021 рік, прогноз	2022 рік, прогноз
I. Промисловість			
у тому числі:			
Обсяг реалізованої промислової продукції у діючих цінах, усього	млрд грн	517,7	526,5
Індекс загального росту обсягів виробництва промислової продукції (у % до попереднього року)	%	103,5	104,1
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	млрд грн	157,0	159,0
Індекс промислової продукції	%	100,0	100,0
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	млрд грн	38,1	38,5
Індекс промислової продукції	%	101,5	101,0
Виробництво коксу	млрд грн	13,5	14,2
Індекс промислової продукції	%	100,0	102,0
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	млрд грн	19,0	19,6
Індекс промислової продукції	%	107,0	108,3
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	млрд грн	19,0	19,2
Індекс промислової продукції	%	102,0	102,0
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	млрд грн	173,0	175,0
Індекс промислової продукції	%	103,5	104,0
Машинобудування	млрд грн	24,5	25,0
Індекс промислової продукції	%	105,0	107,0
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	млрд грн	53,8	55,0
Індекс промислової продукції	%	95,0	100,0
II. Сільське господарство			
Валова продукція сільського господарства за всіма категоріями господарств у цінах 2010 року, усього	млрд грн	16287,2	16290,5
у % до попереднього року	%	100,1	100
Виробництво основних видів сільськогосподарської продукції			
Зернові культури (у заліковій вазі)	тис. тонн	1055	4056

у % до попереднього року	%	100,1	100
Цукрові буряки (фабричні)	тис. тонн	47,8	50,5
у % до попереднього року	%	112,5	105,6
Соняшник (у заліковій вазі)	тис. тонн	1290	1300
у % до попереднього року	%	93,2	100,8
Реалізація худоби та птиці в живій вазі	тис. тонн	323,5	324,7
у % до попереднього року	%	100,3	100,4
Молоко	тис. тонн	288,9	289,5
у % до попереднього року	%	100,1	100,2
Яйця	тис. тонн	866,9	867,3
у % до попереднього року	%	100	100
III. Інвестиційна діяльність			
Обсяг інвестицій в основний капітал за рахунок усіх джерел фінансування у фактичних цінах	млн грн	59000,0	60000,0
у фактичних цінах у % до попереднього року	%	102	102
Обсяг прямих іноземних інвестицій за наростаючим підсумком, усього	млн грн США	3953,4	4012,7
у % до попереднього року	%	101,5	101,5
IV. Зовнішньоторговельний оборот товарів та послуг			
Обсяг зовнішньоторговельного обороту	млн грн США	18200,0	20055,0
у % до попереднього року	%	108,8	110,2
Обсяг експорту	млн грн США	10825,0	12015,0
у % до попереднього року	%	110,0	111,0
Обсяг імпорту	млн грн США	7375,0	8040,0
у % до попереднього року	%	107,0	109,0
V. Фінансові показники			
Надходження податкових та інших обов'язкових платежів до бюджетів усіх рівнів	млн грн	87,9	95,1
Доходи місцевих бюджетів (без трансфертів)	млн грн	37,1	41,0
VI. Показники рівня життя			
Фонд оплати праці	млн грн	130900,4	150835,8
Середньомісячна заробітна плата	грн	14025,0	16117,0
VII. Населення та ринок праці			
Середньорічна чисельність наявного населення	тис. осіб	3178,9	3174,5
у % до попереднього року	%	99,9	99,9
Рівень безробіття (за методологією МОП)	%	7,4	7,2
VIII. Розвиток малого та середнього			

підприємництва			
Кількість малих та середніх підприємств	тис. осіб	30400	30950
у % до попереднього року	%	101,8	101,8
Чисельність найманих працівників у малому та середньому підприємстві	тис. осіб	383,0	395,0
у % до попереднього року	%	101,9	103,1
Чисельність підприємців – фізичних осіб	тис. осіб	137,0	138,0
у % до попереднього року	%	100,4	100,7
Питома вага продукції, виробленої малими та середніми підприємствами	%	46,5	48,

Таблиця 2 Пріоритетні цілі визначені завдання та заходи, які розглядаються для кожної галузі (сфери) діяльності області

Галузі (сфери) діяльності	Завдання та заходи
Посилення економічної конкурентоспроможності регіону	
1. Регуляторна політика та розвиток підприємництва	1. Створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього підприємництва: 1.1. забезпечення ведення та систематичного оновлення переліку чинних регуляторних актів облдержадміністрації, здійснення його оприлюднення; 1.2. організація та проведення спеціалізованих тренінгів, круглих столів, семінарів для фахівців місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань реалізації державної регуляторної політики та практичного застосування норм регуляторного законодавства. 2. Покращення доступу малого і середнього підприємництва до фінансування: 2.1. Надання центрами зайнятості одноразової допомоги для започаткування власної справи безробітним, які бажають займатися підприємницькою діяльністю; 2.2. Інформування суб'єктів господарювання з питань існуючих механізмів фінансово-кредитної підтримки бізнесу на національному рівні та іноземних кредитних ліній. 3. Популяризація підприємницької культури та розвиток підприємницьких навичок: 3.1. Проведення форумів, круглих столів, семінарів,

	тренінгів, майстер-класів, конкурсів, конференцій, у тому числі для безробітних, внутрішньо переміщених осіб та підприємців; 3.2. Здійснення постійного моніторингу вебресурсів міжнародних та вітчизняних донорських організацій, грантодавців, що фінансують проекти у сфері підприємництва. Формування актуального електронного переліку даних. Здійснення організаційно-методичної підтримки отримання фінансової і технічної допомоги на розвиток підприємництва; 3.3. Сприяння у співпраці між суб'єктами малого і середнього підприємництва та професійно-технічними і вищими навчальними закладами; 3.4. Поширення практики соціальної відповідальності серед суб'єктів підприємництва, в тому числі шляхом демонстрації відповідних бізнес-практик та реалізованих проектів соціальної корпоративної відповідальності на регіональному та місцевому рівні. 4. Підвищення конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу малого і середнього підприємництва: 4.1. Сприяння розвитку академічного підприємництва з метою налагодження ефективної передачі наукових здобутків до сфери підприємництва; 4.2. Сприяння залученню молоді та стартаперів до відкриття власної справи з подальшою підтримкою консультантів (менторів) з приватного сектору, органів державної влади та інститутів громадянського суспільства; 4.3. Проведення гендерної політики шляхом сприяння розвитку жіночого підприємництва.
--	---

2. Інвестиційна діяльність	2.1. Прискорення модернізації та реконструкції діючого виробництва для запровадження новітніх технологій та інновацій; 2.2. Основним джерелом фінансування капіталовкладень залишатимуться власні кошти підприємств; 2.3. Основна частка капітальних інвестицій у розвиток основних фондів буде спрямована на розширення, реконструкцію, технічне та технологічне переоснащення діючих підприємств, а саме – Публічного акціонерного товариства “АрселорМіттал Кривий Ріг”, акціонерного товариства “Нікопольський завод феросплавів”, Публічного акціонерного товариства Дніпровський металургійний комбінат, комунального підприємства “Дніпроводоканал” Дніпровської міської ради” та інші; 2.4. Залучення міжнародних кредитних та грантових ресурсів для реалізації пріоритетних інфраструктурних інвестиційних проєктів: буде продовжено реалізацію інфраструктурного проєкту “Завершення будівництва метрополітену у м. Дніпропетровську”, реалізація інфраструктурного проєкту “Проєктування та будівництво аеродрому Міжнародного аеропорту “Дніпропетровськ”, реалізація інвестиційних проєктів, спрямованих на підтримку і задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб, зокрема на реконструкцію та будівництво громадських будівель, у рамках проєктів “Надзвичайна кредитна програма для відновлення України” та Програма з відновлення України”, що реалізується із залученням коштів Європейського інвестиційного банку, продовження реалізації інвестиційних проєктів для створення комфортних умов проживання громадян, поліпшення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров’я для надання якісних послуг та створення належних умов для всебічного та повноцінного розвитку дітей.
	3.1. Збільшення присутності продукції підприємств області на зовнішніх ринках шляхом: використання інструментів виставково-конгресної сфери для представлення науково-технічних надбань, витворів прикладних мистецтв та досягнень

3. Зовнішньоекономічна та виставково- конгресна діяльність	Дніпропетровщини у промисловості, сільському господарстві, туризмі; 3.2. Оптимізації перевезень через розвиток транспортної інфраструктури; екологізації підприємств промисловості та агропромислового комплексу області; 3.2.1. Забезпечення реалізації державної політики у сфері зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності, розвитку експортної діяльності; 3.2.2. Забезпечення зміни традиційних ринків збуту, просування продукції підприємств виробників на нові перспективні ринки країн ЄС, Азії та Африки, інших країн світу; 3.2.3. Забезпечення здійснення скоординованих, планомірних та професійних заходів для збереження та покращення міжнародного іміджу області; 3.2.4. Забезпечення якісного представлення потенціалу регіону під час участі у міжнародних та національних іміджевих заходах (форумах, конференціях, конгресах тощо), впровадження передового закордонного та вітчизняного досвіду з організації виставок, ярмарок, інших подібних заходів; 3.2.5. Забезпечення стимулювання розвитку економіки області шляхом презентації виробничих можливостей, агропромислового комплексу, науково-технічного та туристичного потенціалу на національних і міжнародних виставках та ярмарках; залучення суб'єктів господарювання до участі у міжнародних та національних виставково-ярмаркових заходів; 3.2.6. Забезпечення координації діяльності органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій у сфері виставково-ярмаркової діяльності; 3.2.7. Забезпечення фінансової підтримки виставкових заходів з боку органів виконавчої влади та місцевого самоврядування; 3.2.8. Забезпечення роботи ради з розвитку експорту при Дніпропетровській обласній державній адміністрації. 4.1. Сприяння організації та проведенню в області бізнес-форумів, ділових зустрічей, семінарів, круглих столів за участю представників ділових кіл
3. Зовнішньоекономічна та виставково- конгресна діяльність	Дніпропетровщини у промисловості, сільському господарстві, туризмі; 3.2. Оптимізації перевезень через розвиток транспортної інфраструктури; екологізації підприємств промисловості та агропромислового комплексу області; 3.2.1. Забезпечення реалізації державної політики у сфері зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності, розвитку експортної діяльності; 3.2.2. Забезпечення зміни традиційних ринків збуту, просування продукції підприємств виробників на нові перспективні ринки країн ЄС, Азії та Африки, інших країн світу; 3.2.3. Забезпечення здійснення скоординованих, планомірних та професійних заходів для збереження та покращення міжнародного іміджу області; 3.2.4. Забезпечення якісного представлення потенціалу регіону під час участі у міжнародних та національних іміджевих заходах (форумах, конференціях, конгресах тощо), впровадження передового закордонного та вітчизняного досвіду з організації виставок, ярмарок, інших подібних заходів; 3.2.5. Забезпечення стимулювання розвитку економіки області шляхом презентації виробничих можливостей, агропромислового комплексу, науково-технічного та туристичного потенціалу на національних і міжнародних виставках та ярмарках; залучення суб'єктів господарювання до участі у міжнародних та національних виставково-ярмаркових заходів; 3.2.6. Забезпечення координації діяльності органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій у сфері виставково-ярмаркової діяльності; 3.2.7. Забезпечення фінансової підтримки виставкових заходів з боку органів виконавчої влади та місцевого самоврядування; 3.2.8. Забезпечення роботи ради з розвитку експорту при Дніпропетровській обласній державній адміністрації. 4.1. Сприяння організації та проведенню в області бізнес-форумів, ділових зустрічей, семінарів, круглих столів за участю представників ділових кіл

3. Зовнішньоекономічна та виставково- конгресна діяльність	зарубіжних країн; 4.2. Сприяння поширенню комерційних пропозицій підприємств області через відділи з економічних питань дипломатичних представництв України за кордоном, спеціалізованих організацій та установ, а також відповідних пропозицій іноземних партнерів області; 4.3. Сприяння організації та проведенню презентацій економічного та інвестиційного потенціалу області; 4.4. Сприяння організації торгово-економічних місій до країн Європи та світу; 4.5. Сприяння підписанню міжрегіональних угод про співробітництво; реалізації спільних з ДУ “Офіс з розвитку підприємництва та експорту” проєктів та програм; 4.6. Сприяння відзначенню в області Дня Європи із залученням представників іноземних дипломатичних установ в Україні та делегацій регіонів держав світу, з якими область співпрацює відповідно до угод про міжнародне міжрегіональне співробітництво; 4.7 Сприяння налагодженню прямих довгострокових відносин між вітчизняними і закордонними виробниками продукції (надавачами послуг) та їх споживачами; реалізація проєкту в рамках ініціативи EU4Business: Connecting Companies (East Invest-3), спрямованого на розвиток текстильного сектору в Україні (вебінари, інформаційні сесії, інституційні заходи, ділові зустрічі, сесійні роботи 7 та майстер-класи для підвищення обізнаності малого та середнього бізнесу про текстильний сектор в Україні, Іспанії та Італії, а також посприяти залученню інвестицій та збільшенню торгових можливостей на нових ринках); 4.8. Сприяння зустрічі представників українських, іспанських та італійських компаній текстильної галузі в рамках спільного трьохстороннього проєкту “Створення ланцюга між Україною, Іспанією та Італією. Стійкість, інтернаціоналізація та оцифровка для текстильного сектору” (проєкт імплементується Дніпропетровською торгово-промисловою палатою та Офіційною іспанською торговою палатою в Італії (Camera di Commercio Ufficiale Spagnola in Italia) за підтримки Asturex – the Trade Promotion Agency of the
---	--

	Principality of Asturias (Іспанія), Чернігівського кластеру легкої промисловості (Україна) та української платформи Будь в ЮА design market). обміни делегаціями з ТПП Магдебурга, Саксонія-Анхальт; організації участі підприємств області в найбільш знакових міжнародних та загальнодержавних заходах, серед них: Дніпровський економічний форум DEF'2022 у Дніпропетровській області.
4. Промисловий комплекс	4.1. Закріплення позитивних тенденцій у виробництві і промислової продукції шляхом прискорення процесу модернізації та реконструкції діючого виробництва; 4.2. Збільшення частки продукції з високою часткою доданої вартості у загальному обсязі промислової продукції; 4.3. Впровадження у виробництвах процесів імпортозаміщення з метою розширення попиту на вітчизняні товари на внутрішньому ринку; 4.4. Впровадження енергозберігаючих технологій та системного заощадження енергетичних ресурсів; 4.5. Поступове підвищення інноваційного рівня промислового виробництва. у добувній галузі: 4.6. Відновлення роботи збагачувальної фабрики на ТОВ “Восток-Руда”; у металургійній промисловості: 4.6. Будівництво лінії термічної обробки труб в трубопрокатному цеху (№2), яка дозволить розширити технологічні можливості підприємства, забезпечить економію енергоресурсів та виконання природоохоронних заходів на ТОВ “Інтерпайп Ніко Тьюб”; 4.5. Реконструкція травильного участку трубоволоочильного цеху, що забезпечить економію енергоресурсів та виконання природоохоронних заходів та реагентне очищення кислотних стоків, що підвищить якість очищення стічних вод, рециклінг очищеної води з повторним використанням в якості технічної води для потреб реагентної установки на ПрАТ “Сентравіс Продакшн Юкрейн” освоєння виробництва електрозварювальних труб асортименту зі сталі марки P355N відповідно до вимог EN10217-3; заміна генератора на стані №9, 9

	освоєння виробництва труб діаметром 100х100 на АТ “Інтерпайп Новомосковський трубний завод”; у машинобудуванні та виробництві хімічних речовин і хімічної продукції: 4.9 Впровадити у виробництво нові та модернізовані вироби на АТ “Дніпропетровський стрілочний завод”; 4.10 На ДП НВО “Павлоградський хімічний завод” планується освоєння нових видів робіт, тенічне дооснащення та підготовка виробництва до виконання державного оборонного замовлення тощо. у харчовій промисловості: 4.11. У 2022 році підприємствами харчової промисловості області буде продовжуватися робота спрямована на розширення асортименту продукції та розширення внутрішнього ринку збуту та пошуку нових зовнішніх ринків. У 2022-2024 роках очікується зростання інвестицій в основний капітал у на підприємствах, які здійснюють виробництво молочних та м’ясних виробів, крохмалопатоки, дріжджів та інших продуктів харчування.
--	---

5. Агропромисловий комплекс	5.1. Сприяти використанню сучасних технологій для збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції за рахунок вирощування сучасних високопродуктивних сортів рослин, племінних тварин, енерго-економічної та потужної техніки; 5.2. Сприяти підвищенню якості виробленої продукції та покращенню умов для реалізації сільськогосподарської продукції в межах регіону; 5.3. Сприяти виробництву органічної продукції; розширенню експортних можливостей шляхом вироблення широкого асортименту готової продукції та скороченню відсотка експорту сировини; 5.4. Сприяти залученню коштів державної підтримки галузі агропромислового виробництва та освоєнню іноземних інвестицій; 5.5. Сприяти проведенню відновлення, реконструкції, модернізації меліоративних об'єктів і систем, підвищувати ефективність використання меліоративних систем, застосувати системи зрошення для виробництва продукції рослинництва; 5.5 Сприяти створенню сімейних фермерських господарств та розширенню мережі обслуговуючих кооперативів з надання сервісних послуг населенню стосовно питань заготівлі та реалізації продукції тваринництва.
------------------------------------	--

6. Податково-бюджетна діяльність	6.1. Застосування заходів, спрямованих на подолання негативних явищ в економіці, пов'язаних із пандемією; 6.2. Підвищення рівня бюджетної самостійності місцевих бюджетів; підвищення мотивації до нарощування дохідної бази місцевих бюджетів; 6.3. Здійснення управління бюджетними коштами в межах встановлених бюджетних призначень із забезпеченням їх ефективного та раціонального використання; 6.4. Нарощування доходів місцевих бюджетів відповідно до темпів зростання макроекономічних показників області; 6.5. Легалізація тіньового сектору економіки, насамперед легалізація виплати заробітної плати та неформальної зайнятості; 6.6. Мінімізація ризиків ухилення від сплати податків, недопущення зростання податкового боргу до місцевих бюджетів, встановлення об'єктивних критеріїв при наданні податкових пільг органами місцевого самоврядування в умовах розширення прав щодо самостійного прийняття ними рішень;
6. Податково-бюджетна діяльність	6.7. Покращення співпраці органів місцевого самоврядування та органів податкової служби з виконаних планових показників дохідної частини місцевих бюджетів; Проведення роботи: 6.8. з суб'єктами господарювання, які мають значні валові доходи, але офіційно виплачують заробітну плату меншу або на рівні мінімальної заробітної плати; 6.9. проведення роботи з виявлення фізичних осіб, праця яких використовується суб'єктами господарювання без укладання трудових угод та без сплати податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів; 6.10. недопущення виникнення прострочених кредиторської та дебіторської заборгованості у бюджетній сфері.

7. Розвиток туристичної сфери	7.1. Формування і розвиток туристичних дестинацій як територій туристичної привабливості; 7.2. Розвиток нових туристичних маршрутів, які розширюють можливості області з багатою історією та культурою, різноманітними середовищами та можливостями; підвищення якості та конкурентоспроможності туристичного продукту; 7.3. Раціональне використання туристично-рекреаційного потенціалу регіону; 7.4. Збереження національної культури, відродження народних ремесел; 7.5. Системне навчання та підготовка кваліфікованих спеціалістів у сфері туристичної індустрії та гостинності; 7.6. Розвиток розгалуженої мережі організацій та установ, що надають екскурсійні, культурно-розважальні, оздоровчі та інші послуги; 7.7. Сприяння реалізації інвестиційних проєктів, спрямованих на розвиток сфери туризму.
Екологічна та енергетична безпека	

1. Паливно-енергетичний комплекс та енергозбереження	1.1. Забезпечення енергетичної безпеки регіону за рахунок підвищення енергоефективності економіки та розвитку відновлюваної енергетики; 1.2. Введення в експлуатацію об'єктів альтернативної енергетики; 1.3. Підвищення рівня енергоефективності будівель бюджетних установ; 1.4. Підвищення стійкості ліній електропередач щодо впливів ожеледі та вітрових навантажень, грозових перенапруг, а також підвищити пропускну здатність мереж, зменшити втрати в мережі та підвищити показники якості електроенергії; зменшити електричну та пожежну небезпеку; 1.5. Впровадження та розвиток інформаційних технологій; 1.6. Впровадження автоматизованої системи комерційного обліку електричної енергії у побутових споживачів.
---	---

2. Охорона навколишнього природного середовища	2.1. Будівництва, реконструкції систем водовідведення, упровадження прогресивних методів очистки стічних вод; 2.2. Реконструкції, будівництва, ремонту систем зливової каналізації з оснащенням локальних систем очистки стоків; 2.3. Реконструкції інженерної інфраструктури зрошувальних систем (у тому числі модернізація, будівництво та капітальний ремонт мереж зрошуваних систем); 2.4. Здійснення протипаводкових заходів та ліквідація наслідків підтоплення в населених пунктах області, регулювання водного режиму та розчищення русел річок; 2.5. Ліквідації наслідків підтоплення на забудованих територіях, у першу чергу тих, що потребують термінового захисту. 2.6.Проектування, будівництво, реконструкція полігонів, заводів, станцій, комплексів для складування, оброблення, сортування, утилізації та захоронення твердих побутових відходів; формування та збереження екомережі, збільшення площі природно-заповідного фонду області; 2.7.Упровадження заходів з озеленення з метою поліпшення санітарно-гігієнічного стану населених пунктів; 2.8. Удосконалення системи екологічного моніторингу (розширення площі моніторингових досліджень стану навколишнього природного середовища із застосуванням сучасних технічних засобів та інформаційних систем); 2.9. Зниження викидів, скидів забруднюючих речовин, обсягів утворення промислових відходів шляхом упровадження ресурсозбережних і безвідходних технологій в усіх сферах господарської діяльності, технологічне переозброєння й поступове виведення з експлуатації застарілих технологічних циклів.
---	---

3. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	3.1. Виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення у м. Жовті Води; 3.2. Захист населення від небезпечних зсувних процесів та інженерний захист територій у містах: Дніпро, Кам'янське, Кривий Ріг; 3.3. Створення матеріальних резервів для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.
Забезпечення якісних умов життя	
1. Надання адміністративних послуг	1.1. Досягнення головної мети Програми тісно пов'язано з реалізацією чотирьох пріоритетних напрямів у сфері надання адміністративних послуг, серед яких: Стандартизація та вдосконалення нормативно-правового регулювання сфери надання адміністративних послуг. Розбудова та підтримка єдиної мережі ЦНАП Дніпропетровської області. Процеси цифрової трансформації та електронні сервіси у сфері надання адміністративних послуг. Навчальна та інформаційна підтримка, популяризація ЦНАП та поширення успішних практик у сфері надання адміністративних послуг. 1.2. Ключовими завданнями, спрямованими на розв'язання проблемних питань у сфері надання адміністративних послуг, є: сприяння запровадженню на місцевому рівні нових стандартизованих порядків і моделей надання адміністративних послуг, у тому числі комплексних послуг та послуг “одним пакетом” за життєвими обставинами й бізнес ситуаціями, зокрема і в електронній формі; забезпечення загального методичного супроводу діяльності ЦНАП регіону шляхом розроблення та поширення методичних рекомендацій, шаблонних зразків документів та єдиних порядків реалізації повноважень і функцій адміністраторів ЦНАП на території області, у тому числі в електронній формі; відкриття нових сучасних ЦНАП у територіальних громадах регіону з розвинутою мережею територіальних підрозділів та віддалених робочих місць адміністраторів;

1. Надання адміністративних послуг	активне поширення практики щодо організації роботи пересувних віддалених місць адміністраторів (за допомогою мобільного автоматизованого робочого місяця адміністратора ЦНАП або спеціалізованого автомобіля) для якісного обслуговування осіб з інвалідністю, інших маломобільних груп 16 населення, мешканців віддалених територій; забезпечення належних умов для перебування та обслуговування у ЦНАП регіону осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Запровадження спеціалізованих технічних рішень для якісного обслуговування осіб з інвалідністю у таких центрах; розширення спектру найзапитуваніших серед населення послуг у ЦНАП, у тому числі з питань оформлення й видачі біометричних паспортних документів, державної реєстрації (перереєстрації) транспортних засобів та видачі (обміну) посвідчень водія, державної реєстрації актів цивільного стану, соціальних та пенсійних послуг тощо; здійснення комплексного моніторингу, у тому числі виїзного, стосовно роботи єдиної мережі ЦНАП Дніпропетровської області та якості обслуговування фізичних та юридичних осіб у таких центрах; проведення соціологічного дослідження щодо рівня задоволеності громадян і суб'єктів господарювання обслуговуванням у ЦНАП Дніпропетровської області; розвиток електронних інформаційних ресурсів єдиної мережі ЦНАП Дніпропетровської області; організація процесу надання суб'єктам звернення електронних послуг (у тому числі комплексних послуг та послуг "одним пакетом" за життєвими обставинами й бізнес-ситуаціями) інформаційно-телекомунікаційними засобами регіональних інформаційних та інших систем, зокрема Єдиного державного вебпорталу електронних послуг "Портал Дія";
---	--

1. Надання адміністративних послуг	забезпечення систематичного навчання персоналу ЦНАП у спеціалізованих навчальних програмах щодо: правил надання першої домедичної допомоги громадянам у критичних ситуаціях, ефективної мотивації персоналу ЦНАП, формування корпоративної культури в організації та управління змінами, організації командної роботи, публічних комунікацій, створення позитивного іміджу ЦНАП, вільного володіння державною мовою тощо; створення та запуск онлайн-курсів для персоналу ЦНАП регіону стосовно належного обслуговування осіб з інвалідністю, зокрема шляхом опанування навичок із: використання основ жестової мови, дотримання правил фізичного супроводу осіб з порушеннями зору та опорно-рухового апарату; практична реалізація фірмового стилю і ключових атрибутів єдиної мережі ЦНАП Дніпропетровської області; організація роботи ЦНАП як дієвих майданчиків для творчого, духовного та патріотичного розвитку мешканців регіону; проведення масштабних інформаційних кампаній, у тому числі за участю засобів масової інформації, для популяризації діяльності єдиної мережі ЦНАП Дніпропетровської області та пропагування користування електронними сервісами серед населення.
---	--

2. Зайнятість населення та ринок праці	2.1. Реалізація державної політики у сфері зайнятості населення сприяння громадянам у підборі підходящої роботи та надання послуг роботодавцям з добору працівників; 2.2. Організація проведення громадських та інших робіт тимчасового характеру; 2.3. Розширення сфери застосування праці та стимулювання зацікавленості роботодавців у створенні нових робочих місць; 2.4. Організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних з урахуванням поточної та перспективної потреб ринку праці; 2.5. Підвищення конкурентоспроможності на ринку праці осіб віком старше 45 років шляхом отримання ваучера для проходження перепідготовки або підвищення кваліфікації; 2.6. Проведення професійної орієнтації населення; додаткове сприяння у працевлаштуванні окремих категорій громадян, які неконкурентоспроможні на ринку праці.
3. Доходи населення та заробітна плата	3.1. Виконання роботодавцями умов колективних договорів, регіональної та галузевих угод у частині оплати праці, недопущення необґрунтованого зменшення заробітної плати; 3.2 Поступове погашення заборгованості із виплати заробітної плати за рахунок посилення ефективності роботи обласних, міських та районних комісій з питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат для забезпечення податкових та інших бюджетних надходжень, страхових внесків до Пенсійного фонду України та запобігання випадкам неплатоспроможності; 3.3 Забезпечення контролю за своєчасною і не нижчою за визначений державою мінімальний розмір оплатою праці; 3.4. Легалізація заробітної плати шляхом активної інформаційно роз'яснювальної роботи серед населення і роботодавців щодо негативних наслідків виплати тіньової заробітної плати.

4. Пенсійне забезпечення та соціальне страхування	забезпечення: 4.1. Призначення, перерахунків та виплати пенсій відповідно до підвищених соціальних стандартів для осіб, які втратили працездатність, згідно з Законом України про Державний бюджет на відповідний рік; 4.2. У повному обсязі поточного надходження коштів до бюджету Пенсійного фонду України та фінансування витрат на виплату пенсій і допомоги; 4.3. Постійного контролю за дотриманням пенсійного законодавства, цільовим використанням коштів Пенсійного фонду України; 4.4. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо змін у пенсійному законодавстві, нарахування та сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, діяльності Фонду в засобах масової інформації, на інформаційній сторінці Головного управління веб-порталу Пенсійного фонду України, соціальних мережах та інших місцях загального доступу; 4.5. Спільної роботи з органами Державної виконавчої служби щодо погашення заборгованості до Пенсійного фонду України.
--	---

5. Соціальний захист населення	5.1. Забезпечення своєчасного нарахування та проведення виплати допомоги сім'ям з дітьми, особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, малозабезпеченим сім'ям, а також контроль за призначенням та виплатою пенсій громадянам у порядку і розмірах, визначених законодавством; 5.2. Сприяння своєчасному нарахуванню та проведенню виплати щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг; 5.3. Надання матеріальної допомоги найбільш вразливим верствам населення на підставі рішень відповідних комісій з питань надання допомоги окремим категоріям населення, створених місцевими органами виконавчої влади; установа щомісячної обласної стипендії особам, яким виповнилося 100 і більше років; 5.4. Своєчасність нарахування та проведення виплати компенсацій та допомоги громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи у порядку і розмірах, визначених законодавством; 5.5. Своєчасність забезпечення санаторно-курортним лікуванням пільгових категорій громадян; 5.6. Надання соціальних послуг самотнім непрацездатним громадянам, особам з інвалідністю, малозабезпеченим верствам населення; 5.7. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи для внутрішньо переміщених осіб стосовно змін законодавства, що стосуються забезпечення їх прав і свобод; 5.8. Надання громадським організаціям інвалідів та ветеранів фінансової допомоги на проведення організаційних заходів відповідно до статутної діяльності; 5.9. Реконструкція, проведення капітального ремонту для поліпшення стану установ та закладів бюджетної сфери з метою надання якісних послуг.
---------------------------------------	---

6. Розвиток житлово-комунального господарства	6.1. Забезпечення населення надійним та якісним водопостачанням; впровадження енергозберігаючих заходів на підприємствах водопостачання області; 6.2. капітальний та поточний ремонт об'єктів житлового господарства, в тому числі житлового фонду об'єднань співвласників багатоквартирних будинків області.
7. Розвиток інфраструктури регіону, благоустрій територій	7.1 Забезпечення якісною питною водою всіх, без винятку, населених пунктів області, ремонт та розширення мережі існуючих водопроводів; 7.2. Поліпшення стану доріг області; 7.3. Будівництво, реконструкція та ремонти об'єктів соціальної інфраструктури; 7.4. Благоустрій та реалізація інфраструктурних проектів, спрямованих на поліпшення екологічної ситуації в населених пунктах області та створення максимального рівня комфорту та затишку для мешканців області.

8. Транспорт, транспортна інфраструктура, зв'язок та електронне урядування	8.1. Проведення засідань конкурсного комітету з проведення конкурсів на перевезення пасажирів на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території Дніпропетровської області (внутрішньо-обласні маршрути); 8.2. Надання якісних послуг з перевезення пасажирів і вантажів та забезпечення високого рівня безпеки руху поїздів; 8.3. Здійснення комплексного дослідження ринку пасажирських перевезень та вивчення попиту населення у Дніпропетровській області на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території Дніпропетровської області (внутрішньо-обласні маршрути); 8.4. Будівництво метрополітену в м. Дніпро; 8.5. Розвиток велосдоріжок; модернізація і оновлення транспортних засобів, що здійснюють міські перевезення пасажирів, відповідно до планів роботи міських рад; 8.6. Підвищення ефективності державного регулювання та контролю за діяльністю автомобільного транспорту; 8.7. Забезпечення безперешкодного доступу до громадського транспорту осіб з обмеженими фізичними можливостями; 8.8. Продовження впровадження системи GPS-моніторингу за здійсненням автотранспортних пасажирських перевезень; 8.9. Оновлення матеріально-технічної бази та рухомого складу усіх видів транспорту. упровадження технологій е-урядування в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування області; 8.10. Формування системи регіональних електронних інформаційних ресурсів; поновлення ліцензій на використання раніше придбаного програмного забезпечення; 8.11. Придбання обладнання, ліцензійного програмного забезпечення, комплектуючих частин та приладів для ТКЦ області; 8.12. Підтримка існуючих телекомунікаційних сервісів та забезпечення функціонування
---	--

	широкосмугових захищених каналів зв'язку;
8. Транспорт, транспортна інфраструктура, зв'язок та електронне урядування	8.15. Розвиток та поширення широкосмугової мультисервісної (мережі) інфраструктури, у тому числі із застосуванням механізмів державно-приватного партнерства на всій території області; 8.16. Поширення технології бездротової мережі у роботі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування; 8.17. Упровадження пілотних проєктів із реалізації електронних сервісів та систем у місцевих органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування, територіальних громадах.

9. Розвиток інформаційного простору	Забезпечення: 9.1 Інформаційно-роз'яснювальної роботи про військово-політичну ситуацію в країні та заходи безпеки щодо попередження терористичної загрози; 9.2. Інформування населення щодо профілактики захворювання на гостру респіраторну хворобу COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2 та хід вакцинації у регіоні; 9.3. Інформування населення щодо реалізації проєкту “Велике будівництво”; 9.4. Висвітлення призовних кампаній та заохочення до служби у контрактній армії, патріотичне виховання молоді; 9.5. Удосконалення інформування населення про роботу органів влади стосовно надання соціальної та психологічної допомоги учасникам АТО/ООС та вимушеним переселенцям із зони бойових дій; 9.6. Інформування населення щодо європейської та євроатлантичної інтеграції України; 9.7. Удосконалення інформування населення щодо втілення реформ у регіоні; 9.8. Здійснення інформаційно-роз'яснювальної роботи стосовно енергозбереження, запровадження енергозберігаючих технологій, використання альтернативних видів палива, стимулювання широкого спектру енергоефективних заходів у житлових будівлях тощо; Сприяння: 9.9. Реалізації державної інформаційної політики на території області через розміщення інформації на сайті облдержадміністрації, розсилку на всі інтернетвидання регіону електронні та друковані засоби масової інформації; 9.10. Проведенню брифінгів із керівництвом облдержадміністрації та структурних підрозділів щодо пріоритетних питань державної політики та актуальних питань сьогодення; 9.11. Організації роботи щодо участі представників облдержадміністрації у програмах місцевих телеканалів “Тема дня”, “Актуальне інтерв'ю”, “Грані”, “Шах і мат”, “Тема” тощо.
--	--

Розвиток людського потенціалу	
1. Демографічно-ресурсний розвиток	1.1. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи стосовно права на забезпечення санаторно-курортними путівками громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, ветеранів війни, інвалідів, учасників АТО; 1.2. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи стосовно прав на види державної допомоги, що гарантує держава для осіб (та членів їх сімей), які перебувають у офіційно зареєстрованому шлюбі; 1.3. Проведення підтримки багатодітних сімей шляхом надання пільг на житлово-комунальні послуги; 1.4. Забезпечення санаторно-курортним лікуванням пільгових категорій громадян; 1.5. Забезпечення виплат: одноразової винагороди жінкам, які відзначені почесним званням України „Мати-героїня”, та сім'ям; 1.6. Допомоги при народженні дитини; компенсацій та допомоги громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; 1.7. Допомоги при усиновленні дитини; допомоги дітям, які перебувають під опікою чи піклуванням.

	Забезпечення: 2.1. Створення додаткових місць у закладах дошкільної освіти (будівництво і реконструкція закладів дошкільної освіти, відкриття додаткових груп); 2.5. Доступності освіти через подальшу трансформацію й оптимізацію мережі закладів освіти згідно з потребами ринку праці в регіоні; 2.6. Розвитку учнівського та студентського самоврядування шляхом залучення молоді до участі в управлінні закладами освіти; 2.7. Створення умов для реалізації інклюзивного навчання у закладах освіти, системного кваліфікованого психолого-педагогічного супроводу та корекційно-розвиткових занять для дітей з інвалідністю та їх батьків; 2.8. Відкритого доступу до навчальних ресурсів, застосування нових технологій, реалізації освітніх проєктів та ініціатив; сталого фінансування матеріально-технічного розвитку системи освіти області; 2.9. Розвитку та функціонування української мови як державної, задоволення мовно-освітніх потреб національних меншин та корінних народів, створення умов для вивчення іноземних мов; 2.10. Удосконалення регіональної системи підтримки обдарованих дітей, молоді, науковців; 2.11. Осучаснення системи підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників, перепідготовки керівників освітніх установ відповідно до вимог часу; Створення: 2.12. Здійснення комплексу технічних заходів щодо пожежної та техногенної безпеки, охорони праці та санітарно-епідеміологічного благополуччя закладів освіти області;
--	--

2. Освіта	2.13. Створення безпечного освітнього середовища та сучасної матеріально-технічної бази закладів освіти, реалізація заходів, спрямованих на забезпечення інформатизації освіти; 2.14. Здійснення ефективної системи моніторингу якості освіти в регіоні; 2.15. Поглиблення всеукраїнського та міжнародного співробітництва; 2.16. Підвищення соціального статусу педагогічних та науково-педагогічних працівників, проведення для працівників навчально-методичних семінарів, науково-практичних конференцій, тренінгів з питань використання інформаційно-комунікативних технологій в освітній діяльності тощо.
------------------	--

3. Охорона здоров'я	3.1. Внесення змін до спроможних мереж надання первинної медичної 3.2. Допомоги за рахунок розвитку мережі амбулаторій з метою задоволення запитів населення на послуги первинної медичної допомоги відповідної якості, повноти здійснення скринінгових досліджень на первинному рівні надання медичної допомоги; 3.3. Інформованість пацієнтів з артеріальною гіпертензією та залучення їх до участі у лікуванні і моніторингу факторів ризику, у тому числі шляхом продуктивної діяльності шкіл здоров'я для пацієнтів з неінфекційними захворюваннями; 3.4. Дооснащення відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги відповідно до таблиця оснащення; 3.5. Підготовка та перепідготовка спеціалістів, проведення тренінгів для медичних працівників всіх рівнів; 3.6. Забезпечення моніторингу за станом виявлення серцево-судинних захворювань, лікування хворих відповідно до діючих стандартів та використання сучасних медичних технологій у лікуванні хворих на гострий інфаркт міокарда та гострий мозковий інсульт; 3.7. Підвищення якості надання медичної допомоги шляхом використання нових клінічних протоколів (клінічних маршрутів пацієнтів) для надання медичної допомоги при різних нозологічних формах захворювань у закладах охорони здоров'я області; 3.7. Упровадження в діяльність закладів охорони здоров'я новітніх методик лікування, використання сучасної лікувально-діагностичної апаратури; 3.8. Забезпечення умов безпечного материнства, здорового дитинства та збереження репродуктивного здоров'я населення області; 3.9. Забезпечення витратними матеріалами потреб кардіохірургічної служби області; 3.10. Забезпечення лікарськими засобами (цитостатичними препаратами, препаратами супроводу та факторами згортання) хворих гематологічного профілю; 3.11. Забезпечення імуносупресивними лікарськими засобами та реактивами для визначення рівня імуносупресивних засобів у крові хворих після трансплантації;
----------------------------	---

	3.12. Забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, допомоги та лікування ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД у Дніпропетровській області; 3.13. Розроблення плану розвитку Дніпропетровського госпітального округу на період до трьох років.
4. Підтримка сім'ї, дітей та молоді	4.1. виконання програм для підготовки фахівців, які працюють з молоддю, у тому числі програми "Молодіжний працівник"; 4.2. моніторинг функціонування молодіжних центрів/просторів/хабів.
5. Захист прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	5.1. сприяння збільшенню кількості кандидатів у прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу з метою влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування до сімейних форм виховання; 5.2. Своєчасне виявлення та облік дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, надання у визначений законодавством строк таким дітям статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування; 5.3. Усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; 5.4. Влаштування дітей під опіку (піклування), до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування до форми, наближеної до сімейної, а саме до малих групових будинків; 5.5. Організація заходів до Дня захисту дітей, Дня усиновлення з метою підтримки та розвитку національного усиновлення, сімейних форм виховання.

5. Захист прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	6.1. Формування повного базового набору культурних послуг в сільських, селищних, міських територіальних громадах; 6.2. Розробка та впровадження запобіжних механізмів скорочення культурних послуг внаслідок закриття закладів культури органами місцевого самоврядування; 6.3. Забезпечення рівного доступу до культурних послуг для громадян всіх вікових та соціальних груп незалежно від ознак раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак; 6.4. Розширення переліку культурних послуг (платних та безоплатних); 6.5. Створення культурних продуктів у сфері креативних індустрій; 6.6. Формування та організація проведення фестивалів, мистецьких виставок, концертів, вистав, творчих конкурсів, основних культурно мистецьких заходів та взаємозбагачення національних культур; 6.7. Оновлення бібліотечних фондів, оптимізація змістовної частини роботи музеїв та бібліотек; 6.8. Підвищення рівня духовно-національної свідомості та ідентичності українського народу шляхом ревіталізації пам'яток об'єктів культурної спадщини; 6.9. Сприяння територіальним громадам в актуалізації об'єктів культурної спадщини для внесення їх до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО; 6.12. Інформування населення щодо культурного розвитку області та подій культурного життя Дніпропетровщини;
--	--

6. Культура	6.13. Інформаційна підтримка сучасного культурного життя шляхом створення та оприлюднення документальних фільмів, відеороликів та інших відеоконтентів з популяризації культурної спадщини; 6.14. Інформаційна підтримка сучасного культурного життя шляхом створення та оприлюднення документальних фільмів, відеороликів та інших відеоконтентів з популяризації культурної спадщини; 6.15. Покращення професійної підготовки та перепідготовки кадрів мистецької освіти, вдосконалення методичних та навчальних матеріалів; 6.16. Забезпечення повноти підключення закладів культури до широкосмугового Інтернету; 6.17. Підтримка вивчення і пропагування багатокультурної спадщини області; 6.18. Стимулювання розвитку та ефективного реагування на зміни у культурних тенденціях; 6.19. Розвиток культурних ініціатив місцевих спільнот, налагодження співпраці між громадськими організаціями та ініціативами різних національних та етнічних громад області (через проведення форумів, фестивалів, років/місяців/днів національних культур, пріоритет заходів, які передбачають широкі партнерські зв'язки тощо); 6.18. Збереження будівель закладів культури області, виконання необхідних ремонтних і реставраційних робіт; 6.19. Придбання сучасних музичних інструментів та звукової апаратури, створення нових сучасних костюмів для творчих колективів закладів культури.
--------------------	---

7. Фізичне виховання та спорт	7.1. Виконання плану заходів щодо реалізації в Дніпропетровській області Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року “Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація на 2021 рік, затверджених розпорядженням голови облдержадміністрації від 17.09.2020 № Р-646/0/3-20; 7.2. Проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення здійснюється згідно з наказом Міністерства молоді та спорту України від 04.10.2018 № 4607 “Про затвердження тестів і нормативів для осіб, щорічне оцінювання фізичної підготовленості яких проводиться на добровільних засадах, Інструкції про організацію його проведення та форми Звіту про результати його проведення”; 7.3. Виконання плану заходів щодо організації на території Дніпропетровської області оздоровчої рухової активності громадян у місцях масового відпочинку в рамках соціального проекту “Активні парки – локації здорової України” на території Дніпропетровської області затверджених розпорядженням голови облдержадміністрації від 02.06.2021 № Р-500/0/3-21; 7.4. Залучення широких верств населення до систематичних занять фізичною культурою та масовим спортом;
--------------------------------------	--

7. Фізичне виховання та спорт	7.4. Популяризація здорового способу життя та фізичної реабілітації; 7.5. Збільшення кількості населення, яке займається всіма видами фізкультурно-оздоровчої та спортивної направленості; максимальна реалізація здібностей обдарованої молоді, у тому числі й молоді з обмеженими фізичними можливостями, у дитячо-юнацькому, резервному спорті, спорті вищих досягнень та виховання її у дусі олімпізму; 7.6. Проведення обласних спортивно-масових змагань і забезпечення підготовки та гідного виступу спортсменів регіону на державних і міжнародних змаганнях з олімпійських та неолімпійських видів спорту; 7.7. Поліпшення розвитку спортивної інфраструктури області; 7.8. Поліпшення матеріально-технічної спортивної бази, що дасть можливість створення умов для поліпшення здоров'я населення; 7.9. Забезпечення діяльності фізкультурно-спортивних товариств “Колос”, “Спартак”, “Україна”, “Динамо”, комунального закладу “Обласна школа вищої спортивної майстерності” Дніпропетровської обласної ради, регіональних центрів з фізичної культури і спорту інвалідів “Інваспорт” та фізичного здоров'я населення “Спорт для всіх”, обласної дитячо-юнацької спортивної школи з бадмінтону, комунального закладу “Центр олімпійської підготовки з дзюдо” Дніпропетровської обласної ради.
--------------------------------------	---

Інноваційний розвиток регіону на основі смарт-спеціалізації	
1. Науково-технічна та інноваційна діяльність	1.1. Сприяння впровадженню науково-технічних розробок у базових галузях промисловості; 1.2. Проведення обласного конкурсу проєктів “Молоді вчені – Дніпропетровщині” на отримання матеріального заохочення; 1.3. Проведення обласних конкурсів “Краща рада молодих вчених” і “Кращий молодий вчений”; 1.4. Проведення в області інтерактивних заходів, присвячених популяризації науки; 1.5. Сприяння впровадженню науково-технічних розробок у промисловість; 1.6. Створення й постійне поповнення бази даних стосовно потенційних виконавців інноваційних проєктів.
Розвиток громад	1.1. Участь у формуванні, вдосконаленні та імплементації відповідного законодавства, нормативно-правової бази у сфері місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою в рамках виконання завдань Програми діяльності Кабінету Міністрів України; 1.2. Продовження роботи щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р; 1.3. Здійснення методично-консультативного супроводу діяльності територіальних громад у зв’язку із зміною адміністративно-територіального устрою; 1.4. Створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення розвитку територіальних громад; 1.5. Проведення семінарів, практикумів, надання методичної допомоги територіальним громадам при підготовці проєктів регіонального розвитку для отримання коштів державного бюджету на розвиток інфраструктури, а також для участі в конкурсі інвестиційних програм та проєктів, які можуть фінансуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку;

Розвиток громад	1.1.Підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, проведення щорічних обласних науково-практичних конференцій, у тому числі виїзних, на базі органів місцевого самоврядування області; 1.2.Сприяння громадським організаціям та залучення територіальних громад до реалізації проєктів (програм), які фінансуються за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, що надається країнами-донорами та міжнародними організаціями; 1.3.Залучення територіальних громад до розробки програм з комплексного розвитку територій, що реалізовуватимуться за кошти обласного і державного бюджетів та міжнародної технічної допомоги; 1.4.Проведення оцінки спроможності територіальних громад відповідно до Методики формування спроможних територіальних громад, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 08.04.2015 № 214 (із змінами), та моніторинг стану їх розвитку; 1.5.Проведення навчань та надання методичної допомоги посадовим особам місцевого самоврядування з питань децентралізації фінансової системи, підготовки регіональних проєктів і програм, розроблення містобудівної документації, забезпечення ефективного управління земельними ресурсами; 1.6.Сприяння покращенню якості надання послуг у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту населення територіальних громад тощо; продовження реалізації пілотного проєкту із створення в територіальних громадах центрів безпеки з пожежно-рятувальними командами.
-----------------	--

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік (далі – Програма) є документом державного планування місцевого рівня.

Програмою окреслені цілі, основні завдання та заходи економічного, соціального та культурного розвитку регіону на короткостроковий період з урахуванням загальнодержавних реформ.

Основою Програми являється людиноцентричний підхід, оскільки розвиток людського капіталу є підґрунтям зростання регіональної економіки та зміцнення конкурентних позицій регіону як в країні, так і світу.

Розроблення Програми має зв'язок та узгоджується з іншими документами державного планування, що в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проєктних рішень, а саме:

- ✓ Цілі сталого розвитку України до 2030 року (Указ Президента України від 30.09.2019 № 722);
- ✓ Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695;
- ✓ Державна програма стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020-2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534;
- ✓ Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586;
- ✓ Стратегія регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 № № 624-24/VII;
- ✓ План реалізації Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року на 2021 – 2023 роки, затвердженого рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 № № 624-24/VII.

Таблиця 3 Перелік регіональних цільових програм, які передбачається фінансувати у 2022 році (за напрямками)

№	Назва програми, (рішення обласної ради, дата, №), <i>замовник</i>	Термін дії програми, роки	Мета програми (згідно відповідних рішень обласної ради)
Екологічні програми			
1.	Програма створення і використання матеріальних резервів для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків у Дніпропетровській області до 2022 року (від 24.04.2003 №137-8/XXIV, від 23.03.2007 №111-7/V, від 15.03.2013 №410-18/VI, від 21.06.2013 №445-19/VI, від 26.09.2014 №570-27/VI, від 29.04.2015 №623-30/VI, від 21.10.2015 №693-34/VI, від 29.07.2016 №78-5/VII, від 24.03.2017 №166-8/VII, від 16.03.2018 №307-12/VII, від 26.02.2021 №33-4/VIII) <i>Управління цивільного захисту облдержадміністрації</i>	До 2022	Забезпечення можливості реального та ефективного функціонування Єдиної державної системи запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру з найменшими фінансовими витратами
2.	Регіональна цільова програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної безпеки Дніпропетровської області на 2021 – 2025 роки (від 26.02.2021 №27-4/VIII) <i>Управління цивільного захисту облдержадміністрації</i>	2021-2025	Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в мирний час і в особливий період, запобігання виникненню можливих надзвичайних ситуацій і мінімізація їх наслідків

3.	Регіональна Програма з локалізації та ліквідації амброзії полинолистної та інших карантинних організмів на території Дніпропетровської області протягом 2012 – 2026 років (від 23.03.2012 №259-12/VI, від 15.03.2013 №420-18/VI, від 08.11.2013 №485-21/VI, від 21.10.2015 №693-34/VI) <i>Управління агропромислового розвитку облдержадміністрації</i>	2012-2026	Проведення комплексу заходів із локалізації та ліквідації вогнищ карантинного бур'яну – амброзії полинолистної на території Дніпропетровської області, зменшення кількості випадків захворювання на алергію серед населення, пов'язаних з цвітінням амброзії, підвищення ефективності виробництва сільськогосподарської продукції, посилення уваги широких верств населення та громадськості до існуючої проблеми шляхом популяризації знань та роз'яснень щодо шкідливості бур'яну-алергену, приведення в належний фітосанітарний, екологічний та естетичний стан території області, забезпечення контролю за виконанням заходів проти карантинного бур'яну підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, посадовими особами та громадянами
4.	Дніпропетровська обласна комплексна програма (стратегія) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016 – 2025 роки (від 21.10.2015 №680-34/VI, від 15.06.2016 №57-4/VII, від 02.12.2016 №132-7/VII, від 24.03.2017 №174-8/VII, від 14.07.2017 №198-9/VII, від 11.10.2017 №241-10/VII, від 01.12.2017 №282-11/VII, від 16.03.2018 №316-12/VII,	2016-2025	Створення екологічно безпечних та комфортних умов для життя населення Дніпропетровської області шляхом зменшення антропогенного навантаження й відновлення довкілля за рахунок упровадження інноваційних технологій виробництва, зменшення викидів парникових газів та підвищення рівня екологічної культури і свідомості суспільства

	від 16.03.2018 №317-12/VII, від 22.06.2018 №357-13/VII, від 19.10.2018 №380-14/VII, від 07.12.2018 №410-15/VII, від 07.12.2018 №411-15/VII, від 22.02.2019 №452-16/VII, від 22.02.2019 №451-16/VII, від 16.08.2019 №476-17/VII, від 25.10.2019 №510-18/VII, від 13.12.2019 №544-20/VII, від 14.02.2020 №561-21/VII, від 27.03.2020 №583-22/VII, від 05.06.2020 №604-23/VII, від 26.02.2021 №32-4/VIII) Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації		
<i>Розвиток реального сектору (економічні програми)</i>			
5.	Програма створення та ведення містобудівного кадастру Дніпропетровської області на 2013 – 2022 роки (від 15.03.2013 №421-18/VI, від 05.12.2014 №593-28/VI, від 02.12.2016 №130-7/VII, від 14.07.2017 №205-9/VII, від 16.08.2019 №482-17/VII) Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації	2013– 2022	Розроблення та впровадження геоінформаційної системи автоматизованої системи містобудівного кадастру області, ефективного використання територій земельних ресурсів, забезпечення суб'єктів містобудівної та інвестиційної діяльності актуальною комплексною, достовірною інформацією, що має юридичну силу, про чинні на території Дніпропетровської області містобудівні регламенти, про містобудівну цінність різних територій, їх фактичний стан і використання, а також про зміни об'єктів нерухомості під час містобудівної та інвестиційної діяльності.
6.	Програма термомодернізації об'єктів комунальної сфери у Дніпропетровській області	2015– 2038	Підвищення рівня енергоефективності та енергозбереження об'єктів

	на 2015 – 2038 роки (від 23.01.2015 №610-29/VI) <i>Дніпропетровська обласна рада</i> <i>Управління паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження облдержадміністрації</i>		комунального сектору шляхом зниження теплових витрат
7.	Програма впровадження державної політики органами виконавчої влади у Дніпропетровській області на 2016 – 2025 роки (від 19.02.2016 №15-2/VII, від 25.03.2016 №35-03/VII, від 02.12.2016 №137-7/VII, від 22.02.2019 №445-16/VII, від 26.02.2021 №30-4/VIII) <i>Департамент фінансів облдержадміністрації</i>	2016-2025	Поетапна побудова нової управлінської моделі та створення оптимальної, ефективної і стабільної системи органів влади в сучасних умовах
8.	Програма розвитку міжнародного співробітництва, євроінтеграційних процесів та формування позитивного іміджу Дніпропетровської області на 2021 – 2025 роки (від 26.02.2021 №26-4/VIII) <i>Управління зовнішньоекономічної діяльності облдержадміністрації</i> <i>Управління протокольних та масових заходів облдержадміністрації</i> <i>Департамент економічного розвитку облдержадміністрації</i>	2021-2025	Сприяння формуванню позитивного міжнародного іміджу Дніпропетровської області, нарощуванню експортного потенціалу, активізації роботи із залучення прямих іноземних інвестицій, грантової допомоги міжнародних фінансових організацій в економіку області з метою забезпечення позитивної динаміки соціально-економічного та культурного розвитку регіону тощо. Дотримання стратегічного курсу на європейську інтеграцію; забезпечення протокольних вимог щодо додержання загальноприйнятих міжнародних норм, правил, традицій організації офіційних заходів, удосконалення й оптимізації порядку

			проведення у Дніпропетровській області протокольних, церемоніальних та культурно-масових заходів на регіональному і міжрегіональному рівнях за участю голови облдержадміністрації, керівництва Дніпропетровської області; сприяння формуванню внутрішньополітичного іміджу регіону як засобу налагодження діалогу, зворотного зв'язку з населенням, залучення його у свою діяльність, підвищення рівня соціального самопочуття громадянськості.
9.	Програма розвитку малого та середнього підприємництва в Дніпропетровській області на 2021 – 2022 роки (від 26.02.2021 №25-4/VIII) Департамент економічного розвитку облдержадміністрації	2021-2022	Сприяння розвитку малого і середнього підприємництва, створення сприятливих умов для відкриття, ведення і зростання малого і середнього підприємництва шляхом консолідації зусиль усіх заінтересованих сторін, що забезпечить соціально-економічний розвиток області та підвищить рівень життя населення
10.	Програма розвитку й підтримки сфери надання адміністративних послуг у Дніпропетровській області на 2021 – 2023 роки (від 26.02.2021 №24-4/VIII, від 06.08.2021 №102-7/VIII) Департамент цифрової трансформації, інформаційних технологій та електронного урядування облдержадміністрації	2021-2023	Застосування комплексного підходу до визначення пріоритетних напрямів розвитку сфери надання адміністративних послуг, а також результативного виконання ключових завдань для створення належних умов із максимального наближення сервісу держави до кожного мешканця Дніпропетровщини

11.	Регіональна програма створення страхового фонду документації Дніпропетровської області на 2021 – 2025 роки (від 06.08.2021 №96-7/VIII) Управління цивільного захисту облдержадміністрації	2021-2025	Забезпечення місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб – постачальників документації документами обласного страхового фонду документації для проведення будівельних, відбудовчих та аварійно-відновлювальних робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій в особливий період, збереження культурної спадщини на випадок втрати або псування оригіналу документа, а також для організації виробництва продукції господарського призначення
<i>Соціальні програми</i>			
12.	Цільова соціальна комплексна програма розвитку фізичної культури і спорту в Дніпропетровській області до 2024 року (від 02.12.2016 №122-7/VII, від 11.10.2017 №243-10/VII, від 16.03.2018 №311-12/VII, від 22.06.2018 №347-13/VII, від 19.10.2018 №382-14/VII, від 07.12.2018 №415-15/VII, від 22.02.2019 №449-16/VII, від 16.08.2019 №485-17/VII, від 05.06.2020 №603-23/VII, від 26.02.2021 №37-4/VIII, від 06.08.2021 №110-7/VIII) Управління молоді і спорту облдержадміністрації Департамент освіти і науки облдержадміністрації	До 2024	Створення умов для розвитку фізичної культури і спорту, зокрема вдосконалення відповідного організаційного та нормативно-правового механізму, залучення широких верств населення до масового спорту, популяризація здорового способу життя та фізичної реабілітації, максимальна реалізація здібностей обдарованої молоді в дитячо-юнацькому, резервному спорті, спорті вищих досягнень та виховання її у дусі олімпізму
13.	Регіональна цільова соціальна програма “Молодь	2012-2021	Створення сприятливих соціальних, економічних,

	Дніпропетровщини” на 2012 – 2021 роки (від 03.02.2012 №239-11/VI, від 19.10.2012 №339-15/VI, від 15.03.2013 №420-18/VI, від 30.08.2013 №468-20/VI, від 25.03.2016 №32-03/VII, від 28.10.2016 №100-6/VII, від 02.12.2016 №131-7/VII, від 14.07.2017 №201-9/VII, від 11.10.2017 №242-10/VII, від 01.12.2017 №281-11/VII, від 07.12.2018 №413-15/VII) <i>Управління молоді і спорту облдержадміністрації Департамент освіти і науки облдержадміністрації Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації Дніпропетровська обласна рада</i>		законодавчих, фінансових та організаційних передумов для життєвого самовизначення й самореалізації молоді, розв’язання її нагальних проблем
14.	Регіональна соціальна програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в Дніпропетровській області на період до 2025 року (від 06.08.2021 №97-7/VIII) <i>Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації</i>	До 2025	Удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в умовах децентралізації, а також підвищення ефективної взаємодії органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадськості
15.	Регіональна цільова соціальна програма “Освіта Дніпропетровщини до 2021 року” (від 21.12.2012 №389-17/VI, від 15.03.2013 №406-18/VI, від 21.06.2013 №445-19/VI, від 19.02.2016 №17-2/VII, від 28.10.2016 №99-6/VII, від 14.07.2017 №207-9/VII, від 11.10.2017 №245-10/VII,	До 2021	Створення умов для розвитку особистості, адаптації кожного громадянина до суспільства, побудованого на знаннях та активній участі у сферах соціального й економічного життя області та держави

	від 01.12.2017 №280-11/VII, від 22.06.2018 №349-13/VII, від 19.10.2018 №378-14/VII, від 07.12.2018 №414-15/VII, від 22.02.2019 №450-16/VII, від 13.12.2019 №538-20/VII, від 05.06.2020 №602-23/VII, від 09.10.2020 №649-25/VII) <i>Департамент освіти і науки облдержадміністрації Управління капітального будівництва облдержадміністрації</i>		
16.	Регіональна програма оздоровлення та відпочинку дітей Дніпропетровської області у 2014 – 2021 роках (від 27.12.2013 №507-23/VI, від 05.12.2014 №596-28/VI, від 21.10.2015 №686-34/VI, від 25.03.2016 №34-03/VII, від 29.07.2016 №75-5/VII, від 16.03.2018 №315-12/VII, від 16.08.2019 №484-17/VII) <i>Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації Департамент освіти і науки облдержадміністрації</i>	2014- 2021	Забезпечення якісної організації оздоровлення та відпочинку дітей, створення належних умов для освітньої, культурно-виховної, фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи, якісного медичного обслуговування і харчування, а також максимального стимулювання діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку
17.	Обласна програма „Здоров’я населення Дніпропетровщини на 2020 – 2024 роки” (від 13.12.2019 №535-20/VII, від 27.03.2020 №575-22/VII, від 07.08.2020 №628-24/VII, від 09.10.2020 №651-25/VII) <i>Департамент охорони здоров’я облдержадміністрації</i>	2020- 2024	Поліпшення демографічної ситуації, збереження і зміцнення здоров’я населення шляхом підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги з пріоритетним напрямом профілактики та лікування хронічних неінфекційних та інфекційних захворювань найбільш значущих у соціально-економічному та медико-демографічному плані класів і нозологічних форм хвороб

18.	Комплексна програма соціального захисту населення Дніпропетровської області на 2020 – 2024 роки (від 13.12.2019 №534-20/VII, від 27.03.2020 №574-22/VII, від 05.06.2020 №601-23/VII, від 23.12.2020 №17-3/VIII, від 26.02.2021 №35-4/VIII, від 06.08.2021 №99-7/VIII) <i>Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації</i>	2020-2024	Підвищення кількості та якості надання соціальних послуг, ефективності регіональної політики щодо поліпшення якості життя вразливих груп населення, забезпечення державних гарантій і впровадження нових механізмів посилення адресності надання послуг, підтримки ветеранів війни, соціального захисту осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших пільгових категорій громадян
19.	Програма зайнятості населення Дніпропетровської області на 2012 – 2022 роки (від 23.11.2012 №353-16/VI, від 15.03.2013 №420-18/VI, від 08.11.2013 №486-21/VI, від 22.06.2018 №351-13/VII) <i>Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації</i>	2012-2022	Забезпечення державного регулювання ринку праці за допомогою правових, організаційних і економічних важелів для сприяння зайнятості населення, детінізації ринку праці, ефективного використання робочої сили та соціального захисту неконкурентоспроможних верств населення
20.	Комплексна програма з соціальної підтримки, реабілітації учасників АТО/ООС, членів їхніх сімей у Дніпропетровській області на 2020 – 2022 роки (від 27.03.2020 №570-22/VII) <i>Управління з питань учасників АТО облдержадміністрації</i>	2020-2022	Підвищення кількості та якості надання послуг з соціальної підтримки, реабілітації, ефективності проведення регіональної політики щодо поліпшення якості життя, впровадження нових механізмів надання послуг з підтримки учасників АТО/ООС, осіб, які отримали інвалідність внаслідок участі в АТО/ООС, бійців-добровольців, членів сімей вищезазначених категорій осіб та членів сімей загиблих учасників АТО/ООС Дніпропетровської області

21.	Програма „Регіональний план реформування системи інституційного догляду та виховання дітей з одночасним розвитком послуг для дітей та сімей з дітьми в громадах Дніпропетровської області на 2020 – 2027 роки” (від 05.06.2020 №600-23/VII, від 26.02.2021 №38-4/VIII) <i>Служба у справах дітей облдержадміністрації</i>	2020-2027	Формування на території Дніпропетровської області системи захисту дітей, здатної забезпечити право дитини на виховання в сім’ї або умовах, максимально наближених до сімейних, і мати доступ до якісних послуг відповідно до її індивідуальних потреб
22.	Програма соціального захисту та підтримки дітей у Дніпропетровській області на 2021 – 2025 роки (від 09.10.2020 №645-25/VII) <i>Служба у справах дітей облдержадміністрації</i>	2021-2025	Формування на території області системи захисту дітей, здатної забезпечити право дитини на виховання в сім’ї, створення сприятливих умов для життя та розвитку дитини, запобігання соціальному сирітству
<i>Науково-технічні програми</i>			
23.	Регіональна програма інформатизації „Електронна Дніпропетровщина” на 2020 – 2022 роки (від 25.10.2019 №506-18/VII, від 06.08.2021 №98-7/VIII) <i>Департамент цифрової трансформації, інформаційних технологій та електронного урядування облдержадміністрації</i>	2020-2022	Забезпечення доступу громадян до процесів цифрового розвитку суспільства через упровадження інноваційних підходів, інструментів та технологій електронного урядування, електронної демократії, інших сучасних інформаційно-комп’ютерних технологій шляхом модернізації системи публічного управління соціально-економічним розвитком регіону, розвитку інфраструктури відкритих даних, телекомунікаційного середовища та забезпечення рівності громадян незалежно від місця їх проживання в дотриманні їх конституційних прав

<i>Правоохоронні програми</i>			
24.	Регіональна Програма забезпечення громадського порядку та громадської безпеки на території Дніпропетровської області на період до 2025 року (від 25.03.2016 №30-03/VII, від 24.03.2017 №168-8/VII, від 14.07.2017 №204-9/VII, від 16.03.2018 №308-12/VII, від 07.12.2018 №418-15/VII, від 22.02.2019 №453-16/VII, від 16.08.2019 №477-17/VII, від 25.10.2019 №509-18/VII, від 13.12.2019 №539-20/VII, від 27.03.2020 №576-22/VII, від 05.06.2020 №606-23/VII, від 09.10.2020 №652-25/VII, від 26.02.2021 №34-4/VIII, від 16.06.2021 №66-6/VIII, від 06.08.2021 №103-7/VIII) <i>Управління взаємодії з правоохоронними органами та оборонної роботи облдержадміністрації</i>	До 2025	Підвищення рівня довіри населення до роботи правоохоронних органів, забезпечення громадського порядку та громадської безпеки на території Дніпропетровської області шляхом здійснення заходів із профілактики правопорушень, протидії злочинності, усунення причин і умов, що спричинили вчинення протиправних дій, та поліпшення стану криміногенної ситуації в області
<i>Національно-культурні програми</i>			
25.	Програма підвищення правової освіти та політичної культури населення для забезпечення участі громадськості в формуванні та реалізації державної політики в Дніпропетровській області на 2002 – 2022 роки (від 14.06.2002 №38-2/XXIV, від 23.03.2007 №115-7/V, від 25.09.2008 №430-16/V, від 10.06.2009 №557-19/V, від 27.12.2011 №223-10/VI, від 21.06.2013 №445-19/VI, від 30.08.2013 №479-20/VI,	2002-2022	Підвищення правової освіти та політичної культури населення області, забезпечення прозорості й відкритості діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування

	від 08.11.2013 №487-21/VI, від 02.12.2016 №129-7/VII, від 14.07.2017 №197-9/VII, від 01.12.2017 №283-11/VII, від 16.03.2018 №309-12/VII, від 07.12.2018 №416-15/VII, від 27.03.2020 №580-22/VII, від 26.02.2021 №39-4/VIII, від 06.08.2021 №105-7/VIII) Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації		
26.	Програма розвитку Українського козацтва в Дніпропетровській області на 2008 – 2025 роки (від 23.05.2008 №413-15/V, від 25.03.2011 №85-5/VI, від 21.12.2012 №387-17/VI, від 21.06.2013 №445-19/VI, від 11.10.2017 №247-10/VII, від 07.12.2018 №417-15/VII, від 13.12.2019 №542-20/VII, від 26.02.2021 №41-4/VIII, від 06.08.2021 №108-7/VIII) Управління культури, туризму, національностей і релігій облдержадміністрації	2008- 2025	Відродження і розвиток історичних, патріотичних, господарських та культурних традицій і цінностей Українського козацтва, виховання у громадян національної свідомості, поваги до історії України, консолідації українського народу, збереження історико- культурної спадщини
27.	Програма розвитку культури у Дніпропетровській області на 2017 – 2025 роки (від 02.12.2016 №121-7/VII, від 14.07.2017 №202-9/VII, від 01.12.2017 №286-11/VII, від 22.06.2018 №348-13/VII, від 07.12.2018 №420-15/VII, від 16.08.2019 №474-17/VII, від 26.02.2021 №36-4/VIII, від 06.08.2021 №107-7/VIII) Управління культури, туризму, національностей і релігій	2017- 2025	Створення економічних та організаційних умов для подальшого збереження і розвитку культурно- мистецької сфери області

	<i>облдержадміністрації Управління протокольних та масових заходів облдержадміністрації</i>		
28.	Програма розвитку туризму у Дніпропетровській області на 2014 – 2025 роки (від 20.06.2014 №532-26/VI, від 29.07.2016 №76-5/VII, від 14.07.2017 №203-9/VII, від 11.10.2017 №246-10/VII, від 01.12.2017 №285-11/VII, від 07.12.2018 №419-15/VII, від 06.08.2021 №109-7/VIII) <i>Управління культури, туризму, національностей і релігій облдержадміністрації</i>	2014- 2025	Формування виняткового і різноманітного туристичного продукту регіону, просування його на внутрішньому та міжнародному ринках шляхом рекламно-інформаційної кампанії, розвиток туристичної інфраструктури належного рівня
29.	Програма сприяння розвитку громадянського суспільства у Дніпропетровській області на 2017 – 2022 роки (від 02.12.2016 №126-7/VII, від 27.03.2020 №581-22/VII, від 26.02.2021 №40-4/VIII) <i>Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації</i>	2017- 2022	Забезпечення сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства в Дніпропетровській області, участі громадськості у формуванні та реалізації державної і регіональної політики, вдосконалення механізмів та практики ефективної взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства
30.	Регіональна цільова Програма патріотичного виховання населення Дніпропетровщини на 2017 – 2021 роки (від 02.12.2016 №123-7/VII, від 01.12.2017 №291-11/VII, від 07.08.2020 №629-24/VII) <i>Дніпропетровська обласна рада Управління взаємодії з правоохоронними органами</i>	2017- 2021	Сприяння реалізації державної та регіональної політики в системі патріотичного виховання населення Дніпропетровщини, спрямованої на виховання любіві до України, усвідомлення громадянського обов'язку на основі національних і загальнолюдських духовних цінностей, формування

	<i>та оборонної роботи облдержадміністрації Департамент освіти і науки облдержадміністрації</i>		патріотичного світогляду громадян, активної державницької позиції, мотивації до військово-спортивної загартованості, готовності до захисту Вітчизни, забезпечення системної взаємодії з громадськістю у питаннях, пов'язаних з патріотичним вихованням населення, розширення ролі і можливостей громадських об'єднань, сприяння духовно-моральній єдності суспільства
31.	Програма збереження та розвитку об'єктів культурної та природної спадщини, елементів нематеріальної культурної спадщини, розташованих на території Дніпропетровської області, на 2014 – 2025 роки (від 31.01.2014 №524-25/VI, від 05.12.2014 №594-28/VI, від 21.10.2015 №693-34/VI, від 11.10.2017 №244-10/VII, від 27.03.2020 №578-22/VII) <i>Дніпропетровська обласна рада</i>	2014-2025	Програма є документом, що визначає стратегію виявлення, розвитку, охорони, популяризації і забезпечення життєздатності, цілісності та автентичності об'єктів культурної та природної спадщини, елементів нематеріальної культурної спадщини Дніпропетровщини на 2014 – 2025 роки, забезпечення належного рівня їх збереження та використання в суспільному житті, удосконалення ведення обліку, створення більш сприятливих умов для розвитку сфери охорони культурної та природної спадщини, розвитку міжрегіонального, міжнародного співробітництва
32.	Програма з розвитку інформаційно-комунікативної сфери Дніпропетровської області на 2021 – 2025 роки (від 26.02.2021 №28-4/VIII, від 06.08.2021 №106-7/VIII) <i>Департамент інформаційної</i>	2021-2025	Забезпечення реалізації можливості громадян отримувати повну, достовірну, об'єктивну інформацію про події у регіоні, поліпшення комунікації між мешканцями Дніпропетровської області й органами виконавчої влади та

	діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації		місцевого самоврядування, забезпечення відкритості та прозорості їх діяльності, підвищення рівня взаємодії органів державної влади з громадськістю через засоби масової інформації
<i>Інші програми</i>			
33.	Програма розвитку місцевого самоврядування у Дніпропетровській області на 2012–2021 роки (від 27.12.2011 №225-10/VI, від 17.08.2012 №313-14/VI, від 21.12.2012 №384-17/VI, від 15.03.2013 №420-18/VI, від 20.06.2014 №536-26/VI, від 23.01.2015 №612-29/VI, від 29.04.2015 №625-30/VI, від 27.05.2015 №642-31/VI, від 15.07.2015 №655-32/VI, від 28.10.2016 №97-6/VII, від 24.03.2017 №171-8/VII, від 14.07.2017 №196-9/VII, від 11.10.2017 №239-10/VII, від 22.06.2018 №353-13/VII, від 19.10.2018 №377-14/VII, від 22.02.2019 №455-16/VII, від 16.08.2019 №481-17/VII, від 13.12.2019 №543-20/VII, від 27.03.2020 №579-22/VII, від 07.08.2020 №627-24/VII, від 06.08.2021 №100-7/VIII) <i>Дніпропетровська обласна рада</i>	2012–2021	Створення належних умов для роботи органів місцевого самоврядування різних рівнів у Дніпропетровській області, надання допомоги у процесах їх трансформації та адаптації до політичних і соціально-економічних змін у державі та сприяння поліпшенню ефективності їх роботи в цілому
34.	Програма сприяння громадянській активності у розвитку територій на 2012–2021 роки (від 27.12.2011 №226-10/VI, від 23.03.2012 №261-12/VI, від 15.03.2013 №409-18/VI, від 21.06.2013 №444-19/VI,	2012–2021	Сприяння розвитку органів самоорганізації населення та ОСББ у Дніпропетровській області шляхом створення належних умов для самоорганізації населення, надання допомоги у процесах їх трансформації та адаптації

	від 26.09.2014 №565-27/VI, від 05.12.2014 №595-28/VI, від 27.05.2015 №643-31/VI, від 14.08.2015 №677-33/VI, від 28.10.2016 №98-6/VII, від 24.03.2017 №172-8/VII, від 16.08.2019 №480-17/VII) <i>Дніпропетровська обласна рада</i>		до нових соціально-економічних умов та сприяння збільшенню ефективності їх роботи в цілому, забезпечення процесу демократизації та розвитку цінностей громадянського суспільства, поліпшення умов для самостійного вирішення територіальною громадою питань місцевого значення
35.	Програма сприяння ефективності використання та збереження майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Дніпропетровської області на 2018 – 2021 роки (від 16.03.2018 №329-12/VII, від 16.08.2019 №486-17/VII) <i>Дніпропетровська обласна рада</i>	2018-2021	Підвищення ефективності використання майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Дніпропетровської області, підвищення ефективності управління майном, що є у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Дніпропетровської області, та створення єдиного автоматизованого обліку та управління об'єктами нерухомого майна Дніпропетровської області
36.	Регіональна міжгалузева Програма щодо надання фінансової підтримки комунальним підприємствам (установам), що належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Дніпропетровської області, на 2013 – 2023 роки (від 21.06.2013 №438-19/VI, від 30.08.2013 №473-20/VI, від 08.11.2013 №484-21/VI, від 27.12.2013 №508-23/VI, від 20.06.2014 №543-26/VI, від 05.12.2014 №591-28/VI, від 29.04.2015 №622-30/VI,	2013–2023	Фінансова підтримка функціонування комунальних підприємств (установ) для забезпечення належної реалізації їх статутних завдань, вжиття заходів для виробництва та надання якісних, безпечних та безперебійних послуг населенню з метою створення сприятливих умов для життєдіяльності області та сприяння поліпшенню фінансово-господарської діяльності зазначених підприємств (установ)

	від 21.10.2015 №687-34/VI, від 29.07.2016 №87-5/VII, від 28.10.2016 №96-6/VII, від 02.12.2016 №147-7/VII, від 24.03.2017 №167-8/VII, від 14.07.2017 №194-9/VII, від 11.10.2017 №233-10/VII, від 01.12.2017 №277-11/VII, від 22.06.2018 №354-13/VII, від 07.12.2018 №408-15/VII, від 27.03.2020 №582-22/VII, від 07.08.2020 №625-24/VII, від 16.06.2021 №65-6/VIII) Дніпропетровська обласна рада		
37.	Бюджетна програма “Виконання судових рішень та виконавчих документів Дніпропетровською обласною радою” на 2018 – 2023 роки (від 19.10.2018 №374-14/VII) Дніпропетровська обласна рада	2018-2023	Забезпечення виконання грошових зобов’язань, які виникли на підставі судових рішень та виконавчих документів про стягнення коштів з обласного бюджету, боржником за якими є обласна рада
38.	Антикорупційна програма Дніпропетровської обласної ради на 2021 – 2023 роки (від 26.02.2021 №52-4/VIII, від 16.06.2021 №67-6/VIII) Дніпропетровська обласна рада	2021-2023	Створення в обласній раді ефективної системи запобігання корупції у всіх сферах її діяльності, подальше впровадження механізмів прозорості, доброчесності, зниження корупційних ризиків у діяльності обласної ради, виховання антикорупційної правосвідомості, доброчесності посадових осіб виконавчого апарату обласної ради та депутатів обласної ради

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКУ ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Дніпропетровська область – один з найбільш економічно розвинених регіонів України. Вона характеризується вигідним географічним положенням, багатими природними ресурсами, потужним промисловим та науковим потенціалом, розвинутим сільськогосподарським виробництвом, високим рівнем розвитку транспорту і зв'язку. Відстань від Дніпра до Києва: залізницею – 530 км шосейними дорогами – 480 км.

На території 31,9 тис. кв. км (5,3% площі України) мешкають, за даними на 01 січня 2021 року, 3142,0 тис. осіб (7,6%). Високий рівень урбанізації (84,1% жителів проживають міських поселеннях) визначає найвищу в Україні щільність населення – 98,4 на один квадратний кілометр (середня по Україні – 75,2). В адміністративно-територіальному відношенні Дніпропетровська область поділяється на 7 адміністративних районів до складу яких входить 86 територіальних громад, із них: міських територіальних громад – 20; сільських територіальних громад – 41; селищних територіальних громад – 25. В області проживають представники більш ніж 80 національностей, найбільшу частку складають українці – 79,3%.

Головна водна артерія країни – ріка Дніпро (довжина по території області – 261 км), магістральні залізничні і шосейні дороги мають вихід до Донбасу, Криму, портів Чорного і Азовського морів, індустриальних центрів України та близького зарубіжжя. Дніпропетровщина розташована у степовій і лісостеповій фізико-географічних зонах (ліси займають 3,9% території області). Ландшафт переважно рівнинний. На заході області простяглось значно почленоване Придніпровське узвишшя (висота до 209 м). У південно-східну частину її входять відроги Приазовського узвишшя (до 211 м). Центральна частина зайнята Придніпровською низиною, яка на півдні переходить в Причорноморську.

Дніпропетровщина розташована в зоні помірних широт. Клімат області помірно-континентальний. У цілому він характеризується відносно прохолодною зимою і спекотним літом. Найхолодніший місяць – січень (-5,5°C), найтепліший – липень (+26,7 °C). Середня мінімальна температура повітря самого холодного місяця – січня (-8,4 °C). Річна кількість опадів складає 513 мм. Середня річна відносна вологість – 74 %. Кількість сонячних днів складає в середньому 240 днів на рік.

За різноманітністю і значимістю природних ресурсів Дніпропетровська область є однією з найбагатших в Україні. Майже на всій території області переважають родючі чорноземні ґрунти. Розгалужена система водопостачання дозволяє вести інтенсивне сільське господарство.

Дніпропетровщина багата на корисні копалини. Мінерально-сировинна база характеризується широкою різноманітністю видів і значними запасами деяких

корисних копалин. В області виявлено близько 300 родовищ та значні запаси паливно-енергетичної сировини – вугілля, нафти, газу і газоконденсату, а також талько-магнезитової, каолінової, уранової, будівельної та ін. Родовища залізної (м. Кривий Ріг) та марганцевої руди (м. Марганець та м. Покров) – світового значення. У результаті геологорозвідувальних робіт виявлено золоторудні родовища в Солонянському та Нікопольському районах.

2.1. Атмосферне повітря

Відповідно до даних наданих в Екологічному паспорті Дніпропетровської області за 2020 рік викиди шкідливих речовин в атмосферу у 2020 році становили 534,7 тис. т, що на 42,2 тис. т (7,3 %) менше, ніж у 2019 році.

У складі викинутих забруднюючих речовин оксиди вуглецю становлять 274,719 тис. т; діоксиди та інші сполуки сірки – 60,857 тис. т; речовини у вигляді суспендованих твердих частинок – 52,22 тис. т; метан – 115,967 тис. т; сполуки азоту – 28,298 тис. т; метали та їх сполуки – 0,619 тис. т, тощо.

Крім того, за звітний період в атмосферу надійшло 20,5 млн т діоксиду вуглецю – основного парникового газу, який впливає на зміну клімату.

Стан забруднення атмосферного повітря у містах Дніпропетровської області за 2020 рік

У 2020 році лабораторіями ДРЦГМ проводились спостереження за забрудненням атмосферного повітря по повній програмі: за станом забруднення атмосферного повітря у м. Дніпрі спостереження проводилися на 6 стаціонарних ПСЗ, у м. Кам'янське – на 4 стаціонарних постах, у м. Кривому Розі – на 5 стаціонарних постах.

Згідно комплексному індексу забруднення атмосфери пріоритетними речовинами (ІЗА), обчисленому за даними спостережень 2020 року, рівень забруднення атмосферного повітря міст Дніпропетровської області вище середнього.

Таблиця 4 Індекс забруднення атмосфери (ІЗА) у містах Дніпропетровської області за 2020 рік

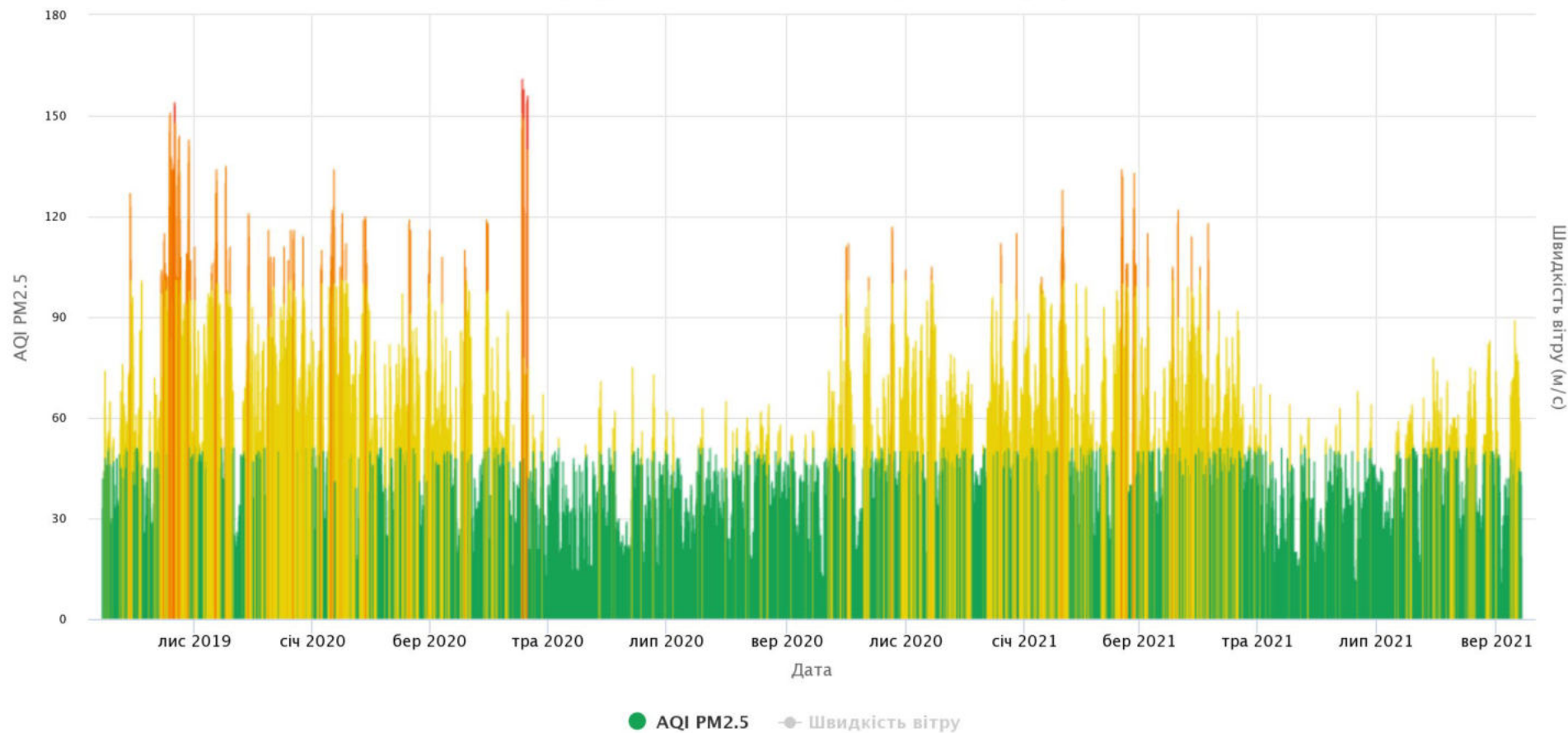
Перелік пріоритетних домішок	ІЗА		
	Дніпро	Кам'янське	Кривий Ріг
Формальдегід	8,1	6,1	8,8
Двооксид азоту	2,5	2,0	1,0
Пил	2,0	2,0	2,7
Оксид вуглецю			0,7
Фенол	1,0	3,6	0,6
Аміак	1,0	1,2	
Комплексний ІЗА	14,6	14,9	13,8

Аналізуючи хід величин індексу забруднення атмосфери міст Дніпропетровської області у 2020 році в порівнянні з 2019 роком, необхідно

відмітити зменшення рівня забруднення у місті Дніпро, та збільшення рівня забруднення у містах Кам'янське та Кривий Ріг. Якщо значення $ІЗА \leq 5$, рівень забруднення повітря міста вважається нижче середнього, якщо $5 < ІЗА \leq 8$ – приблизно дорівнює середньому, якщо $8 < ІЗА \leq 15$ – вище середнього, якщо $ІЗА > 15$ – значно вище середнього.

Середній індекс якості повітря у місті Дніпро

За період з 14 вересня 2019 по 13 вересня 2021 року

Середнє арифметичне значення індексу якості атмосферного повітря за формулою NowCast (US EPA) для дрібнодисперсного пилу фракції PM2.5.
Дані швидкості вітру: Український гідрометеорологічний центр.

Рисунок 1 Середній індекс якості повітря у місті Дніпро

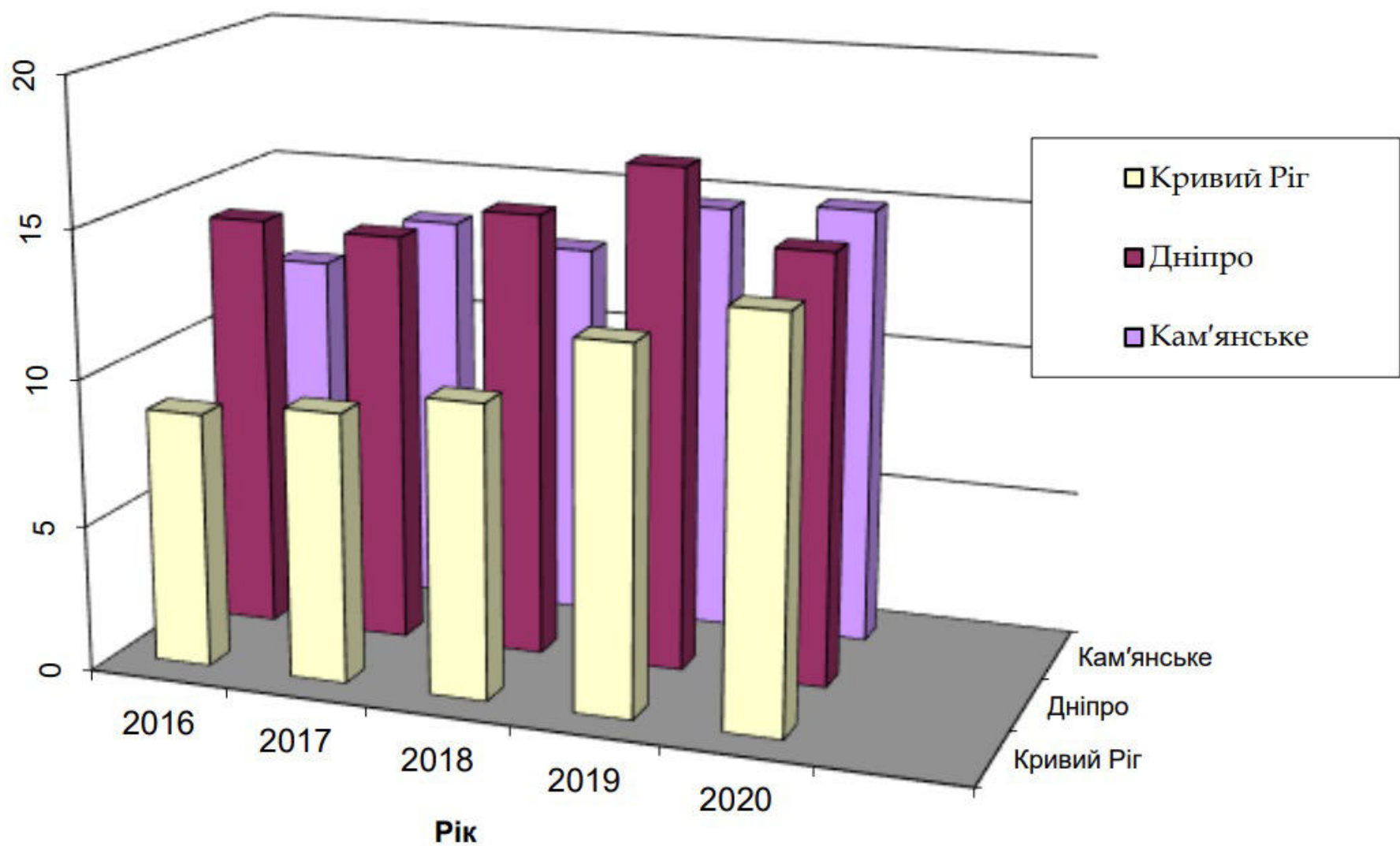

Рисунок 2 . Індекс забруднення атмосферного повітря у містах Дніпропетровської області за 2016 – 2020 роки

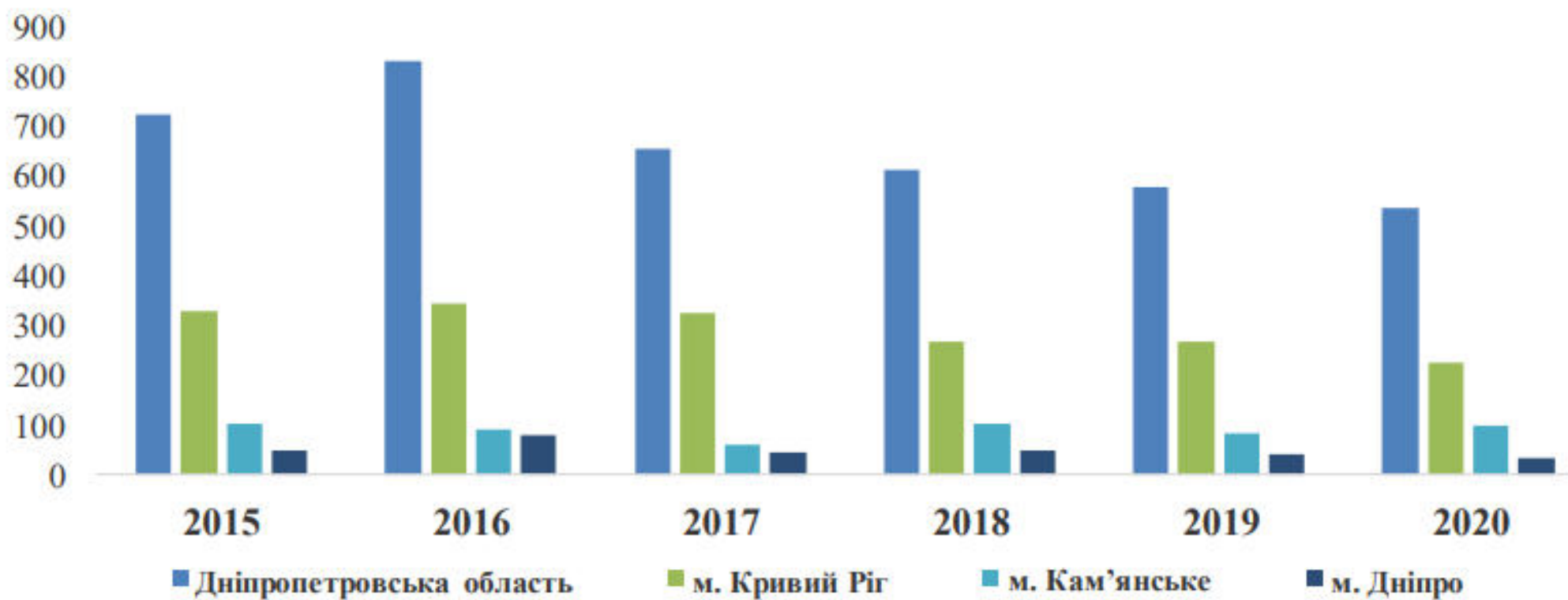

Рисунок 3 Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел по Дніпропетровській області та основним містам (тис. т)

У 2020 році в повітрі міст Дніпропетровської області спостерігається така тенденція:

м. Дніпро:

зниження рівня забруднення повітря по пилу, двооксиду сірки, оксиду вуглецю, двооксиду азоту, оксиду азоту; середні концентрації збільшились по сірководню, формальдегіду; на тому ж рівні залишились середні концентрації по фенолу та аміаку.

м. Кам'янське:

зниження рівня забруднення повітря по пилу, середні концентрації збільшились по двооксиду сірки, оксиду вуглецю, двооксиду азоту, оксиду азоту, сірководню, фенолу, формальдегіду; на тому ж рівні залишились величини середніх концентрацій по аміаку.

м. Кривий Ріг:

зниження рівня забруднення повітря по двооксиду азоту, аміаку; на тому ж рівні залишились величини середніх концентрацій по пилу, оксиду вуглецю, сірководню, фенолу; концентрації збільшились по двооксиду сірки, оксиду азоту, формальдегіду.

Основні забруднювачі атмосферного повітря (за видами економічної діяльності)

У 2020 році підприємства добувної промисловості і розроблення кар'єрів викинули в атмосферу 131,195 тис. т (24,5 %) шкідливих речовин від загального обсягу викидів по області. Частина викидів від підприємств постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря у загальному обсязі викидів становить 10,8 %, від переробної промисловості – 63,2 %, від транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 0,36 %, підприємств, які спеціалізуються на водопостачанні, каналізації, поводженні з відходами – 0,73 %.

Основними забруднювачами довкілля у 2020 році залишаються підприємства металургійної, добувної промисловості та виробники електроенергії. Найбільш екологічно небезпечними видами економічної діяльності є видобування металевих руд, виробництво електроенергії, чавуну, сталі та феросплавів. Дані наведені у таблиці 5.

Таблиця 5 Індекс забруднення атмосфери (ІЗА) у містах Дніпропетровської області за 2020 рік

№	Підприємство забруднювач	Валовий викид, тис. т 2020 р./2019р.		Зменш. /- Збільш. /+ (%)	Причина зменшення/ збільшення
1	ВП "Придніпровська ТЕС" АТ "ДТЕК Дніпроенерго"	19,7	24,4	-19,26	Зменшення відбулося за рахунок зниження: Обсягу виробництва електричної енергії на 21,8% (з 1818,024 млн кВт*год на 1421,193 млн

					кВт*год),
2	ВП “Криворізька ТЕС” АТ “ДТЕК Дніпроенерго”	35,02	20,36	+71,98	Збільшення виробітки електроенергії на 40,583 %, Збільшення сірчистості вугілля на 63 % Збільшення зольності вугілля на 6 %
3	ПАТ “Дніпровський меткомбінат”	91,61	78,1	+17,3	Зменшення виробництва: агломерату – 41,1 %, чавуну – 19,9 %, сталі – 16,0 %, прокату – 15,2 %
4	АТ “Нікопольський завод феросплавів”	18,35	24,2	-24,26	Зменшення викидів унаслідок зменшення обсягів виробництва феросплавів
5	ПАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг”	209,0	230,8	-9,45	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на 9,4 % пов’язано зі зменшенням об’ємів виробництва основних видів продукції: агломерату на 7,9 %, чавуну на 6,9 %, твердої сталі на 12,1 %, коксу на 5,3 %, а також за рахунок роботи а/м №№ 1, 4 АЦ № 2 з новими ГОУ після реконструкції та виведення з експлуатації мартенівського

					цеку та кільцевої печі ВВЦ.
6	ПАТ “Південний гірничозбагачувальний комбінат”	1,22	23,28	-94,75	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за рахунок зупинки агловиробництва.
7	ПрАТ “Північний ГЗК”	5,11	6,8	-24,9	Зниження обсягів дроблення скали та руди. Зниження обсягів виробництва окатишів.
8	ПрАТ “Дніпровський металургійний завод”	2,51	4,51	-44,4	Скорочення за рахунок зменшення виробництва у порівнянні з 2019 роком у зв'язку з зупинкою металургійного виробництва у період з жовтня 2019 року до середини травня 2020 року та зупинкою на консервацію доменної печі №3
9	ПАТ “ІНТЕРПАЙП Нижньодніпровський трубопрокатний завод”	0,81	0,88	-7,66	-
10	ПрАТ “ЮЖКОКС”	1,82	1,63	+11,56	Збільшення обсягів виробництва коксу 6% вологості, а також за рахунок введення до експлуатації коксової батареї № 7.

11	ПрАТ “Дніпровський коксохімічний завод”	1,242	1,232	+51,18	-
12	АТ “Покровський гірничозбагачувальний комбінат”	7,32	4,84	-6,52	Збільшення валових викидів обумовлено збільшенням роботи основного технологічного обладнання Богданівської АЗФ.
13	ПрАТ “ДТЕК Павлоградвугілля”	116,04	124,13		Здійснення заходів з завершення гірничих робіт на шахті ім М.І Сташкова, експлуатація устанування з утилізації шахтного метану на Степова блок № 2 з 4 кварталу 2020 року

Таблиця 6 Основні забруднювачі атмосферного повітря за звітний рік

№	Назва об'єкта*	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газоочисним и установками (ГОУ), %	Ефектив ність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадженн я природоохор онних заходів, т/рік	
		усього викидів, т/рік**	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %			очікуване	фактичне
1.	ПАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг”							
	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	208 977,0		**	15,4	65,5- 99,9	803 04,0	8854,0
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	8 992,0	4,3					
	сірки діоксид	8 045,0	3,8					
	оксид вуглецю	170 465,0	81,6					

	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	20 801,0	10,0					
АТ “Південний гірничозбагачувальний комбінат”								
2.	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	1 222,034		**	33,33	81,5 – 96,4	216 6,2	22054, 2
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	10,643	0,87					
	сірки діоксид	0,048	0,004					
	оксид вуглецю	14,935	1,22					
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	1 189,677	97,35					
ДТЕК “Придніпровська ТЕС”								
3.	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	19 740,3		**	100	99,3	125 9,2	3652,0
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	2 873,940	14, 6					
	сірки діоксид	15 441,612	78,2					
	оксид вуглецю	183,072	0,93					
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	948,543	4,81					
АТ “Нікопольський завод феросплавів”								
4.	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	18 329,760		**	59,5	98,3	3,77	-
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	579,388	3,2					
	сірки діоксид	316,015	1,7					
	оксид вуглецю	16 800,971	91,7					
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	629,535	3,4					
5.	ПрАТ “ Північний гірничо - збагачувальний комбінат ”							

	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	5 106,446		**	32,1	91,6	945, 996	1691,9 4
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	757,198	14,8	**				
	сірки діоксид	589,489	11,5					
	оксид вуглецю	576,660	11,3					
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	3 143,335	61,6					
6.	ПрАТ “Дніпровський металургійний завод”							
	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	2 506,832		**	21,3	94,2	-	-
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	573,977	22,9					
	сірки діоксид	269,520	10,8					
	оксид вуглецю	1 251,692	49,9					
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	361,571	49,9					
7.	ПрАТ “ІнГЗК”							
	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	1 520 ,203		**	29	80-85	270 0,0	2741,8
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	40,693	2,7					
	сірки діоксид	4,478	0,3					
	оксид вуглецю	195,776	12,9					
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	1 240,678	81,6					
8.	ПрАТ “ЮЖКОКС”							
	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	1 815,161		**	16,15	90,9 - 99,85	765, 474	-
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	632,900	34,87					
	сірки діоксид	315,678	17,39					
	оксид вуглецю	568,133	31,30					

	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	193,292	10,65					
9.	ПрАТ “Кривий Ріг Цемент” Криворізький завод							
	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	2 064,922		**	21,8	99,46	2 456,0	2 065,0
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	1 147,063	55,55					
	сірки діоксид	7,429	0,36					
	оксид вуглецю	567,316	27,47					
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	336,025	16,27					
10.	ПрАТ “Кривий Ріг Цемент” Жовтокам’янський кар’єр							
	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	47,435		* *	1	85,2	-	-
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	1,273	2,68					
	сірки діоксид	-	-					
	оксид вуглецю	5,6	11,81					
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	40,337	85,04					
11.	ПрАТ “Кривий Ріг Цемент” Кам’янський завод							
	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	123,838		**	24,5	99,42	-	-
	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	5,136	4,15					
	сірки діоксид	7,238	5,84					
	оксид вуглецю	5,961	4,81					
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	105,032	84,81					

	та волокна)							
	ПАТ “Кривбасзалізрудком”							
	Загальний обсяг викидів, у тому числі:	155,147		**	28,04	90	-	-
1	оксид азоту (у перерахунку на діоксид азоту)	80,747	52,04					
2.	сірки діоксид	22,644	14,59					
	оксид вуглецю	0,791	0,50					
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)	49,268	31,75					
1 3	АТ “Дніпроазот”	1 156,139	-	*	-	-	-	-

* за інформацією

** підприємств інформація не надана Головним управлінням статистики у Дніпропетровській області

Таблиця 7 Індекс забруднення атмосфери (ІЗА) у містах Дніпропетровської області за 2020 рік

згідно з 2020 рік

№з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис. т	% до загального підсумку
Усього, за видами економічної діяльності, у тому числі:		534,7	100,0
1.	переробна промисловість	338,1	63,2
2.	добувна промисловість і розроблення кар'єрів	131,2	24,5
3.	постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	57,7	10,8
4.	транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	2,0	0,4
5.	водопостачання, каналізація, поводження з відходами	3,9	0,7

Якість атмосферного повітря в населених пунктах

Систематичний нагляд за рівнем забруднення атмосферного повітря проводиться на стаціонарних постах Дніпропетровським регіональним центром з гідрометеорології у таких містах, як: Дніпро, Кривий Ріг та Кам'янське.

Відповідно до даних наданих в Екологічному паспорті Дніпропетровської області у 2020 році середньорічні концентрації становили:

- м. Кривий Ріг: пилу – 2,7 ГДК, діоксиду азоту – 1,0 ГДК, фенолу – 0,7 ГДК, аміаку – 0,3 ГДК, формальдегіду – 5,3 ГДК, діоксиду сірки – 0,3 ГДК, оксиду вуглецю – 0,7 ГДК; оксиду азоту – 0,5 ГДК;
- м. Кам'янське: пилу – 2,0 ГДК, діоксиду азоту – 2,0 ГДК, фенолу – 2,7 ГДК, формальдегіду – 4,0 ГДК, аміаку – 1,3 ГДК; оксиду азоту – 0,7 ГДК, діоксиду

- сірки – 0,2 ГДК, оксид вуглецю – 1,0 ГДК;
- м. Дніпро: пилу – 2,0 ГДК, аміаку – 1,0 ГДК, діоксиду азоту – 2,5 ГДК, формальдегіду – 5,0 ГДК, оксиду азоту – 0,8 ГДК, фенолу – 1,0 ГДК, оксиду вуглецю – 0,7 ГДК, оксид азоту – 0,8 ГДК.

Результати спостережень свідчать, що в 2020 році рівень забруднення атмосфери промислових міст залишався ще досить високим. Екологічна ситуація загострюється тим, що викиди в атмосферу здійснюються нерівномірно, а переважно в промислових зонах, де велика концентрація підприємств металургійної, гірничодобувної, машинобудівної, хімічної та іншої промисловості.

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря

За інформацією Дніпропетровського регіонального центру з гідрометеорології щодо радіоактивного забруднення атмосферного повітря Дніпропетровської області, радіаційна обстановка на території області в цілому була стабільною і знаходилася у межах природного радіаційного фону. Екстремально-високі рівні радіоактивного забруднення не спостерігалися.

Рівень експозиційної дози гамма-випромінювання у 2020 році становив в середньому 13 мкР/год.

Підвищений рівень гамма-фону спостерігався на метеостанціях:

- м. Синельникове: квітень – 20 мкР/год, червень – 19 мкР/год;
- м. Чаплине: серпень, вересень, жовтень, листопад, грудень – 19 мкР/год
- м. Комісарівка: жовтень, грудень – 18 мкР/год. Перевищення контрольного рівня – 25 мкР/год – у 2020 році не було.

На території Дніпропетровській області протягом 2020 року випадків перевищень контрольних рівнів сумарної бета-активності в пробах атмосферних випадінь виявлено не було.

Щільність випадів техногенних радіонуклідів знаходилась на рівні попередніх років.

Концентрація радіоактивних елементів як природного, так і штучного походження в приземному шарі атмосфери утримується на сталому рівні. Можна очікувати подальше зменшення концентрації штучних радіонуклідів в повітрі як за рахунок їх природного розпаду, так і їх подальшого заглиблення у ґрунт.

2.2. Водні ресурси

Дніпропетровська область повністю розташована в межах басейну р. Дніпро. Головною рікою гідрографічної мережі Дніпропетровщини є р. Дніпро. Стік річки зарегульований каскадом Дніпровських водосховищ, і в межах області присутні три з них: південна частина Кам'янського та північна частина Дніпровського, а також є вихід до Каховського водосховища. Загальна довжина р. Дніпро в межах області складає 261 км. В межах Кам'янського водосховища – 66 км, в межах Дніпровського водосховища – 94 км, в межах Каховського водосховища – 101 км.

Найбільшими притоками р. Дніпро, що беруть свій початок за межами області, є: Оріль, Самара, Вовча та Інгулець. Найбільш значними притоками р. Дніпро, басейни яких повністю розташовані у межах області (на правобережжі),

є Саксагань, Мокра Сура і Базавлук.

Загалом гідрографічна мережа басейну р. Дніпро в межах області за матеріалами інвентаризації представлена: 291 річкою, довжиною більше 10 км, 100 водосховищами, 3292 ставками та 1129 озерами, з яких лише 219 озер площею три і більше гектарів.

Густота річкової мережі на території області неоднакова. Найбільш густа мережа на Придніпровській височині, Орільсько-Самарській і Самарсько-Вовчанській вододільних рівнинах, що зумовлено амплітудою коливання висот. Середня густота річкової мережі становить – 0,27 км/км², забезпеченість водними ресурсами – 460 тис. м³ на 1 км² площі, проте ресурси місцевого стоку складають лише 20 тис. м³ на 1 км².

Водокористування та водовідведення

За даними звітності за формою № 2ТП - водгосп (річна) за 2020 рік обсяг забору свіжої води по області становив 1011,94 млн м³, в тому числі: – з поверхневих джерел – 924,18 млн м³; – з підземних – 87,76 млн м³.

В порівнянні з 2019 роком, забір води із природних водних об'єктів зменшився на 168,06 млн м³, у т. ч.: з поверхневих джерел зменшився на 110,82 млн м³; з підземних збільшився на 57,04 млн м³.

Водоспоживання поверхневої води в 2020 році, в порівнянні з 2019 роком, зменшилось на 104,8 млн м³ і становило 732,02 млн м³ (в 2019 році – 836,8 млн м³). Споживання підземної води склало 33,12 млн м³ (в 2019 році – 28,97 млн м³).

Протягом 2020 року було використано: на виробничі потреби – 597,6 млн м³, на питні і санітарно-гігієнічні потреби – 121,99 млн м³, на зрошення – 32,11 млн м³ води. Кількість води в оборотному та повторному водоспоживанні у 2020 році становила 4377,84 млн м³.

Обсяг скинутих зворотних вод в поверхневі водні об'єкти зменшився на 110,29 млн м³ (з 675,0 млн м³ в 2019 році до 564,71 млн м³ в 2020 році). Забруднених зворотних вод скинуто 127,7 млн м³ (в 2019 році – 200,0 млн м³); з них 48,92 млн м³ – без очистки; 78,81 млн м³ – недостатньо очищених. Припинили скид: – ДП “ВО ПМЗ ім. О. М. Макарова”; – Синельниківське МКП “Водоканал”; – АТ “Покровський ГЗК”; – Царичанське МУВГ; – КЗО НВК №122 “ЗНЗ-ДНЗ” ДМР – не звітували. Почали скид: – ТОВ “Альянс”; – КП ПМР “Житлокомплекс”; – ТОВ СП “НІБУЛОН”; – ПАТ “Електрозавод”. Обсяг скинутих зворотних вод в поверхневі водні об'єкти зменшився на 110,28 млн м³ (з 675,0 млн м³ в 2019 р. до 564,72 млн м³ в 2020 р.).

Забруднених зворотних вод скинуто 127,73 млн м³ (в 2019 році – 200,0 млн м³); з них 48,92 млн м³ – без очистки, 78,81 млн м³ – недостатньо очищених.

Таблиця 8 Використання води за видами економічної діяльності у 2020 році та двох попередніх

Види економічної діяльності	2018 рік		2019 рік		2020 рік	
	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
Усього за регіоном	868,3	92,6	865,8	92,2	765,14	76,63
За видами економічної діяльності						
у тому числі:						
- промисловість	644,4	93,43	642,7	93,27	586,43	89,13
- сільське господарство	45,15	-	50,33	—	41,82	-
- транспорт	1,530	11,93	1,425	14,37	1,33	4,23
- будівництво	0,094	0,455	0,063	0,524	0,268	-
- торгівля та громадське харчування	0,526	—	0,6	—	0,091	-
маттехзабезпечення	0,092	—	0,067	—	-	-
житлокомунгосп та побутобслуговування	173,9	21,06	168,0	17,79	172,25	22,79

Скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та очистка стічних вод

У 2020 р. у поверхневі водні об'єкти Дніпропетровської області було скинуто у складі зворотних вод – 342,3 тис. т забруднюючих речовин. У порівнянні з 2019 р. спостерігалось збільшення сумарного обсягу скинутих забруднюючих речовин на 25,23 тис. т

Насамперед, це пов'язано за зниженням обсягу скиду зворотних вод взагалі по області. Визначено зниження за вмістом: БСК, нафтопродуктів, сухого залишку, сульфатів, хлоридів, фенолів, нітратів, заліза, міді, цинку, нікелю, хрому 6+, алюмінію, свинцю, кадмію, карбаміду, фтору, хрому загального.

Основні забруднювачі водних об'єктів (за сферами діяльності)

Згідно узагальнених даних звітності за формою № 2ТП-водгосп (річна) за 2020 р., кількість підприємств зі скидом зворотних вод у водні об'єкти Дніпропетровської області складала 58.

З них 35 підприємств – забруднювачі (в 2019 р. – 36), які здійснюють скид забруднених (без очистки та недостатньо очищених) зворотних вод у водні об'єкти

області.

Найбільші з них:

- КП “Дніпроводоканал”, м. Дніпро;
- ТОВ ВКФ “Найс”, м. Дніпро;
- КП “Новомосковськ водоканал”, м. Новомосковськ;
- ПАТ “Криворізький залізорудний комбінат”, м. Кривий Ріг;
- Філія ПРУВОКС ПРАТ “ДТЕК Павлоградвугілля”, м. Павлоград;
- ПРАТ “Дніпровський металургійний завод”, м. Дніпро;
- КП “КАМ’ЯНСЬКИЙ ВОДОКАНАЛ” ДОР”, м. Кам’янське;
- КП “Павлоградводоканал”;
- ДМП ВКГ “Дніпро-Західний Донбас”;
- КП “Жовтоводський водоканал” ДОР.

В 2020 році припинили скид підприємства: – ДП “ВО ПМЗ ім. О. М. Макарова”; – Синельниківське МКП “Водоканал”; – АТ “Покровський ГЗК”; – Царичанське МУВГ; – КЗО НВК №122 “ЗНЗ-ДНЗ” ДМР – не звітували.

Оцінка якості вод за гідрохімічними показниками

Постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758 “Порядок здійснення державного моніторингу вод” визначено одним з суб’єктів державного моніторингу вод Держводагентство, на яке покладено здійснення державного моніторингу масивів поверхневих вод, включаючи прибережні води.

Відповідно до “Порядку здійснення державного моніторингу вод”, затвердженого наказом Держводагентства України від 24.06.2020 № 587 (далі – Порядок), лабораторія моніторингу вод та ґрунтів РОВР у Дніпропетровській області (далі – лабораторія) в 2020 році здійснювала контроль в 16 постійних пунктах спостереження масивів поверхневих вод. Пункти спостереження розташовані на річках:

- р. Дніпро (Кам’янське водосховище) – 2 створи;
- р. Дніпро (Дніпровське водосховище) – 5 створів;
- р. Дніпро (Каховське водосховище) – 4 створи;
- р. Інгулець – 2 створи;
- р. Саксагань (Макортовське водосховище) – 1 створ;
- Канал Дніпро–Кривий Ріг – 2 створи.

Таблиця 9 Місця розташування та періодичність відбору проб

№	Місце розташування пунктів спостереження	Періодичність відбору проб
Кам'янське водосховище (суббасейн Середнього Дніпра)		
1	476 км, м. Верхньодніпровськ, питний в/з	щомісячно
2	462 км, смт Аули, питний в/з м. Дніпро та м. Кам’янське	щомісячно
Дніпровське водосховище (суббасейн Нижнього Дніпра)		
3	420 км, м. Дніпро, правий берег, Кайдакський питний в/з	щомісячно
4	420 км, м. Дніпро, лівий берег, Ломовський	щомісячно

	питний в/з	
5	404 км, м. Дніпро, ВП “ПдТЕС” ПАТ “ДТЕК Дніпроенерго”, питний в/з	щомісячно
6	372 км, с. Воронове, питний в/з водоводу ДМП ВКП “Дніпро-Західний Донбас”	щомісячно
7	365 км, с. Військове, питний в/з Солонянського району	щомісячно
Каховське водосховище (суббасейн Нижнього Дніпра)		
8	245 км – м. Марганець, питний в/з	щомісячно
9	236 км – КП “Дніпро”, с. Придніпровське	щомісячно
10	228 км – м. Нікополь, питний в/з	щомісячно
11	201 км – м. Покров, питний в/з	щомісячно
Канал Дніпро–Кривий Ріг (суббасейн Нижнього Дніпра)		
12	196 км – с. Мар’янське, ГВС каналу Дніпро-Кривий Ріг	щомісячно
13	канал Дніпро-Кривий Ріг, Південне в-ще, 43 км, питн. в/з	щомісячно
р. Саксагань (Макортівське водосховище) (суббасейн Нижнього Дніпра)		
14	65 км – КП ПМР “Житлокомплекс” питний в/з м. П’ятихатки	щомісячно
р. Інгулець (суббасейн Нижнього Дніпра)		
15	335 км – Карачунівське водосховище, питний в/з м. Кривий Ріг	щомісячно
16	265 км – с. Андріївка	щомісячно

Порівняльний аналіз стану водних об’єктів басейну р. Дніпро за гідрохімічними показниками

Річка Дніпро

Щомісячно, протягом року, лабораторією виконувались вимірювання за 21 показниками гідрохімічного складу поверхневої води.

Таблиця 10 Основні показники забруднення Кам’янського водосховища у 2020 р

Показники вимірювання	Кам’янське водосховище, пункти спостереження	
	Питний водозабір м. Верхньодніпровськ	Питний водозабір с. Аули
БСК ₅	3,3	2,6
ХСК	31,5	31,2
Амоній-іони	0,32	0,33
Сухий залишок	273	274
Сульфат-іони	40,0	40,9
Хлорид-іони	29,7	29,7
Залізо загальне	0,12	0,13
Нафтопродукти	0,04	0,04
Марганець	0,02	0,03

Таблиця 11 Основні показники забруднення Дніпровського водосховища у 2020 р

Показник и вимірюва ння	Дніпровське водосховище, пункти спостереження				
	Кайдак ський питний водозабір м. Дніпро	Ломовс ький питний водозабір м. Дніпро	Питний водозабір ВП “ПДТЭС ” АТ “ДТЕК Дніпроенерго”	Питний водозабір водоводу ДМП ВКП “ДніпроЗахідний Донбасс”, с. Воронове	с. Войськов е, питний водозабір Солонян ського району
БСК ₅	2,8	2,7	2,8	2,9	3,1
ХСК	31,4	30,8	31,1	30,3	31,4
Амоній-іони	0,34	0,34	0,34	0,31	0,33
Сухий залишок	286	283	309	295	300
Сульфат-іони	44,1	43,8	52,8	47,8	50,1
Хлорид-іони	33,1	31,5	39,5	37,9	38,9
Залізо загальне	0,13	0,13	0,13	0,15	0,14
Нафтопродукти	0,05	0,04	0,05	0,04	0,04
Марганець	0,04	0,03	0,03	0,03	0,04

Таблиця 12 Основні показники забруднення Каховського водосховища у 2020 р

Показник и вимірюва ння	Каховське водосховище, пункти спостереження					
	Питний водозабір м. Марганець	Питний водозабір м. Нікополь	Питний водозабір м. Покров”	ГВС канал у Дніпро-Кривий Ріг, с. Мар’янське	Питний водозабір м. Кривий Ріг, Південне водосховище	Питний водозабір с. Придніпровське КП «Дніпро» *
БСК ₅	2,8	2,7	2,8	2,8	2,5	2,7
ХСК	30,5	30,8	31,6	30,5	30,4	30,6

Амоній-іони	0,3	0,32	0,31	0,32	0,29	0,31
Сухий залишок	309	302	315	320	322	321
Сульфат-іони	50,8	48,5	51,3	53,5	49,6	55,9
Хлорид-іони	38,0	37,1	38,6	40,4	40,1	39,7
Залізо загальне	0,14	0,13	0,14	0,14	0,15	0,14
Нафтопродукти	0,04	0,04	0,04	0,03	0,04	0,04
Марганець	0,04	0,04	0,04	0,03	0,43	0,04

Річка Інгулець

В 2020 р. гідрохімічний контроль річки Інгулець проводився відповідно до Програми по двох створах:

- Карачунівське водосховище, питний водозабір м. Кривий Ріг;
- р. Інгулець, с. Андріївка, гідропост. Відбір проб з Карачунівського водосховища та з р. Інгулець в с. Андріївка проводився – щомісячно.

Таблиця 13 Основні показники забруднення у р. Інгулець за 2020 р

Показники вимірювання	Рік, 2020
Карачунівське водосховище (суббасейн Нижнього Дніпра), м. Кривий Ріг	
Сухий залишок	984
Сульфат-іони	361,6
Хлорид-іони	109,6
Амоній-іони	0,28
Залізо загальне	0,12
ХСК	30,8
БСК ₅	2,5
Жорсткість	8,3
с. Андріївка (суббасейн Нижнього Дніпра)	
Сухий залишок	3652
Сульфат-іони	753,3
Хлорид-іони	1262,5
Амоній-іони	0,31
Залізо загальне	0,18
ХСК	32,5
БСК ₅	2,8
Жорсткість	22,1

Річка Саксагань

Річка Саксагань – ліва притока р. Інгулець. В 2020 році спостереження за якісними показниками річки здійснювалися щомісячно по створу Макортовське водосховище КП ПМР “Житлокомплекс” питний в/з с. Макорти.

Таблиця 14 Основні показники забруднення у р. Саксагань за 2020 р

Показники вимірювання	Рік, 2020
КП ПМР “Житлокомплекс”, питний в/з м. П’ятихатки (суббасейн Нижнього Дніпра	
Сухий залишок	3506
Сульфат-іони	1445,7
Хлорид-іони	470,8
Амоній-іони	0,32
Нафтопродукти	0,04
Залізо загальне	0,15
ХСК	2,7
БСК ₅	32,1
Жорсткість	0,04

Мікробіологічна оцінка якості вод з огляду на епідемічну ситуацію

На протязі 2020 р. санітарно-гігієнічними лабораторіями

ДУ “Дніпропетровський ОЛЦ МОЗ України” досліджено 7 354 проби води питної централізованого водопостачання, з яких 2 252 проби не відповідали санітарно-гігієнічним вимогам (36,6 %); 735 проб води із сільських систем водопостачання, з них 358 проб нестандартні (48,7 %) та 2 112 проб води питної децентралізованого водопостачання, з яких 779 проби не відповідали санітарногігієнічним вимогам (36,9 %).

Практично на території усіх населених місць Дніпропетровської області мають місце факти перевищень гранично-допустимих концентрацій по фізикохімічним показникам, як у централізованих мережах питної води так і у децентралізованих.

Вода питна з джерел централізованого водопостачання не відповідала вимогам нормативної документації, в основному, за показниками кольоровості, каламутності, перманганатної окиснюваності, хлороформу, залізу.

У воді з децентралізованих джерел мали місце перевищення нормативів за показниками каламутності, кольоровості, присмаку, загальної жорсткості, сухого залишку, вмісту сульфатів, хлоридів, заліза.

2.3. Земельні ресурси та ґрунти

Територія області займає 3192,3 тис. га, з них: сільськогосподарські землі – 2512,1 тис. га, ліси і інші лісовкриті площі – 187,5 тис. га, забудовані землі – 43,5 тис. га, відкриті заболочені землі – 26,7 тис. га, відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом – 9,8 тис. га. Усього земель (суші) – 3039,6 тис. га, території, що покриті поверхневими водами – 152,7 тис. га.

Основний фонд ґрунтового покриття Дніпропетровської області складають

чорноземи звичайні різної глибини гумусового шару та механічного складу від легкосуглинкових до легкоглиністих. Найбільшу питому вагу займають сільськогосподарські угіддя – 78,7 %, що свідчить про високий рівень сільськогосподарського освоєння земель.

Діяльність господарств агропромислового комплексу Дніпропетровської області в галузі рослинництва здійснюється із застосуванням заходів з підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах.

До деградованих земель відносяться земельні ділянки, поверхня яких порушена внаслідок землетрусу, зсувів, карстоутворення, повеней, добування корисних копалин та земельні ділянки з еродованими, перезволоженими, з підвищеною кислотністю або засоленістю, забрудненими хімічними речовинами ґрунтами. До малопродуктивних земель відносяться сільськогосподарські угіддя, ґрунти яких характеризуються негативними природними властивостями, низькою родючістю, а їх господарське використання за призначенням є економічно не ефективним. Основні підприємства, що порушують землі області, це гірничозбагачувальні комбінати, які проводять розробку корисних копалин відкритим способом та шахти. Процес формування гумусового шару та процес його деградації носять довгостроковий характер, тому виділити зміни, які відбулися за останні два – три роки, не уявляється можливим.

Одним з основних чинників антропогенного впливу на земельні ресурси є гірничо-видобувна промисловість. Розробка корисних копалин відкритим способом потребує проведення розкривних робіт, що призводить до порушення земель. Дані стосовно порушених, відпрацьованих та рекультивованих земель на території Дніпропетровської області наведено у таблиці 15.

Таблиця 15 Структура земельного фонду регіону

Основні види земель таугідь	2016 рік		2017 рік		2018 рік		2019 рік		2020 рік	
	% до загальної площі території	% до загальної площі території	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території	% до загальної площі території	% до загальної площі території	% до загальної площі території	% до загальної площі території	усього, тис. га
Загальна територія	3192,3	3192,3	3192,3	100	3192,3	100	3192,3	100	3192,3	100
у тому числі:										
1.Сільськогосподарські угіддя	2513,0	2513,0	2513,0	78,7	2513,0	78,7	2513,0	78,7	2513,0	78,7
з них:										
рілля	2127,1	2127,4	2127,4	66,6	2126,8	66,6	2152,7	67,4	2152,7	67,4
багаторічні насадження	53,1	53,1	53,1	1,7	53,1	1,7	49,94	1,6	49,94	1,6
сіножаті і пасовища	332,5	332,5	332,5	10,4	331,5	10,3	310,5	9,7	310,5	9,7
2. Ліси і інші лісовкриті площі	192,8	192,8	192,8	6,0	193,4	6,1	187,48	5,9	187,48	5,9
з них вкриті лісовою рослинністю	163,7	163,7	163,7	5,1	82,08	2,6	88,51	2,8	88,51	2,7
3. Забудовані землі	193,2	193,2	193,2	6,1	31,7	1,0	52,5	1,6	52,5	1,4
4. Відкриті заболочені землі	26,1	26,1	26,1	0,8	27,49	0,9	25,4	0,8	25,4	0,8
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	41,6	41,6	41,6	1,3	10,13	0,3	9,82	0,3	9,82	0,3
6.Інші землі	69,9	69,9	69,9	2,2	418,01	13,1	251,1	13,0	251,1	12,9
Усього земель (суша)	3036,6	3036,6		95,1	3036,6	95,1	3039,7	95,2	3039,7	95,2
Території, що покриті поверхневими водами			155,7	4,9	155,65	4,9	152,6	4,8	152,6	4,8

Таблиця 16 Порушені, відпрацьовані та рекультивовані землі

Землі	2016 рік	2017 рік	2018 рік*	2019 рік	2020 рік
Порушені, тис. га	—	—	—	37,95	37,9500
% до загальної площі території	—	—	—	1,19	1,151
Відпрацьовані, тис. га	—	—	—	6,03	6,0300
% до загальної площі території	—	—	—	0,19	0,24
Рекультивовані, тис. га	0,002	0,002	—	4,65	
% до загальної площі території	0,0001	0,0001	—	0,14	

Примітка*: дані не надані Головним управлінням Держгеокадастру у Дніпропетровській області

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення

Таблиця 17 Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький й 1,1-2,0	середній й 2,1-3,0	підвищені й 3,1-4,0	високі й 4,1-5,0	дуже високі й > 5,0	
0,1	2,8	13,4	40,3	38,7	4,7	3,77

Таблиця 18 Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0-150,0	середній 151,0-200,0	підвищені й > 200	
18,0	59,1	16,9	6,0	131,8

Таблиця 19 Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький й 5-8	середній й 9-15	підвищені й 16-30	високі й 31-60	дуже високі й > 60	
2,63	6,59	19,0	58,91	11,87	1,0	20,43

Таблиця 20 Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький й 21-50	середній й 51-100	підвищені й 101-150	високі й 151-200	дуже високі й > 200	
0,1	1,8	17,2	57,2	21,3	2,4	129,6

Таблиця 21 Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький ≤ 20	низький 21-40	середній 41-80	підвищений 81-120	високий 121-180	дуже високий > 180	
-	0,1	5,5	31,8	50,3	12,3	144,3

2.4. Надра

Відповідно до Кодексу України про надра, надра надаються у користування підприємствам, установам, організаціям і громадянам лише за наявності у них спеціального дозволу на користування ділянкою надр.

Відповідно до Кодексу України про надра, надра надаються у користування підприємствам, установам, організаціям і громадянам лише за наявності у них спеціального дозволу на користування ділянкою надр. Право на користування надрами засвідчується актом про надання гірничого відводу.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1174 “Про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України” (із змінами), спеціальні дозволи на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами) видає Держгеонадра.

Державне науково-виробниче підприємство “Державний інформаційний геологічний фонд України” (ДНВП “Геоінформ України”) є наукововиробничою установою Державної служби геології та надр України, яка збирає, зберігає, аналізує та надає у користування інформацію, що утворилася в процесі геологічного вивчення та використання надр.

За різноманітністю і значимістю природних ресурсів Дніпропетровська область є однією з найбагатших в Україні. Дніпропетровщина відзначається підземними багатствами та сприятливим кліматом, водними ресурсами, родючими ґрунтами.

Про багатство надр області відомо не тільки у державі, Європі, а й у світі, адже тут зосереджені унікальні родовища копалин, значні запаси залізної і марганцевої руд, кам'яного та бурого вугілля, є нафта, природний газ, рідкісні та кольорові метали. Потужною товщею вздовж річки Інгулець більше як на 100 км залягають залізні руди Криворізького басейну, який займає перше місце в Україні.

Область володіє близько 50 % загальнодержавних запасів корисних копалин. Забезпеченість мінеральними ресурсами більша ніж втричі у порівнянні із загальнодержавним рівнем. В області видобувається 100% марганцевої руди, залізна руда, вугілля, уран, рідкоземельні метали, каолін та граніти, нафта та газ. За кількістю розвіданих запасів та річним обсягом видобутку Криворізький залізорудний басейн займає перше місце в Україні.

Одним із найбільших у світі є Нікопольський басейн марганцевих руд. Значні родовища руд – Оріхово-Павлоградська та Чортомлицька магнітні аномалії, Жовтянське родовище. Також є поклади титану, рутило-ільменітових руд, цирконію, нікелю, кобальту. А родовища “Сергіївське” та “Балка Золота” мають

схожість з аналогічними родовищами Канади, Австралії та Південної Африки. Також у надрах області зосереджені значні поклади каменеоблицювальної сировини багатой кольорової гами.

У Дніпропетровській області розвідано єдине в Україні родовище талько-магнезитів, розробка якого дасть змогу на 60–70% забезпечити потреби України у вогнетривкій сировині та значно зменшити її імпорт з інших країн. До того ж у процесі збагачення талько-магнезитів отримується високоякісний і цінний тальк. У надрах області зосереджені значні поклади каменеоблицювальної сировини багатой кольорової гами.

При розробці Малишівського і Балка Крута комплексних родовищ (Дніпропетровська область) добувається концентрат ставроліту. Балансові запаси ставроліту на цих родовищах становлять майже 1,24 млн т.

2.6. Біологічне та ландшафтне різноманіття, природно-заповідний фонд та національна екологічна мережа

На території Дніпропетровської області розвинені різноманітні типи байрачних лісів, балкові ландшафти з осередками ендемічної степової флори та фауни. У межах області є реліктовий Самарський бір – унікальне природне утворення, якому немає рівних у світі. У долинах степових річок і балках на поверхню виходять кристалічні породи, на яких формуються своєрідні біогеоценози. У долинах малих річок формуються багаті біологічним різноманіттям заплавно-борові та водно-болотні комплекси.

Усі елементи екомережі утворюють єдине ціле, об'єднують ділянки природних ландшафтів у територіальну цілісну систему. З огляду на функції, площу, видовий склад рослинного та тваринного світу в національній екологічній мережі виділяються елементи міжнародного, загальнодержавного та місцевого значення.

На сучасному етапі розвитку господарювання в межах Дніпропетровської області спостерігається посилення впливу антропогенних чинників на структурні елементи екомережі та стан біорізноманіття.

Помітно скоротилась кількість вегетуючих та квітучих ефемероїдів і ефемерів, у тому числі рідкісних та зникаючих видів, занесених до Червоної книги України. З другого боку, після випалів звільнені екологічні ніші швидко заповнюються види з активною екологічною стратегією, внаслідок чого ділянки ковилових та типчакових степів починають поступово заміщуватися угрупованнями пирію повзучого, куничника наземного та інших довгокореневищних злаків. Полезахисні лісосмуги повсюдно, а особливо в південних районах області, потерпають не тільки від випалів, але й від незаконних рубок. Внаслідок цього значна частина лісосмуг втратила захисні функції, має вигляд дуже розріджених насаджень, а подекуди знищена повністю.

У більш задовільному стані знаходяться землі лісового фонду, які є важливим елементом екомережі, але в області, яка знаходиться в степовій зоні, ліси займають незначні площі і не можуть суттєво впливати на формування безперервного екологічного каркасу. Крім того, в лісах відбуваються лісовідновні та суцільні

санітарні рубки, нерідко трапляються лісові пожежі, влаштовуються локальні кар'єри для видобутку піску, що загалом також поступово знижує захисну роль лісів для довкілля та їх значення як елементів екомережі.

Таблиця 22 Об'єкти природно-заповідного фонду

Категорії об'єктів ПЗФ	Об'єкти ПЗФ									% площі окремих категорій до загальної площі ПЗФ
	загальнодержавного значення			місцевого значення			разом			
	кількість, од.	площа, га		кількість, од.	площа, га		кількість, од.	площа, га		
		усього	у тому числі надана в постійне користування		усього	у тому числі надана в постійне користування		усього	у тому числі надана в постійне користування	
Природні заповідники	1	3766,2	3766,2	-	-	-	1	3766,2	3766,2	-
Біосферні заповідники	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Національні природні парки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Регіональні ландшафтні парки	-	-	-	4	14099,66	-	4	14099,66	-	-
Заказники, усього	25	32573,78	X	82	48388,99	X	107	80962,77	X	-
у тому числі:										-
ландшафтні	16	28538,78	X	49	39002,29	X	63	67541,07	X	-
лісові	5	2955	X	3	1021	X	8	3976	X	-
ботанічні	2	332	X	19	4710	X	21	5042	X	-
загальнозоологічні	-	-	X	1	287	X	1	287	X	-
орнітологічні	2	748	X	3	462,6	X	5	121 0,6	X	-
ентомологічні	-	-	X	4	462,6	X	4	462,1	X	-
іхтіологічні	-	-	X	2	2422	X	2	2422	X	-

Категорії об'єктів ПЗФ	Об'єкти ПЗФ									% площі окремих категорій до загальної площі ПЗФ
	загальнодержавного значення			місцевого значення			разом			
	кількість, од.	площа, га		кількість, од.	площа, га		кількість, од.	площа, га		
		усього	у тому числі надана в постійне користування		усього	у тому числі надана в постійне користування		усього	у тому числі надана в постійне користування	
гідрологічні	-	-	X	1	22	X	1	22	X	-
загальногеологічні	-	-	X	-	-	X	-	-	X	-
палеонтологічні	-	-	X	-	-	X	-	-	X	-
карстово-спелеологічні	-	-	X	-	-	X	-	-	X	-
Пам'ятки природи, усього	3	148	X	50	363,94	X	53	511,94	X	-
у тому числі:										-
комплексні	1	30	X	1	3,7	X	2	33,7	X	-
ботанічні	1	56	X	35	312,24	X	36	368,24	X	-
зоологічні	-	-	X	-	-	X	-	-	X	-
гідрологічні	-	-	X	2	3,5	X	2	3,5	X	-
геологічні	1	62	X	12	44,5	X	13	106,5	X	-
Заповідні урочища	-	-	X	3	466,4	X	3	466,4	X	-
Ботанічні сади	2	108	-	1	27	-	3	135	108	-
Дендрологічні парки	-	-	-	1	2,8	-	1	2,8		-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва	1	45	-	7	417,5	-	8	462,5	-	-
Зоологічні парки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	32	36640,98	-	148	63766,29	-	180	100407,27	-	-

Аналіз багаторічних даних свідчить про те, що заповідний режим та заходи з охорони безумовно позитивно впливають на стан мешкання та перебування усіх рідкісних видів тварин на території Дніпропетровської області. З метою збереження рідкісних видів рослин і тварин, що перебувають під загрозою зникнення, на території області затверджені Червоні списки тварин та рослин Дніпропетровської області (рішення обласної ради від 27.12.2011 № 219-10/VI).

Природний рослинний покрив зберігся у вигляді фрагментів на загальному фоні розораних площ і представляє собою вузькі смуги по річкових долинах, балках, на площах відчужень, вздовж залізничних колій та інші, а також на природоохоронних територіях в межах природно-заповідного фонду. Трав'янисті екосистеми в межах Дніпропетровської області представлені такими основними типами:

зональна степова рослинність (різнотравно-кострицево-ковилові і кострицево-ковилові угруповання). Загальна площа земель, зайнятих степовими угрупованнями різного ступеню деградованості, складає близько 163,5 тис. га;

лучна рослинність (заплавні, низинні луки та ін.). Землі, вкриті лучною рослинністю, зосереджені в долинах річок і по тальвегах балок, площа яких складає близько 180,7 га;

прибережно-водні трав'янисті угруповання, досить широко розповсюджені в межах області у вигляді приозерних, прирічкових заростей очерету, рогузу, кути та інше. Після зарегулювання річок, забудови та внаслідок інших антропогенних чинників площа їх постійно зменшується. Найбільше таких угруповань зосереджено в долинах річок Самари і Орелі;

галофільні угруповання солонців і солончаків, зосереджені переважно в долинах річок Орелі, Самари, Дніпра, Вовчої;

вторинні екосистеми на техногенних територіях (відвали гірничозбагачувальних комбінатів, смуги відчуження вздовж залізниць, території промислових підприємств та ін.). Ці рослинні угруповання формуються на порушених землях спонтанно, найчастіше утворюючи своєрідні рідколісся, які через 40 – 50 років після початку формування набувають риси природних рослинних фітоценозів.

За останні роки становище природної рослинності різко погіршилося, так як залишки степових зональних та інших типів фітоценозів знищуються при розорюванні схилів, балок, ґрунтозахисних зон біля водойм. Усе це призвело до того, що більшість в минулому самих звичайних видів, стали в тій чи іншій мірі рідкісними, зникаючими і в даний час включені до Червоної книги України, Червоного списку Дніпропетровської області.

Екомережа

Загальна площа ключових територій екомережі Дніпропетровської області складає 798 831 га, в тому числі у відсотках до площі району або міста, а саме:

- Апостолівський район 32 531 га (23,6 %);
- Васильківський район 22 405 га (16,8 %);
- Верхньодніпровський район 59 588 га (45,5 %);
- Дніпровський район 32 309 га (23,3 %);
- Криворізький район 32 589 га (24,2 %);
- Криничанський район 35 934 га (21,3 %);
- Магдалинівський район 25 061 га (15,6 %);
- Межівський район 33 749 га (26,9 %);
- Нікопольський район 62 974 га (31,6 %);
- Новомосковський район 62 258 га (30,6 %);
- Павлоградський район* 65 808 га (43,1 %);
- Петриківський район 45 984 га (49,5 %);
- Петропавлівський район 25 401 га (20,3 %);
- Покровський район 27 311 га (22,6 %);
- П'ятихатський район 31 348 га (18,3 %);
- Синельниківський район 26 704 га (16,2 %);
- Солонянський район 26 222 га (15,1 %);
- Софіївський район 18 710 га (13,7 %);
- Томаківський район 31 305 га (26,1 %);
- Царичанський район 27 338 га (30,3 %);
- Широківський район 19 311 га (15,9 %);
- Юр'ївський район 17 185 га (19,1 %);
- місто Дніпро 16 513 га (40,8 %);
- місто Кам'янське 3 480 га (25,2 %);
- місто Кривий Ріг 16 813 га (41,6 %).

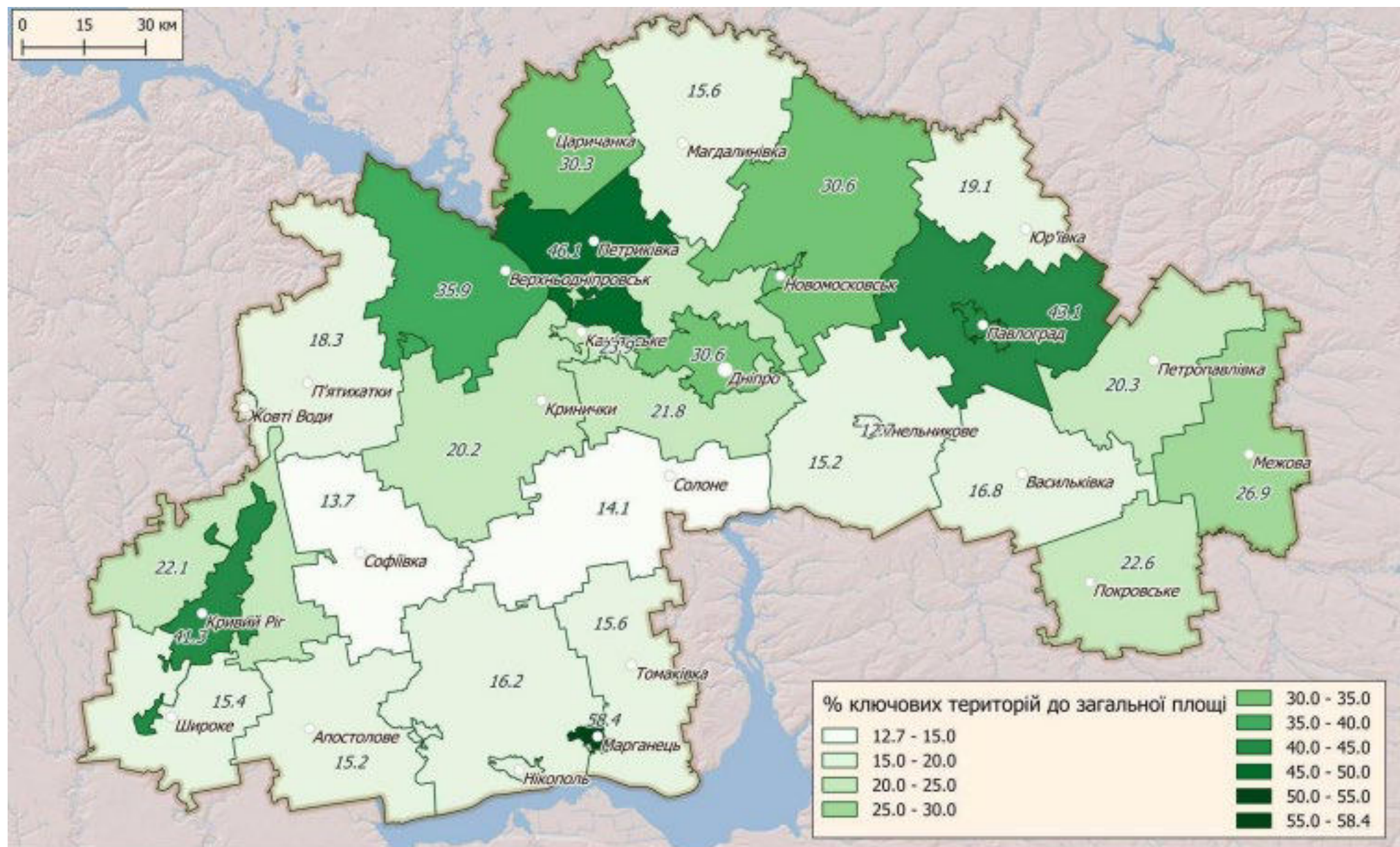

Рисунок 4 Частка ключових територій екомережі у загальній площі земель по районах Дніпропетровської області

Таблиця 23 Складові структурних елементів екологічної мережі в розрізі адміністративно-територіального устрою регіону

№ з/п	Одиниці адміністративно-територіального устрою*	Загальна площа, тис. га	Загальна площа екомережі, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га											
				Об'єкти ПЗФ	Водно-болотні угіддя	Відкриті заболочені землі	Водоохоронні зони	Прибережні захисні смуги	Ліси та інші лісовкриті площі	Курортні та лікувально-оздоровчі території	Рекреаційні території	Землі під консервацією	Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	Пасовища, сіножаті	Радіоактивно забруднені землі, що не використовуються в господарстві
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Кам'янський район	461,409		12,118	-	1,646	-	23,25	33,568	0,027	0,098	-	2,932	50,094	-
2	Дніпровський район	496,902		10,231	2,56	7,943	-	24,568	38,735	0,001	1,056	-	5,986	57,325	-
3	Криворізький район	530,701		4,589	-	0,993	-	29,69	21,803	0,013	0,39	-	10	45,963	-
4	Нікопольський район	313,446		5,39	-	0,766	-	42,53	10,783	-	0,186	-	2,021	24,445	-
5	Новомосковський район	358,968		18,218	-	7,982	-	11,15	28,901	0,037	0,476	-	8,585	36,074	-
6	Павлоградський район	235,521		12,274	-	3,135	-	4	17,494	0,005	0,095	-	2,768	37,447	-
7	Синельниківський район	668,507		32,141	-	3,716	-	9,99	31,414	-	0,078	-	2,865	80,675	-
8	м. Вільногірськ	1,046		-	-	-	-	-	0,022	-	-	-	0,019	-	-
9	м. Кам'янське	13,779		-	-	0,032	-	1,752	1,244	0,013	0,059	-	0,421	0,094	-
10	м. Дніпро	40,508		4,722	-	0,328	-	7,3	3,694	-	0,330	-	0,425	0,318	-
11	м. Жовті Води	3,325		-	-	0,036	-	0,046	0,098	-	0,016	-	0,294	0,056	-
12	м. Кривий Ріг	43,140		0,398	-	0,021	-	1,33	2,806	0,008	0,251	-	3,348	-	-
13	м. Марганець	3,671		-	-	0,002	-	0,007	0,800	0,002	0,038	-	0,384	0,047	-
14	м. Нікополь	5,001		-	-	0,010	-	0,001	0,295	0,010	0,029	-	0,024	-	-
15	м. Новомосковськ	3,600		-	-	-	-	0,026	0,019	-	0,002	-	0,448	0,008	-
16	м. Покров	2,575		-	-	-	-	0,006	0,245	-	0,015	-	0,053	0,037	-
17	м. Павлоград	5,930		-	-	0,015	-	0,034	0,068	-	0,025	-	1,001	0,101	-
18	м. Першотравенськ	0,290		-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,001	-	-
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
19	м. Синельникове	2,258		0,002	-	-	-	0,021	0,086	-	-	-	0,242	0,101	-
20	м. Тернівка	1,761		-	-	0,027	-	-	0,009	-	-	-	0,281	0,254	-
Дніпропетровська область		3192,3		99,9	2,56	26,652	-	155,7	193,2	0,116	3,144	-	42,0	334,5	-

*Зміни територіального устрою згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1635-р "Про реорганізацію та утворення районних державних адміністрацій"

Таблиця 24 Перелік територій та об'єктів екологічної мережі

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий / кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Загальнодержавного значення								
Ключові								
1	1	Природний заповідник Дніпровсько-Орільський	Постанова РМ УРСР 15.09.1990 № 262	Дніпровський та Петриківський райони, Орільське лісництво	3766,2	—	Дніпровсько-Орільський природний заповідник Дніпропетровське обласне управління лісового та мисливського господарства	Унікальні ландшафти долини р. Дніпро і р. Оріль з плавневими лісами і озерами, типова рідкісна флора і фауна.
2	112	Ландшафтний заказник Приорільський	Указ Президента України 09.12.1998 № 1341/98	Між селами Орілька, Багате та Перещепине Новомосковського району та між селами Личкове, Бузівка,	8377,0	—	Магдалинівська, Новомосковська райдержадміністрації, Новомосковський держлісгосп	Запlavно-терасовий природний комплекс із типовими і унікальними для різнотравно-типчакково-ковилового степу солонцевими, солончаковими, лучними і дібровними

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				Ковпаківка, Котовка, Степанівка, Заплавка, Гупалівка Магдалинівського району				екосистемами.
3	113	Ландшафтний заказник Богданівський	Указ Президента України 09.12.1998 № 1341/98	Нікопольський район (біля м. Покров)	1387,0	—	АТ “ОГЗК” Марганецький держлісгосп	Збереження природного середовища на порушених землях з типовим для підзони типчаково-полинового степу, відтворення популяцій рідкісних та цінних видів рослин і тварин занесених до “Червоної книги України”.
4	2	Ландшафтний заказник Балка Північна Червона	Постанова РМ УРСР 12.12.1983 № 495	Північно-західна околиця м. Кривий Ріг	28,0	—	Управління містобудування і архітектури виконкому Криворізької міськради	Збереження і відтворення цінного природного ландшафту великої степової балки з унікальними виходами гірських порід Криворізької серії по її схилах, а також всього комплексу рослинного і тваринного світу.
5	3	Ландшафтний заказник Кільченський	Постанова РМ УРСР 28.10.1974 № 500	м. Підгородне Дніпровського району	100,0	—	Дніпропетровська райдержадміністрація	Збереження і відтворення цінного природного ландшафту степової р. Кільчень та прилеглих лісових масивів.
6	4	Ландшафтний заказник Комарівщина	Постанова РМ УРСР 12.12.1983 № 495	Відрадне лісництво, кв. 38, 39, 45, 46, 47	288,0	—	Новомосковський держлісгосп	Рідкісні та цінні природні комплекси, що поєднує байрачні лісові масиви в степовій зоні.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	5	Ландшафтний заказник Солоний лиман	Постанова РМ УРСР 25.02.1980 № 132	Між с. Новотроїцьке, Знаменівка Новомосковського району	341,0	—	Новомосковська райдержадміністрація	Представляє собою озеро з острівцями в долині р. Самара, де є мул і ропа з цінними лікувальними властивостями. Місце зростання цінних видів солончаків та гніздування рідкісних видів птахів.
8	116	Ландшафтний заказник Інгулецький степ	Указ Президента України від 21.02.2002 № 167/2002	с. Недайвода Криворізького району	65,6	—	Криворізька райдержадміністрація	Знаходиться в долині р. Інгулець, на схилах та по дну долини відкриваються корінні породи (сірі граніти), які створюють скелясті береги висотою до 20 та більше метрів. У складі гідробіоти зустрічаються представники реофільного комплексу, який в регіоні знаходиться на межі зникнення.
9	117	Ландшафтний заказник Бакаї	Указ Президента України від 12.09.2005 № 1238/2005	смт Васильківка, с. Вовчанське Васильківського району	690,0	—	Васильківська райдержадміністрація	Являє собою типи лучних долин, руслової екосистеми де розташована значна кількість стародавніх залишків різних озер та бакаїв. Включає штучні та природні лісонасадження, що розташовані на підвищених елементах рельєфу.
10	118	Ландшафтний заказник Преображенський	Указ Президента України від 12.09.2005 № 1238/2005	с. Богданівка, селище Правда, с. Преображенське Васильківського району	312,6	—	Васильківський держлігосп, Васильківська райдержадміністрація	Являє собою систему природних комплексів долини р. Вовчої, кам'янистих схилів та відслонень кристалічних порід.
11	119	Ландшафтний заказник Дебальцевські	Указ Президента України від	с. Дебальцеве, с. Перевальське Васильківського	429,3	—	Васильківська райдержадміністрація	Представляє собою острівок та пасовища, які вкраплені в орні землі та періодично

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		лимани	12.09.2005 № 1238/ 2005	району				затоплюються. З загальної площі заказника 57 % займають водно-болотні екосистеми – природні та штучні водойми, озера, стариці, а також луки.
12	120	Ландшафтний заказник Вишневецький	Указ Президента України від 12.09.2005 № 1238/2005	с. Семенівка, с. Барвінок Криничанського району	615,0	–	Криничанська райдержадміністрація	Байрачно-степовий комплекс верхів'я р. Мокрої Сури. Місце гніздування рідкісних видів птахів; рідкісні рослинні угруповання; місце зростання 11 видів рослин, занесених до Червоної книги України.
13	121	Ландшафтний заказник Мар'їн гай	Указ Президента України від 12.09.2005 № 1238/2005	с. Дмитрівка, с. Бажани, с. Миколаївка, с. Катеринівка Петропавлівського району	2803,0	–	Павлоградський держлісгосп, Петропавлівська райдержадміністрація	Долина р. Самари з добре збереженими у природному стані мальовничими заплавами ландшафтами. Місце гніздування рідкісних видів птахів, занесених до Червоної книги України.
14	122	Ландшафтний заказник Петропавлівські лимани	Указ Президента України від 12.09.2005 № 1238/2005	с. Коханівка, с. Брагинівка, с. Самарське, смт Петропавлівка, с. Петрівка, с. Миколаївка Петропавлівського району	4193,0	–	Павлоградський держлісгосп, Петропавлівська райдержадміністрація	Добре збережені у природному стані мальовничі заплави ландшафти р. Самари. Водно-лучні системи утворюють сприятливі умови для життя значного ступеню біорізноманіття.
15	127	Ландшафтний заказник Кам'янський прибережно-річковий комплекс	Указ Президента України від 25.11.2008 № 1078/2008	с. Михайлівка, с. Кам'янка, с. Токівське, с. Ленінське Апостолівського району	2615,0	–	Апостолівська райдержадміністрація	Особливу цінність представляють ксерофітні степові комплекси герпетофауни, включаючи рідкісні види. Являється межею ареалів лісових і степових видів.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
16	178	Ландшафтний заказник Межиріччя	Указ Президента України від 27.07.2016 № 312/2016	Міжріччя рік Самара та Вовча Павлоградського району с. В'язовок, с. Вербки, с. Булахівка, с. Межиріч	2756,16	—	ДП “Новомосковське лісове господарство”, ДП “Павлоградське лісове господарство”, Павлоградська райдержадміністрація (В'язівська, Вербківська, Межиріська, Булахівська сільські ради)	Цінний природний комплекс, що розташований у межах степових долинно-терасового та придолинно-терасового ландшафтів у межиріччі річок Самара та Вовча.
17	179	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення “Базавлуцький прибережно-річковий комплекс”	Указ Президента України від 11.04.2019 № 139/2019	Нікопольський район, поблизу с. Лошкарівка, Шевченкове, Крутий Берег, Іванівка, Маринопіль, Шипкіно, Миронівка, Шолохове, Олександрівка, Перевізьські хутори.	3538,12	-	ДП “Нікопольське регіональне управління водних ресурсів”, Нікопольська райдержадміністрація	Цінний ландшафтний комплекс, що включає в себе долину нижньої течії р. Базавлук та її лівої притоки р. Солоні, а також Шолоховське водосховище №2.
18	6	Лісовий заказник Урочище Яцево	Постанова РМ УРСР 19.04.1977 № 198	с. Любимівка Дніпровського району, Любимівське лісництво кв. 18-20	175,0	—	Дніпропетровський держлісгосп	Рідкісний байрачний лісовий масив природного походження на Лівобережжі Дніпра, який зберігся на півдні в умовах типового чорноземного степу. Має велике ґрунтозахисне, водорегулююче та науково-пізнавальне значення.
19	7	Лісовий заказник Велика Западня	Постанова РМ УРСР 28.10.1974 № 500	с. Зарічне, Верхньодніпровського району Верхньодніпровське лісництво кв. 3, 4	157,0	—	Верхньодніпровський держлісгосп	Зразок закріплення діючого яру шляхом заліснення і використання непридатних земель та перетворення їх у продуктивні лісові площі.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
20	8	Лісовий заказник Грушеватський	Постанова РМ УРСР 28.10.1974 № 500	с. Іванівка П'ятихатського району П'ятихатське лісництво кв. 58-90	598,0	—	Верхньодніпровський держлісгосп	Лісовий масив штучного походження, закладений у 1881 році на плато, порізаному балками. Відображає історію степоного лісорозведення. Має науково-пізнавальне значення.
21	9	Лісовий заказник Комісарівський	Постанова РМ УРСР 28.10.1974 № 500	с. Новоукраїнка П'ятихатського району П'ятихатське лісництво кв. 9-46	946,0	—	Верхньодніпровський держлісгосп	Лісовий масив, закладений у 1876 році в умовах приводороздільно-балочного ландшафту. Є зразком степоного лісорозведення на Дніпропетровщині і об'єктом наукових досліджень.
22	10	Лісовий заказник Дібрівський	Постанова РМ УРСР 28.10.1974 № 500	с. Великомихай- лівка, Покровського району Велико- михайлівське лісництво кв. 1-24, 26-29, 31-39	1079,0	—	Васильківський держлісгосп	Визначний лісовий масив, закладений в 1863 році, який є зразком успішного розведення лісу в степу.
23	11	Ботанічний заказник Грабівський	Постанова РМ УРСР 28.10.1974 № 500	с. Біленщина, П'ятихатського району Мишурінорізьке лісництво кв. 45-47	207,0	—	Верхньодніпровський держлісгосп	Рідкісне урочище природного лісу з наявністю граба звичайного на південно- східній межі його поширення. Має науково-пізнавальну цінність і велике естетичне значення.
24	12	Ботанічний заказник Балка Бандурка	Постанова РМ УРСР 28.10.1974 № 500	с. Євелько- Миколаївка, Новомосковського району Новомосковський військлісгосп кв. 47, 48	125,0	—	Новомосковський військлісгосп	Єдине місце на Дніпропетровщині на правому березі річки Самари, де зростає зникаюча реліктова рослина – хвощ великий, який підлягає особливій охороні.
25	13	Орнітологічний заказник	Постанова РМ УРСР	с. Булахівка Павлоградського	100,0	—	Павлоградська райдержадміністрація	Місце постійної концентрації значної кількості водоплавних

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Булахівський лиман	19.04.1977 № 198	району				птахів, нагулу та гніздування таких рідкісних, як шилодзьобики, степової дерихвістки, а також кулика-ходулончика і сірого журавля – видів занесених до Червоної книги України.
26	14	Орнітологічний заказник Волошанська дача	Постанова РМ УРСР 28.10.1974 № 500	с. Преображенка Юр'ївського району, Юр'ївська виробнича Ділянка, кв. 1-12	648,0	–	Павлоградський держлісгосп	Унікальний осередок гніздування в байрачному лісі рідкісних видів птахів, в тому числі сов, неситі, домового сича та інших.
27	15	Комплексна пам'ятка природи Урочище "Лелія"	Розпорядження РМ УРСР 14.10.1975 № 780-Р	Біля с. Турово Царичанського району	30,0	–	Царичанська райдержадміністрація	Степова ділянка з цінною різнотравно-типчаково-ковиловою рослинністю на залишках укріпленої лінії, побудованої у XVIII сторіччі. Серед рідкісних рослин ковила Лессінга, стоколос прибережний, типчак борознистий та інші.
28	16	Ботанічна пам'ятка природи Урочище Паськове	Розпорядження РМ УРСР 14.10.1975 № 780-Р	В 4 км південніше с. Івашкове Верхньодніпровського району Бородаївське лісництво, кв. 47	56,0	–	Верхньодніпровський держлісгосп	Байрачний лісовий масив біля с. Паськове, що являє собою єдину в області кленово-берестову діброву природного походження.
29	17	Геологічна пам'ятка природи Скелі Мопра	Розпорядження РМ УРСР 14.10.1975 № 780-Р	м. Кривий Ріг	62,0	–	Управління містобудування і архітектури виконкому Криворізької міськради	Унікальні виходи наденну поверхню залізистих і сланцевих порід криворізької серії докембрію, що є пам'яткою давньої розробки залізної руди на Криворіжжі. Висота окремих скель до 28 метрів.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
30	18	Ботанічний сад Дніпропетров- ського національного університету	Постанова Держком- природи УРСР 26.07.72 №22 /зміни Указ Президента України від 20.08.1996 №715/96	пр. Гагаріна, 72, м. Дніпро	33,0	—	Дніпропетровський ботанічний сад Дніпропетровського національного університету Міносвіти України	Створення умов для реалізації довгострокової програми розвитку ботанічного саду, реконструкції багаторічних насаджень рідкісних видів місцевої та світової флори.
31	19	Криворізький ботанічний сад НАН України	Постанова Президії Академії наук України 20.05.1992 № 144	м. Кривий Ріг, Тернівський район	75,0	—	Криворізький ботанічний сад НАН України	Основними напрямками наукових досліджень є розробка наукових основ рекультиваци порушених промисловими роботами земель, інтродукція та акліматизація нових видів рослин, що є перспективними для озеленення Кривбасу. Збагачення та раціональне використання рослинних ресурсів в умовах техногенного середовища.
32	20	Парк ім. Шевченка	Постанова РМ УРСР 26.07.1972 № 22	пл. ім. Шевченка, 1, м. Дніпро	45,0	—	Управління культури та мистецтв Дніпропетровської міськради	З 1790-х років до 1925 року – Потьомкінський сад. Являє собою один з головних садово- паркових комплексів м. Дніпро. Різноманітний ботанічний склад, наявність цінних парко-архітектурних споруд представляє собою велику науково-пізнавальну, рекреаційну та естетичну цінність.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
II. Місцевого значення								
Ключові								
33	124	РЛП Дніпрові пороги	Рішення обласної ради від 25.09.2008 № 443-16/V	Микільське лісництво Солонянського району	4917,9	—	Дніпропетровський держлісгосп Солонянська райдержадміністрація	Збереження та відтворення в природному стані комплекс придніпровських глибоких балок і ярів з байраками, степом і штучним лісом, гранітних скель з унікальним ендемічним рослинним комплексом.
34	139	РЛП Дніпровські ліси	Рішення обласної ради від 22.09.2010 № 783-27/V Зміни рішенням Дніпропетровської облради від 22.02.2019 № 457-16/VII	смт Кіровське, с. Балівка Дніпровського району, м. Дніпро Кіровське лісництво	4514,465	—	Дніпропетровський держлісгосп; Дніпровська райдержадміністрація; Дніпровська міська рада	Територія включає в себе природний комплекс річкових терас. Всі водойми та болота по суті являють собою єдину макросистему, яка визначає існування і розвиток усього біологічного різноманіття даної території. Домінуючими типами рослинності є рукотворні ліси, представлені сосновими борами, осокірниками, дубовими та білоакацієвими насадженнями.
35	150	РЛП Самарські плавні	Рішення обласної ради від 03.02.2012 № 247-11/VI	біля с. Орлівщина Новомосковського району	2823,3	—	Новомосковська районна державна адміністрація	Являє собою унікальний природний комплекс, який сформувався в пониззі долини р. Самари. Переважна більшість просторів території парку вкрита водною поверхнею Самарської затоки та системи з її додаткових водойм, в яких формуються донні субстрати різних типів – переважно мулисті та мулистопіщані відклади різної потужності.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
36	175	РЛП Балка Кобилянська	Рішення обласної ради від 05.12.2014 № 597-28/VI	Біля сел Чапаєвка, Григоріївка, Шестерня та Ганнівка Широківського району	1844,0	–	Широківська районна державна адміністрація	Розташований в басейні р. Інгулець і представлений різними родами та видами ландшафтних геосистем. Всі вони мають різний ступінь антропогенного порушення, але на деяких ділянках збереглися урочища слабо змінених ландшафтів середнього степу України.
37	21	Ландшафтний заказник Балка Північна Червона	Рішення облвиконкому від 09.06.1988 № 231	Північно-західна околиця м. Кривого Рогу	26,0	–	Управління містобудування і архітектури виконкому Криворізької міськради	Являє собою ділянку, покриту степною та петрофільною рослинністю, типовою для правобережного злаколугового степу.
38	22	Ландшафтний заказник Балка Цегляна	Розпорядження голови ОДА 28.09.1992 № 473	с. Ново-олександрівка Дніпровського району	2,5	–	Дніпровське заводоуправління будматеріалів	Вривається у крутий правий схил долини р. Мокра Сура, служить сховищем різнотравно-тіпчаково-ковилового степу і більше тисячі видів степових тварин.
39	24	Ландшафтний заказник Старовишневецький	Рішення облвиконкому 07.12.1985 № 703, (зміни Розпорядження голови ОДА 19.12.1995 № 50-Р)	с. Старовишневецьке Синельниківського району	113,4	009:000101:0000240	Синельниківська райдержадміністрація	Являє собою лісовий масив, що зростає на схилах і дні балки Піщаної. Особливо цінні вікові дубові насадження, а в трав'яному покриві рідкісний вид – тюльпан дібровний.
40	25	Ландшафтний заказник Отченаскові	Розпорядження голови	м. Підгородне Дніпровського району	400,0	–	Дніпровська райдержадміністрація	В заказник входять різноманітні степові, лучні, болотні угруповання

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		наділи	ОДА 19.12.1995 № 50-Р					межиріччя р. Самара та р. Кільчень.
41	114	Ландшафтний заказник Вершина	Рішення обласної ради 16.10.1998 № 70- 3/XXIII	Біля хутора Вершина та смт Просяна Покровського району	48,4	—	БАТ “Просянський гірничо- збагачувальний комбінат”	Територія представляє собою відвали Вершинського кар’єру і є резерватом збереження корисних, рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин, охорони степового біорізноманіття в регіоні
42	23	Ландшафтний заказник Візирка	Рішення облради від 28.12.2001 № 502- 19/XXIII	На північній околиці м. Інгулець	121,0	1211000000:1 2:051:0002; 1211000000:1 2:056:0001; 1211000000:1 2:031:0001	ПрАТ “ІнГЗК”	Самовідновлені природні екосистеми на відвалах Інгулецького ГЗК, резерват рідкісних видів рослин і тварин з Червоної книги України.
43	115	Ландшафтний заказник Урочище Хорошево	Рішення облради від 28.12.2001 № 502- 19/XXIII	Біля с. Хорошеве Синельниківського району	15,0	—	ФГ “ВЕК”	Степова балка з цілісним ковиловим степом, високим рівнем біорізноманітності та значною кількістю видів, занесених до Червоної книги України.
44	125	Ландшафтний заказник Тернівський	Рішення облради від 25.09.2008 № 442-16/ V	с. Нова Дача, Нова Русь, Зелене, Поперечне Павлоградського району	2156,4	—	Павлоградська райдержадміністрація	Розташований в басейні р. Самара в межах долини р. Тернівка. У ньому поєднані частково залісені степові цілилки із лугово-болотяними комплексами.
45	126	Ландшафтний заказник Балка Городище	Рішення обласної ради від 27.11.2008 № 482-17/V	с. Привовчанське та Троїцьке Павлоградського району	1053,58	—	Павлоградська райдержадміністрація	Територія заказника представляє собою частину яружно-балкової системи і охоплює заплаву та борову тераси р. Дніпро та р. Самари.
46	128	Ландшафтний заказник Урочище	Рішення облради від 29.01.2009	с. Межиріч та Булахівка Павлоградського	625,7	—	Павлоградська райдержадміністрація	Територія заказника представляє собою широко розвинуту ярово-балкову і

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Могила Баба	№ 521-18/V	району				долинно-балкову типів місцевостей, що простирається південніше долини р. Самари від Дніпра до р. Вовчої.
47	129	Ландшафтний заказник Річка Соломчина	Рішення облради від 18.12.2009 № 657-22/V	Між селами Рубанівське, Аврамівка та Червона Долина Васильківського району	385,09	—	Васильківська райдержадміністрація	Територія заказника представляє собою балкові та заплавні місцевості, систему штучних водойм.
48	130	Ландшафтний заказник Гришаї	Рішення облради від 18.12.2009 № 657-22/V	Між селами Лиса Балка, Гришаї та Дубовики Васильківського району	134,24	—	Васильківська райдержадміністрація	Територія заказника представляє собою балкові комплекси та штучні водойми.
49	131	Ландшафтний заказник Новогригорівський	Рішення облради від 18.12.2009 № 657-22/V	На захід від с. Павлівка Васильківського району	338,87	—	Васильківська райдержадміністрація	Територія заказника представляє собою придолинно-балкові комплекси природні та штучні водойми.
50	132	Ландшафтний заказник Чаплино-Васильківський	Рішення облради від 18.12.2009 № 657-22/V	На південь від с. Григорівка Васильківського району	825,58	—	Васильківська райдержадміністрація	Територія заказника представляє собою балкові та заплавні місцевості, штучні водойми.
51	133	Ландшафтний заказник Річка Чаплина	Рішення облради від 18.12.2009 № 657-22/V	На захід від сел. Зелена Роша та Зелений Гай Васильківського району	733,25	—	Васильківська райдержадміністрація	Територія заказника представляє собою балкові та заплавні місцевості, штучні водойми.
52	134	Ландшафтний заказник Надвовчанський	Рішення облради від 18.12.2009 № 657-22/V	сmt Васильківка, с. Письменне Воскресенівка, Великоолександрівка та Богданівка Васильківського району	1059,47	—	Васильківська райдержадміністрація	Територія заказника представляє собою придолинно-балкові місцевості, природні та штучні водойми.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
53	135	Ландшафтний заказник Воронівський	Рішення облради від 22.09.2010 № 783-27/V	с. Велико-михайлівка та Березове Покровського району	664,4	–	Покровська райдержадміністрація	Територія заказника розташована у басейні р. Самара в межах долини р. Вовча, балок басейну р. Вороної та системи штучних водойм.
54	137	Ландшафтний заказник Річка Гайчур	Рішення облради від 22.09.2010 № 783-27/V	с. Андріївка, смт Покровське та с. Олександрівка Покровського району	1254,5	–	Покровська райдержадміністрація	Територія розташована у басейні р. Самара в межах долини р. Гайчур. Заказник складається з території долини річки та двох лівобережних балок.
55	136	Ландшафтний заказник Річка Янчур	Рішення облради від 22.09.2010 № 783-27/V	с. Андріївка, Вишневе, Олександрівка та Березове Покровського району	978,4	–	Покровська райдержадміністрація	Територія заказника розташована у басейні р. Самара в межах долини р. Янчур та невеликого тимчасового водотоку біля с. Привілля. Тут поширені долино-терасові, та частково приводільно-балкові ландшафти.
56	140	Ландшафтний заказник Березово-Вишневський	Рішення облради від 25.03.2011 № 89-5/VI	с. Березове та Вишневе Покровського району	1076,9	–	Покровська райдержадміністрація	У тальвегу балки розташовано чотири штучні водойми, які використовуються у рибогосподарських цілях. У днищі балки розташований ланцюг штучних водойм, загальною кількістю 8 од. загальною площею – 82,0 га.
57	141	Ландшафтний заказник Балка Горіхова	Рішення облради від 25.03.2011 № 89-5/VI	с. Новопавлівка Межівського району	1297,1	–	Межівська райдержадміністрація	Північна частина заказника охоплює пологісті степові схили, південна підходить до водотоку р. Вовча, крутий схил вкритий деревеною рослинністю.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
58	142	Ландшафтний заказник Балка Скелька	Рішення облради від 25.03.2011 № 89-5/VI	с. Слов'янка Межівського району	507,1	—	Межівська райдержадміністрація	У межах території поширені привододільно-балкові ландшафти та частково придолинно-балкові.
59	143	Ландшафтний заказник Антонівський	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Іванівка та Богданівка Межівського району	1874,1	—	Межівська райдержадміністрація	Територія включає заплавні та балкові місцевості, водойми.
60	144	Ландшафтний заказник Сухий Бичок	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Зоряне Межівського району	1278,7	—	Межівська райдержадміністрація	Територія заказника включає долинні, придолинно-балкові та привододільно-балкові місцевості.
61	145	Ландшафтний заказник Малотернівський	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Вербки Павлоградського району	975,0	—	Павлоградська райдержадміністрація	Характеризується значним різноманіттям флори та фауни, наявністю рідкісних і тих що охороняються видів.
62	146	Ландшафтний заказник Троїцько-Вишневецький	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Привочанске та Троїцьке Павлоградського району	681,8	—	Павлоградська райдержадміністрація	В межах заказника значне поширення мають долино-терасові ландшафти та часково привододільно-балкові. У заплавах річок розповсюджені лучні, лугово-болотні комплекси та водойми, природні запови та штучні лісові біогеоценози.
63	147	Ландшафтний заказник В'язівський	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. В'язівка та Кочережки Павлоградського району	374,6	—	Павлоградська райдержадміністрація	Територія включає вододільно-балковий та долинно-терасовий типи ландшафтів. Заказник включає систему степових балок зі степовими та залісеними схилами, луговими, лугово-болотними та болотними угрупованнями на заплавах ділянках р. В'язівка, штучні

1	2	3	4	5	6	7	8	9
58	142	Ландшафтний заказник Балка Скелька	Рішення облради від 25.03.2011 № 89-5/VI	с. Слов'янка Межівського району	507,1	—	Межівська райдержадміністрація	У межах території поширені привододільно-балкові ландшафти та частково придолинно-балкові.
59	143	Ландшафтний заказник Антонівський	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Іванівка та Богданівка Межівського району	1874,1	—	Межівська райдержадміністрація	Територія включає заплавні та балкові місцевості, водойми.
60	144	Ландшафтний заказник Сухий Бичок	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Зоряне Межівського району	1278,7	—	Межівська райдержадміністрація	Територія заказника включає долинні, придолинно-балкові та привододільно-балкові місцевості.
61	145	Ландшафтний заказник Малотернівський	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Вербки Павлоградського району	975,0	—	Павлоградська райдержадміністрація	Характеризується значним різноманіттям флори та фауни, наявністю рідкісних і тих що охороняються видів.
62	146	Ландшафтний заказник Троїцько-Вишневецький	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Привовчанске та Троїцьке Павлоградського району	681,8	—	Павлоградська райдержадміністрація	В межах заказника значне поширення мають долино-терасові ландшафти та часково привододільно-балкові. У заплавах річок розповсюджені лучні, лугово-болотні комплекси та водойми, природні запливи та штучні лісові біогеоценози.
63	147	Ландшафтний заказник В'язівський	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. В'язівка та Кочережки Павлоградського району	374,6	—	Павлоградська райдержадміністрація	Територія включає вододільно-балковий та долинно-терасовий типи ландшафтів. Заказник включає систему степових балок зі степовими та залісеними схилами, луговими, лугово-болотними та болотними угрупованнями на заплавах річок. В'язівка, штучні

1	2	3	4	5	6	7	8	9
58	142	Ландшафтний заказник Балка Скулька	Рішення облради від 25.03.2011 № 89-5/VI	с. Слов'янка Межівського району	507,1	—	Межівська райдержадміністрація	У межах території поширені привододільно-балкові ландшафти та частково придолинно-балкові.
59	143	Ландшафтний заказник Антонівський	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Іванівка та Богданівка Межівського району	1874,1	—	Межівська райдержадміністрація	Територія включає заплавні та балкові місцевості, водойми.
60	144	Ландшафтний заказник Сухий Бичок	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Зоряне Межівського району	1278,7	—	Межівська райдержадміністрація	Територія заказника включає долинні, придолинно-балкові та привододільно-балкові місцевості.
61	145	Ландшафтний заказник Малотернівський	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Вербки Павлоградського району	975,0	—	Павлоградська райдержадміністрація	Характеризується значним різноманіттям флори та фауни, наявністю рідкісних і тих що охороняються видів.
62	146	Ландшафтний заказник Троїцько-Вишневецький	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. Привовчанске та Троїцьке Павлоградського району	681,8	—	Павлоградська райдержадміністрація	В межах заказника значне поширення мають долино-терасові ландшафти та частково привододільно-балкові. У заплавах річок розповсюджені лучні, лугово-болотні комплекси та водойми, природні запливи та штучні лісові біогеоценози.
63	147	Ландшафтний заказник В'язівський	Рішення облради від 21.10.2011 № 179-9/VI	с. В'язівка та Кочережки Павлоградського району	374,6	—	Павлоградська райдержадміністрація	Територія включає вододільно-балковий та долинно-терасовий типи ландшафтів. Заказник включає систему степових балок зі степовими та залісеними схилами, луговими, лугово-болотними та болотними угрупованнями на заплавах ділянках р. В'язівка, штучні

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								лісонасадження, штучні водойми, ділянки природної деревно-чагарникової рослинності.
64	148	Ландшафтний заказник Старокасянівський	Рішення облради від 27.12.2011 № 218-10/VI	с. Катеринівка та смт Покровське Покровського району	3504,2	—	Покровська райдержадміністрація	По тальвегам балок у заплаві р. Вовча розповсюджені лучні, лучно-болотні та водяні комплекси. У межах привододільно-балкових ландшафтів територія включає степові схили балок, штучні лісонасадження.
65	149	Ландшафтний заказник Грушівка	Рішення облради від 27.12.2011 № 218-10/VI	с. Новокиївка Томаківського району	137,5	—	ПАТ “Марганецький ГЗК”	Являє собою джерело оновлення природного середовища, збереження та відновлення чисельності популяції багатьох рідкісних видів рослин і тварин.
66	151	Ландшафтний заказник Голубівський	Рішення облради від 03.02.2012 № 247-11/VI	с. Преображенка, Юр’ївського району	120,66	—	Юр’ївська райдержадміністрація	На території розташовані лучні, лучно-болотні комплекси, водойми, ділянки степової рослинності, перелоги, штучні поєзакисні смугові лісонасадження.
67	152	Ландшафтний заказник Варламівський	Рішення облради від 03.02.2012 № 247-11/VI	с. Жемчужне, Юр’ївського району	801,34	—	Юр’ївська райдержадміністрація	Являє собою джерело оновлення природного середовища, збереження та відновлення чисельності популяції багатьох рідкісних видів рослин і тварин.
68	153	Ландшафтний заказник Урочище Приорільське	Рішення облради від 03.02.2012 № 247-11/VI	с. Чернявщина, Юр’ївського району	945,46	—	Юр’ївська райдержадміністрація	Характеризується значним різноманіттям флори та фауни, наявністю рідкісних і тих що охороняються видів.
69	154	Ландшафтний заказник Івано-	Рішення облради від	с. Новомиколаївка, Юр’ївського	66,9	—	Юр’ївська райдержадміністрація	Характеризується значним різноманіттям флори та фауни,

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Межиріцький	03.02.2012 № 247- 11/VI	району				наявністю рідкісних і тих що охороняються видів.
70	155	Ландшафтний заказник Витоки річки Губинихи	Рішення облради від 03.02.2012 № 247-11/VI	с. Губиніха, Новомосковського району	117,0	—	Новомосковська райдержадміністрація	Розташований в долині р. Губиниха, у верхній і середній частинах заплава річки здебільшого затоплена чисельними ставками, вільні від затоплення ставками ділянки русла майже повністю заболочені, вкриті водяною рослинністю.
71	156	Ландшафтний заказник Мар'янівсько-Кулебівський	Рішення облради від 03.02.2012 № 247-11/VI	с. Мар'янівка, Новомосковського району	1456,0	—	Новомосковська райдержадміністрація	Розташований в долинах балок Скотувата і Макітра. Балка Скотувата суттєво техногенно змінена греблями та досить значними за площею штучними озерами.
72	157	Ландшафтний заказник Мости	Рішення облради від 15.03.2013 № 418-18/VI	с. Мішурин Ріг, с. Ганнівка Верхньодніпровського району	2330,9	—	Верхньодніпровська райдержадміністрація	Територія представлена сильно еродованим яружно-балковим комплексом з куполоподібним вододілом, який утворився завдяки змиканню верхівок балкової мережі.
73	158	Ландшафтний заказник Домотканські валуни	Рішення облради від 15.03.2013 № 418-18/VI	Біля с. Бородаївка Верхньодніпровського району	826,7	—	Верхньодніпровська райдержадміністрація	Територія представлена яружно-балковим комплексом із фрагментами байрачного лісу з домішками граба, клена польового та в'язку.
74	159	Ландшафтний заказник Верхньо-чаплинський	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Магдалинівський район	232,49	—	Магдалинівська райдержадміністрація	Територія представлена яружно-балковим комплексом із переходом до прилеглих ставків із сформованими болотними ґрунтами, переважно зарослим очеретом.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
75	160	Ландшафтний заказник Середньо-чаплинський	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Магдалинівський район	107,6	—	Магдалинівська райдержадміністрація	Характеризується значним різноманіттям флори та фауни, наявністю рідкісних і тих що охороняються видів.
76	161	Ландшафтний заказник Заплавка	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Магдалинівський район	448,4	—	Магдалинівська райдержадміністрація	На території розташовані лучні, лучно-болотні комплекси, водойми, перелоги, штучні смуги лісонасадження, невеликі деревно-чагарникові угруповання, які самовідновлюються.
77	162	Ландшафтний заказник Верхнь-окільченський	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Магдалинівський та Новомосковський райони	909,6	—	Магдалинівська та Новомосковська райдержадміністрації	На території збереглася зональна степова рослинність в основному у вигляді окремих ділянок на схилах балок.
78	163	Ландшафтний заказник Річка Багатенька	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Новомосковський район	1653,4	—	Новомосковська райдержадміністрація	Заказник розташований в долинах балок Скотувата і Макітра. Балка Скотувата суттєво техногенно змінена греблями та досить значними за площею штучними озерами.
79	164	Ландшафтний заказник Річка Кільченька	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Новомосковський район	499,36	—	Новомосковська райдержадміністрація	На території розташовані водойми, лучні, лугово-болотні комплекси, перелоги, деревно-чагарникові угруповання, які самовідновлюються.
80	165	Ландшафтний заказник Долина річки Бик	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Межівський район	2758,3	—	Межівська райдержадміністрація	Територія включає придолинно-балкові ландшафти, рельєф хвилястий, порізаний багато чисельними балками. У межах заказника розташовані лучні, лучно-болотні комплекси, водянні

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								угруповання, степові фітоценози, перелоги, штучні лісосмуги.
81	166	Ландшафтний заказник Балка Свідовок	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Павлоградський район	793,1	–	Павлоградська райдержадміністрація	Територія розташована в межах вододільно-балкового типу ландшафтів і включає степову балку із степовими та залісненими схилами.
82	167	Ландшафтний заказник Рекалівський	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Криничанський район	631,0	–	Криничанська райдержадміністрація	У нижній частині балки Рекалова граніти demuристского комплексу утворюють природні відслонення та розкриті кар'єрами з їх видобутку.
83	171	Ландшафтний заказник Сухарева Балка	Рішення облради від 30.08.2013 № 465-20/VI	Межівський район	617,4	–	Межівська райдержадміністрація	Розташований у басейні р. Бик у межах її лівої притоки – балки Сухарева з її відрогами, частково відрогів балки Ковилиха, балки Солоненька та вододільних ділянок між ними.
84	177	Ландшафтний заказник Степовий каньйон	Рішення облради від 27.05.2015 № 644-31/VI	Криничанський район	933,0	–	Криничанська райдержадміністрація	Характеризується достатньою різноманітною ентомофауною, що обумовлено наявністю різних біотопів з помірно антропогенною трансформацією.
85	26	Лісовий заказник Балка Парна	Рішення облвиконкому 17.12.1990 № 469	с. Бородаївка Верхньодніпровського району, Бородаївське лісництво, кв. 21-23, 45, 48, 50	361,0	009:000101:0000157	Верхньодніпровський держлісгосп	Є найбільшою правою притокою Бородаївської балкової системи. В відрогах балкової системи збереглися фрагменти цінних байрачних дібров природного походження, однак більшу частину заказника засаджено штучно.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
86	27	Лісовий заказник Андріївський ліс	Рішення облвикон-кому 17.12.1990 № 469	с. Андріївка Покровського району	10,0	009:000101:0000143	Васильківський держлісгосп	Територія колишньої поміщицької садиби, має наукову, природоохоронну та естетичну цінність.
87	28	Лісовий заказник Новопавлівський ліс	Рішення облвикон-кому 17.12.1990 № 469	с. Новопавлівка Межівського району	650,0	009:000101:0000140	Васильківський держлісгосп	Лісовий масив, має наукову, природоохоронну та естетичну цінність.
88	29	Ботанічний заказник Балка Сад	Рішення облвикон-кому 17.12.1990 № 469	с. Воскресенівка Васильківського району	38,6	—	Васильківська райдержадміністрація	Територія представлена, деревно-чагарниковою рослинністю. Характеризується значним різноманіттям флори та фауни, наявністю рідкісних і тих що охороняються видів.
89	30	Ботанічний заказник Урочище Балка Дурна	Рішення облвикон-кому 21.07.1977 № 473	с. Івашкове Верхньодніпровського району, Верхньодніпровське лісництво, кв. 18, 19	136,0	009:000101:0000132	Верхньодніпровський держлісгосп	Є ерозійно активною, через що тут інтенсивно утворюються яри і провалля. Є цікава ділянка соснових насаджень (сосна кримська) на високих штучних терасах. Родзинкою цих сосняків є щільні зарості декількох рідкісних у регіоні видів папоротей.
90	31	Ботанічний заказник Урочище Балка Глибока	Рішення облвикон-кому 21.07.1977 № 473	Верхньодніпровське лісництво кв.10,11	150,0	009:000101:0000133	Верхньодніпровський держлісгосп	У балці є провалля, подекуди зарослі лісом, а подекуди й нині діючі, з крутовисними стінками із лесоподібних суглинків. У тінистому тальвезі ростуть високі лісові трави, а в одному місці навіть виявлено реліктову популяцію хвоща великого.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
91	32	Ботанічний заказник Урочище Балка Яранська	Рішення облвиконкому 21.07.1977 № 473	с. Миколаївка П'ятихатського району, Мишуринорізьке лісництво, кв. 28, діл. 4	4,2	009:000101:0000236	Верхньодніпровський держлісгосп	Трапляються рідкісні види рослин і тварин різних категорій.
92	33	Ботанічний заказник Балка Павлівська	Рішення облвиконкому 09.10.1979 № 568	с. Василівка Дніпровського району	28,0	—	Навчально-дослідне господарство "Самарський"	Ясенева діброва насіннєвого та поросльового походження. На верхніх частинах схилів збереглися ділянки цілинних степів з багатьма рідкісними видами рослин та тварин.
93	34	Ботанічний заказник Балка Орлова	Рішення облвиконкому 09.10.1979 № 568	с. Василівка Дніпровського району	9,4	—	Навчально-дослідне господарство "Самарський"	На схилах збереглися майже природні зональні степи, багаті різноманітними видами трав та чагарників. На дні балки утворився невеликий гайок, із заростями терну, шипшини, вишні чагарникової.
94	35	Ботанічний заказник Балка Липова	Рішення облвиконкому 22.06.1972 № 391	с. Василівка Дніпровського району	3,1	—	Навчально-дослідне господарство "Самарський"	Схили займають степові ділянки. Понизу зростають дубові гайки з берестом та кленом польовим. Тут зберігаються три види рідкісних рослин, та тридцять видів рідкісних тварин.
95	36	Ботанічний заказник Балка Осипова	Рішення облвиконкому 22.06.1972 № 391	с. Василівка Дніпровського району	14,4	—	Навчально-дослідне господарство "Самарський"	На степових пасовищах непогано збереглося зональне різноманіття. На дні балки зростає невелика кленова діброва. Балка служить сховищем типової байрачної фауни.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
96	37	Ботанічний заказник Балка Бубликова	Рішення облвиконкому 09.10.1979 № 568	с. Василівка Дніпровського району	11,3	–	Навчально-дослідне господарство “Самарський”	Схили займають степові, знизу розташовуються лучно-степові угруповання. Тут збереглися рідкісні види рослин: ковила волосиста, астрагал шерстисто квітковий, цибуля подольська та інші.
97	38	Ботанічний заказник Балка Водяна	Рішення облвиконкому 09.10.1979 № 568	с. Преображенка Юр'ївського району	5,0	009:000101:0000238	Юр'ївська райдержадміністрація	Ділянка цілинного степу з цінними лікарськими травами.
98	39	Ботанічний заказник Урочище Балка Климова	Рішення облвиконкому 21.07.1977 № 473 (зміни розпорядження голови ОДА 19.12.1995 № 50-Р)	Бородаївське лісництво, кв. 4 – 8	272,0	009:000101:0000134	Верхньодніпровський держлісгосп	Балка починається на одному вододільному пагорбі разом з балками Гострою та Дурною. На вузькому перешийку між їх верхівками споруджено захисний вал, а обидві балки засаджено лісом.
99	40	Ботанічний заказник Урочище Балка Гостра	Рішення облвиконкому 21.07.1977 № 473	с. Суслівка Верхньодніпровського району, Бородаївське лісництво, кв. 2, 3	175,0	009:000101:0000158	Верхньодніпровський держлісгосп	Уся балка, особливо її верхів'я, посічена глибокими ярами та провалами, які на більшій частині засаджені штучним лісом. Домінує акація біла, але є й дуб, клен польовий, в'яз граболистий, груша.
100	41	Ботанічний заказник Балка Ягідна	Рішення облвиконкому 09.10.1979 № 568	с. Ягідне Новомосковського району	32,0	–	Новомосковська райдержадміністрація	Збереження місць зростання багатьох видів степових трав та чагарників. Є невеликі гайки.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			(зміни розпорядження голови ОДА 19.12.1995 № 50-Р)					
101	168	Ботанічний заказник Житлова балка	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Криничанський район	397,0	—	Криничанська райдержадміністрація	Територія представлена, долинним та придолинно-балковими типами ландшафтів. Наявність видів, включених до міжнародних охоронних списків.
102	169	Ботанічний заказник Верхньо-базавлуцький	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Криничанський район	786,0	—	Криничанська райдержадміністрація	Включає до себе ділянки долинного ландшафту р. Базавлук та прилеглих територій балкових ландшафтів, які мають слабо хвилястий рівнинний характер.
103	170	Ботанічний заказник Витоки річки Базавлук	Рішення облради від 21.06.2013 № 440-19/VI	Криничанський район	671,0	—	Криничанська райдержадміністрація	Включає до себе ділянки долинного ландшафту р. Базавлук та придолинно-балкових ландшафтів, які мають слабо хвилястий рівнинний характер.
104	172	Ботанічний заказник Середньо-базавлуцький	Рішення облради від 27.12.2013 № 512-23/VI	Криничанський район	1413	—	Криничанська райдержадміністрація	Включає до себе ділянки долинного ландшафту р. Базавлук та прилеглих територій балкових ландшафтів, які мають слабо хвилястий рівнинний характер.
105	176	Ботанічний заказник Витоки річки Саксагань	Рішення обласної ради від 05.12.2014	Криничанський район	418,0	—	Криничанська райдержадміністрація	Включає до себе ділянки долинного ландшафту р. Базавлук та придолинно-балкових ландшафтів, які

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			№ 597-28/VI					мають слабо хвилястий рівнинний характер.
106	173	Ботанічний заказник Балка Зміїна	Рішення обласної ради від 20.06.2014 № 550-26/VI	Дніпровський район	146,0	—	Дніпровська райдержадміністрація	Включає до себе території балкових ландшафтів та ділянку долинного ландшафту р. Мокра Сура.
107	42	Орнітологічний заказник Василівська колонія сірих чапель	Рішення облвиконкому 09.10.1979 № 568	с. Василівка Новомосковського району	144,0	009:000101:0000235	Новомосковський військлігосп	Збереження місць гніздування чаплі сірої. Територія заказника охоплює частину Самарського лісу, що в долині річки Самара.
108	43	Орнітологічний заказник Заплави р. Самара	Рішення облвиконкому 17.12.1990 № 469	с. Зелений Гай Петропавлівського району	270,0	—	Петропавлівська райдержадміністрація	Збереження місць гніздування рідкісних птахів.
109	44	Орнітологічний заказник Заплави р. Базавлук	Рішення облвиконкому 17.12.1990 № 469	с. Ленінське Апостолівського району	48,6	—	Апостолівська райдержадміністрація	Збереження місць гніздування водоплавних птахів.
110	45	Ентомологічний заказник Новостепанівський	Рішення облвиконкому 14.10.1982 № 654	Між селами Новостепанівка та Івано-Михайлівка Новомосковського району	245,0	—	Новомосковська райдержадміністрація	Ділянка зі степною і чагарниковою нектароносною рослинністю та сприятливими умовами для гніздування диких бджіл і джмелів.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
111	46	Ентомологічний заказник Покровський	Рішення облвикон-кому 14.10.1982 № 654	смт Покровське	30,6	—	ТОВ “Родіна”	Ділянка зі степною і чагарниковою нектароносною рослинністю та сприятливими умовами для гніздування диких бджіл і джмелів.
112	47	Ентомологічний заказник Топчинський	Рішення облвикон-кому 14.10.1982 № 654 (зміни розпорядження голови ОДА 19.12.1995 № 50-Р)	с. Топчине Магдалинівського району	85,5	009:000101:0000233	Магдалинівська райдержадміністрація	Ділянка зі степною і чагарниковою нектароносною рослинністю та сприятливими умовами для гніздування диких бджіл і джмелів.
113	48	Ентомологічний заказник Шандрівський	Рішення облвикон-кому 14.10.1982 № 654 (зміни розпорядження голови ОДА 19.12.1995 № 50-Р)	с. Шандрівка Юр’ївського району	101,0	009:000101:0000237	Юр’ївська райдержадміністрація	Ділянка зі степною і чагарниковою нектароносною рослинністю та сприятливими умовами для гніздування диких бджіл і джмелів.
114	49	Загально-зоологічний заказник Новоселівський лиман	Рішення облвикон-кому 09.06.1988 № 231 (зміни розпорядження	с. Новоселівка Новомосковського району	287,0	—	Новомосковська райдержадміністрація	Система озер різної величини, що утворилися в пониззі річки Самари. До озер примикають зволожені ділянки, порослі луговою рослинністю. Тут розташована унікальна колонія чапель, гніздиться до 30 видів птахів.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			голови ОДА 19.12.1995 № 50-Р)					
115	50	Іхтіологічний заказник Балка Велика Осокорівка	Рішення облвикон- кому 14.10.1982 № 654	с. Варварівка Синельниківського району	2000,0	—	Синельниківська райдержадміністрація	Ділянка великого репродуктивного фонду рибних запасів водосховища. Тут нерестяться і зимують цінні види риб.
116	51	Іхтіологічний заказник Балка Ворона	Рішення облвикон- кому 07.12.1985 № 703 (зміни розпоряд- ження голови ОДА 19.12.1995 № 50-Р)	с. Мар'ївка Синельниківського району	422,0	—	Синельниківська райдержадміністрація	Ділянка великого репродуктивного фонду рибних запасів Запорізького водосховища.
117	52	Гідрологічний заказник Озеро Довге	Рішення облвикон- кому 09.10.1979 № 568 (зміни розпоряд- ження голови ОДА 19.12.1995 № 50-Р)	с. Бабайківка Царичанського району	22,0	009:000101:0 0000234	Царичанська райдержадміністрація	Озеро розташоване в заплаві р. Оріль, має водорегулююче значення. Озеро з болотно – луговою рослинністю і прилеглими до нього лісовими масивами.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
118	54	Ботанічна пам'ятка природи Ділянка тополевих насаджень	Рішення облвикон-кому 26.05.1977 № 346	В 1 км північно-західніше с. Сухачівка Ленінського району м. Дніпро Ленінське лісництво, кв. 16, діл. 3	5,0	—	Дніпропетровський держлісгосп	Найбільш досконале штучне насадження, що відзначається високою продуктивністю, оптимальною повнотою, та відповідністю деревних порід даним типам лісорослинних умов.
119	55	Ботанічна пам'ятка природи Ділянка дубових насаджень	Рішення облвикон-кому 26.05.1977 № 346	В північній частині с. Таромське Ленінського району м. Дніпро Ленінське лісництво, кв. 33, діл. 6	1,8	—	Дніпропетровський держлісгосп	
120	56	Ботанічна пам'ятка природи Дерево культурної груші	Рішення облвикон-кому 17.12.1990 № 469	м. Кривий Ріг	0,03	—	Виконком Криворізької міськради	Збереження 200-річного дерева груші звичайної у зв'язку із його довговічністю, хорошим станом та цінному у науковому, історичному та практичному відношенні. На сьогодні висота дерева сягає 10 метрів, діаметр крони - 15 метрів, до теперішнього часу воно плодоносить.
121	57	Ботанічна пам'ятка природи Павлівський ліс	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Біля с. Василівка Дніпровського району	5,0	—	Навчально-дослідне господарство "Самарський"	Ясеневі діброві насінневого та поросльового походження.
122	58	Ботанічна пам'ятка природи Ділянка соснових насаджень	Рішення облвикон-кому 26.05.1977 № 346	с. Степанівка Магдалинівського району Котовське лісництво, кв. 18, діл. 17	5,0	009:000101:0 0000136	Новомосковський держлісгосп	Найбільш досконале штучне насадження, що відзначається високою продуктивністю, оптимальною повнотою, та відповідністю деревних порід даним типам лісорослинних умов.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
123	59	Ботанічна пам'ятка природи Зразкова лісосмуга	Рішення облвиконкому 28.11.74 № 687	с. Славне Межівського району	0,9	009:000101:00000232	Межівська райдержадміністрація	Зразкова дубова полезахисна лісосмуга довжиною 500 м, ширина – 18 м, висота – 11 м, середня товщина дерев – 22 см. Має наукове значення.
124	60	Ботанічна пам'ятка природи Поодинокі стоячі віковічні сосни	Рішення облвиконкому 22.06.1972 № 391	Новомосковське лісництво, кв. 30	0,4	–	Новомосковський держлісгосп	Дерева сосни звичайної природного походження, віком 130 – 150 років, висота дерев 24 – 26 м, діаметром 42 – 45 см.
125	61	Ботанічна пам'ятка природи Орлівчанські дубові насадження	Рішення облвиконкому 22.06.1972 № 391	с. Орловщина Новомосковського району Новомосковське лісництво, кв. 15, діл. 15	5,4	–	Новомосковський держлісгосп	Ділянка дубового лісу поросльового походження 70-річного віку на свіжесупіщаних ґрунтах 2 бонітету висотою в 20 м, середнім діаметром стовбура 36 см.
126	63	Ботанічна пам'ятка природи Високо-продуктивні дубові насадження	Рішення облвиконкому 26.05.1977 № 346	с. Хащове Новомосковського району Новомосковське лісництво кв. 13, діл. 15	4,7	009:000101:00000148	Новомосковський держлісгосп	Найбільш досконале штучне насадження, що відзначається високою продуктивністю, оптимальною повнотою, та відповідністю деревних порід даним типам лісорослинних умов.
127	64	Ботанічна пам'ятка природи Високо-продуктивні дубові насадження	Рішення облвиконкому 26.05.1977 № 346	с. Хащове Новомосковського району Новомосковське лісництво, кв. 13, діл. 7	7,1	009:000101:00000147	Новомосковський держлісгосп	Найбільш досконале штучне насадження, що відзначається високою продуктивністю, оптимальною повнотою, та відповідністю деревних порід даним типам лісорослинних умов.
128	69	Ботанічна пам'ятка природи Дуб пам'яті Леніна	Рішення облвиконкому 22.06.1972 № 391	На околиці с. Василівка Новомосковського району, кв. 56, діл. 22	0,1	009:000101:00000160	Новомосковський військлісгосп	Могутній дуб віком 140 років, висотою 20 м, діаметром 92 см.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
129	65	Ботанічна пам'ятка природи Віковий дуб	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Південно-західна околиця с. Андріївка Новомосковського району, кв. 14, діл. 16	0,5	009:000101:0000142	Новомосковський військлісгосп	Поодинокі стоячі дуби віком 160 років, висотою 22 м, діаметром 130 см.
130	66	Ботанічна пам'ятка природи Вільнянські вікові дуби	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Між селами Вільне та Гвардійське Новомосковського району Новомосковський військ лісгосп, кв. 200, діл. 2	0,5	009:000101:0000154	Новомосковський військлісгосп	Поодинокі стоячі віковічні могутні дуби віком 200 – 300 років.
131	62	Ботанічна пам'ятка природи Орлівчанські віковічні сосни	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Новомосковський район Новомосковське лісництво, кв. 30	3,0	009:000101:0000155	Новомосковський держлісгосп	Поодинокі стоячі віковічні дерева сосни звичайного природного походження, віком 100 – 130 років, висота дерев 22 м, діаметр – 40 см.
132	68	Ботанічна пам'ятка природи Сторічні дубові насадження природного походження	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Новомосковський район Новомосковський військ лісгосп, кв. 190, діл. 11	7,0	009:000101:0000149	Новомосковський військлісгосп	Ділянка дубового лісу природного походження 4 бонітету. Середня висота 17 м, діаметр – 68 см.
133	67	Ботанічна пам'ятка природи Сторічні дубові насадження природного походження	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Новомосковський район Новомосковський військ лісгосп, кв. 191, діл. 12	1,9	009:000101:0000151	Новомосковський військлісгосп	Ділянка дубового лісу природного походження 4 бонітету 100 річного віку.
134	70	Ботанічна пам'ятка природи Ділянка дубового лісу Василівської лісової дачі	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Східна околиця с. Василівка Новомосковського району Новомосковський військ лісгосп,	5,8	009:000101:0000145	Новомосковський військлісгосп	Рідкісне для Дніпропетровщини природне дубове насадження віком 120 років. Висота дерев досягає 20 – 24 м, діаметр 30 – 40 см.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				кв. 58, діл. 2				
135	71	Ботанічна пам'ятка природи Вікові дуби	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Біля с. Вільне Новомосковського району Новомосковський військ лісгосп, кв. 199, діл. 12	3,0	009:000101:0 0000162	Новомосковський військлісгосп	Поодинокі стоячі віковічні дуби віком 180 – 200 років, висотою від 15 до 30 м, діаметром від 60 до 150 см.
136	76	Ботанічна пам'ятка природи Вікові дуби	Рішенням облвикон-кому від 22.06.1972 № 391 (зміни розпорядження голови ОДА від 19.12.1995 № 50-р)	Південно-західна околиця с. Андріївка Новомосковського району Новомосковський військ лісгосп, кв. 1, діл. 15	11,0	009:000101:0 0000146	Новомосковський військлісгосп	Ділянка старого дубового лісу природного походження віком понад 170 років.
137	73	Ботанічна пам'ятка природи Штучні дубові насадження	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	с. Василівка Новомосковського району Новомосковський військлісгосп кв. 81, діл. 2	2,2	009:000101:0 0000152	Новомосковський військлісгосп	Високопродуктивні штучні насадження дуба черешчатого 1 бонітету. Середня висота 22 м, середній діаметр 28 см.
138	74	Ботанічна пам'ятка природи Сторічні дубові насадження Василівської лісової дачі	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Східніше с. Підлісного Новомосковського району Новомосковський військ лісгосп, кв. 66, діл. 5	3,4	009:000101:0 0000153	Новомосковський військлісгосп	Ділянка природного лісу віком 100 років, висотою до 22 м, діаметром 40 см.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
139	75	Ботанічна пам'ятка природи Ділянка вікових дубів Василівської лісової дачі	Рішення облвиконкому від 22.06.1972 № 391 (зміни розпорядження голови ОДА від 19.12.1995 № 50-р)	2,5 км південно-східніше с. Василівка Новомосковського району, Новомосковський військ лісгосп, кв. 83, діл. 37	2,4	009:000101:0 0000150	Новомосковський військлісгосп	Ділянка старого дубового лісу природного походження віком понад 180 – 190 років.
140	72	Ботанічна пам'ятка природи Штучні дубові насадження	Рішення облвиконкому від 22.06.1972 № 391	Новомосковський район Новомосковського Військ лісгоспу, кв. 80 діл. 13	4,3	009:000101:0 0000144	Новомосковський військлісгосп	Цінні високопродуктивні насадження дуба черешчатого штучного походження 2 бонітету. Середня висота 22 м, середній діаметр 24 см.
141	79	Ботанічна пам'ятка природи Вікові дуби	Рішення облвиконкому від 22.06.1972 № 391 (зміни розпорядження голови ОДА від 19.12.1995 № 50-р)	Кочережківське лісництво кв. 3 Павлоградського району	15,0	009:000101:0 0000161	Новомосковський держлісгосп	Поодинокі стоячі віковічні могутні дуби віком 200 – 300 років. Висотою до 20 м, діаметром понад 100 – 150 см.
142	78	Ботанічна пам'ятка природи Ділянка насаджень сосни звичайної	Рішення облвиконкому від 26.05.1977 № 346	Кочерізьке лісництво, кв. 21 Павлоградський район	43,0	009:000101:0 0000135	Новомосковський держлісгосп	Найбільш досконале штучне насадження, що відзначається високою продуктивністю, оптимальною повнотою, та відповідністю деревних порід даним типам лісорослинних умов.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
143	77	Ботанічна пам'ятка природи Столітні дубові насадження	Рішення облвиконкому від 22.06.1972 № 391	Південно-західна околиця с. Івано-Михайлівка Новомосковського р-ну, Новомосковський військ-лісгосп, кв. 192, діл. 9	1,8	009:000101:00000156	Новомосковський військлісгосп	Ділянка старого дубового лісу природного походження сторічного віку.
144	80	Ботанічна пам'ятка природи В'язівські вікові дуби	Рішення облвиконкому від 22.06.1972 № 391	Кочерізьке лісництво, кв. 40 Павлоградський район	5,0	009:000101:00000138	Новомосковський держлісгосп	Могутні вікові дуби віком 300 – 700 років, висотою до 18 м, діаметром понад 220см.
145	81	Ботанічна пам'ятка природи Віковий дуб	Рішення облвиконкому від 28.11.1974 № 687	Кочережківське лісництво, кв. 9 Павлоградського району	0,3	009:000101:00000129	Новомосковський держлісгосп	Дуб віком 250 років, який має естетичне та науково-пізнавальне значення.
146	82	Ботанічна пам'ятка природи Високопродуктивні насадження сосни звичайної	Рішення облвиконкому від 26.05.1977 № 346	Кочережківське лісництво кв. 38 Павлоградського району	5,0	009:000101:00000130	Новомосковський держлісгосп	Найбільш досконале штучне насадження, що відзначається високою продуктивністю, оптимальною повнотою, та відповідністю деревних порід даним типам лісорослинних умов.
147	83	Ботанічна пам'ятка природи Роздорський	Рішення облвиконкому від 07.12.1985 № 703	с. Роздолля Синельниківського району	15,0	—	ФГ “Роман”	Типова та флористично багата ділянка північної частини степової зони, де проростають види ковила, які занесені до Червоної книги України.
148	84	Ботанічна пам'ятка природи Білі тополі	Рішення облвиконкому від 22.06.1972 № 391	У 2 км від південної околиці м. Марганця	1,0	009:000101:00000231	Марганецьке лісництво, кв. 46 Марганецького держлісгоспу	Штучне насадження тополя білого 28-річного віку, висотою 22 – 24 м, діаметром 28 – 30 см.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
149	85	Ботанічна пам'ятка природи Балка Садова	Рішення облвиконкому від 07.12.1985 № 703	Східніше с. Зелений Гай Синельниківського району	25,7	–	Синельниківська райдержадміністрація	Представляє собою добре збережену та типову для зони степу ділянку з включенням балочного болота.
150	86	Ботанічна пам'ятка природи Сад	Рішення облвиконкому від 09.06.1988 № 231	В 1 км південно-західніше с. Ляшківка Царичанського району	40,0	009:000101:0000239	Царичанська райдержадміністрація	Типова для степової зони ділянка, де проростають види рослин, занесені в Червону книгу України.
151	138	Ботанічна пам'ятка природи Старовинна груша на Карнаватці	Рішення облради від 22.09.2010 № 784-27/V	м. Кривий Ріг	0,015	–	ПОГ Криворізьке УВП УТОС	На території садиби зростає унікальний екземпляр віковичної груші, вірогідно культурного походження. Висота приблизно 13,5 м, діаметр – 15м.
152	174	Ботанічна пам'ятка природи Краснопільський	Рішення обласної ради від 20.06.2014 № 550-6/VI	Дніпровський район	80,0	–	Дніпровська райдержадміністрація	Балка належить до однієї з найбільших за розміром приток, має деревовидний тип розчленування, особливо характерний для верхів'я балки.
153	87	Комплексна пам'ятка природи Нікопольські заплави	Рішенням облвиконкому від 28.11.1974 № 687	Південно-східна околиця с. Червоногрігорівка Нікопольського району	3,7	009:000101:0000141	Марганецьке лісництво, кв. 37 Марганецького держлісгоспу	Рештка типових Нікопольських заплав з заплавною флорою і фауною.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
154	88	Гідрологічна пам'ятка природи Чиста криниця	Рішення облвикон-кому 28.11.1974 № 687 (зміни розпорядження ОДА від 19.12.1995 № 50-р)	с. Кочережки Павлоградського району	1,5	009:000101:0 0000131	Кочерізьке лісництво, кв. 17 Новомосковського держлісгоспу	Зразково впорядковане сильне джерело доброї питної води. Має природоохоронне значення.
155	89	Гідрологічна пам'ятка природи Водопад на р. Кам'янка	Рішення облвикон-кому 28.11.1974 № 687	В 2,5 км північно-східніше с. Червоний Тік Апостолівського району	2,0	—	Апостолівська райдержадміністрація	Єдиний в області водопад, який утворює р. Кам'янка, протікаючи через весь комплекс токівських кристалічних порід. Висота окремих порогів дорівнює 4 м.
156	90	Геологічна пам'ятка природи Виходи аркозових пісковиків	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Селище Південного ГЗК, лівий берег р. Інгулець м. Кривий Ріг	4,0	—	ПАТ “Південний ГЗК”	Унікальні виходи на денну поверхню аркозових пісковиків, які входять в нижню світу Криворізької серії докембрія. Висота скель 10 – 15 м.
157	91	Геологічна пам'ятка природи Сланцеві скелі	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Біля шахт “Південна” та “Північна”, правий берег р. Саксагань м. Кривий Ріг	4,0	—	КДГМК “Криворіжсталь”	Охороняються законом виходи вуглистих (аспідних) сланців саксаганської серії докембрійського віку. Висота скель досягає 20 метрів над рівнем води в річці Саксагань.
158	92	Геологічна пам'ятка природи Скелеватські виходи	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	В 500 м від кар'єру ПГЗК, лівий берег р. Інгулець м. Кривий Ріг	9,0	—	ПАТ “Південний ГЗК”	По лівому берегу р. Інгулець виходять на денну поверхню аркозові, філітові та талькові горизонти – породи нижньої світу Криворізької серії докембрію.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
159	93	Геологічна пам'ятка природи Пісковикова скеля	Рішення облвикон-кому 28.11.1974 № 687	Біля підстанції ПГЗК м. Кривий Ріг	1,0	—	ПАТ “Південний ГЗК”	Виходи на денну поверхню аркозових пісковиків та конгломератів нижньої та середньої світ Криворізької серії порід.
160	94	Геологічна пам'ятка природи Виходи амфіболітів	Розпорядження облвикон-кому 14.11.1975 № 388-Р	Біля шахти “Родина” м. Кривий Ріг	5,0	—	ПАТ “Південний ГЗК”	З метою збереження виходів амфіболітів ново-криворізької світи Криворізької серії оголеної по правому берегу річки Саксагань.
161	95	Геологічна пам'ятка природи Мальовничий каньйон на р. Кам'янці в Токівських гранітах	Рішення облвикон-кому 28.11.1974 № 687	Біля селища Токівське Апостолівського району	5,0	—	Апостолівська райдержадміністрація	Токівські граніти, відслонення яких добре прослідковуються по берегам р. Кам'янки. Висота окремих скель каньйону дорівнює 30 м.
162	96	Геологічна пам'ятка природи Скелі залізистих кварцитів на р. Вовчий	Рішення облвикон-кому 28.11.1974 № 687	В 5 км на північ смт. Васильківка Васильківського району	5,0	009:000101:0000137	Васильківський держлісгосп	Виходи на денну поверхню рудних тіл-пачок залізистих кварців, які перешаровуються з гранітами, вміщуючими кристали граната, пірита, мусковіта та інших мінералів.
163	97	Геологічна пам'ятка природи Гранітні скелі	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	с. Волоське Дніпровського району	4,0	—	Дніпровська райдержадміністрація	Виходи на денну поверхню корінних порід докембрію, характерних для Українського кристалічного щита.
164	98	Геологічна пам'ятка природи Виходи мігматиту	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Правий берег р. Інгулець, між селами Лозуватка і Чкалівка Криворізького району	5,0	—	Криворізька райдержадміністрація	Унікальні за своїми розмірами виходи мігматитів-порід, які вміщує Криворізька серія докембрія.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
165	99	Геологічна пам'ятка природи Мігматитові скелі	Рішення облвикон-кому 28.11.1974 № 687	В 0,5 км північніше с. Валового Криворізького району	1,0	—	Криворізька райдержадміністрація	Виходи на денну поверхню корінних порід Криворізької серії докембрію, серед яких є реліктові породи цієї серії з магнетитом.
166	100	Геологічна пам'ятка природи Природне відслонення Новомосковського горизонту з стародавньою фауною	Рішення облвикон-кому 22.06.1972 № 391	Біля с. Губиниха Новомосковського району	0,5	—	Новомосковська райдержадміністрація	На зелених глауконітових пісках Харківської світи залягають піщано-глинясті та вапняковисті утворення з численною фауною середньо-сарматського під'ярусу.
167	101	Геологічна пам'ятка природи Відслонення аркозових пісковиків	Рішення облвикон-кому 28.11.1974 № 687	Правий берег р. Інгулець Широківського району	1,0	—	Широківська райдержадміністрація	Виходи на денну поверхню аркозових пісковиків – порід Криворізької серії докембрію.
168	53	Дендрологічний парк	Розпорядження Представника Президента України в Дніпропетровській області 30.12.1993 № 518	м. Кривий Ріг Держинське лісництво, кв. 52	27,0	009:000101:0000241	Криворізький держлісгосп	Засновано в 1963 році. В ньому зібрано близько 500 видів дерев та чагарників з різних рослинних зон та розміщених по зонах і систематичному принципу.
169	123	Дендрологічний парк Саксагань	Рішення обласної ради від 23.05.2008 № 396-15/V	Криворізький район, с. Надєждівка	2,8	—	ТОВ "ЕСК"	Представляє собою ділянку рукотворних деревних насаджень із значним різноманіттям деревних та чагарникових порід, серед яких є цінні та малопоширені форми.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
170	102	Парк ім. Чкалова	Рішення облвиконко му 22.06.1972 №391	пр. Д. Явор- ницького, 96, м. Дніпро	40,0	—	Управління культури та мистецтв Дніпровської міськради	Старий парк, заснований в кінці XVIII ст. запорожцем Лазарем Глобою. Різноманітний склад дерев і чагарників, на південному схилі парку дуже стародавній дуб.
171	103	Севастопольсь- кий парк	Рішення облвикон- кому 22.06.7192 № 391	Лоцманський спуск, 2 м. Дніпро	6,5	—	Відділ комунального господарства Жовтневої райради м. Дніпро	Заснований у 1945 р. з нагоди 100-річчя героїчної оборони Севастополя, на честь захисників міста-героя. Різноманітний склад насаджень.
172	104	Парк ім. Леніна	Рішення облвикон- кому 22.06.1972 № 391	Чечеловський район м.Дніпро	35,0	—	Міське підприємство комунальної власності “Молодіжне творче об’єднання”	Парк створений в 1935 р. силами робітничої молоді.
173	105	Центральний	Рішення облвикон- кому 28.11.1974 № 687	м. Кам’янське, вул. Шевчен- ківська	8,0	—	Комунальне підприємство “Дніпродзержинський парк культури та відпочинку”	Паркова міська зона з цінними видами дерев та чагарників.
174	106	Парк ім. “Мершавцева”	Рішення облвикон- кому 22.06.1972 № 391	м. Кривий Ріг, Центральний міський район	36,0	—	Управління житлово- комунального господарства Криворізького міськвиконкому	Територія міської зони відпочинку розташована на лівому березі р. Інгулець.
175	107	Орджонікід- зевська зона відпочинку	Розпоряд- ження голови ОДА 19.12.1995 № 50-Р	м. Покров Нікопольського району	290,0	—	ПАТ “Покровський гірничозбагачувальний комбінат”; Марганецький держлісгосп	Територія зони відпочинку представляє собою сплановані терасні пагорби, долини та водойми, створені на ділянці колишнього кар’єру.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
176	108	Синельниківський	Розпорядження голови ОДА 19.12.1995 № 50-Р	с. Веселе Синельниківського району	2,0	—	Раївська сільрада Синельниківського району	Паркова зона з цінними видами дерев та чагарників
177	109	Заповідне урочище Горіховий сад	Рішення облвиконкому 09.10.1979 № 568	с. Правобережне Верхньодніпровського району Бородаївське лісництво, кв. 63, діл. 4, 7, 8, 9	33,9	009:000101:0000159	Верхньодніпровський держлісгосп	Горіхові насадження створені на терасах на честь 50-річчя створення СРСР.
178	110	Заповідне урочище Гора Калитва	Рішення облвиконкому 14.10.1982 № 654	Біля північної околиці с. Китайгород і південно-західної околиці смт. Царичанка Царичанського району	400,0	009:000101:0000242	Царичанська райдержадміністрація	В геологічній будові гори беруть участь породи неогенової і четвертинної систем. Відкладення гори зім'яті в складки, скиди, напливи. З початку 40-х років, проводиться заліснення гори, внаслідок чого припинена ерозія.
179	111	Заповідне урочище Балка Крутенька	Рішення облвиконкому 14.10.1982 № 654	2,5 км на схід с. Зоря Томаківського району	32,5	—	Томаківська райдержадміністрація	Спільноти степової рослинності типові для зональної правобережної частини злакового степу. Рослинність території представлена різнотравно-типчаково-ковиловими та різнотравно-типчаковими спільнотами.
180	180	Ландшафтний заказник місцевого значення Лівобережних	Рішення обласної ради від 09.10.2020 № 656-25/VII	м. Дніпро Обухівське лісництво, кв. 31, 32	111	—	Дніпровський держлісгосп	Лісова екосистема з багатим розмаїттям рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного і тваринного світу

Дніпропетровська область розташована в двох підзонах справжнього степу.

Все лівобережжя і більша частина правобережжя знаходяться в підзоні різнотравно-типчаково-ковилового степу. Крайній південний захід правобережжя Дніпропетровської області знаходиться в межах підзони типчаково-ковилового степу.

Ліси Дніпропетровщини не мають промислового значення, виконують, в основному, екологічні, захисні та рекреаційні функції і віднесені до I групи лісів.

У Дніпропетровській області сформована система штучних лісових насаджень, яка складається з великих масивів, полезахисних лісосмуг, водозахисних насаджень та ділянок відновлювальних насаджень в межах природних лісових біогеоценозів (байрачних, пристінних, заплавних та аренних лісів).

Станом на 01.01.2021 загальна площа земель лісового фонду Дніпропетровської області складає 115,124 тис. га, у тому числі: вкриті лісовою рослинністю землі на площі 77,0 тис. га, загальний запас деревини 13,9 тис. м³, лісистість області – 5,6 %.

Таблиця 25 Лісовий фонд регіону

№	Параметри	Загальна площа, га	Вкриті лісовою рослинністю, га	Загальний запас деревини, тис. м ³	Примітка
	Усього лісового фонду (сума рядків 1+2)	115124	77000	139982	-
1.	Усього земель лісгосподарського призначення та земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення у тому числі:				
1.1	державних лісгосподарських підприємств	115124	77000	139982	-
1.2	комунальних лісгосподарських підприємств	-	-	-	-
1.3	власників лісів	-	-	-	-
1.4	не наданих у користування (землі запасу)	-	-	-	-
2.	Усього лісових ділянок, розташованих на землях іншого призначення у тому числі:				
2.1	державних підприємств	-	-	-	-
2.2	комунальних підприємств	-	-	-	-
2.3	приватних підприємства	-	-	-	-
2.4	інших організацій та установ	-	-	-	-
2.5	власників лісів	-	-	-	-
2.6	не наданих у користування (землі запасу)	-	-	-	-
3.	Загальний запас деревини лісового фонду	X	X	139982	-
4.	Запас деревини у розрахунку на один гектар лісового фонду	X	X	-	-
5.	Площа лісів у розрахунку на одну особу	X		X	-
6.	Запас деревини у розрахунку на одну особу	X	X		-

7.	Лісистість (відношення покритої лісом площі до загальної площі регіону)	X	5,6	X	-
----	---	---	-----	---	---

Таблиця 26 Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель (станом на 01.01.2021)

№	Постійні лісокорис- тувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис. га						
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю				Усього лісових земель
			усього	із них лісові куль- тури	незімкнуті лісові куль- тури	зруби	галявини, біополяни	Лісові дороги, просіки, розриви	
І. Землі лісогосподарського призначення									
1.	Державних лісогосподарських підприємств	91235	63,9	49,6	2,6	0,8	6,2	0,8	74,4
1.1	ДП “Дніпровський лісгосп”	13140	9,4	7,1	0,3	0,0	0,2	0,1	10,0
1.2	ДП “Петриківський лісгосп”	16067	10,5	7,8	0,3	0,2	1,8	0,2	13,0
1.3	ДП “Новомосковський лісгосп”	13232	9,4	6,0	0,5	0,0	0,6	0,1	10,6
1.4	ДП “Криворізький лісгосп”	9086	5,3	5,0	0,2	0,0	0,9	0,1	6,5
1.5	ДП “Верхньодніпровськ ий лісгосп”	18664	16	13	0,4	-	0,2	0,1	16,6
1.6	ДП “Васильківський лісгосп”	7488	5,2	4,3	0,4	0,1	0,9	0,1	6,8
1.7	ДП “Марганецький лісгосп”	6106	3,7	3,1	0,3	0,2	0,3	-	4,5
1.8	ДП “Павлоградський лісгосп”	7452	4,4	3,3	0,2	0,3	1,3	0,1	6,4
ІІ. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення									
	ДЗ Д-Орільський заповідник	3759	1,6	0,7	-	0,1	0,3	-	2,0
ІІІ. Землі іншого призначення									
3.1	ДП “Новомосковський військовий лісгосп”	20130	11,5	3,9	0,2	1,5	0,7	0,4	14,7

Таблиця 27 Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення (станом на 01.01.2021)

№	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, тис. га
	Державних	205	312	37	1733	3291	1568	-	9427	16573

	лісогосподарських підприємств									
1.1	ДП “Дніпровський лісгосп”	4	7	-	109	632	218	-	2127	3097
1.2	ДП “Петриківський лісгосп”	39	184	17	1618	386	159	-	664	3067
1.3	ДП “Новомосковський лісгосп”	24	85	4	-	1356	832	-	247	2548
1.4	ДП “Криворізький лісгосп”	7	-	16	-	241	157	-	2161	2582
1.5	ДП “Верхньо-дніпровський лісгосп”	34	-	-	-	140	25	-	1802	2001
1.6	ДП “Васильківський лісгосп”	48	3	-	-	6	-	-	571	628
1.7	ДП “Марганецький лісгосп”	-	-	-	-	100	143	-	1398	1641
1.8	ДП “Павлоградський лісгосп”	49	33	-	6	430	34	-	457	1009
2	ДЗ “Дніпровсько-Орільський” заповідник	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	ДП “Новомосковський військовий лісгосп”	6	95	38	58	1055	156	-	3999	5407

Рослинний світ

На території області зареєстровано 313 видів адвентивних судинних рослин. Це складає 17,2 % від загальної кількості видів рослин.

У списку наведено 451 вид рідкісних та зникаючих рослин, що охороняються на території Дніпропетровської області.

Серед них – 16 видів занесені до Світового Червоного списку, 27 – до Європейського Червоного списку, 82 – до Червоної книги України.

Але ці види ретельно охороняються лише на території природного заповідника Дніпровсько-Орільський, Ботанічного саду Дніпропетровського національного університету та Криворізького ботанічного саду НАН України.

Таблиця 28 Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення дикорослих рослин та грибів

Об’єкт ПЗФ	Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворено на територіях та об’єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
------------	---	--	---	---

Ботанічний сад Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара	51	-	<i>Adiantum capillus-veneris</i> L. – Адіантум венерін волос	<i>Diabthus gratianopolitanus</i> Vill. – гвоздика гренобльська
			<i>Adonis vernalis</i> L. – Горицвіт весняний	
			<i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.) – Горицвіт волзький	
			<i>Euonymus nanus</i> Бруслина карликова	
			<i>Asphodeline lutea</i> (L.) Rchb. – Асфodelіна жовта	
			<i>Atropa belladonna</i> L. Красавка белладонна	
			<i>Lunaria rediviva</i> L лунарія оживаюча	
			<i>Rhodiola rosea</i> L Родіола рожева	
			<i>Campanula carpatica</i> Jacq.– Дзвоники карпатські	
			<i>Cerastium biebersteinii</i> DC. – Роговик Біберштейна	
			<i>Cerastium cerastoides</i> L. Britton.– Роговик роговиковий	
			<i>Colchicum autumnale</i> L. – Пізноцвіт осінній	
			<i>Crambe pontica</i> Steven ex Rupr. – Катран понтийський	
			<i>Crataegus pojarkovae</i> Kossych. – Глід Пояркової	
			<i>Crocus banaticus</i> J. Gay – Шафран банатський	
			<i>Dianthus gratianopolitanus</i> Vill.– Гвоздика гратінополітанська	
			<i>Dictamnus albus</i> L. – Ясенець білий	
			<i>Draba aizoides</i> L.– Крупка аїзоподібна	
			<i>Erigeron alpinus</i> L. – Злинка альпійська	
			<i>Galantus nivalis</i> L. – Підсніжник білуватий	

Об'єкт ПЗФ	Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворено на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
			<i>Glaucium flavum</i> Crantz – Мачок жовтий <i>Helianthemum canum</i> (L.) Hornem.s.l. – Сонццвіт сивий <i>Iris sibirica</i> L. – Півники сибірські <i>Iris pontica</i> Zapat. – Півники понтійські <i>Juniperus excelsa</i> M. Bieb. – Ялівець високий <i>Juniperus foetidissima</i> Willd. – Ялівець смердючий <i>Leucosium vernum</i> L. – Білоцвіт весняний <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch. – Рястка Буше <i>Paeonia daurica</i> Andrews – Півонія кримська <i>Paeonia tenuifolia</i> L. – Півонія тонколиста <i>Pinus cembra</i> L. – Сосна кедрова <i>Pulsatilla grandis</i> Wender. – Сон великий <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. S.l. – Сон чорніючий <i>Quercus cerris</i> L. – Дуб австрійський <i>Sorbus torminalis</i> (L.) Grantz. – Горобина берека <i>Staphylea pinnata</i> L. – Клокичка периста <i>Stipa anomala</i> P.Smirn. ex Roshev. – Ковила відхилена <i>Stipa capillata</i> L. – Ковила волосатик <i>Stipa dasyphylla</i> (Lindem.) Czern. Ex Trautv. – Ковила опушенолиста <i>Stipa ucrainica</i> P.A.Smirn. – Ковила українська <i>Stipa lessingiana</i> Trin. Et Rupr. – Ковила Лесінга <i>Stipa pennata</i> L. – Ковила пірчаста <i>Stipa pulcherrima</i> K. Koch – Ковила найгарніша	

Об'єкт ПЗФ	Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворено на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
			<i>Stipa tirsia</i> Steven – Ковила вузьколиста <i>Stipa zalesskii</i> Wilensky – ковила Залеського <i>Syringa josikaea</i> J. Jacq. Ex Rchb. – Бузок угорський <i>Taxus baccata</i> L. – Тис ягідний <i>Trifolium rubens</i> L. – конюшина червонувата <i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz – Тюльпан дібровний <i>Tulipa schrenkii</i> Regel – Тюльпан Шренка <i>Viola alba</i> Besser – Фіалка біла	
Криворізький ботанічний сад НАН України	78	Угрупування 6 формацій: ковили шорсткої - <i>Stipeta asperellae</i> ; ковили Лессінга - <i>Stipeta lessingiana</i> ; ковили української - <i>Stipeta ucrainica</i> ; ковили найкрасивішої - <i>Stipeta pulcherrima</i> ; ковили волосистої - <i>Stipeta capillata</i> ; мигдалю низького - <i>Amygdaleta nana</i>	12 видів рослин: <i>Stipa asperella</i> – ковила шорстка; <i>Stipa lessingiana</i> – ковила Лессінга; <i>Stipa ucrainica</i> – ковила українська; <i>Stipa pulcherrima</i> – ковила найкрасивіша; <i>Stipa capillata</i> – ковила волосиста; <i>Adonis vernalis</i> – горицвіт весняний; <i>Adonis wolgensis</i> – горицвіт волзький; <i>Astragalus dasyanthus</i> – астрагал шерстистоквітковий; <i>Astragalus ponticus</i> – астрагал понтійський; <i>Cymbopachasma borysthenica</i> – повстянка дніпровська (цимбохазма дніпровська); <i>Pulsatilla pratensis</i> (P. Nigricans) – сон лучний (сон чорніючий); <i>Paeonia tenuifolia</i> – півонія тонколиста	-

Об'єкт ПЗФ	Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворено на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.
Природний заповідник “Дніпровсько-Орільський”	18	10	Сальвінія плаваюча <i>Salvinia natans</i> (L.) All	Зозулинець шоломоносний. <i>Orchis militaris</i> L.
			Цибуля савранська <i>Allium savranicum</i> Besser (A. Saxatile auct. Non M.Bieb.)	
			Рястка Буше <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	Пальчато-корінник травневий. <i>Dactylorhiza majalis</i> (Reichenb.) P.F.Hunt et Summerhayes Загалом 2 популяції не реєструються з 2009 р.
			Шафран сітчастий <i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	
			Півники сибірські <i>Iris sibirica</i> L.	
			Тюльпан дібровний <i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	
			Плодоріжка болотна (зозулинець болотний) <i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (<i>Orchis palustris</i> Jacq.)	
			Підсніжник складчастий <i>Galanthus plicatus</i> M. Bieb. *	
			Коручка болотна <i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	
			Ковила дніпровська <i>Stipa borysthena</i> Klokov ex Prokudin	
			Плавун щитолістий <i>Nymphoides peltata</i> (S.G.Gmel.) O.Kuntze	
			Сон лучний (с. чорніючий) <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. S.l.	
			Водяний горіх плаваючий <i>Trapa natans</i> L. S.l.	
			Лептогіум насічений <i>Leptogium saturninum</i> (Dicks.) Nyl.	
			Флокулярія Рікена <i>Floccularia rickenii</i> (Bohus) Wasser	
			Ентолома смердюча <i>Entoloma nidorosum</i> (Fr.) Qué!	

*знайдено у 2020 році

Охорона та відтворення видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів

У даний час питання збереження біологічного різноманіття на Землі є одним з найважливіших серед екологічних проблем. На першому місці у справі збереження біорізноманіття стоїть охорона рослин, які утворюють середовище для існування інших організмів. Найважливішим серед цього є збереження з наближенням весни актуальною є проблема збереження перших весняних квітучих рослин, які віднесені до категорії рідкісних й зникаючих видів та занесені до Червоної книги України. Масовий збір первоцвітів знижує чисельність їх популяцій.

У даний час питання збереження біологічного різноманіття на Землі є одним з найважливіших серед екологічних проблем. На першому місці у справі збереження біорізноманіття стоїть охорона рослин, які утворюють середовище для існування інших організмів. Найважливішим серед цього є збереження рідкісних та зникаючих видів рослин, що передбачає реєстрацію видів і складання “Червоних книг” окремих країн і регіональних “Червоних списків”. Існують Світовий і Європейський червоні списки рослин.

У Дніпропетровській області понад 40 років тому почалася робота з охорони рослинного світу.

Першим юридичним документом з охорони рослинності був список рідкісних та зникаючих рослин (54 види), затверджений рішенням Дніпропетровського облвиконкому від 09.10.1979 № 568.

У 1998 році був складений “Червоний список видів рослин Дніпропетровської області”, затверджений Дніпропетровською обласною радою (рішення обласної ради від 12.06.1998 № 7.2/XXIII), який включав 338 судинних рослин. З них 22 види включені до Європейського Червоного списку, 56 видів – до Червоної книги України (1996), 260 видів рослин, які охороняються в Дніпропетровській області.

У 2011 році провідними науковими установами області в галузі вивчення біорізноманіття було створено видання: “Червона книга Дніпропетровської області. Рослинний світ”. Це друге (після Донецької області) повномасштабне видання обласної Червоної книги рослин в Україні. Вона є основою для охорони та відтворення видів рослин, занесених до Червоної книги України та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів рослинності, а також видів, що охороняються на регіональному рівні (Червоний список видів рослин і тварин Дніпропетровської області (рішення обласної ради від 27.12.2011 № 219-10/VI).

У списку наведено 451 вид рідкісних та зникаючих рослин, що охороняються на території Дніпропетровської області. Серед них – 16 видів занесені до Світового Червоного списку, 27 – до Європейського Червоного списку, 82 – до Червоної книги України. Але ці види ретельно охороняються лише на території природного заповідника Дніпровсько-Орільський, Ботанічного саду Дніпропетровського національного університету та Криворізького ботанічного саду НАН України.

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території

області (станом на 01.01.2021 року) наведено в додатку 12.

2.7. Загальна характеристика тваринного світу

Фауна хребетних нараховує 384 види тварин. Їх сучасний вигляд сформований за рахунок лісових та гігрофільних видів. З лісовими ландшафтами пов'язані 47 % видів, із гідроценозами – 37 %, із степовими та польовими – 17 %, із населеними пунктами – 6 % видів тварин. Теріофауна включає 62 види (Булахов, Пахомов, 2006 р.).

У степових системах домінуюче положення займають мишоподібні гризуни, ховрах сірий, сліпак звичайний, заєць сірий, лисиця звичайна. У заплавних лісах – численний кріт європейський, буроzubка звичайна, вовк, ласка, куниця, кабан дикий.

Фауна амфібій степу налічує 10 видів (Булахов та ін., 2007), найхарактерніші серед яких – часничниця звичайна (*Pelobates fuscus*), ропуха зелена (*Bufo viridis*), жаба озерна (*Rana ridibunda*) та інші. У межах степового Придніпров'я також знайдено 11 видів рептилій (Булахов та ін., 2007).

Зарегулювання стоку більшості малих річок і Дніпра спричинило трансформацію екологічних комплексів риб і майже повну заміну реофільного комплексу лімнофільним. Іхтіофауна за сучасними даними налічує 50 видів риб і круглоротих, що належать до 13 родин 7 фауністичних комплексів (Біологічне різноманіття ..., 2008).

На території Дніпропетровської області зустрічаються 132 види тварин, занесених до Червоної книги України, з них круглих черв'яків – 1, кільчастих черв'яків – 2, членистоногих – 66, хордових – 63.

Також зустрічаються 29 видів тварин, що занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори та перебувають під загрозою зникнення (CITES); 241 вид тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції); 96 видів, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS); 52 види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA); 7 видів, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS).

Таблиця 29 Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Види мисливських тварин	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Кабан	932	1046	1140
Козуля	5160	5140	5557
Заєць-русак	115846	108904	109300
Фазан	44488	43214	44656
Сіра куріпка	92318	89467	81634
Ондатра	1680	—	-
Лисиця	1366	—	1595

Вовк	48	—	-
Єнотовидна собака	340	—	-
Борсук	626	—	660
Видра	79	—	109
Куниця	499	—	552
Тхір	20	—	-

2.8. Відходи

За попередніми даними Головного управління статистики у Дніпропетровській області на підприємствах області протягом 2020 р. утворилося 309 399,6 тис. тонн відходів. Із загального обсягу утворених відходів 25,9 тис. тонн становили відходи I-III класів небезпеки. Близько 28,2 % (87 132,9 тис. тонн) утилізовано, решта – спалено, у тому числі з метою одержання енергії, передано іншим підприємствам з метою утилізації або видалення та направлено в сховища організованого складування (поховання).

Найбільшу частку утворення відходів у 2020 р. складають:

- відходи чорних металів – 1204,87 тис. тонн;
- змішані та недиференційовані матеріали – 3413,27 тис. тонн;
- інші мінеральні відходи – 291540,03 тис. тонн;
- пуста порода від днопоглиблювальних робіт – 9278,13 тис. тонн;
- відходи згоряння – 317,78 тис. тонн;
- шлами рідкі та відходи очисних споруд – 702,73 тис. тонн;

Протягом 2020 року утилізовано 87,1 млн тонн відходів.

На кінець 2020 року у спеціально відведених місцях чи об'єктах накопичено 11,35 млрд тонн відходів.

Таблиця 30 Динаміка основних показників поводження з відходами I-IV класів небезпеки, тис. т (за формою статзвітності № 1-відходи)

№	Показники	2018 рік, тис. тонн	2019 рік, тис. тонн	2020 рік, тис. тонн
1	Утворено	243 598,8	251 981,3	309 398,4
2	Одержано від інших підприємств	3 245,5	2518,3	-
3	Спалено	26,1	26,3	27,36
3.1	у тому числі з метою отримання енергії	25,3	25,9	26,98
4	Використано (утилізовано)	85 056,3	90 465,1	87 132,92
5	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	104 550,5	107 315,8	-
6	Передано іншим підприємствам - для утилізації - для видалення	1 512,0 1 599,2	1567,9 716,7	-
7	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	0,7	0,7	-

8	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та території підприємств	10 712 436,6	10 689 892,3	11 345 562,36
---	--	--------------	--------------	---------------

Підприємства – основні накопичувачі промислових відходів відображені в додатку 13.

Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки наведена в додатку 14.

Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2021) в додатку 15.

Так, станом на 01.01.2021, в області накопичено понад 11,35 млрд т промислових відходів.

Питання накопичення та утилізації промислових відходів має загальнодержавне значення, оскільки більша частина відходів містить шкідливі для навколишнього природного середовища та людини речовини. Вирішення проблеми утилізації відходів – це очищення довкілля від токсичних речовин і баласту та отримання при цьому корисних продуктів і, як слідство, економічного ефекту.

Необхідно зазначити, що більша частина розміщених відходів мають велику кількість ресурсоцінних компонентів, які можна вилучити з метою одержання якісної та дешевої сировини.

Рециклінг відходів має велике екологічне значення, оскільки сприяє захисту довкілля від негативного їх впливу та забезпечує ощадливе використання матеріально-сировинних і енергетичних ресурсів.

На підприємствах області протягом 2020 року утворилося 309,4 млн т відходів. Із загального обсягу утворених відходів 25,93 тис. т становили відходи I – III класів небезпеки. Переважна їх більшість використовується повторно або передається спеціалізованим підприємствам для подальшої утилізації.

2.9. Демографічна ситуація та стан здоров'я населення

Висока концентрація найбільш екологічно-небезпечних галузей промисловості на території регіону обумовлює віднесення Дніпропетровської області до одного із найбільш техногенно навантажених регіонів України, щов свою чергу віддзеркалюється на демографічних показниках. Демографічна ситуація в області має регресивний характер.

Згідно даних на офіційному веб-сайті Головного управління статистики за посиланням [Так](#), чисельність наявного населення області за 2020 рік зменшилася на 34 613 осіб і на 01.01.2021 склала 3 138 726 осіб, що пояснюється, у першу чергу, природним скороченням населення.

Таблиця 31 Чисельність постійного населення у 1991–2021 роках

	Чисельність населення, осіб			Частка в загальній чисельності населення, %	
	Усе населення	Міське	Сільське	Міське	Сільське
2000	3640846	3021441	619405	83,0	17,0
2001	3600250	2985387	614863	82,9	17,1
2002	3561224	2951536	609688	82,9	17,1
2003	3529505	2927637	601868	82,9	17,1
2004	3499542	2905692	593850	83,0	17,0
2005	3472867	2887494	585373	83,1	16,9
2006	3443866	2868074	575792	83,3	16,7
2007	3419604	2850294	569310	83,4	16,6
2008	3395089	2830227	564862	83,4	16,6
2009	3370919	2810176	560743	83,4	16,6
2010	3352172	2795286	556886	83,4	16,6
2011	3333195	2779347	553848	83,4	16,6
2012	3316990	2766144	550846	83,4	16,6
2013	3304486	2757211	547275	83,4	16,6
2014	3289122	2745780	543342	83,5	16,5
2015	3273328	2733980	539348	83,5	16,5
2016	3251575	2716094	535481	83,5	16,5
2017	3227102	2695059	532043	83,5	16,5
2018	3227831	2700976	526855	83,7	16,3
2019	3203168	2684509	518659	83,8	16,2
2020	3173339	2662727	510612	83,9	16,1
2021	3138726	2636077	502649	84,0	16,0

Таблиця 32 Чисельність населення

Назва міста	Площа ¹	Щільність населення ² , осіб на 1 км ²
Дніпропетровська область	31,92	98,4
Міста обласного підпорядкування		
Дніпро (міськрада)	0,41	2398,8
м.Вільногірськ	0,01	2245,8
Жовті Води (міськрада)	0,03	1454,1
Кам'янське (міськрада)	0,14	1690,5
Кривий Ріг (міськрада)	0,43	1431,4
Марганець (міськрада)	0,04	1166,8
м.Нікополь	0,05	2149,3
м.Новомосковськ	0,04	1755,8
м.Павлоград	0,06	1717,9

м.Першотравенськ	0,003	9191,0
Покров (міськрада)	0,03	1325,0
м.Синельникове	0,02	1501,1
Тернівка (міськрада)	0,02	1366,0
Міста районного підпорядкування ³		
Райони		
Апостолівський	1,38	37,4
Васильківський	1,33	23,1
Верхньодніпровський	1,29	39,4
Дніпровський	1,41	59,3
Криворізький	1,35	32,0
Криничанський	1,68	20,0
Магдалинівський	1,60	20,3
Межівський	1,25	17,8
Нікопольський	1,94	19,7
Новомосковський	1,99	35,6
Павлоградський	1,45	18,2
Петриківський	0,93	26,0
Петропавлівський	1,25	19,7
Покровський	1,21	26,9
П'ятихатський	1,65	26,0
Синельниківський	1,65	22,0
Солонянський	1,73	21,4
Софіївський	1,36	14,8
Томаківський	1,19	19,6
Царичанський	0,90	28,6
Широківський	1,22	20,6
Юр'ївський	0,90	13,9

Примітки: ¹За наявними даними Головного управління Держгеокадастру у Дніпропетровській області.

²Дані попередні.

³ Головне управління статистики у Дніпропетровській області інформацію не надало.

Відповідно даних з офіційного веб-сайта Департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської ОДА за посиланням <https://dozdniprooda.com.ua/files/other/regionalnuy.pdf> в області наявні як негативні, так і позитивні значення показників здоров'я населення. Неінфекційні захворювання мають значний вплив на здоров'я населення Дніпропетровської області, зокрема слід виокремити наступні ключові показники: частка злоякісних новоутворень шийки матки, що мали III стадію із числа вперше виявлених – 33,2% є одним із найвищих показників по країні, навіть у порівнянні із загальнонаціональним значенням – 21,4%, Передчасна смертність населення віком

30- 70 років від серцевосудинних захворювань – 510,7 на 100 000 населення при загальнонаціональному значенні в 431,1 на 100 000 населення.

Кількість населення та популяційні зміни характеризуються досить низьким рівнем природного приросту населення, значення якого в області становить (-)10,8 на 1000 наявного населення (національне значення (-)8,1 відповідно) та високим рівнем абортів, значення якого складає 11,11 на 1000 жінок фертильного віку (національне значення – 7,55 відповідно). Що стосується дитинства та умов життя, то Дніпропетровська область демонструє негативну статистику та ситуацію щодо кількості дітей-сиріт, які живуть в інтернатних закладах та потребують влаштування в сім'ю, значення якого досягає 22,52 на 100000 населення.

Інфекційні захворювання характеризуються одним із найвищих рівнів в Україні щодо захворюваності на СНІД серед загального населення – 16,9 на 100000 населення (національне значення – 10,9 на 100000 населення), захворюваності на ВІЛ-інфекцію серед загального населення – 113,3 на 100 000 населення, загальнонаціональний показник – 41,1 на 100000 населення відповідно та захворюваності на вірусний гепатит С серед загального населення – 31,0 на 100000 населення при загальнонаціональному значенні 15,5 на 100000 населення.

Проте в Дніпропетровській області спостерігається досить позитивна тенденція щодо передчасної смертності населення віком 30-70 років від цукрового діабету, значення якого складає 1,9 на 100 000 населення при загальнонаціональному значенні 5,2 на 100 000 населення. Захворюваність на туберкульоз, включно з новими випадками та рецидивами в області становить 63,2 на 100 000 населення (національне значення – 42,2 на 100 000 населення).

У 2020 році внаслідок ДТП у Дніпропетровській області загинула 21 дитина у порівнянні з минулим роком – 4 дитини, області демонструє досить позитивну ситуацію в частині імунізації населення. Рівень охоплення щепленням від гепатиту В3 до року становить 95,1% при національному значенні 75,8%, Рівень охоплення щепленням Поліо-4 (18 місяців) – 99,3% (національне значення 83,0), рівень охоплення щепленням від Гепатиту В1 до року – 100% при національному значенні у 77,0%.

Стосовно основних факторів ризику, що можуть впливати на здоров'я населення, область характеризується значним показником низького рівня живонароджених із масою тіла менше 2500г – 64,0 на 1000 живонароджених, в порівнянні із загальнонаціональним значенням 55,2 на 1000 живонароджених.

Аварії, нещасні випадки та травматизм несуть суттєвий вплив на здоров'я населення Дніпропетровської області. Важливими показниками цього напрямку є: приріст кількості ДТП у порівнянні з минулим роком із значенням 13,2% (національне значення – 4,3%). В даному випадку спостерігається суттєве збільшення кількості ДТП у порівнянні із минулим роком. Відсоток водіїв, які використовують паски безпеки при знаходженні за кермом є одним із найкращих в цілому по країні - 33,2% у порівнянні із національним значенням – 26,04%. Приріст кількості ДТП із летальним наслідком у порівнянні з минулим роком - 61,9% при загальнонаціональному значенні в 2,5% є вкрай важливим індикатором, на який потрібно звернути увагу, адже навіть враховуючи позитивну динаміку щодо використання пасків безпеки водіями за кермом, спостерігається дуже значний

приріст кількості загиблих внаслідок ДТП. Наступний індикатор приросту кількості ДТП із загиблими пішоходами у порівнянні з минулим роком характеризує загальну поведінку на дорогах як водіїв, так і пішоходів як учасників дорожнього руху. Значення даного показника в Дніпропетровській області сягає 31,8%. Для порівняння, національне значення становить (-5%), тобто в цілому по країні кількість загиблих пішоходів внаслідок ДТП у порівнянні із минулим роком знижується.

Також важливим значенням в частині травматизму та аварійності на дорогах є показник приросту кількості загиблих дітей під час ДТП у порівнянні із значенням попереднього року

2.10. Ймовірні зміни стану здоров'я населення, якщо ДДП не буде затверджено

Виконання всіх заходів та проєктів ДДП забезпечить послаблення можливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення. З метою підвищення доступності, ефективності та якості медичного обслуговування населення Програмою заплановані заходи щодо будівництва, реконструкції та капітального ремонту лікарняних закладів.

У разі, якщо Програму не буде затверджено, всі заходи і проєкти ДДП не будуть комплексними, інтегрованими та ефективними, адже інерційний характер розвитку ситуації в економіці та соціальному житті регіону сприятиме накопиченню екологічних проблем, серед яких значна амортизація комунального обладнання та незадовільний стан інфраструктури, що можуть нести загрози техногенного характеру. Більш того, може виникнути кумулятивний ефект з проблем, що ускладнить існуючу екологічну ситуацію. Особливу загрозу становитиме проблема накопичення та утилізації твердих побутових та промислових відходів, підвищиться ризик використання небезпечних технологій утилізації ТПВ та будівництва небезпечних об'єктів та підприємств, викиди яких можуть погіршити якість атмосферного повітря, поверхневих та підземних водних ресурсів, земельних ресурсів та ґрунтів, а це, в свою чергу, може підвищити ризик виникнення новоутворень і хвороб органів дихання у населення, призвести до зниження біорізноманіття тощо.

Таблиця 33 Барометр показників громадського здоров'я у Дніпропетровській області*

Тема	#	Назва показника	Регіональне значення	Національне значення	Одиниці виміру	Період	Барометр показників
Населення	1	Показник природного приросту населення	-10,8	-8,1	на 1000 наявного населення	2020	
	2	Частота абортів	11,11	7,55	на 1000 жінок фертильного віку	2019	
Дитинство та умови життя	3	Кількість дітей-сиріт, які живуть в інтернатних закладах та потребують влаштування в сім'ю	22,52	14,79	на 100 000 населення	2019	
Здоров'я та захворювання	4	Коефіцієнт неонатальної смертності	5,46	4,57	на 1000 живонароджених	2019	
	5	Передчасна смертність населення віком 30-70 років від цукрового діабету	1,9	5,2	на 100 000 населення	2019	
	6	Частка населення, яке у разі настання хвороби не зверталося до лікаря, а просило поради у провізора аптеки	7,0	5,4	відсоток	2019	
	7	Захворюваність на вірусний гепатит С серед загального населення	31,0	15,5	на 100 000 населення	2019	
	8	Відсоток населення, яке підписало декларації із сімейним лікарем	81,41	73,96	відсоток	2020	
	9	Захворюваність на ВІЛ-інфекцію серед загального населення	113,3	41,1	на 100 000 населення	2020	
	10	Захворюваність на СНІД серед загального населення	16,9	10,9	на 100 000 населення	2020	
	11	Захворюваність на ТБ, включно з новими випадками та рецидивами	63,2	42,2	на 100 000 населення	2020	
	12	Частка домогосподарств із наявністю дітей, що відносяться дуже позитивно до вакцинації	57,6	40,7	відсоток	2019	

Здоров'я та захворювання	13	Частка ЗН шийки матки, що мали III стадію із числа вперше виявлених	33,2	21,4	відсоток	2020		
	14	Передчасна смертність населення віком 30-70 років від серцево-судинних захворювань	510,7	431,1	на 100 000 населення	2019		
	15	Передчасна смертність населення в результаті самогубств	20,9	14,8	на 100 000 населення	2019		
	16	Смертність немовлят до 1 року	8,1	7,0	на 1000 живонароджених	2019		
	17	Підліткова смертність	26,96	32,38	на 100 000 населення	2019		
Надання послуг	18	Рівень охоплення щепленням від Гепатиту В3 до року	95,1	79,8	відсоток від плану	2019		
	19	Рівень охоплення щепленням Поліо-4 (18 місяців)	99,3	83,0	відсоток від плану	2020		
	20	Рівень охоплення щепленням від Гепатиту В1 до року	100,0	77,0	відсоток від плану	2019		
Фактори ризику	21	Частка живонароджених із низькою вагою (менше 2500г)	6,40	5,52	на 1000 живонароджених	2019		
Аварії, нещасні випадки, травматизм	22	Приріст кількості ДТП у порівнянні з минулим роком	13,2	4,3	відсоток	2020		
	23	Відсоток водіїв, які використовують паски безпеки при знаходженні за кермом	33,2	26,04	відсоток	2020		
	24	Приріст кількості ДТП із летальним наслідком у порівнянні з минулим роком	61,9	2,5	відсоток	2020		
	25	Приріст кількості ДТП із загиблими пішоходами у порівнянні з минулим роком	31,8	-5	відсоток	2020		

■ Значення показника значно перевищує загальнонаціональне значення та є одним із найкращих в Україні Значення показника не суттєво відрізняється від загальнонаціонального значення, проте потребує до себе уваги
■ Значення показника суттєво відрізняється від загальнонаціонального значення, потребує до себе надзвичайної уваги

Примітка*: На момент представлення профілю громадського здоров'я вагома частка показників мають значення 2019 року через відсутність остаточних даних за 2020 рік із розподілом за адміністративно-територіальними одиницями України

РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКУ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік визначає пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку, враховує екологічні завдання регіонального рівня в інтересах ефективного, стабільного соціально-економічного розвитку регіону та підвищення якості життя населення.

Програма передбачає розвиток базових галузей економіки та інфраструктури життєзабезпечення та охоплює усі види господарської діяльності: промисловий, агропромисловий і транспортний комплекси, енергозбереження та енергоефективність, паливо-енергетична галузь, житлово-комунальне господарство та комунальну інфраструктуру, соціальне забезпечення, впровадження заходів територіального планування, освіти, охорону здоров'я, фізичну культуру та спорт; культуру і туризм, охорону навколишнього природного середовища.

Реалізація заходів та проєктів, що визначені Програмою, спрямована на усунення та пом'якшення дії чинників, шкідливих для навколишнього природного середовища та здоров'я населення, забезпечення екологічної безпеки, відтворення та підтримання у належному стані природних ресурсів області.

Головними екологічними проблемами, що мають відношення до Програми, є: захист атмосферного повітря; необхідність відновлення та модернізація головних споруд та мереж інженерної інфраструктури (злизова каналізація, централізоване водопостачання та водовідведення), розвиток системи поводження з твердими побутовими і промисловими відходами, збереження природних ресурсів.

Стратегічна екологічна оцінка Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік проводиться з метою забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я.

За кожним пріоритетним напрямком Програми розробляється низка заходів і проєктів, частина з яких, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягає оцінці впливу на довкілля. Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної пунктом 13 частини третьої статті третьої.

SWOT-аналіз є дієвим інструментом для прийняття стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень щодо подальшого удосконалення ДДП з урахуванням регіональних особливостей. Виявлені при проведенні SWOT-аналізу слабкості, можливості і загрози можуть бути використані при прийнятті стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень. Результати SWOT - аналізу екологічної ситуації у Дніпропетровській області наведено в табл. 18.

**Таблиця 34 Оцінка ймовірного впливу ДДП на довкілля відповідно до
контрольного переліку**

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Наявність комфортних фізико-географічних умов, комфортних для проживання людини; 2. Комфортність кліматичних умов території області; 3. Розгалужена мережа водних об'єктів та висока забезпеченість області водними об'єктами; 4. Наявність природних ресурсів; 5. Наявність унікальних ландшафтів; 6. Інвестиційна привабливість; 7. Наявність працездатного населення; 8. Значний досвід регіональної екологічної політики, розроблення та реалізація природоохоронних програм на обласному рівні; 9. Досвід виховання екологічної свідомості дітей та юнацтва, інформаційного забезпечення населення; 10. Наявність екологічних громадських організацій та спілок, а також активних зооохисних волонтерських організацій.	1. Значне техногенне навантаження на довкілля (забруднення водних об'єктів та атмосферного повітря, погіршення стану земель), зокрема: - наявність потенційно небезпечних виробництв, велика кількість підприємств забруднювачів; - наявність стихійних сміттєзвалищ побутових відходів; - накопичення великої кількості промислових відходів; - забруднення водойм скидами підприємств, замулення та засмічення водних об'єктів; - незадовільний стан очисних споруд; 2. Недостатня кількість сучасної інфраструктури поводження з побутовими та промисловими відходами (сортувальні станції, сміттєпереробні заводи, підприємства з утилізації, знешкодження відходів), недостатньо розвинута система роздільного збору сміття; 3. Застарілість каналізацій та очисних споруд призводить до утворення неконтрольованих побутових стоків; 4. Необлаштованість рекреаційних зон, зон короткочасного відпочинку, нестача зон довготривалого відпочинку та лікування і оздоровлення населення; 5. Недостатнє використання сучасних технологій для

	зменшення впливів на довкілля на промислових підприємствах; 6. Неєфективне управління у сфері поводження з відходами на рівні органів місцевого самоврядування; 7. Подекуди незадовільний стан дорожнього покриття сприяє підвищеному рівню викидів автотранспортом, акустичному та шумовому забрудненню.
Можливості	Загрози
1. Створення рекреаційних зо на основі зелених насаджень та водних об'єктів області сприятиме покращенню мікроклімату та запобігатиме негативним наслідкам змін клімату, підвищить показники якості населення його здоров'я; 2. Функціонування автоматизованої системи моніторингу довкілля; 3. Формування системного підходу до поводження з відходами в регіоні, зокрема: - удосконалення та впровадження системи роздільного збору та сортування; - будівництво інфраструктурних об'єктів з сортування та комплексної переробки відходів тощо; 4. Формування та збільшення обсягів зелених насаджень спеціального призначення (у межах санітарних зон) запобігатиме поширенню викидів; 5. Встановлення прибережних захисних смуг водойм; 6. Стимулювання енергоефективності у виробництві та житлово-комунальній сфері; 7. Впровадження енергоощадних технологій та використання відновлюваних джерел енергії;	1. Зміни клімату; 2. Забруднення повітря викидами автотранспорту та від стаціонарних джерел; 3. Погіршення демографічної ситуації (природне та міграційне скорочення); 4. Погіршення стану довкілля внаслідок продовження політики незбалансованого природокористування; 5. Сміттєзвалища у межах села є джерелом забруднення ґрунтів; 6. Господарювання в межах ПЗС та ОЗ; 7. Підвищення цін на енергоносії; 8. Недостатнє фінансування окремих галузей задля економічного розвитку; 9. Нестабільна економічна та політична ситуація в країні; 10. Нестабільність національної валюти.

8. Подальший розвиток екологічного управління;	
9. Збільшення кількості та площі об'єктів природно-заповідного фонду.	

Використовуючі статистичні матеріали дослідження соціально-економічного стану області та результати експертного опитування населення регіону сформовано SWOT-матрицю, яка дозволяє виявити взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) та «зовнішніми» (можливості та загрози) факторами, що мають стратегічне значення для Дніпропетровської області. Саме ці взаємозв'язки дозволяють сформулювати порівняльні переваги, виклики й ризики, які є основою для стратегічного вибору – формулювання стратегічних та операційних цілей розвитку області на довгострокову перспективу і реалізація якої розпочнеться у 2022 році.

Таблиця 35 Оцінка ймовірного впливу ДДП на довкілля відповідно до контрольного переліку

№	Чи може виконання ДДП спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення стану
		Так	Ймовірний	Ні	
Атмосферне повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			*	+
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		*		+
3	Погіршення якості атмосферного повітря?		*		
4	Появу джерел неприємних запахів?			*	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			*	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?		*		+
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			*	
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			*	

9	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			*	
10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			*	
11	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			*	+
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			*	
13	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			*	
14	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод?			*	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			*	
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			*	+
Поводження з відходами					
17	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?		*		+
18	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?		*		+
19	Збільшення кількості відходів I -III класу небезпеки?			*	
20	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			*	
21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			*	
Земельні ресурси					
22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?		*		+

23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?		*		
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?		*		
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			*	
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинний або планований практиці використання земель?			*	
27	Виникнення конфліктів між ухваленими завданнями ДДП та цілями місцевих громад?			*	
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			*	+
29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			*	
30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			*	+
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			*	
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			*	
33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			*	
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць,			*	

	руйнування пам'ятників природи тощо)?				
Населення, інфраструктура					
35	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			*	+
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			*	
37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків?			*	
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			*	
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			*	
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			*	
Екологічне управління та моніторинг					
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			*	
42	Погіршення екологічного моніторингу?			*	
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			*	
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?		*		
Інше					
45	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів? Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?		*		+

46	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?		*		
47	Суттєве порушення якості природного середовища?			*	
48	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			*	
49	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			*	

Керуючись стратегічними й оперативними цілями та на основі оцінок, представлених в табл. 18 та табл. 19, можна зробити такі висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Програми:

Забруднення атмосферного повітря викидами автотранспорту та промислових підприємств

Однією з найважливіших екологічних проблем Дніпропетровської області є забруднення атмосферного повітря. Серед основних джерел забруднення атмосфери – пересувні джерела, з яких на першому місці знаходиться автотранспорт, а також підприємства енергетики, підприємства будівельної індустрії, машинобудівної, хіміко-фармацевтичної, харчової промисловості.

Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту з року в рік зростають та негативно впливають на якість атмосферного повітря в місті. Частка автомобілів, які експлуатуються в м. Дніпро та містах області, далекі від довершеності, вони здебільшого не відповідають міжнародним стандартам щодо екологічної безпеки. Пальне автомобілісти використовують неякісне, двигуни зазвичай морально і фізично застарілі. Як результат – екологічне становище міста далеке від належного.

Забруднення атмосферного повітря в Дніпропетровській області від автотранспорту обумовлено такими факторами:

- постійне нерегульоване збільшення кількості автотранспорту, в тому числі транзитного вантажного;
- відставання якості палива від європейських стандартів;
- щільність забудови в центральних районах міста;
- повільний розвиток мережі розв'язок і автошляхів;
- недостатня кількість мостів через річку Дніпро;

- відсутність замкненої кільцевої дороги навколо міста;
- недосконалість управління дорожнім рухом та іншими проблемами;
- недостатньо розвинена законодавча та юридична база у галузі ефективного регулювання управління автотранспортом;
- відсутність механізмів впливу на збільшення забруднення довкілля автотранспортом. Автомобілі викидають разом з відпрацьованими газами, випаровуванням паливо-мастильних матеріалів близько 200 компонентів забруднюючих речовин, які мають токсичний, мутагенний, наркотичний та інший вплив на живі організми.

Основним токсичним інгредієнтом, яким забруднюється повітря під час експлуатації автомобільного транспорту, є оксид вуглецю (близько 80%). Викиди автотранспортних засобів особливо небезпечні тому, що здійснюються у безпосередній близькості від тротуарів у зоні активного пішохідного руху. Крім забруднення атмосферного повітря, міський транспорт та його супутня інфраструктура є головними забруднювачами водних об'єктів та ґрунтів нафтопродуктами.

Насамперед, це стосується відкритих автостоянок, гаражних кооперативів і автозаправних станцій, які не обладнано локальними очисними спорудами дощових стоків, пунктів розвантаження паливно-мастильних матеріалів на території річкового порту та автотранспортних підприємств.

Негативно впливають на стан довкілля і відходи автотранспортних засобів, які утворюються в процесі їх експлуатації, а саме: відпрацьовані мастила, фільтри, акумулятори, відпрацьовані шини, деталі та корпуси автомобілів та ін., утилізацію яких належним чином ще не налагоджено.

До проблем забруднення атмосферного повітря слід віднести також збільшення кількості автономних котельнь, оскільки у зв'язку зі зростаючими темпами забудови міста спостерігається невідповідність в реальній спроможності підприємств енергетики забезпечувати відпуск тепла споживачам. На даний час централізовані міські тепломережі є і так перевантаженими, і приєднання додаткових споживачів потребує встановлення додаткового теплогенеруючого обладнання відповідної потужності.

Програма орієнтована на розв'язання цієї проблеми і не передбачає створення нових підприємств із значними обсягами викидів. Водночас, існуючими підприємствами регіону плануються заходи, спрямовані на модернізацію виробництва, впровадження ресурсозберігаючих технологій тощо. Зменшенню викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел може сприяти поліпшення стану дорожньо-транспортної інфраструктури.

Поводження з відходами

Проблема відходів є однією з ключових екологічних проблем Дніпропетровської області.

Існуюча система управління відходами як в Україні, так і в області характеризується такими тенденціями:

- накопичення відходів як у промисловому, так і побутовому секторі, що негативно впливає на стан довкілля і здоров'я людей;

- здійснення неналежним чином утилізації та видалення небезпечних відходів;
- розміщення побутових відходів без урахування можливих небезпечних наслідків;
- неналежний рівень використання відходів як вторинної сировини внаслідок недосконалості організаційно-економічних засад залучення їх у виробництво;
- неефективність впроваджених економічних інструментів у сфері поводження з відходами.

Незважаючи на тенденцію деякого зменшення обсягів утворення відходів виробництва, в області триває процес накопичення відходів різних видів. Невирішеними залишаються такі проблеми поводження з відходами:

- не запроваджена чітка система утилізації продуктів переробки макулатури, склобою, автомобільних шин, полімерних відходів, відходів легкої та харчової промисловості, відпрацьованих нафтопродуктів тощо;
- не впроваджена система поводження (знешкодження) з токсичними відходами.
- не організовано утилізацію золи та золошлакової суміші, що утворюється та ванадій вмісткого шламів;
- не вирішена проблема утилізації шламів гальванічного виробництва та мулу від миття транспорту.

При зберіганні таких відходів на територіях підприємств більше 2 років, необхідна наявність Паспорту місць видалення відходів (МВВ). Наявні технології очистки стічних вод недостатньо ефективні, тому відходи гальванічних виробництв є одним із основних джерел забруднення водного басейну міста високотоксичними важкими та кольоровими металами (цинк, нікель, хром, мідь, кадмій тощо).

Вирішення більшості питань щодо утилізації відходів не потребує значних капіталовкладень, а залежить лише від зацікавленості та ініціативності місцевих органів управління. Залишається актуальною проблема утилізації твердих побутових відходів (ТПВ).

Існуюча система поводження з твердими побутовими відходами не дозволяє в повному обсязі виділити із загальної маси відходів фракції ресурсоцінних матеріалів (паперу, картону, скла, металу, пластмас тощо).

Утворення значних обсягів відходів в області, захащення території міст та сіл відходами зумовлено наступними основними факторами:

- неефективні технології переробки первинної сировини і матеріалів;
- недоліки в розробці нових та використанні наявних (вже розроблених і відомих у світовій практиці) технологій утилізації відходів на місцях їх безпосереднього утворення;
- недоліки системи поводження з відходами, що не були утилізовані в місцях їх утворення, а також недоліки системи очищення міст та сіл від відходів.

Існуюча система видалення побутових відходів не забезпечує регулярного вивозу і знешкодження побутових відходів, що призводить до стихійних звалищ.

Область характеризується високим рівнем утворення і особливо накопичення великих обсягів промислових і побутових відходів. Динаміка утворення, перероблення та накопичення відходів у Дніпропетровській області свідчить про те, що кількість утворених відходів приблизно залишається на одному й тому ж

рівні, від третини до половини утворених відходів переробляється, а кількість накопичених відходів невпинно зростає. Ймовірно кількість накопичених відходів зростатиме й надалі.

Забруднення водних об'єктів забрудненими зливовими та стічними водами, а також забруднення підземних водоносних горизонтів нафтопродуктами

Сучасний стан поверхневих водойм характеризується антропогенним тиском суб'єктів господарювання. Причиною недостатньо ефективної роботи очисних споруд є фізична та моральна застарілість обладнання, несвоєчасне проведення поточних і капітальних ремонтів, їх перевантаженість.

Значний відсоток амортизації основних фондів (мереж та обладнання) і недостатні обсяги фінансування експлуатаційної діяльності на протязі останніх років призвели до збільшення кількості аварійних витоків та пошкоджень.

Програма не передбачає створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Водночас, за умови відновлення промислового виробництва регіону з їх подальшим стабільним розвитком ймовірно може призвести до збільшення обсягів скидів у поверхневі води та до збільшення навантаження на каналізаційні системи і погіршення якості очисних споруд. Програмою передбачається реалізація заходів з будівництва та реконструкції очисних споруд, мереж каналізації та споруд для збирання вод поверхневого стоку.

1) Стан прибережних захисних смуг водних об'єктів області.

Існуючий стан малих водойм міст та сіл викликає занепокоєння, тому що багато з них є засміченими, прибережні захисні смуги водойм захащені несанкціонованими звалищами побутових і будівельних відходів. Ст. 89 Водного кодексу передбачено обмеження господарської діяльності в прибережних захисних смугах водойм і на островах. При проведенні перевірок об'єктів господарювання в водоохоронних зонах (ВЗ) та прибережних захисних смугах (ПЗС) було виявлено ряд типових порушень існуючого чинного законодавства:

- відсутність проектів винесення в натуру водоохоронних зон та прибережних захисних смуг;
- надання земельних ділянок прибережних захисних смуг (земель водного фонду) в тимчасове користування при відсутності винесення в натуру (на місцевості) прибережних захисних смуг;
- порушення режиму землекористування в прибережних захисних смугах;
- наявність несанкціонованих звалищ будівельного та побутового сміття;
- самозахоплення земельних ділянок.

З метою створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, згідно ст. 87 Водного кодексу України (ВКУ), встановлюються водоохоронні зони. Зовнішні межі водоохоронних зон визначаються за спеціально розробленими проектами. В межах водоохоронних зон відповідно до ст. 88 ВКУ виділяються земельні ділянки під прибережні захисні смуги.

Програма економічного і соціального розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік визначає пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку,

враховує екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного, стабільного соціально-економічного розвитку Дніпропетровської області та підвищення якості життя населення. Напрями Програми заплановано впроваджувати виконанням переліку заходів, які покликані привести область до стратегічного бачення.

Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я населення, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною. Вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення, при впровадженні заходів, може мати як позитивні так і негативні наслідки.

При впровадженні заходів Програми, у порівнянні з існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення.

Земельні ресурси

Внаслідок реалізації Програми не передбачається будь-якого посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів, змін у топографії або в характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози.

Біорізноманіття

У Програмі не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ).

Рекреаційні зони та культурна спадщина

Впровадження Програми може мати як позитивний, так і негативний вплив на рекреаційні зони залежно від того, наскільки будуть дотримані природоохоронні вимоги. Разом з тим, реалізація цього завдання має сприяти покращенню здоров'я населення. Впровадження Програми не має призводити до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини.

Населення та інфраструктура

Програма не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення області.

Екологічне управління, моніторинг та інше

Програма спрямована на збереження природних ресурсів і не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

Реалізація має сприяти створенню системи екологічного контролю та моніторингу ефективності досягнення екологічних цілей. Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною. Дніпропетровська область унікальний регіон, де зосереджено могутній промисловий потенціал металургійного, гірничозбагачувального, машинобудівного та хімічного

комплексів.

Водночас результатом територіальної концентрації промислових підприємств в межах кількох промислових вузлів стало надмірне навантаження на навколишнє середовище цих населених пунктів. З огляду на це, однією з визначальних умов сталого економічного і соціального розвитку Дніпропетровської області в цілому є охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів та збереження екологічної безпеки життєдіяльності населення.

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування «Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік» визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів.

В рамках даної роботи визначені ключові екологічні цілі та завдання в сфері охорони довкілля, їх відповідність заходам Програми та визначені можливості їх врахування при розробленні ДДП. На основі аналізу екологічної ситуації та запланованих заходів Програми були визначені ключові актуальні питання, що потребують оцінки.

Основні чинники та критерії для визначення головних екологічних проблем, у тому числі пов'язаних із:

1. Забрудненням атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту.

Екологічні проблеми в області пов'язані з підвищеним рівнем забруднення атмосферного повітря. Промислові підприємства гірничо-металургійного, паливно-енергетичного, хімічного комплексів і транспорт є основними джерелами забруднення повітряного басейну.

У 2020 році викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення порівняно з попереднім роком зменшились на 7,3 % та становили 534,7 тис. т. Крім того, від стаціонарних джерел забруднення в атмосферне повітря надійшло 20,5 млн т діоксиду вуглецю – основного парникового газу, який впливає на зміну клімату.

2. Забрудненням водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства.

Скид стічних вод в поверхневі водні об'єкти в 2020 році склав 564,7 млн м³ (на 110,3 млн м³ менше, ніж у 2019 році), з них: 127,7 млн м³ – забруднених 263,2 млн м³ – нормативно чистих без очистки, 173,8 млн м³ – нормативно очищених.

За останні роки моніторингові дослідження якості води поверхневих водойм вказують на погіршення стану річок і водойм Дніпропетровської області, як і по Україні. Споживацьке ставлення до річок впродовж десятиріч призвело до їх катастрофічного виснаження.

Основною проблемою якості поверхневих вод залишається інтенсивне забруднення їх зворотними водами промислових, сільськогосподарських підприємств, комунального господарства. Зі стічними водами у водні об'єкти

потрапляє велика кількість біогенних та хлорорганічних речовин токсичної дії, мінеральних солей та інші.

Слід відмітити присутність антропогенних навантажень на поверхневі води внаслідок неефективної роботи очисних споруд промислових та комунальних підприємств, які є суттєвими чинниками погіршення якості води. Існуючі потужності систем водопостачання і водовідведення в області знаходяться переважно в незадовільному стані, працюють неефективно та потребують ремонту та реконструкції. Основними забруднювачами водних об'єктів басейну Дніпра є промисловість, комунальне господарство, сільське, інші галузі. На території тільки міста Дніпро існують понад 40 несанкціонованих місць скидів неочищених зливових вод.

Додатково до водних об'єктів потрапляють дренажні води зрошувальних систем, забруднені гербіцидами, мінеральними солями. Крім вказаних джерел забруднення, значна кількість забруднюючих речовин надходить у водні об'єкти з території населених пунктів, не обладнаними очисними спорудами зливових вод. Недостатня робота комунальних служб, неякісне прибирання вулиць та придомових територій, низька культура утримання санітарного стану населених пунктів приводить до забруднення поверхневого стоку сміттям, нафтопродуктами та завислими речовинами. Крім того, з поверхневим зливом із сільськогосподарських угідь і тваринницьких комплексів, із забрудненими підземними водами у поверхневі води потрапляють біогенні елементи та залишки агрохімії. Розораність водозбірних басейнів сягає граничних меж при надто низькому ступені заліснення, на багатьох річках і водоймах ще не закріплені прибережні захисні смуги. Багато річок замулюється, знижується їх транспортуюча здатність. Невисокою поки що залишається технологічна культура застосування добрив в сільськогосподарському виробництві, що впливає на водно-фізичні властивості ґрунтів.

3. Проблемами щодо умов скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти.

Кривбасу відкачується 10 – 12 млн м³ шахтних вод. На сьогодні високомінералізовані шахтні води скидаються без очищення за розпорядженням Кабінету Міністрів України. Середня їх мінералізація складає 35 – 40 г/л. Мінералізація шахтних вод обумовлена природним вмістом іонів хлору, натрію, калію, магнію, кальцію, які перевищують гранично допустимі концентрації (ГДК), прийняті для водойм культурно-побутового та рибогосподарського призначення. З метою екологічного оздоровлення річок і забезпечення питною водою м. Миколаєва та зрошення сільгоспугідь Херсонської і Миколаївської областей після закінчення скиду надлишків зворотних вод на підставі регламенту промивки ДПП “Кривбаспромводопостачання” здійснює промивку річок Інгулець та Саксагань.

Підприємствами Кривбасу не впроваджуються ефективні технології, які забезпечують зниження мінералізації вод перед скиданням їх у водні об'єкти.

Скидання шахтних вод у поверхневі водні об'єкти здійснюється згідно з індивідуальним регламентом. Додавання індивідуальних регламентів у складі

документів на одержання дозволу на спеціальне водокористування (СВК) Водним кодексом України не передбачено.

Утилізація високомінералізованих шахтних вод, яка являється складною і поки що не вирішеною екологічною проблемою не тільки Криворізького басейну, а й усієї України, яку можливо вирішити тільки на державному рівні.

4. Забруднення підземних водоносних горизонтів.

Забрудненням підземних вод на території області носить локальний характер і пов'язане із функціонуванням підприємств вугільної та хімічної промисловості, чорної металургії, виробництвом мінеральних добрив, комунального та сільського господарства.

Забруднення промисловими та комунальними стічними водами, що містять у підвищених кількостях токсичні елементи, нафтопродукти, перевищення концентрації окремих хімічних елементів – є небезпечним джерелом забруднення як підземних, так і поверхневих вод. Основні випуски їх у річкову мережу відбуваються, як і в минулі роки, у межах великих міст Дніпропетровської області, де зосереджені водоемки виробництва.

На ділянках випусків токсичних стічних вод у районі міських агломерацій можливе формування осередків забруднення підземних вод у четвертинних відкладах, що характеризується природною незахищеністю та мають тісний гідравлічний зв'язок з поверхневими водами.

5. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону.

Загалом гідрографічна мережа басейну р. Дніпро в межах Дніпропетровської області за матеріалами інвентаризації Регіонального офісу водних ресурсів у Дніпропетровській області представлена: 291 річкою довжиною більше 10 км, 100 водосховищами, 3292 ставками та 1129 озерами, з яких лише 219 озер площею три і більше гектарів.

Надмірне використання водних ресурсів малих річок для потреб сільського господарства та риборозведення, самовільне водокористування та створення штучних водойм на руслах малих річок порушує природний водний, гідробіологічний режим річок, збільшує заростання та утворення донних відкладень; скиди шахтних вод вносять у води річок додаткове забруднення мінеральними речовинами; потенційними забруднювачами малих річок та підземних вод є неорганізовані сховища непридатних ядохімікатів. Розораність водозабірних басейнів сягає граничних меж при надто низькому ступені заселення. На багатьох річках і водоймах не закріплені прибережні захисні смуги, а деякі з наявних не завжди відповідають вимогам водного законодавства України.

6. Підтоплення земель та населених пунктів регіону.

Техногенне підтоплення суттєво відрізняється від природного. Воно не має циклічності, має постійний характер, але при цьому різну інтенсивність, що залежить від кількості та масштабності аварій, вводу в дію нових промислово - житлових об'єктів, і тому не завжди може бути виконано короткострокове і оперативне прогнозування. У межах населених пунктів підтоплення обумовлене підпором ґрунтових вод Кам'янського водосховища,

замуленням і регулюванням стоку рр. Оріль, Самара, Бик і Тернівка, забудовою заплав і відсутністю належного поверхневого стоку. Дренажні канали замулені, засипані і не виконують своїх функцій, що потребує значних капіталовкладень на спорудження нових інженерних систем з урахуванням існуючої містбудівної документації.

7. Поводженням з відходами I-III класів небезпеки.

На підприємствах області протягом 2020 року утворилося 25,93 тис. т небезпечних відходів. Переважна їх більшість використовується повторно, або передаються спеціалізованим підприємствам для подальшої утилізації.

8. Утилізацією відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості.

Значні масштаби використання природних ресурсів та енергетично-сировинна спеціалізація Дніпропетровської області, яка обумовлена великими обсягами виробництва і споживання разом із застарілою технічною базою, а також стрімкий розвиток урбанізації та агломерацій визначають високі показники щорічного утворення і нагромадження відходів. Питання накопичення та утилізації промислових відходів має загальнодержавне значення, оскільки більша частина відходів містить шкідливі для навколишнього природного середовища та людини речовини. Вирішення проблеми утилізації відходів – це очищення довкілля від токсичних речовин і баласту та отримання при цьому корисних продуктів і, як слідство, економічного ефекту.

Необхідно зазначити, що більша частина розміщених відходів мають велику кількість ресурсоцінних компонентів, які можна вилучити з метою одержання якісної та дешевої сировини. Рециклінг відходів має велике екологічне значення, оскільки сприяє захисту довкілля від негативного впливу відходів та забезпечує ощадливе використання матеріально-сировинних і енергетичних ресурсів.

9. Організацією контролю радіаційної безпеки щодо впливу на навколишнє природне середовище АЕС, об'єктів з радіоактивними відходами, при ліквідації накопичувачів (хвостосховищ) відходів виробництв з підвищеними рівнями радіоактивності та рекультиватії земель, що мають радіоактивне забруднення.

Накопичення радіоактивних відходів уранодобувної та уранопереробної промисловості на території Дніпропетровської області залишається гострою проблемою, так як, незадовільні умови зберігання відходів-хвостів та недосконалість системи радіаційного моніторингу призводять до подальшого радіоактивного і хімічного забруднення навколишнього природного середовища, шкідливого впливу на стан здоров'я населення.

Однією з таких проблем є ситуація, яка склалася на уранових об'єктах ВО "Придніпровський хімічний завод". Хвостосховище "Сухачівське" несе потенційну небезпеку для довкілля і здоров'я населення, але на сьогодні вирішується питання відновлення його безпечної експлуатації: здійснюється моніторинг радіаційного та екологічного стану на території хвостосховища, проводиться нагляд за його технічним станом, розроблено проект системи

контролю за геотехнічним станом дамби хвостосховища.

Так, постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 756 затверджено Державну цільову екологічну програму першочергових заходів приведення в безпечний стан об'єктів і майданчика колишнього уранового виробництва виробничого об'єднання “Придніпровський хімічний завод” на 2019 - 2023 роки (із змінами), (далі – Державна програма).

Основною метою Державної програми є запобігання виникненню надзвичайної ситуації внаслідок погіршення екологічного стану на території колишнього виробничого об'єднання “Придніпровський хімічний завод”, проведення постійного моніторингу за радіаційним станом об'єктів з переробки уранових і торієвих руд цього виробничого об'єднання, здійснення технічного нагляду та першочергових заходів щодо приведення їх у безпечний стан, а також забезпечення створення безпечних умов для проживання населення в Дніпропетровській області.

10. Поширенням екзогенних геологічних процесів (далі – ЕГП).

У межах Дніпропетровської області набули розвитку такі ЕГП природного та техногенного походження як зсуви, карст, підтоплення, осідання земної поверхні над гірничими виробками, переробка берегів водосховищ та просідання лесових ґрунтів. В області зафіксовано 382 зсуви та зсувні ділянки загальною площею 20,84 км², у тому числі в м. Дніпро – 133 зсуви, у м. Кам'янське – 22 зсуви, 227 зсувів – на території області. В активному стані знаходились 4 зсуви.

Зсувними процесами сильно порушені території великих міст, території розробок родовищ корисних, а також прибережні зони великих водосховищ і річок (на окремих ділянках). Чітко вирізняються кілька районів, де зсувна активність характеризується високою інтенсивністю і завдає збитків народному господарству.

У м. Дніпро активізація продовжується в центральній частині міста (вул. Горяна та Роднікова, пров. Крута Балка, тупік Крута Балка) на лівому схилі балки Крута. Причини утворення зсуву природно-техногенні – активізація ерозії схилів балки, просідання насипних ґрунтів під будинками та забудова верхньої частини схилу. Загальна площа порушеної ділянки близько 2,5 га (0,025 км²). Пошкоджені всі будинки по вул. Роднікова, чотири будинки по вул. Горяна (всі відселені) та три будинки по пров. Червона Балка (два відселені). При повторних обстеженнях зміни не простежуються, окрім прогресуючих тріщин у пошкоджених будинках.

У м. Кам'янське активна зсувна ділянка розташована на правому схилі балки Шамишина (вул. Онищенко, Скалика, Ціолковського) у центральній частині міста. Дренажна система на ділянці відсутня, вода збігає по поверхні схилу. На ділянці зсуву розташовані 8 відселених будинків, 2 з них розібрані вщент (вул. Онищенко). В трьох будинках (вул.Ціолковського) є тріщини між блоками. Також просіданням пошкоджена водокачка. Загальна площа зсуву близько 6,4 га (0,064 км²). У 2003 р. проводилось часткове бетонування схилу, зараз все напіврозміто.

Активізація зсувного процесу відмічена у с. Вищетарасівка Томаківського

району, на правому схилі долини р. Дніпро (Каховське водосховище). Загальна площа порушеної ділянки близько 0,088 км². Причина утворення зсуву техногенна – внаслідок підмивання схилу водосховищем і зрошення навколишніх орних полів. Активна зсувна ділянка загрожує руйнуванням ґрунтовій дорозі та повним знищенням лісосмуги утримання.

Активізація зсувного процесу спостерігалась у с. Привовчанське Павлоградського району, площа порушеної ділянки близько 0,03 км². Причини утворення зсуву природно-техногенні – активізація ерозії схилів річки, зрошення орних полів і розвантаження ґрунтових вод. Під час останнього обстеження помічені ерозійні процеси зони відриву з утворенням дрібних повторних зсувів та розмив правого берега річки з утворенням нижче за течією намівної коси.

Активні зсуви виявляють свою активність поспіль кілька років. Заходів щодо усунення активізації зсувів та сприяючих процесів на активізованих ділянках не спостерігається.

Схильними до активізації у м. Дніпро залишаються правий схил та верхів'я балки Краснопільська (ж/м Мирний, завод “Дніпрошина”, вул. Б. Кротова та Підмогильного), площа зсуву 2,7 га; правий схил балки Аптекарьська (вулиці Токарного, Богданова, Канатна, пров.Токарного), площа зсуву 0,9 га, та зсув (вулиці Сірко, Ласточкина та Балка Довга), площею 3,8 га; правий схил балки Рибальська (пр. О. Поля, 92а, вул. Нахімова, 90 та Гавриленко, 10), площа зсуву 5,3 га.

У м. Кам'янське схильним до активізації є: верхів'я балки Баранникова (пров. Островського), загальна площа ділянки 1,1 га; у Новомосковському районі - верхів'я балки Іскова, 0,3 км на південний схід від південної околиці с. Новостепанівка, зсув площею 1,8 га; на правому схилі долини р.Самара, 0,5 км на схід від східної околиці с. Андріївка, площа 0,6 га; яр на правому схилі балки Огланова, 0,7 км на схід від південної околиці с. Губиниха, площа 0,4 га; у Солонянському районі – південно-східна околиця с. Військове, зсув площею 2,0 га.

Процеси сповзання берегів Каховського водосховища відмічені ще на трьох ділянках – с. Новокиївка, с. Добра Надія (обидва Томаківський р-н) та між селами Капулівка і Покровське (Нікопольський р-н). На окремих ділянках зсувні процеси призупинені або попереджені через засипку прибережної зони валунами граніту, які нині виконують роль хвилеломів.

11. Охороною, використанням та відтворенням дикої фауни і флори.

Однією з найважливіших проблем, які повинні бути вирішені на шляху до сталого розвитку, постає збереження біологічного та ландшафтного різноманіття. Важлива, або навіть і ключова роль у даному процесі відводиться побудові стійкої природної системи – екологічної мережі, яка повинна забезпечити сталий розвиток територій в екологічному напрямі. Особливої гостроти цій проблемі надає і той факт, що антропогенний ландшафт майже витіснив природний, який зберігся у вигляді окремих територій, непридатних для ведення господарства, та острівків природно-заповідного фонду, переважно ізольованих між собою. Ці ізольовані території з часом втрачають біологічне та

ландшафтне різноманіття і не можуть забезпечити його збереження у подальшому майбутньому, тобто вони втрачають свою природну стійкість.

Для підтримки достатнього рівня біологічного різноманіття та збереження рідкісних і зникаючих видів рослинного та тваринного світу необхідно розширення як площ, так і кількості природоохоронних об'єктів, що потребує істотних капіталовкладень, але у майбутньому очікується одержання значної кількості екологічних, економічних і соціальних вигод від таких інвестицій.

Під час проведення заходів щодо охорони, раціонального використання та відтворення тваринного світу повинно забезпечуватися дотримання основних вимог і принципів: збереження умов існування видового та популяційного різноманіття тваринного світу в стані природної волі; недопустимість погіршення середовища перебування, шляхів міграції та умов розмноження диких тварин; дотримання науково обґрунтованих лімітів використання об'єктів тваринного світу. Також необхідно застосовувати природоохоронні технології під час здійснення виробничих процесів; проводити заходи, спрямовані на відтворення, в тому числі штучне, диких тварин, профілактику та боротьбу з захворюваннями тварин.

За інформацією Дніпропетровського обласного управління лісового та мисливського господарства для охорони лісів в першу чергу необхідне покращення матеріально-технічної бази лісгосподарських підприємств. Існуюча техніка для гасіння лісових пожеж в більшості застаріла, потребує постійних ремонтів. Таким чином вважається за необхідність придбання пожежної техніки високої прохідності, пожежного обладнання, а також автомобілів високої прохідності для здійснення патрулювання лісів лісовою охороною.

Аналіз багаторічних даних свідчить про те, що заповідний режим та заходи з охорони природних комплексів, безумовно, позитивно впливають на стан мешкання та перебування усіх рідкісних видів тварин і рослин на території Дніпропетровської області.

За інформацією природного заповідника “Дніпровсько-Орільський” за час існування заповідника відбулося збільшення кількості видів тварин та рослин, а також чисельності окремих видів, що охороняються. У першу чергу, це пов'язано з удосконаленням системи охоронних заходів та тривалістю детальних моніторингових досліджень, які проводяться співробітниками наукового відділу заповідника.

Удосконалення дослідницької діяльності можливе виключно за рахунок розширення матеріально-технічної бази наукового відділу шляхом залучення до цього процесу сучасних методів досліджень (відеопасток, квадрокоптерів, приладів нічного бачення та ін.). Заповідник працює над цим питанням, розширюючи власні матеріально-технічні можливості із залученням фінансів, отриманих шляхом надання платних послуг. Але без підтримки з боку держави, цей процес просувається вкрай повільно.

Еколого-освітня робота в заповіднику в рамках вимог Рамсарської конвенції в межах водно-болотного угіддя “Дніпровсько-Орільська заплава”

має достатні перспективи для розвитку і формування, на базі заповідника як осередку екологічної освіти регіонального значення (що зумовлено територіальним розташуванням заповідника). Необхідно відмітити, що у заповідника є потенціал для розширення еколого-освітньої роботи за умов створення візит-центру, облаштування екологічних стежок та екологічного стаціонару заповідника, а також для регулярного випуску друкованої продукції заповідника, створення оригінальних наукових колекцій. Все це потребує відповідного фінансування, але створить більшу можливість для проведення еколого-освітніх заходів і виконання заповідником його основних завдань у плані збереження водно-болотного угіддя “Дніпровсько-Орільська заплава”. Виникає також нагальна необхідність організувати 3 екологічну стежку, яка могла б охопити різноманітні акваторії водно-болотного угіддя. Прийнято план-перелік заходів із впровадження 3 екологічної стежки у процесі екологічної освітньо-виховної роботи.

12. Проблеми природно-заповідного фонду.

У межах природного заповідника “Дніпровсько-Орільський” існує пряма загроза деградації його гідроландшафтів з причини зміни гідрологічного режиму озер, їх замулення та заболочення.

Без впровадження (дозволених діючим законодавством) заходів з відновлення корінних природних ландшафтів, ця унікальна система, не пізніше, ніж за 5 – 10 років перетвориться на систему застійних непроточних мілководних боліт, що неминуче призведе до втрати біологічного різноманіття і, відповідно – провідної ролі водно-болотного угіддя “Дніпровсько-Орільська заплава”, у збереженні унікальних ландшафтів та окремих тварин степового Придніпров’я.

Аналіз основних екологічних проблем

Проблеми, що потребують вирішення на загальнодержавному рівні: неврегульованість законодавчої бази у сфері поводження з відходами.

Для подовження роботи, спрямованої на поліпшення стану довкілля в Дніпропетровській області, облдержадміністрацією розроблено Дніпропетровську обласну комплексну програму (стратегію) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016 – 2025 роки (із змінами), (рішення Дніпропетровської обласної ради від 21.10.2015 № 680-34/VI), яка базується на основних принципах та засадах сталого розвитку.

Атмосферне повітря

Для суттєвого покращення стану атмосферного повітря необхідно вирішення наступних масштабних питань:

- забезпечення фінансування ефективних методів і розробок по будівництву установок очистки газоподібних шкідливих речовин з газів (оксидів азоту, ангідриду сірчистого, оксиду вуглецю), що виділяються від основних технологічних агрегатів теплоелектростанцій та гірничометалургійних виробництв;
- розробка ефективних заходів по локалізації викидів пилу та газів при масових вибухах у кар’єрах Кривбасу;
- запобігання пиління сухих пляжів хвостосховищ, бортів кар’єрів, звалищ та

відкритих складів у Кривбасі та Західному Донбасі.

В частині зменшення викидів від автотранспортних засобів вкрай потрібно проведення наступних заходів:

- спорудження та оснащення контрольно-регулюючих пунктів для перевірки і зниження токсичності відпрацьованих газів транспортних засобів;
- розроблення пристроїв для очищення відпрацьованих газів двигунів та оснащення ними транспортних засобів;
- переведення автомобільного транспорту на альтернативні види моторного палива (біодизель та інші);
- розвиток електротранспорту, в тому числі, популяризація електромобілів.

Водні ресурси

На стан водних ресурсів впливають:

1. Відсутність сучасних ефективних методів очистки та демінералізації шахтних, кар'єрних та рудничних вод Кривбасу і Західного Донбасу.
2. Недостатня потужність та фізичне зношення очисних споруд в містах Дніпропетровської області. Технічний стан 30% водопровідно-каналізаційних комунікацій населених пунктів (дореволюційного та довоєнного будівництва) незадовільний, решта також зношені на 70%, що не відповідає вимогам надійної експлуатації та є причиною аварійних ситуацій з великими втратами питної води або забрудненням навколишнього середовища. Заходи щодо відновлення водопровідно-каналізаційних мереж через відсутність коштів проводяться вкрай повільно, що призводить до подальшого погіршення екологічного стану басейну р. Дніпро.
3. Відсутність проектів водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів Дніпропетровської області, які є невід'ємною частиною містобудівної документації.
4. Незадовільне виконання водоохоронних заходів основними підприємствами-забруднювачами.
5. Утворення значних обсягів високомінералізованих шахтних вод Західного Донбасу та Кривбасу.
6. Незадовільний екологічний стан малих річок Дніпропетровської області.
7. Недостатня освітня діяльність у сфері охорони та раціонального використання водних ресурсів Дніпропетровської області. Аналіз вищезазначених проблем загальнодержавного значення насамперед вказує на недостатнє фінансування з державного бюджету та відсутність нормативно-правової бази.

Проблеми місцевого значення:

- відсутність проектів водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів області з урахуванням містобудівної документації;
- відсутність контролю з боку органів місцевого самоврядування щодо скиду зливових вод до водних об'єктів з територій міст;
- відсутні заходи щодо здійснення агротехнічних, агролісомеліоративних та гідротехнічних протиерозійних заходів, а також створення для організованого відводу поверхневого стоку відповідних споруд (водостоки,

- перепуски, акведуки тощо) під час будівництва і експлуатації шляхів; відсутні заходи стосовно впровадження водозберігаючих технологій, а також здійснення передбачених Водним Кодексом України водоохоронних заходів на підприємствах, в установах і організаціях, розташованих у басейні річки;
- не розроблені органами місцевого самоврядування заходи щодо попередження повені, які призводять до затоплення та підтоплення земель і населених пунктів.

Відходи

Проблеми місцевого значення: відсутність сміттесортувальних та сміттєпереробних заводів, а також достатньої кількості спеціалізованих полігонів для поховання неутилізованих залишків.

Природно-заповідний фонд

Проблеми місцевого значення: недостатнє фінансування заходів формування екологічної мережі області у бюджетах регіонального та місцевого рівнів.

Під час реалізації заходів та проєктів Програми необхідно врахувати наявні проблеми території, на якій заплановано впровадження діяльності та запропонувати найбільш екологічно вигідну територіально-планувальну організацію з урахуванням всіх планувальних обмежень (згідно із Державними будівельними нормами України планування та забудова територій ДБН Б.2.2-12-2019 «Планування та забудова територій» та Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів ДСП 173-96 та інше).

Планувальні обмеження на території, які заплановані для впровадження діяльності, визначають загальні вимоги до режиму використання земельних ділянок, по яких проходять інженерні та транспортні комунікації, вимоги до експлуатації та проєктування інженерних мереж, а також режим використання земельних ділянок, що потрапляють в санітарно-захисні та охоронні зони.

Обмеження за вимогами охорони здоров'я та захисту життя – визначається санітарно-гігієнічними нормами.

Обмеження за природоохоронними вимогами – визначається на підставі Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про природно-заповідний фонд» та іншими нормативно-правовими документами у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Обмеження за інженерно-геологічними умовами – визначається за даними інженерно-геологічних пошукових робіт.

Умови і обмеження забудови земельних ділянок враховуються при розробленні землевпорядної документації відповідної земельної ділянки.

РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» (№ 1264-ХІІ від 26.06.91) визначено (ст. 204), що до компетенції обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері охорони навколишнього природного середовища належить:

1. забезпечення реалізації державної політики у сфері заповідної справи, формування, збереження та використання екологічної мережі, здійснення управління та регулювання у сфері охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду України на відповідній території;
2. участь у проведенні моніторингу стану навколишнього природного середовища;
3. участь у розробленні стандартів щодо регулювання використання природних ресурсів і охорони навколишнього природного середовища від забруднення та інших шкідливих впливів;
4. реалізація повноважень у сфері оцінки впливу на довкілля відповідно до законодавства про оцінку впливу на довкілля;
5. затвердження за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, для підприємств, установ і організацій лімітів використання природних ресурсів (крім природних ресурсів загальнодержавного значення), скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище (крім скидів, що призводять до забруднення природних ресурсів загальнодержавного значення, навколишнього природного середовища за межами відповідної території);
6. видача дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами, викиди шкідливих речовин у навколишнє природне середовище, спеціальне використання природних ресурсів відповідно до законодавства;
7. реалізація повноважень у сфері стратегічної екологічної оцінки відповідно до законодавства про стратегічну екологічну оцінку;
8. вирішення інших питань у сфері охорони навколишнього природного середовища відповідно до закону.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (№ 2697-VIII від 28.02.2019). Закон передбачає інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку.

Відповідно до Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (№ 722/2019) має бути забезпечено дотримання Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. В Україні проведення СЕО регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 2354-VIII від 20.03.2018).

Юридичні засади поводження з водними ресурсами визначаються Водним кодексом України (№ 214/95-ВР від 06.06.95) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів.

Найголовнішими питаннями у сфері водопостачання та водовідведення є дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. З 04.06.2017 набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування» від 07.02.2017 № 1830-VIII, яким внесено зміни до Водного кодексу України в частині процедури отримання дозволів на спеціальне водокористування.

Основне чинне екологічне законодавство та норми у сфері користування водними ресурсами:

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування»;
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується»;
- Державні санітарні норми та правила «Питна вода. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами»;
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів».

Правове й інституційне регулювання та ключові екологічні вимоги у сфері охорони атмосферного повітря визначаються в Законі України «Про охорону атмосферного повітря» (2707-XII від 16.10.92). Основне чинне законодавство та норми у сфері захисту атмосферного повітря:

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного

- повітря»;
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок видачі дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами»;
 - Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок здійснення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря»;
 - посібник з інвентаризації джерел викидів в атмосферне повітря; максимальні допустимі концентрації та «можливі рівні безпечного ефекту» для забруднюючих речовин в атмосферному повітрі для заселених територій.

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються Законом України «Про відходи» (№ 187/98-ВР від 05.03.1998) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері поводження з відходами визначаються статтею 20 закону «Про відходи».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності. Так, Законом України «Про інвестиційну діяльність» (№ 1560-ХІІ від 18.09.1991) встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). У разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Крім цього, в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (№ 2059- VIII від 23.05.2017).

Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (від 01.07.2015 №562-VIII), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року. У ньому СЕО визначається у процедурному аспекті: СЕО – це процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу СЕО, складання звіту про СЕО, проведення громадського

обговорення та консультацій, врахування документів державного планування звіту про СЕО, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (схвалено Верховною Радою України 28 січня 2019 року). У цьому законі СЕО виступає одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики, який дасть змогу запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановити відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 № 659) затверджено Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації). Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно із «Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затвердженими Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) - при реалізації будівництва різних об'єктів комунальної, соціальної, інженерної та транспортної інфраструктури, промисловості. При цьому на кожному етапі в процесі будівництва та подальшої експлуатації об'єктів будуть виникати негативні наслідки у вигляді утворення відходів, порушення рослинного покриву під час провадження планованої діяльності, збільшення кількості автотранспорту. Можливо, потрібно буде проводити видалення зелених насаджень, зняття і складування поверхневого шару ґрунту. Також під час виконання будівельних і монтажних робіт слід очікувати допустимий негативний вплив на атмосферне повітря, рослинний і тваринний світи, ґрунти та водні ресурси. Крім того, при роботі двигунів будівельних машин, механізмів та автотранспорту на навколишнє середовище буде чинитися шумовий вплив – акустичне забруднення. За тривалістю зазначені види впливу будуть носити тимчасовий характер, обмежений розрахунковим терміном будівництва, по межах впливу – локальне, обмежене простором ведення будівельних робіт. Проте всі ці впливи відносяться до тимчасових і не стануть причиною суттєвого довгострокового погіршення екологічної рівноваги екосистем населеного пункту.

До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру – викиди і скиди, шум, утворення відходів, додаткове споживання ресурсів.

Основна кількість забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, є відпрацьовані гази техніки та автотранспорту. Токсичність відпрацьованих газів обумовлюється змістом у них окису вуглецю й діоксиду азоту, кількість яких залежить від кількості спожитого палива та технічного стану двигунів.

Непостійними довгостроковими впливами є роботи, пов'язані з реконструкцією об'єктів, консервацією, припиненням їх існування, перепрофілюванням, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

Кумулятивні наслідки – розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх

використання. Ймовірність того, що реалізація ДДП призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності будуть мати значний сумарний негативний вплив на довкілля, – є незначною. Це пов'язане з тим, що всі види впливів на навколишнє середовище мають незначну за силою та масштабом дію (незначне збільшення чисельності населення, додаткове енерго- та ресурсоспоживання). Тому наявність та розвиток кумулятивних наслідків мало ймовірні.

Для стовідсоткового виявлення кумулятивних наслідків необхідно проводити постійний контроль за якістю ґрунту, харчових продуктів місцевого виробництва, питної води тощо.

Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом певного часу перевершують можливість їх асиміляції або трансформації. На прилеглий території великі підприємства забруднювачі – відсутні. При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин, не передбачається. Детальна оцінка кумулятивного впливу буде можлива в процесі експлуатації території з урахуванням даних моніторингу навколишнього середовища та проведення відповідних розрахунків. Змін клімату і мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті впровадження проєктних рішень відсутні значні виділення теплоти та парникових газів. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Обрана технологія розміщення забудови є більш екологічно безпечна.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту. Можливий сумарний ефект деяких речовин при викиді забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років). З боку соціально-економічних умов провадження діяльності буде мати позитивний наслідок: збільшення території під забудову садибними ділянками, що призведе до збільшення чисельності населення, створення нових робочих місць, що сприятиме зайнятості населення.

Тимчасові наслідки для довкілля – при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі будівельних машин та механізмів, при здійсненні зварювальних робіт, земельних робіт, при фарбуванні металевих поверхонь, при функціонуванні планованих підприємств.

Наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки реалізації завдань Програми для, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я,

матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

В процесі стратегічної екологічної оцінки був здійснений аналіз впливу реалізації заходів та проєктів Програми як на окремі компоненти навколишнього природного середовища, так і сукупний вплив на природні процеси та комплекси.

Значного негативного впливу під час впровадження діяльності на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

Серед основних ймовірних екологічних наслідків, пов'язаних з реалізацією Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік, є наступні:

- а) для довкілля:
 - атмосферне повітря – можливе забруднення від стаціонарних джерел (промислових та сільськогосподарських підприємств) та пересувних джерел (автомобільний та залізничний транспорт). З метою покращення стану атмосферного повітря в області Програмою розглядається можливість зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за рахунок впровадження заходів по охороні атмосферного повітря. Підприємствами теплоенергетичної та нафтогазовидобувної промисловості (основні стаціонарні забруднювачі атмосферного повітря на території області) вживаються заходи з визначення комплексу потенційних джерел і механізму фінансового забезпечення реконструкції, модернізації, технічного переоснащення та виведення з експлуатації великих спалювальних установок, а також можливості проведення комплексу режимноналагоджувальних випробувань енергетичних котлів для оптимізації топкового процесу;
 - ґрунти – можливе забруднення, засмічення та порушення ґрунтів від неочищених господарсько-побутових стічних вод, від поверхневих вод. Основними заходами Програми щодо недопущення та зниження ризику забруднення ґрунтів є будівництво, реконструкція каналізаційних очисних споруд та мереж водовідведення;
 - поводження з відходами – можливе забруднення і засмічення ґрунтів, забруднення ґрунтових вод та інше, в зв'язку з незадовільним рівнем централізованого вивезення та роздільного збору твердих побутових відходів, з незадовільною організацією планової очистки по збору та своєчасному видаленню відходів. Основним напрямком роботи у сфері поводження з відходами залишається вирішення питання забезпечення повного збирання відходів з метою передачі їх для подальшої утилізації, обробки (переробки) на спеціалізовані підприємства. З метою покращення існуючої ситуації із розміщенням та захороненням твердих побутових відходів на території області Програмою реалізуються ряд природоохоронних заходів, в тому числі будівництво полігонів твердих побутових відходів, а також будівництво та реконструкція сміттєперевантажувальних станцій та сміттєсортувальних комплексів;
 - водні ресурси – можливе забруднення водних об'єктів від неочищених господарсько-побутових стічних вод, від поверхневих вод. Основними заходами Програми щодо вирішення найважливіших проблемних питань з охорони і раціонального використання водних ресурсів є реконструкція,

- будівництво мереж водопостачання, водовідведення та каналізаційних очисних споруд;
- здоров'я населення – можливе санітарно-епідеміологічне навантаження на здоров'я населення від транспортної інфраструктури. Програмою передбачається провадження заходів з охорони атмосферного повітря від забруднення та захисту від шуму.
 - заплановані заходи щодо збереження та охорони природних територій, з можливістю часткового використання в цілях рекреації і туризму, що передбачає найбільший рівень збереження природного стану наявних біоценозів та забезпечить сприятливі санітарно-гігієнічні умови на території області.

б) для територій з природоохоронним статусом – реалізація рішень Програми запланована за межами територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон, земель природно-заповідного фонду України, територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову і естетичну цінність та об'єктів комплексної охорони, в зв'язку з чим можна зробити висновок, що реалізація заходів та проєктів

Програми не матиме впливу на території з природоохоронним статусом.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – зважаючи на географічне положення територій, на яких заплановано реалізацію заходів і проєктів Програми, транскордонні наслідки реалізації рішень Програми для довкілля, у тому числі здоров'я населення, відсутні та не очікуються.

Таким чином, реалізація Програми не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох завдань Програми має призвести до покращення екологічної ситуації в регіоні.

Затвердження Програми, зважаючи на комплексність рішень, що обумовлюється необхідністю збалансованого розвитку екологічної складової, а також наукові дослідження у цій галузі у короткостроковий період (1-3 роки) буде мати незначний вплив на стан довкілля, який буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів.

Реалізація положень Програми буде мати позитивний вплив на рівень здоров'я населення, тобто сприятиме зниженню рівня захворюваності населення, що є важливим індикатором регіонального розвитку на середньостроковий та довгостроковий період. У разі продовження розпочатої роботи вплив не буде відрізнятися від короткострокового.

До довгострокових наслідків відноситься питання забруднення атмосферного повітря, що склалося під впливом фізико-географічних умов басейну, насамперед кліматичних умов. Значного негативного впливу під час реалізації заходів та проєктів ДДП на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки, як зазначалося вище, буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів.

РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Для запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік передбачається реалізація заходів наведених у таблиці.

Таблиця 36 Перелік інвестиційних проєктів та заходів щодо забезпечення виконання завдань Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік

Назва проєкту, зміст заходу	Очікуваний результат
Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт закладів освіти у територіальних громадах Дніпропетровської області, у тому числі закладів спільної територіальної власності.	Забезпечення умов для належного перебування та навчання дітей; виконання енергозберігаючих заходів.
Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт медичних закладів у територіальних громадах Дніпропетровської області, у тому числі закладів спільної територіальної власності.	Створення умов для забезпечення надання кваліфікованої медичної допомоги; виконання енергозберігаючих та екологічних заходів.
Реставрація, реконструкція та капітальні ремонти закладів культури у територіальних громадах Дніпропетровської області, у тому числі закладів спільної територіальної власності.	Збереження історичних пам'яток та створення умов для забезпечення культурного дозвілля.
Будівництво, реконструкція та капітальні ремонти об'єктів фізкультури та спорту у територіальних громадах Дніпропетровської області, у тому числі закладів спільної територіальної власності.	Забезпечення спортивного виховання молоді та культурного дозвілля населення.
Будівництво, реконструкція та капітальні ремонти закладів соціального захисту населення у територіальних громадах Дніпропетровської області, у тому числі закладів спільної територіальної власності.	Поліпшення умов для надання кваліфікованої допомоги соціально незахищеним верствам населення.
Благоустрій та реалізація інфраструктурних проєктів у	Поліпшення стану соціальної та транспортної інфраструктури регіону,

Назва проєкту, зміст заходу	Очікуваний результат
територіальних громадах Дніпропетровської області.	підвищення якості життя населення. Виконання меморандуму про співпрацю з ОСББ, капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення, висадження дерев у населених пунктах області, будівництво, реконструкція та капітальний ремонт парків, фасадів, зон відпочинку, благоустрій для поліпшення умов проживання мешканців області.
Проектування, будівництво, реконструкція та розширення аеропортів Дніпропетровської області.	Створення умов для обслуговування пасажирів відповідно до чинних нормативів, а також для обслуговування міжнародного авіасполучення, повітряних перевезень, вантажних терміналів, соціально та стратегічно значущих для Дніпропетровської області.
Капітальний та поточний ремонт об'єктів житлового господарства.	Поточний ремонт інженерних внутрішньобудинкових мереж теплопостачання, посилення внутрішньобудинкових електромереж житлових будинків та гуртожитків комунальної власності, капітальний ремонт покрівель, внутрішньобудинкових мереж тепло-, водопостачання та водовідведення житлових будинків та гуртожитків, відновлення ліфтового господарства комунальної власності.
Реконструкція, реставрація, проведення поточного та капітального ремонту, технічне переоснащення житлових будинків об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Дніпропетровської області на умовах спільного фінансування.	Стимулювання розвитку та створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.
Упровадження енергозбережних заходів на підприємствах водопостачання Дніпропетровської області.	Економія енергоносіїв, а саме – електроенергії.
Будівництво, реконструкція каналізаційних, водопровідних мереж та обладнання у територіальних громадах Дніпропетровської області.	Забезпечення безперебійним централізованим водопостачанням, підвищення якості питної води та забезпечення санітарного водовідведення.

Назва проєкту, зміст заходу	Очікуваний результат
Придбання сучасної спецтехніки для виконання робіт із санітарного очищення та благоустрою населених пунктів Дніпропетровської області.	Гарантування санітарного та екологічного видалення й утилізація відходів.
Будівництво, реконструкція, капітальний та поточний ремонт, експлуатаційне утримання комунальних доріг та вулиць населених пунктів, доріг загального користування місцевого значення та доріг загального користування державного значення Дніпропетровської області.	Підвищення рівня безпеки руху, продовження будівництва другої черги Південного обходу м. Дніпра, об'їзної дороги м. Кривий Ріг (південного та північного обходу), а також облаштування спеціальних майданчиків для зупинки великогазових транспортних засобів на автомобільних дорогах загального користування місцевого та державного значення.
Утримання штучних споруд та інших об'єктів дорожньої та транспортної інфраструктури по Дніпропетровській області.	Забезпечення ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об'єктах усіх форм власності, у тому числі на автомобільних дорогах загального користування місцевого та державного значення.
Придбання комерційних вузлів обліку та засобів дистанційної передачі результатів вимірювання.	Забезпечення комунальними підприємствами, що належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Дніпропетровської області, загального обліку послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та забезпечення відповідною обліковою інформацією споживачів таких послуг, що передбачено Законом України "Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання".
Розбудова індустріальних парків на території Дніпропетровської області.	Створення сприятливого іміджу регіону та підвищення інноваційної активності за рахунок пошуку приватних та грантових ресурсів. Будівництво інженерних споруд та комунікаційних мереж. Облаштування території парків. Залучення учасників (інвесторів).
Створення рекреаційних туристичних зон на території Дніпропетровської області.	Розвиток промислового, зеленого, історичного, фольклорного, подієвого, екстремального та інших видів туризму.

Водночас, це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації конкретних заходів і проєктів, а також в процесі надання екологічних

дозволів.

З метою покращення стану здоров'я шляхом підвищення доступності, якості та ефективності медичного обслуговування (з урахуванням потреб усіх груп населення та термінових викликів сьогодення, насамперед, спричинених пандемією COVID-19) основними завданнями та заходами Програми є:

- інформованість пацієнтів з артеріальною гіпертензією та залучення їх до участі у лікуванні і моніторингу факторів ризику, у тому числі шляхом продуктивної діяльності шкіл здоров'я для пацієнтів з неінфекційними захворюваннями;
- внесення змін до спроможних мереж надання первинної медичної допомоги за рахунок розвитку мережі амбулаторій з метою задоволення запитів населення на послуги первинної медичної допомоги відповідної якості, повноти здійснення скринінгових досліджень на первинному рівні надання медичної допомоги;
- забезпечення моніторингу за станом виявлення серцево-судинних захворювань, лікування хворих відповідно до чинних стандартів та використання сучасних медичних технологій у лікуванні хворих на гострий інфаркт міокарда та гострий мозковий інсульт;
- оснащення збудованих та дооснащення існуючих амбулаторій центрів первинної медико-санітарної допомоги відповідно до табеля оснащення;
- підвищення якості надання медичної допомоги шляхом використання нових клінічних протоколів (клінічних маршрутів пацієнтів) для надання медичної допомоги при різних нозологічних формах захворювань у закладах охорони здоров'я області;
- підготовка та перепідготовка спеціалістів, проведення тренінгів для медичних працівників усіх рівнів дооснащення відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги відповідно до табеля оснащення;
- упровадження в діяльність закладів охорони здоров'я новітніх методик лікування, використання сучасної лікувально-діагностичної апаратури;
- розроблення Плану розвитку Дніпропетровського госпітального округу на період до 2023 року.

РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)

У контексті СЕО проєкту Програми були розглянуті два сценарії розвитку, які є можливими варіантами комплексного розвитку регіону, базованими на балансах розвитку економічної і соціальної сфер та їх впливу на екологічний стан і якість життя населення, а саме:

- оптимістичний, що передбачає реалізацію Програми;
- гіпотетичний «нульовий», за яким не розробляється і не затверджується Програма.

Альтернатива 1. Реалізація Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік розроблена з урахуванням довгострокових пріоритетів Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 № 624-24/VII та визначає пріоритетні цілі соціально-економічного розвитку області:

1. Посилення економічної конкурентоспроможності регіону;
2. Екологічна та енергетична безпека;
3. Забезпечення якісних умов життя;
4. Розвиток людського потенціалу;
5. Інноваційний розвиток регіону на основі смарт-спеціалізації.

Заходи Програми, спрямовані на досягнення цих пріоритетів, пов'язані між собою балансом економічної, соціальної та екологічної складових.

Виконання запланованих заходів з охорони довкілля та здоров'я населення має спиратися на використання сильних сторін регіону, максимальне використання зовнішніх можливостей, врахування слабких сторін та мінімізації зовнішніх загроз.

Сильними сторонами Дніпропетровської області є: сприятливі природнокліматичні умови, які є підґрунтям розвитку сільського господарства, наявність значної сировинної бази та забезпеченість водними ресурсами, що вплинули на формування диверсифікованої економіки області та потужного індустріального комплексу. Ці сильні сторони підтримуватимуться такими можливостями як зростання інвестиційної привабливості та нарощування міжнародної технічної допомоги, зростання світового попиту на продукцію агропромислового комплексу.

Поглиблення макроекономічних негативних тенденцій на національному та світовому ринках, політична нестабільність, наявність корупційної складової на всіх рівнях влади та продовження воєнного конфлікту на сході може загальмувати інноваційну активність, в т.ч. у розвиток матеріального виробництва та бізнесу, впровадження новітніх технологій, як наслідок, залишити високою ресурсо- й енергоємність виробництва, ступінь зносу основних фондів та посилити

міжрайонні диспропорції у розвитку територій області.

Природне скорочення частки працездатного населення та зменшення видатків домогосподарств на купівлю товарів та послуг посилять уповільнення розвитку будівництва, особливо будівництва житла, а також міжрайонні диспропорції у розвитку територій області.

Зважаючи на комплексність рішень Програми, що обумовлюється необхідністю виконання стратегічних цілей Програми, призначених для різних видів промислово-виробничої, соціальної, рекреаційної, комунікаційної діяльності, здійснюється розгляд виправданих альтернатив планованих рішень. При впровадженні заходів Програми, у порівнянні з існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення. Найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Програми.

В рамках оптимістичного сценарію виконання заходів Програми позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття, рекреаційні зони та культурну спадщину. Це означає, що реалізація Програми сприятиме гармонізації економічної, соціальної і екологічної складових розвитку регіону та підвищенню рівня його збалансованості і стійкості.

Виконання запланованих заходів з охорони довкілля та здоров'я населення має спиратися на використання сильних сторін регіону, максимальне використання зовнішніх можливостей, врахування слабких сторін та мінімізації зовнішніх загроз.

Альтернатива 2. Песимістичний «нульовий» сценарій

В якості альтернативи розглядаємо «нульовий сценарій», тобто опис, прогнозування та оцінку ситуації у випадку незатвердження Програми. Це означає збереження незмінною існуючої на даний момент ситуації в області. Незатвердження Програми не дасть змоги збільшити позитивні впливи на довкілля і здоров'я населення, які мають бути наслідком виконання заходів Програми. Реалізація «нульового сценарію» не забезпечить поступ у досягненні збалансованого (сталого) розвитку Дніпропетровської області.

Песимістичний «нульовий» сценарій ґрунтується на повільному скороченні реального сектору економіки внаслідок несприятливого підприємницького клімату та низької інвестиційної активності. Зміни у структурі промисловості теж будуть незначними, продовжується повільне реформування, спрямоване на поступову адаптацію до нових ринків, а також повільний процес структурних трансформацій сільськогосподарського бізнесу.

Очікується обмежений вплив держави на економічні процеси (лише рекомендаційні програми).

Через відсутність значних інвестиційних ресурсів на модернізацію промислових підприємств домінуючими економічними галузями будуть залишатися низько- чи середньотехнологічні, ненаукомісткі галузі, при цьому якісні показники розвитку будуть залишатися на місці.

Песимістичний «нульовий» сценарій передбачає реалізацію інвестиційних проектів при мінімальних вкладеннях з незначним терміном окупності, відсутність

реалізації масштабних та комплексних проектів.

Дрібний сільськогосподарський бізнес буде розвиватися невисокими темпами, переважаючими залишаються сфери торгівлі та послуг.

Рівень тіньової економіки зберігається на високому рівні.

Погіршення економічної ситуації посилить рівень трудової міграції, призведе до втрати кваліфікації, оскільки особи з високим рівнем професійної підготовки здебільшого виконують за кордоном малокваліфіковану роботу та втрати конкурентоспроможної частини власної робочої сили (особливо науковців і фахівців), що призведе до уповільнення темпів науковотехнічного прогресу.

Відбудеться суттєве підвищення рівня демографічного навантаження на населення працездатного рівня. Низький варіант демографічного прогнозу для громади передбачає поступове скорочення чисельності населення.

Сфера туризму і рекреації і надалі буде орієнтована на внутрішніх туристів.

Відсутність ефективних заходів, спрямованих на запобігання утворенню відходів, їх утилізації, знешкодження та видалення поглиблюють екологічну кризу та створюють несприятливі умови для життя людей та розвитку економіки громади.

Зберігається наявне антропогенне навантаження, що також ставить під загрозу розвиток туристично-рекреаційної сфери та покращення демографічних показників.

Основна увага місцевої влади буде зосереджена на вирішенні поточних проблема та підтримуючих заходах, не концентруючись на стратегічних напрямках та перспективних цілях

Виходячи з вищевикладеного, найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік

При підготовці Звіту про стратегічну екологічну оцінку були виявлені наступні труднощі:

- відсутність детальних методичних рекомендацій із здійснення СЕО; - відсутність рекомендацій щодо вибору методів аналізу відповідно стадії документа державного планування;
- відсутність методики, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;
- відсутність актуальних даних характеристики сучасного стану складових навколишнього природного середовища, біорізноманіття, інвентаризації природних ресурсів та особливо моніторингу довкілля безпосередньо для території громади, що розглядається, у відкритому доступі;
- відсутність у відкритому доступі текстових та графічних даних щодо моніторингу проявів екзогенних та ендогенних геологічних процесів.

РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Програми, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля (ст. 17). Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО); перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що Програма соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО. Моніторинг базуватиметься на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів), які демонструють наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення:

- обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, тис. т; загальний обсяг водовідведення, в тому числі нормативно очищених
- стічних вод та забруднених зворотних вод, млн. м³ ;
- питома вага використаних, знешкоджених та утилізованих відходів від загального обсягу утворених, %;
- кількість виявлених та ліквідованих несанкціонованих сміттєзвалищ, одиниць;
- кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду на території області, одиниць; площа земель природно-заповідного фонду, %;
- кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань за класами хвороб (новоутворення; хвороби органів дихання), на 100 тис. населення, одиниць;
- показник малюкової смертності, ‰;
- забезпеченість населення лікарями всіх спеціальностей (на 10 тис. наявного населення), лікарів;
- укомплектованість закладів охорони здоров'я в сільській місцевості лікарями, які надають первинну медичну допомогу, %.

Заходи з екологізації промислового виробництва

З метою підвищення конкурентоспроможності продукції та зміцнення конкурентних позицій на внутрішньому та зовнішньому ринках основна частка капітальних інвестицій у металургійному комплексі спрямована на розвиток основних фондів: розширення, реконструкцію, технічне та технологічне переозброєння діючих виробництв. Основним джерелом фінансування капіталовкладень є власні кошти підприємств.

На промислових підприємствах регіону продовжує реалізовуватись низка інвестиційних проектів з підвищення технологічного рівня виробництва, реконструкції і технічного переоснащення підприємств, впровадження сучасних енергоефективних технологій і обладнання та заходів щодо збільшення обсягів виробництва та розширення асортименту товарів, робіт і послуг.

Заходи щодо зменшення впливу транспорту на довкілля

Для зменшення впливу транспорту на довкілля, транспортними підприємствами вживаються заходи щодо оновлення рухомого складу, який відповідає високому рівню екологічної норми з метою збереження навколишнього середовища.

Окрім того, зменшення забруднення довкілля досягається шляхом раціональної експлуатації автобусів, а саме – підтримка транспортних засобів в технічно справному стані. При цьому, в процесі технічного обслуговування та огляду, особлива увага приділяється забезпеченню оптимальних налаштувань та своєчасному виявленню та усуненню несправностей механізмів і систем автомобільного двигуна.

Стратегію розвитку Дніпропетровської області на період до 2020 року (рішення Дніпропетровської обласної ради від 26.09.2014 № 561-27/VI) передбачається вирішення питань, спрямованих на розвиток та вдосконалення організації пасажирських перевезень на міському електротранспорті, а саме:

- будівництво об'їзних автодоріг біля крупних населених пунктів області, що дасть змогу вивести за межі міста більш, ніж 25 тисяч одиниць транзитного автотранспорту на добу;
- будівництво та введення в експлуатацію 3-х станцій метрополітену, що сприятиме розв'язанню транспортної проблеми центральної частини м. Дніпра та дасть можливість підвищити майже втричі рентабельність пасажироперевезень, а також збільшити обсяги перевезених пасажирів на метрополітені, як одному з екологічно чистих видів громадського транспорту;
- будівництво нових тролейбусних та трамвайних ліній;
- часткове оновлення рухомого складу пасажирського електротранспорту, термін експлуатації якого перевищує 15 років;
- оновлення рухомого складу автобусів, які використовуються на автобусних маршрутах загального користування області, щорічно на 7 – 15 %, що в свою чергу сприятиме поліпшенню екологічного стану, при цьому щорічні витрати пального при перевезенні пасажирів зменшуватимуться до 2 %.

Заходи щодо збереження біологічного та ландшафтного різноманіття

Питання збереження біорізноманіття включені до “Дніпропетровської обласної комплексної програми (стратегії) екологічної безпеки та запобігання

змінам клімату на 2016 – 2025 роки” (рішення Дніпропетровської обласної ради від 21.10.2015 № 680-34/VI, далі – Програма). Аналіз багаторічних даних свідчить про те, що заповідний режим та заходи з охорони безумовно позитивно впливають на стан мешкання та перебування усіх рідкісних видів тварин на території Дніпропетровської області. З метою збереження рідкісних видів рослин і тварин, що перебувають під загрозою зникнення, на території області затверджені Червоні списки тварин та рослин Дніпропетровської області (рішення обласної ради від 27.12.2011 № 219-10/VI).

Природний рослинний покрив зберігся у вигляді фрагментів на загальному фоні розораних площ і представляє собою вузькі смуги по річкових долинах, балках, на площах відчужень, вздовж залізничних колій та інші, а також на природоохоронних територіях в межах природно-заповідного фонду.

Трав'янисті екосистеми в межах Дніпропетровської області представлені такими основними типами:

- зональна степова рослинність (різнотравно-кострицево-ковилові і кострицево-ковилові угруповання). Загальна площа земель, зайнятих степовими угрупованнями різного ступеню деградованості, складає близько 163,5 тис. га;
- лучна рослинність (заплавні, низинні луки та ін.). Землі, вкриті лучною рослинністю, зосереджені в долинах річок і по тальвегах балок, площа яких складає близько 180,7 га;
- прибережно-водні трав'янисті угруповання, досить широко розповсюджені в межах області у вигляді приозерних, прирічкових заростей очерету, рогузу, куги та інше. Після зарегулювання річок, забудови та внаслідок інших антропогенних чинників площа їх постійно зменшується.
- Найбільше таких угруповань зосереджено в долинах річок Самари і Орелі;
- галофільні угруповання солонців і солончаків, зосереджені переважно в долинах річок Орелі, Самари, Дніпра, Вовчої;
- вторинні екосистеми на техногенних територіях (відвали гірничозбагачувальних комбінатів, смуги відчуження вздовж залізниць, території промислових підприємств та ін.). Ці рослинні угруповання формуються на порушених землях спонтанно, найчастіше утворюючи своєрідні рідколісся, які через 40 – 50 років після початку формування набувають риси природних рослинних фітоценозів.

За останні роки становище природної рослинності різко погіршилося, так як залишки степових зональних та інших типів фітоценозів знищуються при розорюванні схилів, балок, ґрунтозахисних зон біля водойм.

Усе це призвело до того, що більшість в минулому самих звичайних видів, стали в тій чи іншій мірі рідкісними, зникаючими і в даний час включені до Червоної книги України, Червоного списку Дніпропетровської області.

У рамках природоохоронних та освітніх заходів видані серії робіт про біорізноманіття Дніпропетровської області: “Ссавці (Mammalia)”, “Дощові черв'яки (Lumbricidae)”, “Земноводні та плазуни (Amphibia et Reptilia)”, “Булавовусі лускокрилі (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea)”, “Круглороті (Cyclostomata)”, “Риби (Pisces)”, “Птахи” (I том) та про природно-заповідний фонд:

1. Заповідні куточки на Дніпропетровщині: Заказники.

2. Ботанічні сади Дніпропетровщини: Дніпровський ботанічний сад ДНУ ім. Олеса Гончара та Криворізький ботанічний сад НАН України.

3. Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва у містах Дніпропетровської області.

4. Пам'ятки природи Дніпропетровської області.

5. Законодавчо-нормативні акти України щодо організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Однією з основних задач установ природно-заповідного фонду є збереження біологічного різноманіття тварин і рослин. Цей напрямок роботи відповідає також Пан-Європейській Стратегії Збереження Біологічного і Ландшафтного різноманіття (Pan-European Biological and Landscape Diversity Strategy "PES"), в якій беруть участь 55 країн. В сферу дії цієї Стратегії включена також територія України. Згідно одній з основних засад даної стратегії є визнання необхідності збереження біологічного різноманіття як запоруки збереження людства взагалі. Керуючись наведеними положеннями природний заповідник "Дніпровсько-Орільський" проводить заходи зі збереження біологічного різноманіття цілорічно, в тому числі – до Міжнародного дня біологічного різноманіття (МДБР).

Враховуючи епідеміологічні особливості 2020 року, заходи до безпосередньо відзначення МДБР проводилися в онлайн режимі та в режимі дистанційної освіти у процесі викладання біологічних дисциплін.

У зв'язку із дією карантину заплановані заходи, що стосуються безпосередньо біологічного різноманіття (екскурсії, практичні майстер-класи, конкурси наукових робіт учнів спеціалізованих екологічно спрямованих закладів із доповідями та ін.) перенесені на більш пізній період і будуть впроваджені після скасування карантину.

З метою покращення розуміння значення біорізноманіття та важливості його збереження, а також з метою підвищення екологічної свідомості населення, педагогічними працівниками Дніпропетровської області, в умовах карантину були проведені онлайн години спілкування з учнями на теми: "Зелений дивосвіт", "Біорізноманіття: наша їжа, наше здоров'я".

Також, для підвищення екологічної свідомості суспільства інформація щодо відзначення Міжнародного дня біорізноманіття була висвітлена на офіційній сторінці департаменту у соціальній мережі Facebook та через місцеві електронні та друковані засоби інформації.

В ході проведення СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу настану довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку території та підвищення якості життя населення.

Оцінка фактичного впливу здійснюється на підставі та з урахуванням результатів моніторингу стану навколишнього природного середовища щодо реалізації господарської діяльності.

На підставі проведеного аналізу ДДП зроблено висновок, що Програма відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів Програми не справить значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

Не зважаючи на зазначене, рекомендується здійснення наступних контрольних заходів:

- порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками в області, в яких реалізуються заходи Програми, 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми;
- порівняння захворюваності населення з минулорічними показниками у містах області, в яких реалізуються заходи Програми, 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми.

Оскільки Програма є документом державного планування з обмеженим терміном дії, а саме 1 бюджетний рік, пропонується здійснити моніторинг виконання Програми, обмежившись періодом 1 рік.

Таблиця 37 Перелік індикаторів для моніторингу Програми

№	Індикатор
Атмосферне повітря	
1	Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення
2	Обсяги найпоширеніших забруднюючих речовин (оксид вуглецю, пил, оксиди азоту та діоксид сірки) в атмосферне повітря
3	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т
Водні ресурси	
4	Обсяги забору та використання свіжої води
5	Обсяги скидання зворотних вод у водні об'єкти
6	Обсяги скидання очищених і недостатньо очищених зворотних вод у водні об'єкти
Відходи	
7	Обсяги утворення ТПВ на території області
8	Обсяги утворення промислових відходів на території області
9	Обсяги утилізованих промислових відходів
10	Обсяги накопичених промислових відходів
Здоров'я населення	
11	Природний приріст, скорочення (–) осіб
12	Рівень захворюваності населення області

РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Ймовірність транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у результаті прийняття та впровадження Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік – не прогнозується

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Головною метою Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік є створення умов для динамічного, збалансованого економічного зростання на основі поліпшення бізнес-клімату та інвестиційної привабливості області для стимулювання інноваційного розвитку регіону на основі смарт-спеціалізації, для збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів, що, у свою чергу, сприятиме забезпеченню належного функціонування інженерно-транспортної і комунальної інфраструктури, поліпшенню екологічної ситуації, підвищенню доступності та якості широкого спектра соціальних послуг, забезпеченню гідних умов життя та зростанню добробуту населення області.

Господарський комплекс області – індустріально-аграрний. Провідною галуззю є промисловість, в якій зайнято більше третини всіх працюючих в економіці. На Дніпропетровщині сконцентровано приблизно п'яту частину промислового потенціалу країни.

Основа промисловості області – гірничо-металургійний комплекс.

В області також працюють хімічні та машинобудівні підприємства. Високий рівень розвитку промисловості призводить до значного техногенного навантаження на довкілля області, що спричиняє забруднення повітряного та водного басейнів, земельних ресурсів, негативно впливає на здоров'я населення, флору та фауну.

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані обласного та місцевих органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я.

У процесі роботи були проаналізовані доступні дані моніторингових спостережень, що здійснюються суб'єктами в рамках програм державного моніторингу навколишнього середовища на локальному та регіональному рівні.

Основними екологічними проблемами області є забруднення атмосферного повітря, водних об'єктів, порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону, підтоплення земель і населених пунктів регіону, проблема поводження з промисловими та побутовими відходами, проблеми природно-заповідного фонду й охорони, використання та відтворення дикої фауни і флори.

Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля області визначаються законами України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Простратегічну екологічну оцінку», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про відходи», «Про інвестиційну діяльність», Водним кодексом України, Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

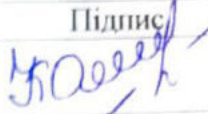
Реалізація Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік не повинна призвести до появи нових негативних наслідків для довкілля, якщо під час її реалізації будуть належним чином враховані природоохоронні вимоги. Реалізація проектів, які на час прийняття Програми соціально-економічного та культурного розвитку

Дніпропетровської області на 2022 рік не мають висновку про оцінку впливу на довкілля, розпочнеться після надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля.

Реалізація багатьох завдань та заходів Програми має призвести до покращення екологічної ситуації та стану здоров'я населення.

Моніторинг відібраних показників (індикаторів) впровадження Програми є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля та здоров'я населення матиме Програма. Кількість показників (індикаторів) можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані.

ПЕРЕЛІК ВИКОНАВЦІВ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Прізвище, ім'я, по батькові	Кваліфікація	Підпис
Кушнір Оксана Вікторівна	Інженер з техногенно- екологічної безпеки	

ДОДАТКИ

Додаток 2 Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області 2022 рік

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ ЗАЯВИ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ ПРОЄКТУ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2022 РІК

1) **Повна назва документа державного планування, що пропонується, та стислий виклад його змісту.**

Проєкт Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік.

Програма базується на аналізі основних показників і тенденцій соціально-економічного розвитку області у 2021 році та визначає мету, завдання та заходи економічного та соціального розвитку області на 2022 рік, виконання яких передбачає координацію спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у співпраці з представниками бізнесу, науки та громадських організацій задля втілення єдиної державної регіональної політики розвитку області.

2) **Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування**

Дніпропетровська обласна державна адміністрація.

3) **Передбачувала процедура громадського обговорення, у тому числі:**

а) **дату початку та строки здійснення процедури**

Початок громадського обговорення заяви починається з 06.09.17 по 21.09.21 включно (15 календарних днів).

б) **способи участі громадськості (надання письмових зауважень і пропозицій, громадські слухання тощо)**

Шляхом надання *письмових зауважень* і пропозицій до Департамент економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації, за адресою: 49004, м. Дніпро, проспект Олександра Поля, 1 або в *електронному вигляді* на електронну поштову скриньку: suharev@gue.dp.ua .

Письмові пропозиції подаються: фізичними особами – із зазначення ПІБ, місця проживання, із особистим підписом; юридичними особами – із зазначенням найменування та місця знаходження. Анонімні зауваження та пропозиції не розглядаються.

в) **дату, час і місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення)**

Не проводяться.

г) **орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися із заявою про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік можна в приміщенні Департаменту економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації: 49004, м. Дніпро, проспект Олександра Поля, 1 та на офіційному сайті Дніпропетровської обласної державної адміністрації в мережі Інтернет: <https://adm.dp.gov.ua/pro-oblast/rozvitok-regionu/socialno-ekonomichnij-ta-kulturnij-rozvitok> в розділі «Розвиток регіону - Соціально-економічний та культурний розвиток».**

Департамент економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації. Адреса: 49004, м. Дніпро, проспект Олександра Поля, 1. Поштова адреса: suharev@gue.dp.ua тел.: 056 742 88 32.

г) **орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, його поштову та електронну адреси та строки подання зауважень і пропозицій**

Департамент економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації. Адреса: 49004, м. Дніпро, проспект Олександра Поля, 1. Поштова адреса: suharev@gue.dp.ua тел.: 056 742 88 32.

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 днів, тобто до 21 вересня 2021 року включно. Пропозиції та зауваження, подані після встановленого строку, не розглядаються.

д) **місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування.**

Департамент економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації. Адреса: 49004, м. Дніпро, проспект Олександра Поля, . Електронна адреса: suharev@gue.dp.ua тел.: 056 742 88 32.

4) **необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проєкту документа державного планування.**

Необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проєкту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік - відсутня.

Директор департаменту економічного розвитку
Дніпропетровської облдержадміністрації

підпис

Андрій РУБАН

Додаток 3 Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проєкту програми соціально-економічного та культурного розвитку
Дніпропетровської області 2022 рік

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

пр. Олександра Поля, 1, м. Дніпро, 49004, тел. 742-88-32, факс (056) 742-89-41,
e-mail: econom@adm.dp.gov.ua, Код ЄДРПОУ 02741404

Департамент екології та природних
ресурсів облдержадміністрації

Відповідно до ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про стратегічну екологічну оцінку подаємо в електронному та паперовому вигляді заяву про визначення обсягів стратегічної екологічної оцінки проєкту документу державного планування та повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки.

Додатки:

- Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік в паперовому вигляді (6 сторінок);

- Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік в паперовому вигляді (1 сторінка);

- Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік та Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік в електронному вигляді (CD-диск).

Директор департаменту

Андрій РУБАН

Сухаревська 742 84 92

001889

Заява на визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Вих. №1856/1/31-21 від 26.08.2021

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

пр. Олександра Поля, 1, м. Дніпро, 49004, тел. 742-88-32, факс (056) 742-89-41.
e-mail: econom@adm.dp.gov.ua, Код ЄДРПОУ 02741404

Департамент охорони здоров'я
облдержадміністрації

Відповідно до ч. 2 ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про стратегічну екологічну оцінку подаємо в електронному та паперовому вигляді заяву про визначення обсягів стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування та повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки.

Долатки:

- Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік в паперовому вигляді (6 сторінок).

- Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік в паперовому вигляді (1 сторінка);

- Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік та Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік в електронному вигляді (CD-диск).

Директор департаменту

Андрій РУБАН

Сухарська 742 84 92
001890

Державна адміністрація Дніпропетровської області
Департамент економічного розвитку

Вих. №1856/2/31-21 від 26.08.2021

**ЗАЯВА
ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ
ПРОЄКТУ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2022 РІК**

1.Замовник

Департамент економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації (далі – Департамент).

Адреса: 49004, м. Дніпро, проспект Олександра Поля, 1,

ЄДРПОУ: 02741404,

Телефон: 056 742 88 32, +380 (56) 742-70-29

Електронна пошта: econom@adm.dp.gov.ua

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» документами державного планування є стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік (далі – Програма) є документом державного планування місцевого рівня.

Метою Програми є створення умов для динамічного, збалансованого економічного зростання на основі поліпшення бізнес-клімату та інвестиційної привабливості області, для стимулювання інноваційного розвитку регіону на основі смарт-спеціалізації, для збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів, що, у свою чергу, сприятиме забезпеченню належного функціонування інженерно-транспортної і комунальної інфраструктури, поліпшенню екологічної ситуації, підвищенню доступності та якості широкого спектра соціальних послуг, зростанню добробуту населення області.

Стратегічні цілі Програми:

- ✓ посилення економічної конкурентоспроможності регіону;
- ✓ екологічна та енергетична безпека;
- ✓ інноваційний розвиток регіону на основі смарт-спеціалізації;
- ✓ забезпечення якісних умов життя;
- ✓ розвиток людського потенціалу.

Розроблення Програми має зв'язок та узгоджується з іншими документами державного планування, що в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проєктних рішень, а саме:

- ✓ Цілі сталого розвитку України до 2030 року (Указ Президента України від 30.09.2019 № 722);

✓ Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695;

✓ Державна програма стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020-2022 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534;

✓ Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586;

✓ Стратегія регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 № № 624-24/VII;

✓ Планреалізації Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року на 2021 – 2023 роки, затвердженого рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07.08.2020 № № 624-24/VII.

Програма розроблена згідно з вимогами Конституції України, напідставі:

✓ Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» № 1602-III від 02.12.2012;

✓ Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» № 2354-VIII від 01.01.2020;

✓ Постанови Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєктів Бюджетної декларації та державного бюджету» з урахуванням завдань інших документів державного планування.

Програма базується на аналізі основних показників і тенденцій соціально-економічного розвитку області у 2021 році та визначає мету, завдання та заходи економічного та соціального розвитку області на 2022 рік, виконання яких передбачає координацію спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у співпраці з представниками бізнесу, науки та громадських організацій задля втілення єдиної державної регіональної політики розвитку області.

Основним інструментом реалізації завдань Програми є виконання заходів обласних цільових програм, розробка, затвердження та внесення змін до яких проводитиметься виключно з дотриманням вимог Бюджетного кодексу України та чинних законодавчих і нормативно-правових актів, а також відповідно до Положення про порядок розроблення, затвердження та виконання регіональних цільових програм у Дніпропетровській облдержадміністрації, затвердженого розпорядженням Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 08.09.2009 № Р-450/0/3-09. Фінансування пріоритетних напрямів, у тому числі через місцеві цільові програми, здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей

відповідних місцевих бюджетів, а також виділених фінансових ресурсів державного бюджету, приватних інвестицій, кредитних ресурсів та технічної допомоги міжнародних організацій.

3. Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті третьої. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік охоплює основні види господарської діяльності: промисловий та агропромисловий комплекси, транспортне та дорожнє господарство, інвестиційну, будівельну та містобудівну діяльність, енергоефективність, житлово-комунальне господарство, освіту, охорону здоров'я, фізичну культуру та спорт, культуру і туризм, екологічну безпеку.

Виконання стратегічної екологічної оцінки (далі – CEO) документа державного планування передбачає аналіз та оцінку ймовірних наслідків та ризиків реалізації проєктних рішень як на окремі компоненти навколишнього природного середовища, так і на загальний баланс екосистем і, від, відповідно, на умови функціонування Дніпропетровської області, а також на життя та здоров'я населення.

За кожним розділом Програми визначені завдання і заходи, серед яких можуть бути проєкти, які відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. На подальших стадіях відповідно до вимог статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» необхідно визначити доцільність здійснення оцінки впливу на довкілля у процесі прийняття рішень про впровадження планової діяльності, відповідно до переліку категорій планової діяльності, що підлягають проведенню процедури ОВД.

4. Ймовірні наслідки:

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки необхідно оцінити ймовірні наслідки реалізації Програми, зокрема, мають бути оцінені ймовірні наслідки:

✓ для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, за такими компонентами: атмосферне повітря; ґрунти та земельні ресурси; водні ресурси; біорізноманіття та ландшафтне різноманіття; відходи, наслідки для здоров'я населення та інше.

✓ *для територій з природоохоронним статусом*

Станом на 01.01.2021 мережа територій та об'єктів природно-заповідного фонду області складає 180 об'єктів, загальною площею 100,08 тис. га, що становить 3,13 % від площі області. Із них 32 об'єкта – загальнодержавного значення на площі 36640,98 га та 148 – місцевого значення на площі 63766,29 га. Під час здійснення СЕО ймовірні наслідки від об'єктів інфраструктури, що пропонуються відповідно до Програми, на території з природоохоронним статусом відсутні.

✓ *трансгосударственні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення*

Зважаючи на географічне положення території Дніпропетровської області, трансгосударственні наслідки реалізації рішень Програми для довкілля, у тому числі здоров'я населення, не очікуються.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі, якщо документ державного планування не буде затверджено

Зважаючи на комплексність рішень проєкту Програми, що обумовлюється необхідністю виконання стратегічних цілей, здійснюється розгляд виправданих альтернатив планованих рішень. При впровадженні заходів Програми, у порівнянні із існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення.

Альтернатива 1:

«Нульовий сценарій» – опис, оцінка та прогнозування ситуації у випадку не затвердження та не реалізації запропонованої Програми.

Альтернатива 2:

«Максимально сприятливий сценарій» – опис, оцінка та прогнозування ситуації у випадку реалізації запропонованих заходів із використанням інноваційних технологій на засадах сталого розвитку.

Кінцевим продуктом аналізу виправданих альтернатив стане формування найбільш екологічно та економічно вигідного сценарію реалізації проєкту даного документу державного планування з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів. Оцінку ефективності вказаної альтернативи буде відображено у Звіті про стратегічну екологічну оцінку.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для проведення стратегічної екологічної оцінки буде використана наступна інформація: регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Дніпропетровській області; статистичний щорічник Дніпропетровської області; законодавчі акти, що мають відношення до планування і забудови території; дані моніторингу стану довкілля, що здійснюється існуючими

державними суб'єктами моніторингу довкілля на регіональному та місцевому рівні; інші доступні джерела інформації.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки будуть застосовані такі аналітичні методи: аналіз тенденцій, оцінка ймовірних наслідків відповідно до контрольного переліку, експертний аналіз. Також будуть використані такі методи участі громадськості, як інформування, консультування, опитування, коментування, обговорення тощо. Вище вказані методи та підходи базуються на ключових принципах прийняття екологічно безпечних рішень – попередження та запобігання шкодо чинному антропогенного впливу.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки буде здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан компонентів навколишнього природного середовища; проведення аналізу слабких та сильних сторін проекту програми з точки зору екологічної ситуації, SWOT-аналізу; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру; проведення оцінки впливу проекту Програми на складові навколишнього середовища та на стан здоров'я й добробут населення; моніторинг фактичного впливу впровадження Програми на довкілля.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглянути заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством.

Згідно з Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлено використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями з дотриманням обов'язкових екологічних вимог:

- ✓ раціонального й економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

- ✓ здійснення заходів щодо запобігання забрудненню та виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

- ✓ збереження територій і об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

Також будуть враховані заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля. Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до

вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Звіт про СЕО складається відповідно до статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» і містить інформацію про характер проєктних рішень з урахуванням сучасних знань і методів оцінювання.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання

Органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я надають свої пропозиції та зауваження щодо проєктів документів державного планування до заяви про визначення обсягів стратегічної екологічної оцінки у письмовій формі у строк, що не перевищує 15 днів з дня отримання такої заяви (відповідно до пункту 6 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Пропозиції та зауваження просимо надавати до Департаменту економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації у період громадських обговорень Заяви від 06.09.2021 до 21.09.2021 включно.

Пропозиції та зауваження, подані після встановленого терміну, не розглядаються.

Поштова адреса: 49004, м. Дніпро, проспект Олександра Поля, 1.

Електронна пошта: suharev@gue.dp.ua.

Телефон: (056) 742-84-92.

Відповідальна особа: Сухаревська Ірина.

Директор департаменту
економічного розвитку
Дніпропетровської
облдержадміністрації

підпис

Андрій РУБАН

Олексій Деркач: «Результати наукової діяльності не повинні залишатися на папері»

Дніпропетровщина багата на талановитих учених, які працюють у різних сферах народного господарства. Один із них - викладач Дніпровського державного аграрно-економічного університету Олексій Деркач. Разом із командою науковців він розробив винахід, який дає змогу українським аграріям підвищувати урожайність і отримувати мільйонні прибутки. Секрет - застосування полімерного композиту. Детальніше про цю розробку, роботу зі студентами та наукову діяльність винахідника розповів у ексклюзивному інтерв'ю «Вістям».

Вісті придніпров'я Оформити передплату ви можете:

НАЙНИЖЧА ЦІНА ПЕРЕДПЛАТИ «ВІСТІ ПРИДНІПРОВ'Я» НА 2021 РІК

1. У БУДЬ-ЯКОМУ ПОШТОВОМУ ВІДДІЛЕННІ ОБЛАСТІ:
ІНДЕКС: 41804
ПОВНА TV-ПРОГРАМА
1 міс. - 24,29 грн.
3 міс. - 69,87 грн.

2. У ВІДДІЛ ПЕРЕДПЛАТИ ГАЗЕТИ «ВІСТІ ПРИДНІПРОВ'Я»:
за телефонами: (056) 785-47-90; (098) 834-70-08
або електронною поштою: tovchatova@gmail.com
* Ціни вказані з урахуванням вартості послуг Укрпошти

16 Рецепти

НОВИНИ

● ЛЕГАЛІЗАЦІЯ АКТИВІВ

СТАРТУВАЛО ДЕКЛАРУВАННЯ

Від першого вересня громадяни України мають право подати одноразову добровільну декларацію із зазначенням активів, що їм належать, із яких не сплачено податки і збори. В ній не потрібно вказувати інформацію про джерела їхнього походження. Кампанія із добровільного одноразового декларування коштів фізичних осіб триватиме до першого вересня 2022 року. Декларацію подають до Державної податкової служби України безпосередньо платники через Електронний кабінет.

● ПЕВНІ ОБМЕЖЕННЯ

ЛОВ РИБИ

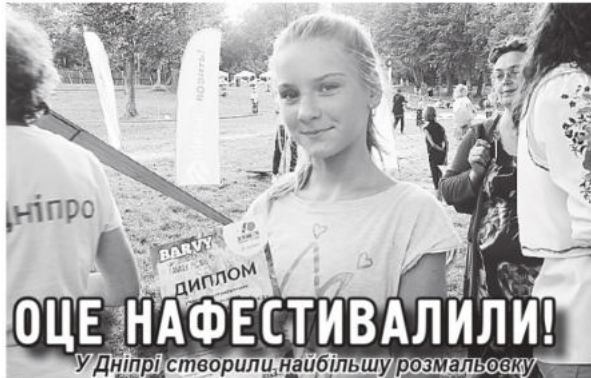
З 1 вересня до 20 грудня в акваторії Азовського моря проводитиметься промисловий лов риби. Зокрема, для цього використовуватимуть різні либінні трали і неводи. Зараз планують ловити хамсу, частинкову рибу, піленгаса, ставриду, барабулю тощо. Лов буде вестися і в прибережній п'ятикілометровій зоні, і у відкритому морі, і в Керченській протоці. Планується, що кількість виловленої риби буде не менша, ніж у 2020 році. На нонен її вид є свої обмеження.

● ВИДОБУТОК ВУГІЛЛЯ

ЗАВДАННЯ ВИКОНАНО

Вуглевидобувні підприємства України всіх форм власності у серпні 2021 року видобули 2,003 млн тонн вугілля, що на 19% менше запланованого. Про це повідомили у профспілці працівників вугільної промисловості. Загалом від початку року підприємства даної галузі видобули 19 667 835 тонн вугілля. Планове завдання виконано на 116%. При цьому державні вуглевидобувні підприємства з початку року підняли на-гора 4 021 101 тону вугілля, що менше від запланованого завдання на 574 499 тонн.

ТЕЛЕФОНИ (056) 767-36-90,
відділу реклами (098) 561-55-66

ОЦЕ НАФЕСТИВАЛИЛИ!
У Дніпрі створили найбільшу розмальовку

У парку «Зелений гай» відбувся фестиваль «Фарби міста». Мета заходу – надати можливість проявити свій талант юним художникам та дітям, які навчаються у творчих школах міста. Останні взяли участь у створенні найбільшої розмальовки, встановивши рекорд України.

Цільну картину розмальовки розрізали на 104 частини. Кожну з них розфарбовували діти. Після того, як частини було зібрано, загальна площа розмальовки склала майже 100 квадратних метрів.

«Після вимірювання розмальовка становила 10 метрів 10 см заввишки та 9 метрів 90 см завширшки. Це унікальний рекорд України, адже такого ще не було», – сказала представниця Національного реєстру рекордів України Олена Булах.

КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «БЮРО ОБЛІКУ МАЙНОВИХ ПРАВ ТА ДІЯЛЬНОСТІ З НЕРУХОМОСТЮ» ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

проводиться робота по розробці проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки по фактичному розміщенню нежиттєвої будівлі та котельні, розташованої за адресою: м. Дніпро, вул. Велика Дієвська, 179. Повідомляємо, що 7 вересня 2021 року об 11.00 год. будуть проводитись земельно-оцінні роботи по встановленню меж земельної ділянки за адресою: м. Дніпро, вул. Велика Дієвська, 179.

Прохання з'явитись усіх суміжних землевласників за вказаною адресою.

ДНІПРОВСЬКА МІСЬКА РАДА ВІДПОВІДНО ДО СТ. 10 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СЛУЖБУ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантних посад:

■ заступник директора – начальника відділу по взаємодії з закладами вторинного рівня надання медичної допомоги та впровадженню платних послуг департаменту охорони здоров'я населення Дніпровської міської ради;

■ заступник начальника відділу, завідувач сектору правового забезпечення відділу юридично-технічного забезпечення управління організаційно-кадрової роботи, правового, інформаційного та технічного забезпечення департаменту охорони здоров'я населення Дніпровської міської ради;

■ завідувач сектору організаційної роботи відділу кадрово-організаційної роботи управління організаційно-кадрової роботи, правового, інформаційного та технічного забезпечення департаменту охорони здоров'я населення Дніпровської міської ради;

■ завідувач сектору інформаційної політики відділу інформаційного забезпечення управління організаційно-кадрової роботи, правового, інформаційного та технічного забезпечення департаменту охорони здоров'я населення Дніпровської міської ради;

■ головний спеціаліст сектору організаційної роботи відділу кадрово-організаційної роботи управління організаційно-кадрової роботи, правового, інформаційного та технічного забезпечення департаменту охорони здоров'я населення Дніпровської міської ради;

■ головний спеціаліст сектору по роботі зі зверненнями громадян відділу юридично-технічного забезпечення управління організаційно-кадрової роботи, правового, інформаційного та технічного забезпечення департаменту охорони здоров'я населення Дніпровської міської ради;

■ головний спеціаліст відділу економічного забезпечення та внутрішнього фінансового контролю управління фінансово-економічного забезпечення департаменту охорони здоров'я населення Дніпровської міської ради.

ВИМОГИ ДО КОНКУРСАНТІВ:

На посади заступника директора – начальника відділу, заступника начальника відділу, завідувача сектору:

- вища освіта не нижче ступеня магістра, спеціаліста;
- стаж роботи на службі в органах місцевого самоврядування, на посадах державної служби або досвід роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності не менше 2 років;
- вільне володіння державною мовою;
- знання основних принципів роботи комп'ютера та відповідних програмних засобів.

На посаду головного спеціаліста:

- вища освіта не нижче ступеня бакалавра;
- без вимог до стажу роботи;
- вільне володіння державною мовою;
- знання основних принципів роботи комп'ютера та відповідних програмних засобів.

ОСОБИ, ЯКІ БАЖАЮТЬ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ, ПОДАЮТЬ ДОКУМЕНТИ:

- заяву на участь у конкурсі;
 - особову карту за формою №12-ДС, автобіографію;
 - фото розміром 3x4 см;
 - копію документу про освіту (підвищення кваліфікації, присвоєння вченого звання, присудження наукового ступеня);
 - копію документа, який посвідчує особу;
 - копію військового квитка (для військовозобов'язаних);
 - декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2020 рік;
 - письмову згоду на обробку персональних даних.
- Документи приймаються протягом трьох календарних днів за адресою: м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 75а, кімн. 320. Довідки за телефоном 744-62-87.

**ІНФОРМАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТУ
ПО РОБОТІ З АКТИВАМИ
ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ПРО ПІДСУМКИ КОНКУРСУ,
ЯКИЙ ВІДБУВСЯ 19.08.2021
З ВІДБОРУ СУБ'ЄКТІВ
ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
ЯКІ БУДУТЬ ЗАЛУЧЕНІ ДЛЯ
ПРОВЕДЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ
ОЦІНКИ КОМУНАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ м. ДНІПРА**

Назва об'єкта: в житловому будинку літ. А-2 в цокольному поверсі нежиттєве приміщення №1 а, загальною площею 58,8 кв. м, яке складається з: 1-веранда, 2,4-коридор, 3-туалет, 5,6-приміщення по вул. Шевченка, 18.

Мета проведення незалежної оцінки: приватизація шляхом викупу з урахуванням вартості невід'ємних поліпшень.

Вартість та строк надання послуг з оцінки: вартість послуг 2350 грн., 4 календарних днів.

Переможець – ТОВ «Експерт-бізнес».

**ІНФОРМАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТУ
ПО РОБОТІ З АКТИВАМИ
ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ПРО ПІДСУМКИ КОНКУРСУ,
ЯКИЙ ВІДБУВСЯ 16.08.2021
З ВІДБОРУ СУБ'ЄКТІВ ОЦІНОЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКІ БУДУТЬ ЗАЛУЧЕНІ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ
ОЦІНКИ КОМУНАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ м. ДНІПРА**

Назва об'єкта: будівля літ. К-1, загальною площею 223,5 кв. м, яка складається з: 1-тамбур, 2-приміщення, 3,4,6,11,12-кабінет, 5,14-коридор, 7,10-кладова, 8,15-умивальна, 9-туалет, 13-приміщення, 16,17-туалет, 18-серверна; к-1 тамбур, к(1) ганок по вул. Курчатова, 4.

Мета проведення незалежної оцінки: приватизація шляхом викупу з урахуванням вартості невід'ємних поліпшень.

Вартість та строк надання послуг з оцінки: вартість послуг 3950 грн., 4 календарних днів.

Переможець – ТОВ «Експертбізнес».

**ІНФОРМАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТУ
ПО РОБОТІ З АКТИВАМИ
ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ПРО ПІДСУМКИ КОНКУРСУ, ЯКИЙ
ВІДБУВСЯ 17.08.2021 З ВІДБОРУ
СУБ'ЄКТІВ ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
ЯКІ БУДУТЬ ЗАЛУЧЕНІ ДЛЯ
ПРОВЕДЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ ОЦІНКИ
КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ м. ДНІПРА**

Назва об'єкта: літ. А-1 - блок побутових і виробничих приміщень та літ. А {1}-3 - адміністративна будівля, а-1 - тамбур, а - ганок, а {1} - сходи, загальною площею 2049,3 кв. м, літ. Б-2 - матеріальний склад №1, 6-1 - тамбур, 6 - ганок, загальною площею 588,7 кв. м, літ. Б-1 - матеріальний склад №2, загальною площею 200,9 кв. м, літ. Г-1 - майстерня та бокс для автомашин, загальною площею 732,8 кв. м, по вул. Шинній, 22.

Мета проведення незалежної оцінки: приватизація шляхом викупу з урахуванням вартості невід'ємних поліпшень.

Вартість та строк надання послуг з оцінки: вартість послуг 5950 грн., 4 календарних днів.

Переможець – ТОВ «Експертбізнес».

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ПО РОБОТІ З АКТИВАМИ ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПЕРЕЛІК ПРИВАТИЗОВАНИХ ОБ'ЄКТІВ НЕРУХОМОГО МАЙНА

№ з/п	Назва об'єкта	Адреса об'єкта	Площа, кв.м	Спосіб приватизації	Покупць	Ціна продажу, грн.
1.	Нежиттєве приміщення	пр. О. Поля, 100-А, прим. І	156,6	Аукціон	ТОВ ВТП «БИТТЕХЗАПЧАСТЬ»	900 001,20
2.	Нежиттєве приміщення	вул. І. Акініфова, 10, прим. 42	119,3	Викуп	ТОВ «К.О.Д.»	862 181,00
3.	Нежиттєве приміщення	вул. В. Жуковського, 26, прим. 23	141,5	Викуп	ТОВ «К.О.Д.»	551 710,00

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ ПРОЄКТУ РЕГУЛЯТОРНОГО АКТА – ПРОЄКТУ РІШЕННЯ ВИКОНАВЧОГО КОМПІТЕТУ ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ «ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ВАРТОСТІ ОКРЕМИХ ВИДІВ РИТУАЛЬНИХ ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ» ТА АНАЛІЗУ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

Відповідно до статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань повідомляємо про оприлюднення проекту рішення виконавчого комітету міської ради «Про встановлення вартості окремих видів ритуальних послуг, які надаються Комунальним підприємством «Міська ритуальна служба» Дніпровської міської ради» (далі – проект регуляторного акта) та аналізу регуляторного впливу.

Розробник проекту регуляторного акта – департамент благоустрою та інфраструктури Дніпровської міської ради.

МЕТОЮ РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТУ РЕГУЛЯТОРНОГО АКТА Є:

- забезпечення дотримання вимог діючого законодавства щодо формування тарифів / вартості ритуальних послуг;
- врегулювання відносин, що виникають між КП «Міська ритуальна служба» та населенням (споживачами послуг) при наданні мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг на території міста Дніпра;
- забезпечення та гарантування належного рівня поховання померлих шляхом надання в повному обсязі окремих видів ритуальних послуг відповідно до мінімального переліку послуг;

- встановлення економічно обґрунтованих тарифів на окремі види ритуальних послуг, що надаються КП «Міська ритуальна служба», з урахуванням економічно обґрунтованого рівня витрат підприємства;
- збільшення надходжень до бюджету Дніпровської міської територіальної громади;
- забезпечення прозорості дій органу місцевого самоврядування при встановленні тарифів / вартості ритуальних послуг.

Зауваження та пропозиції від фізичних і юридичних осіб приймаються протягом 1 місяця від дня опублікування проекту регуляторного акта та аналізу його регуляторного впливу в письмовому вигляді за адресами: 49000, м. Дніпро, пр. О. Поля 18, прим. 119; 49000, м. Дніпро, вул. В. Мономаха, 17; або в електронному вигляді на електронну пошту: monodp.gov.net з поміткою «Пропозиції та зауваження до проекту регуляторного акта».

Повний текст проекту регуляторного акта та відповідний аналіз регуляторного впливу буде оприлюднено на офіційному вебсайті Дніпровської міської ради (dniprorada.gov.ua) у меню «Регуляторна політика».

Заступник директора департаменту благоустрою та інфраструктури Дніпровської міської ради О. М. САМІЛІК.

Додаток 5 Публікація на офіційному веб-сайті Дніпропетровської ОДА

adm.dp.gov.ua/pro-oblast/rozvitok-regionu/socialno-ekonomichnij-ta-kulturnij-rozvitok

GOV.UA
Державні сайти України

Дніпропетровська обласна
державна адміністрація

ДніпроОДА Громадськості Про область УчасникамАТО Бізнесу Туризм

Коронавірус Новини Велике будівництво Прес-центр Відео Екомоніторинг ЕУКраїна

Головна → Про область → Розвиток регіону → Соціально-економічний та культурний розвиток

Опубліковано 29 грудня 2020 року, 11:15

Соціально-економічний та культурний розвиток

- Основні показники економічного та соціального розвитку Дніпропетровської області на 2021-2022 роки (.pdf, 459.80 КБ)

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік

- ЗАЯВА про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік (.pdf, 7.10 МБ)
- ПОВІДОМЛЕННЯ про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік (.pdf, 1.45 МБ)

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2021 рік

- РІШЕННЯ про Програму соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2021 рік (.pdf, 8.15 МБ)
- ДОВІДКА про консультації (.pdf, 214.17 КБ)
- ЗАХОДИ, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання програми (.pdf, 373.65 КБ)
- ЗАЯВА про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2021 рік (.pdf, 259.46 КБ)

Надрукувати

Facebook

Twitter

LinkedIn

Головне

ГРОМАДСЬКОСТІ

Нові автівки для медиків та поліцейських, успіхи паралімпійців, рекордний врожа...

ВЕЛИКЕ БУДІВ

Додаток 6 Лист-відповідь від Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської ОДА щодо заяви про визначення обсягу СЕО

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

вул. Лабораторна, 69, м. Дніпро, 49000, тел./факс. (0562) 46-41-61,
e-mail: ecology@adm.dp.gov.ua, код ЄДРПОУ 38752461

20 вересня 2021 р.
Вих.СЕО № 105/0/502-21

Департамент економічного
розвитку облдержадміністрації

Щодо заяви про
визначення обсягу СЕО

На лист від 26.08.2021 № 1856/1/31-21, зареєстрований в департаменті від 06.09.2021 № 133/0/501-21 щодо надання пропозицій та з метою розробки заходів та реалізації стратегічних цілей проекту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік необхідно враховувати наступне:

пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість дотримання екологічних нормативів;

організаційно-технічні заходи, що будуть спрямовуватись на ліквідацію аварійних ситуацій та недопущення забруднення навколишнього природного середовища;

дотримання вимог чинного законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема, Лісового, Водного та Земельного кодексів України, законів України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про природно-заповідний фонд України" тощо.

Також, доцільно передбачити:

визначення впливу об'єктів інфраструктури, що пропонуються відповідно до проекту Програми, на стан складових довкілля та розробити заходи, спрямовані на запобігання забруднення навколишнього природного середовища та зменшення негативного впливу.

З метою забезпечення ефективності здійснення стратегічної екологічної оцінки Мінприроди України розроблені Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (зі змінами), які затверджені наказом Мінприроди України від 10.08.2018 № 296.

Додатково зазначаємо, що при плануванні нових об'єктів на території міста, слід враховувати вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження

господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Принагідно наголошуємо на неухильному та чіткому дотриманні вимог Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" на всіх етапах проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, звернувши особливу увагу на дотримання вимог ст. 11, 12, 13 та 16 цього закону.

Директор департаменту

Ірина ПОНІКАРОВА

Додаток 7 Лист-відповідь від Департаменту охорони здоров'я
Дніпропетровської ОДА щодо заяви про визначення обсягу СЕО

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

пр. Олександра Поля, 2, м. Дніпро, 49000 тел.(факс) 742-87-62, e-mail guoz@adm.dp.gov.ua,
http://dozdniprooda.com.ua/, код ЄДРПОУ 33769381

Департамент економічного
розвитку Дніпропетровської
облдержадміністрації

Про надання пропозицій (зауважень)

У відповідь на лист від 26.08.2021 № 1856/2/31-21, який зареєстровано 03.09.2021 № 8180/0/28-21, стосовно розгляду заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документа державного планування «Програма соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік» департамент охорони здоров'я облдержадміністрації направляє пропозиції та зауваження Головного управління Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області (лист від 08.09.2021 № 6.4/3430 – копія додається) для врахування в роботі.

Додаток: на 3 арк. в 1 прим.

Виконуюча обов'язки
директора департаменту

Вікторія КУЛИК

Захаренко 742 81 40

Дніпропетровська обласна державна адміністрація
Департамент охорони здоров'я
№ 7794/0/29-21 від 09.09.2021

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ
ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ
Держпродспоживслужба

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ
ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

вул. Філософська, 39-А, м. Дніпро, 49006,
тел. (068) 565-46-39,
E-mail: info@dp.dpss.gov.ua,
сайт: www.dp.dpss.gov.ua,
код згідно ЄДРПОУ 40359593

STATE SERVICE
OF UKRAINE ON FOOD SAFETY
AND CONSUMERS PROTECTION
SSUFSCP

MAIN ADMINISTRATION
OF SSUFSCP
IN DNIPROPETROVSK REGION

39 а. Filosofs'ka str., Dnipro, 49006,
phone: (068) 565-46-39,
E-mail: info@dp.dpss.gov.ua,
WEB: www.dp.dpss.gov.ua,
код згідно ЄДРПОУ 40359593

вих. № 6.4/ 3436 від 18.09 2021 р.

В. о. директора департаменту
охорони здоров'я Дніпропетровської
облдержадміністрації
В. КУЛИК
вул. Олександра Поля, 2,
м. Дніпро,
Дніпропетровська обл.,
49004

Щодо надання пропозицій (зауважень)

Розглянувши Ваш лист (№7712/0/29-21 від 06.09.2021) щодо розгляду заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документа державного планування «Програма соціально-економічного та культурного розвитку Дніпропетровської області на 2022 рік», повідомляю наступне.

Міністерством екології та природних ресурсів України, на виконання п. 6 та 7 частини першої ст. 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» було розроблено методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, та затверджено наказом №296 від 10.08.2018р.

Головне управління Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області пропонує замовнику виконати структуру та зміст звіту про стратегічну екологічну оцінку відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, з обов'язковим дотриманням вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» (із змінами та доповненнями), затверджених наказом МОЗ України від 19.06.1996 №173 (зарєєстровано в Міністерстві юстиції України 24.07.1996 р. за №379/1404).

Особливу увагу приділити кожному компоненту навколишнього природного середовища, що розглядається, з зазначенням:

- обґрунтування необхідності оцінки його характеристик;

- перелік впливів (включаючи опосередковані), які ранжуються за масштабом і значенням наслідків, та їх характеристика, що містить також якісні та кількісні параметри, ступінь небезпеки;

- обґрунтування меж зон впливів планованої діяльності, дані об'єктів щодо розмірів санітарно-захисних зон та розривів;

- характеристика ретроспективного, сучасного і прогнозного станів навколишнього середовища та їх оцінка за фоновими та нормативними показниками з урахуванням можливих аварійних ситуацій;

- обґрунтування заходів щодо попередження та обмеження негативних впливів, оцінка їх ефективності та характеристика залишкових впливів;

- висвітлити інформацію про можливі впливи планової діяльності, аварійні ситуації – їх наслідки з наданням відповідних розрахунків в проєкті, ймовірності її виникнення та впливу на навколишнє середовище та здоров'я населення.

Топографічна основа генеральних планів (ДПТ) об'єктів відповідно до ДБН А.2.2-3:2014 та «Основних положень створення топографічних планів масштабів 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500», затверджених Наказом Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України від 24.01.94 №3 повинна складатися з топографічних планів відповідно до їх призначення; повинна бути присутня дата останньої актуалізації топографічної основи, яка використовується для розробки проєктної документації та зазначатися на відповідних кресленнях, нанесені санітарно-захисні зони (СЗЗ), передбачити озеленення території підприємств та житлової забудови у відповідності до ДСП 173-96, місця розташування будівлі, споруди, майданчики, об'єкти житлового, громадського призначення та інші прирівняні до них, щоб можливо було визначити чи потрапляють ці об'єкти у (СЗЗ) проєктних та діючих об'єктів.

При визначенні цілей охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, що мають відношення до проєкту документу державного планування (ДДП), доцільно розглянути стратегічні цілі та завдання щодо виявлених проблем в інших актах законодавства. Наприклад, цілі визначені Стратегією державної екологічної політики, міжнародними угодами та договорами і т. п.

У проєкті СЕО необхідно виявити взаємозв'язок між проєктом ДДП та існуючим актами законодавства і обґрунтувати вибір проблем, які заслуговують на розгляд при проведенні СЕО.

Для сфери охорони атмосферного повітря - необхідно отримати фонові концентрації по забруднюючим речовинам, що можуть бути представлені у викидах та проєктній документації, передбачити встановлення постів безперервного моніторингу атмосферного повітря у разі перебування на зазначеній території промислових підприємств.

Провести моніторингові дослідження атмосферного повітря на існуючий стан на всій території Дніпропетровської області, чи окремих населених пунктів (кварталу вулиць), особливу увагу приділити фактично існуючим промисловим підприємствам, що дасть можливість у майбутньому проаналізувати зміни, та визначити вплив. Проєктом СЕО передбачити не допускання перевищення ГДК вмісту забруднюючих речовин в атмосферному повітрі при господарській діяльності та роботі автотранспорту.

Провести інвентаризацію всіх зелених насаджень в населених пунктах, запропонувати створення зелених зон, що дасть можливість виробляти більше кисню, осаджуючи пил, поглинати оксиди азоту, вуглецю, інших забруднюючих речовин що підвищить стан здоров'я мешканців області.

Для сфери охорони водних ресурсів - передбачити свердловини для моніторингу підземних ґрунтових вод на території Дніпропетровської області, що дасть можливість у майбутньому проаналізувати зміни та визначити вплив, що дозволить зменшити рівень

забруднення ґрунтових вод, підвищити якість водних ресурсів, передбачити захист водних ресурсів від промислового та комунального забруднення, забезпечити збирання та очистку дощових вод і таке інше.

Для сфери утворення та управління промисловими та побутовими відходами – передбачити встановлення у документах «Відомостей», з посиланням на нормативно правові акти, які затверджені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, згідно яких визначено склад та властивості відходів класу небезпеки та відповідні розрахунки, або протоколи лабораторних досліджень відходів на вміст небезпечних складників відходів (хімічні та токсикологічні характеристики відходу), проведені відповідною акредитованою лабораторією, передбачити місця накопичення, промислові майданчики для тимчасового чи постійного зберігання відходів, видалення (спалювання) побутових та промислових відходів, здійснити упровадження найкращих доступних технологій управління промисловими та побутовими відходами, запровадити систему роздільного збору побутових відходів, з урахуванням ДБН Б.2.2-6:2013, Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць №145 від 17.03.2011р.

Для сфери захисту від шуму населення та навколишнього природного середовища – провести моніторингові дослідження рівнів шумового навантаження території Дніпропетровської області (промислових підприємств, автомобільних доріг, житлової забудови), передбачити розрахунки очікуваних рівнів шумового навантаження, що дасть можливість у майбутньому проаналізувати зміни, та визначити вплив, також проектом необхідно передбачити заходи, щодо зменшення рівнів шуму шляхом озеленення, встановлення шумозахисних екранів, бар'єрів з урахуванням Державних санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови №463 від 22.02.2019р.

Для сфери охорони здоров'я населення – провести, аналіз захворюваності населення та працівників промислових підприємств населеного пункту всіх вікових груп по хронічним захворюванням органів дихання, професійним захворюванням, оцінити фактори ризику потенційного і кумулятивного впливу на стан здоров'я з метою його покращення.

Проектом ДДП при виявленні основних проблем у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, врахувати як акти законодавства того ж рівня, що і проєкт ДДП, так і акти законодавства більш високого рівня, що дозволить врахувати як вертикальні так і горизонтальні взаємозв'язки в системі стратегічного планування. Список проблем періодично переглядати, оскільки на наступних стадіях та етапах СЕО можливе отримання нової інформації, яка потребуватиме додаткового аналізу.

Начальник
Головного управління
Держпродспоживслужби
в Дніпропетровській області

Святослав ЛІТОШКО

Губський О. Г.,
Канцеляр С. І.

Додаток 8 Екологічний паспорт Дніпропетровської області за 2020 рік

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Дніпропетровської обласної
державної адміністрації

Валентин РЕЗНИЧЕНКО

“ 25 ” червня 2021 року

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за 2020 рік

2021 рік

Додаток 9 Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області за 2020 рік

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор департаменту екології
та природних ресурсів
Дніпропетровської облдержадміністрації

Ірина ПОНІКАРОВА

2021 року

РЕГІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ

**про стан навколишнього природного середовища
в Дніпропетровській області за 2020 рік**

м. Дніпро
2021 рік

Додаток 10 Статистичний збірник «Чисельність наявного населення
Дніпропетровської області», Дніпро 2021 рік

Державна служба статистики України

**Головне управління статистики
у Дніпропетровській області**

ЧИСЕЛЬНІСТЬ НАЯВНОГО НАСЕЛЕННЯ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Статистичний збірник

**ДНІПРО
2021**

Державна служба статистики України

Головне управління статистики
у Дніпропетровській області

РОЗПОДІЛ ПОСТІЙНОГО НАСЕЛЕННЯ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА СТАТТЮ ТА ВІКОМ

Статистичний збірник

ДНІПРО
2021

Додаток 12 Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01.01.2021 року)

<i>Назва виду (українська, латинська)</i>	<i>Червона книга Дніпропетров- ської області</i>	<i>Червона книга України</i>	<i>Бернсь- ка кон- венція</i>	<i>CITES</i>	<i>Європейський червоний список</i>	<i>МСОП</i>
Ботанічний сад Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара						
Ephedra distachya Єфедра двоколоса	рідкісний					Least Concern
Berberis vulgaris L. Барбарис звичайний	рідкісний					
Carpinus betulus L. Граб звичайний	зникаючий					Least Concern
Rosa iundzillii Besser. Шипшина Юндзила	невизначений					
Rosa rubiginosa L. Шипшина волонська	невизначений					
Rosa spinosissima L. Шипшина найколючіша	рідкісний					
Viburnum lantana L. Калина гордовина	рідкісний					
Acorus calamus L. Аїр звичайний	рідкісний					
Adonis vernalis L. Горицвіт весняний	вразливий	неоцінений		II	Least Concern	
Adonis wolgensis Steven ex DC. Горицвіт волзький	вразливий	неоцінений				
Ajuga reptans L. Горлянка повзуча	зниклий у природі					
Amygdalus nana L. Мигдаль степовий	рідкісний					
Anemone sylvestris L. Анемона лісова	вразливий					
Anemonoides ranunculoides (L.) Holub. Анемона жовтецева	рідкісний					
Antennaria dioica (L.) P. Gaertn. Котячі лапки дводомні	зникаючий					
Anthoxanthum odoratum L. Пахучий колосок звичайний	зниклий у природі					
Asarum europaeum L. Копитняк європейський	рідкісний					

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
Galium odoratum (L.) Scop. Підмаренник духмянний	рідкісний					
Iris pseudacorus L. Півники болотні					Least Concern	
Athyrium filix-femina (L.) Roth Безщитник жіночий	вразливий					
Aurinia saxatilis (L.) Desv. Аврinia скельна	рідкісний					
Betonica officinalis L. Буквиця лікарська	рідкісний					
Campanula glomerata L. Дзвоники скупчені	рідкісний					
Campanula persicifolia L. Дзвоники персиколісті	вразливий					
Campanula rotundifolia L. Дзвоники круглолісті	зниклий у природі					
Clematis integrifolia L. Ломиніс цілолістий	рідкісний					
Convallaria majalis L. Конвалія звичайна	рідкісний					
Dictamnus albus L. Ясенець білий	зниклий у природі	рідкісний				
Digitalis grandiflora Mill. Наперстянка крупноквіткова	зникаючий					
Dryopteris filix-mas (L.) Schott. Щитник чоловічий	рідкісний					
Fragaria vesca L. Суниця лісова	зникаючий				Least Concern	
Inula helenium L. Оман високий	рідкісний					
Iris halophila Pall. Півники солелюбні	рідкісний					
Iris pontica Zapat. Півники понтіїські	зникаючий	вразливий				
Iris pumila L. Півники карликові	рідкісний					
Iris sibirica L. Півники сибірські	зникаючий	вразливий				
Matteuccia struthiopteris (L.) Tod. Страусове перо звичайне	зникаючий					
Ornithogalum fimbriatum Willd. Рястка торчувата	вразливий					
Polygonatum hirtum (Bocs ex Poir.) Pursh Купена волосиста	зниклий у природі					
Polygonatum odoratum (Mill.) Druce Купена духмяна	рідкісний					
Paeonia tenuifolia L. Півонія тонколіста	зниклий у природі	вразливий	I		Data Deficient	

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
Sanguisorba minor Scop. Кровохлебка мала	невизначений					
Primula veris L. Первоцвіт весняний	зниклий у природі					
Prunella grandiflora (L.) Scholl Суховершки великоквіткові	невизначений					
Pteridium aquilinum (L.) Kuhn Орляк звичайний	зникаючий					
Pulsatilla grandis Wender. Сон великий	вразливий	вразливий	I		Least Concern	Least Concern
Pulsatilla pratensis (L.) Mill. Сон чорніючий	рідкісний	неоцінений				
Putethrum cotymbosum (L.) Scop. Маруна щиткова	рідкісний					
Serratula bracteifolia (Pjin ex Grossh.) Stank. Серпій приквітковий	невизначений					
Stipa capillata L. Ковила волосатик	рідкісний	неоцінений				
Stipa lessingiana Trin. Et Rupr. Ковила Лесінга	рідкісний	неоцінений				
Stipa pennata L. Ковила пірчаста	вразливий	вразливий				
Stipa pulcherrima K. Koch Ковила найгарніша	зникаючий	вразливий				
Stipa dasphylla (Lindem.) Czern. Ex Trautv. – Ковила опушенолиста	зникаючий	вразливий				Rare
Stipa ucrainica P.A. Smirn. – Ковила українська	зникаючий	неоцінений				
Thymus dimorphus Klokov et Des-Schost. Чебрець двовидний	рідкісний					
Valeriana officinalis Walr. Валеріана лікарська	рідкісний					
Asparagus officinalis L. Холодок лікарський					Least Concern	Least Concern
Asparagus danicus Rets. Астрагал датський	рідкісний					
Inula oculus-christi L. Оман очний		невизна- чений				
Ranunculus repens L. Лютик повзучий					Least Concern	
Briza media L. Трясунка середня	невизначений					
Galantus nivalis L. Підсніжник білуватий	зниклий у природі	неоцінений		II		Near Threatened
Ornithogalum boucheanum (Kunth) Asch. Рятська Буше	рідкісний	неоцінений				

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
<i>Scilla sibirica</i> Haw Проліска сибірська	рідкісний					
<i>Lysimachia vulgaris</i> L Вербозілля звичайне						Least Concern
<i>Tulipa schrenkii</i> Regel Тюльпан Шренка	зникаючий	вразливий				
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz Тюльпан дібровний	рідкісний	вразливий				
Природний заповідник "Дніпровсько-Орільський"						
Буркун білий <i>Melilotus albus</i> Medik.					LC	
Буркун лікарський <i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.					LC	
В'язіль барвистий <i>Securigera varia</i> (L.) Lassen					LC	
Житняк пухнастоквітковий <i>Agropyron dasyanthum</i> Ledeb.						R
Жовтозілля дніпровське <i>Senecio borysthenticus</i> (D&C.) Andrz.	3				R	
Конюшина польова <i>Trifolium arvense</i> L.					LC	
Конюшина розлога <i>Trifolium diffusum</i> L.					LC	
Конюшина гібридна <i>Trifolium hybridum</i> L.					LC	
Конюшина повзуча <i>Trifolium repens</i> L.					LC	
Зозульки м'ясочервоні <i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soy s.l.	—	2		+		
Люцерна хмелевидна <i>Medicago lupulina</i> L.					LC	
Латук компасний <i>Lactuca serriola</i> Torner					LC	
Лядвенець рогатий <i>Lotus corniculatus</i>					LC	
Ковила дніпровська <i>Stipa borysthentica</i> Klokov ex Prokudin	2	2				
Козельці українські <i>Tragopogon ucrainicus</i> Artemcz.	—				R	
Коручка болотна <i>Eriopactis palustris</i> (L.) Crantz	3	3		+		
Кушир донський <i>Ceratophyllum tanaiticum</i> Sapjegin	—				R	

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
Ластовень російський <i>Vincetoxicum rossicum</i> (Kleop.) Barbar.	—				R	R
Лептогіум насичений <i>Leptogium saturninum</i> (Dicks.) Nyl. (Лішайник)	2					
Півники сибірські <i>Iris sibirica</i> L.	—	2				
Плавун щитолістий <i>Nymphoides peltata</i> (S.G.Gmel.) Kuntze	1	2				
Зозулинець болотний <i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase	3	2		+		
Рястка Буше <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	3	2				
Сальвінія плаваюча <i>Salvinia natans</i> (L.) All.	3	2	LRlc			LC
Сон лучний (сон чорніючий) <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. S.l.	3	2				
Тюльпан дібровний <i>Tulipa quercetorum</i> Klokovec Zoz	3	3				
Фіалка Лавренка <i>Viola lavrenkoana</i> Klokovec					R	
Цибуля савранська <i>Allium savranicum</i> Besser	3	2				
Чебрець дніпровський <i>Thymus borysthenticus</i> Klok. Et Shost.					R	R
Шафран сітчастий <i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams	3	3				
Підсніжник складчастий <i>Galanthus plicatus</i> M.Bieb	2				LC	
Юринея волошкова <i>Jurinea cyanoides</i> (L.) Rchb.			DD		LC	
Маршанція мінлива <i>Marchantia polymorpha</i> L.	3					
Щитник чоловічий <i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	3					
Аїр звичайний <i>Acorus calamus</i> L.	3					
Річіокарпус плавучий <i>Ricciocarpus natans</i> (L.) Corda.	2					
Річія плаваюча <i>Riccia fluitans</i>	2					

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
Вужачка звичайна <i>Ophioglossum vulgatum</i> L.	3					
Теліптеріс болотний <i>Thelypteris palustris</i> Schott	2					
Цибуля волотиста <i>Allium paniculatum</i> L.	0					
Цибуля кругла <i>Allium rotundum</i> L.	3					
Конвалія звичайна <i>Convallaria majalis</i> L.	3					
Купина пахуча <i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce	3					
Скритниця колюча <i>Crispis aculeate</i> (L.) Aiton	4					
Гадюча цибулька занедбана <i>Muscari neglectum</i> Guss. Ex Ten.	2					
Рястка Коха <i>Ornithogallum kochii</i> Pare	3					
Проліска дволиста <i>Scilla bifolia</i> L.	3					
Проліска сибірська <i>Scilla siberica</i> Haw.	3					
Водяний різак алоевидний <i>Stratiotes aloides</i> L.	3					
Ластовень проміжний <i>Vincetoxicum intermedium</i> Taliyev	3					
Зірочки жовті <i>Gagea lutea</i> (L.) Ker.-Gawl	3					
Леєрсія рисовидна <i>Leersia oryzoides</i> (L.) Sw.	3					
Рдесник плаваючий <i>Potamogeton natans</i> L.	3					
Рдесник Фріза <i>Potamogeton friesii</i> Rupr	1					
Копитняк європейський <i>Asarum europaeum</i> L.	3					
Ластовень російський <i>Vincetoxicum rossicum</i> (Kleopow) Barbar	1					
Рапонтикум серпієвидний <i>Rhaponticum serratuloides</i> (Georgi) Bobrov	3					
Тирлич звичайний <i>Gentiana pneumonanthe</i> L.	2					
Сосюрея гірка <i>Saussurea amara</i> (L.) DC.	3					
Водяний жовтець Ріона <i>Batrachium rionii</i> (Lager) Nyman	2					

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
Калюжниця болотна <i>Caltha palustris</i> L.	3					
Барбарис звичайний <i>Berberis vulgaris</i> L.	3					
Вільха клейка <i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn	3					
Виринниця болотна <i>Callitriche palustris</i> L.	4					
Вовче тіло болотне <i>Potentilla palustris</i> (L.) Scop.	1					
Дзвоники скупчені <i>Campanula glomerata</i> L.	3					
Глечики жовті <i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith	3					
Латаття біле <i>Nymphaea alba</i> L.	2					
Дзвоники персиколісті <i>Campanula persicifolia</i> L.	3					
Пухирниця звичайний <i>Utricularia vulgaris</i> L.	3					
Зозулиг цвіт звичайний <i>Coscyganthe flos- cuculi</i> (L.) Four	3					
Кушир донський <i>Ceratophyllum tanaiticum</i> Sapjegin	1					
Шоломниця висока <i>Scutellaria altissima</i> L.	3					
Анемона жовтецева <i>Anemonoides ranunculoides</i> (L.)	3					
Шипшина найколючіша <i>Rosa spinosissima</i> L.	3					
Криворізький ботанічний сад НАН України						
<i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh. – пухирник ламкий	+					
<i>Polypodium vulgare</i> L. – багатоніжка звичайна	+					
<i>Juniperus communis</i> L. – ялівець звичайний						+2
<i>Juniperus sabina</i> L. – ялівець козачий						+2
<i>Picea abies</i> (L.) H.Karst – ялинка звичайна						+2
<i>Pinus cembra</i> L. – сосна кедрова		+				+2
<i>Taxus baccata</i> L. – тис ягідний		+				+2
<i>Ephedra distachya</i> L. – ефедрa двоколоскова	+					+2

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
Asarum europaeum L. – копитняк європейський	+					
*Ceratophyllum demersum L.- кушир занурений (темно- зелений)					+2	+2
*Ceratophyllum submersum L. – кушир підводний					+2	+2
Aconitum nemorosum M. Bieb. Ex Rchb.- аконіт дібровний	+					
Aconitum rogovichii Wissjul.- аконіт Роговича	+					
Adonis vernalis L.(Chrysocyathus vernalis (L.) Holub – горицвіт весняний (жовтоцвіт весняний)	+	+		+	+2	
Adonis wolgensis Steven (Ch. Wolgensis (Steven) Holub – горицвіт волзький (жовтоцвіт волзький)	+	+				
Anemone nemorosa L. – анемона дібровна	+					
Anemone sylvestris L. – анемона лісова	+					
Anemonoides ranunculoides (L.) Holub – анемоноїдес жовтецевий	+					
Clematis integrifolia L. – ломиніс цілолистий	+					
Delphinium cuneatum Steven ex DC. (D. Rossicum Litv.) - дельфіній клиновидний (руський)	+	+				
Pulsatilla grandis Wender. – сон великий	+	+	+		+2	+2
Pulsatilla pratensis (L.) Mill. (P. Nigricans Storck) – сон лучний	+	+				
Ranunculus cassubicus L. – жовтець кашубський	+					
*Ranunculus repens L. – жовтець повзучий					+2	
*Ranunculus sceleratus L – жовтець отруйний					+2	
Berberis vulgaris L. – барбарис звичайний	+					
Gymnospermium odessanum (DC.) Takht. – голонасінник одеський	+	+				+
Raemonia tenuifolia L. – півонія тонколиста, воронець		+	+		+2	

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
<i>Paeonia daurica</i> Andrews – півонія кримська		+				
<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. Et Korte. – ряст порожнистий	+					
<i>Cerastium biebersteinii</i> DC. – роговик Біберштейна		+			+	
? <i>Eremogone cephalotes</i> (M.Bieb.) Fenzl – еремогоне головчаста (пустельниця головчаста)		+				+
<i>Eremogone rigida</i> (M.Bieb.) Fenzl. - еремогоне жорстка (пустельниця жорстка)	+					+
<i>Kohlraushia prolifera</i> (L.) Kunth – кольраушія пагононосна	+					
<i>Krascheninnikovia ceratoides</i> (L.) Gueldenst. – крашенінніковія степова	+					
* <i>Persicaria hydropiper</i> (L.) Delarbre – гірчак перцевий, водяний перець					+2	
<i>Goniolimon besserianum</i> (Schult.) Kusp. – гоніолімон Бессерів	+					
* <i>Quercus robur</i> L. – дуб звичайний						+2
<i>Carpinus betulus</i> L. – граб звичайний	+					
* <i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.- вільха клейка	+					+2
<i>Betula humilis</i> Schrank – Бере́за низька		+				
<i>Betula obscura</i> A. Kotula – береза темна		+				
<i>Betula oycoviensis</i> Besser – береза ойківська						+2
* <i>Corylus avellana</i> L. – ліщина звичайна						+2
<i>Salix caprea</i> L. – верба козяча	+					
* <i>Lysimachia nummularia</i> L. – Вербозілля лучне					+2	
<i>Cyclamen coum</i> Mill. s.l. (C. kuznetzovii Kotov et Chernova) – цикламен коський (ц. Кузнецова)		+			+, +2	+
<i>Aurinia saxatilis</i> (L.) Desv. – авринія скельна	+					
? <i>Crambe pontica</i> Steven (C. Maritima L.) – катран понтійський (к. морський)		+			+2	

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
**Camelina microcarpa Andrz. – рижій дрібноплідий					+2	
**Diplotaxis muralis (L.) DC. – дворятник муровий					+2	
*Erucastrum amoracioides (Gzern. ex Turcz.) Cruchet – рогачка хріновидна					+2	
Hesperis tristis L. – вечорниця сумні	+					
**Isatis tinctoria L. - Вайда фарбувальна					+2	
**Lepidium perfoliatum L. – хрінниця пронизаноліста					+2	
**Lepidium ruderales L. – хрінниця смердюча					+2	
*Rorippa austriaca (Crantz) Besser – водяний хрін австрійський					+2	
*Urtica dioica L. – кропива двodomна					+2	
*Tilia platyphyllos Scop. – липа широколиста						+2
Sedum borissovae Balk. – очиток Борисової	+					+
Sedum sexangulare L. – очиток шестирядний	+					
Sempervivum ruthenicum Schnittsb. Et C.B. Lehm. – молодило руське	+					
Amygdalus nana L. – мигдаль низький, бобчук	+					
*Cerasus avium (L.) Moench (Prunus avium L.) – черешня					+2	
? Cerasus fruticosa (Pall.) Woronow – вишня кущова (в. степова)					+2	
**Cerasus mahaleb (L.) Mill вишня магалєбська					+2	
Cotoneaster melanocarpus Fisch. Ex Blytt - кизильник чорноплідний	+					
Fragaria vesca L. – суниця лісова	+				+2	
*Fragaria viridis Duchesne – суниця зелені					+2	
Padus avium Mill. – черемха звичайна	+				+2	
Potentilla alba L. – перстач білий	+					
Potentilla orientalis Juz. – перстач східний	+					

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
*Prunus spinosa L. – слива колюча, терен					+2	
*Pyrus communis L. – груша звичайна					+2	
Rosa bordzilowskii Chrshan. – шипшина Бордзіловського	+					
Rosa jundzili Besser – шипшина Юндзіла	+					
Rosa spinosissima L. – шипшина найколючіша	+					
Sanguisorba officinalis L. – родовик лікарський	+					
Sorbus torminalis (L.) Crantz – берека, горобина берека		+				
*Epilobium hirsutum L. – зніт шорсткий						+2
Astragalus albidus Waldst. Et Kit. – астрагал білуватий	+					
Astragalus asper Jacq. – астрагал шорсткий	+					
Astragalus cicer L. – астрагал нутовий					+2	
Astragalus cretophilus Klokov – астрагал крейдолубний		+				
Astragalus dasyanthus Pall. – астрагал шерстистоквітковий	+	+			+	+
Astragalus dolichophyllus Pall. – астрагал довголистий	+					
Astragalus henningii (Steven) Klokov - астрагал Геннінга	+	+			+	+
Astragalus odessanus Besser - астрагал одеський	+	+				
Astragalus pallescens M. Bieb. - астрагал блідий	+					+
Astragalus ponticus Pall. - астрагал понтійський	+	+				
Astragalus rubiflorus DC. - астрагал пухнастоквітковий	+					
Astragalus testiculatus Pall. – астрагал яйцеплідний		+				
Calophaca wolgarica (L.f.) DC. – калофака волзька		+			+	+2
? Caragana mollis (M.Bieb.) Besser						
Caragana scythica (Kom.) Pojark. – карагана скіфська	+	+			+	
Chamaecytisus albus (Hacq.) Rothm. – зіновать біла (рокитник білий)		+				

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
Chamaecytisus graniticus (Rehman) Rothm. – зіновать гранітна (з. Скробічевського)	+	+			+	+
Galega officinalis L. – козлятник лікарський	+					
Genista scythica Pacz. – дрік скіфський	+	+				
Genista tanaitica P. Smirn. – дрік донський	+				+	+
Glycyrrhiza echinata L. – солодка щетиниста	+					
Glycyrrhiza glabra L. – солодка гола	+	+				
? Lathyrus lacteus (M. Bieb.) Wissjul. – чина молочно-біла						
Lathyrus niger (L.) Bernh. – чина чорна	+					
Lathyrus vernus (L.) Bernh. – чина весняна	+					
*Medicago lupulina L. – люцерна хмелевидна, буркунчик					+2	
*Medicago romanica Prodan – люцерна румунська, л. степова					+2	
*Melilotus albus Medik. – буркун білий					+2	
*Melilotus officinalis (L.) Pall. – буркун лікарський					+2	
*Onobrychis tanaitica Spreng. – еспарцет донський					+2	
*Securigera varia (L.) Lassen (Coronilla varia L.) – секіроплідник барвистий (в'язіль барвистий)					+2	
*Trifolium repens L. – конюшина повзуча, к. біла					+2	
*Vicia tenuifolia Roth – горошок тонколистий						+2
Dictamnus albus L. – ясенець білий	+	+				
Harlophyllum suaveolens (DC.) – гаплофіл запашний	+					
Linum czerniaevii Klokov – льон Черняєва	+					
? Linum flavum L. – льон жовтий						
Linum linearifolium Jav. – льон лінійнолистий	+					

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
*Daucus carota L. – морква дика					+2	
? Palimbria salsa (L. F.) Besser – палімбія солончакова		+				
Seseli pallasii besser	+					
Fraxinus ornus L. – Ясен білоцвітний		+				
Syringa josikaea J. Jacq. Ex Rchb. – бузок угорський		+	+		+2	+2
Viburnum lantana L. – калина гордовина	+					
Adoxa moschatellina L. – адокса мускусна	+					
Valeriana officinalis L. – валеріана лікарська	+					
Valeriana stolonifera Czern. – валеріана пагононосна	+					
Galium volhynicum Pobed. – підмаренник волинський					+	
? Centaurium pulchellum (Sw.) Druce – золототисячник гарний						+2
Vincetoxicum intermedium Taliev – ластовень проміжний	+				+	
Trachomitum venetum (L.) Woodson s.l. (T. Sarmatiense Woodson) – кендир венеційський (к. сарматський)		+				
Vincetoxicum maeoticum (Kleopow) Barbar. – ластовень азовський	+				+	
Scopolia carniolica Jacq. – Скополія карніолійська		+				
Convolvulus lineatus L. – березка лінійнолиста	+					
Aegonychon purpureo- caeruleum (L.) Holub – егоніхон фіолетово-голубий	+					
Echium russicum J.F.Gmel. – синяк руський	+		+		+2	
Staphylea pinnata L. – клокичка периста		+				
Digitalis grandiflora Mill. – наперстянка великоквіткова	+					
Linaria biebersteinii Besser – льонок Біберштейна	+					+

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
<i>Linaria macroua</i> (M. Bieb.) M. Bieb. – льонок довгошпорковий	+					+
<i>Cymbochasma borysthenica</i> (Pall. Ex Schlecht.) Klokov et Zoz – цимбохазма дніпровська (повстанка дніпровська)	+	+			+	
<i>Betonica officinalis</i> L. – буквиця лікарська	+					
* <i>Glechoma hirsuta</i> Waldst. Et Kit. – розхідник шорсткий						+2
* <i>Lycopus europaeus</i> L. – вовконіг європейський					+2	
? <i>Phlomis hybrida</i> Zelen – залізник гібридний					+	
<i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholl. – суховершки великоквіткові	+					
<i>Salvia austriaca</i> Jacq. – шавлія австрійська	+					
<i>Salvia scabiosifolia</i> Lam. – шавлія скабіозолиста		+				
<i>Scutellaria altissima</i> L. – шоломниця висока	+					
<i>Scutellaria creticola</i> Juz. – шоломниця крейдяна		+				
<i>Scutellaria verna</i> Besser – шоломниця весняна	+	+				
<i>Thymus dimorphus</i> Klokov et Des.-Shost. – чебрець двовидний	+					
<i>Campanula glomerata</i> L. – дзвоники скупчені	+					
<i>Campanula trachelium</i> L. – дзвоники кропиволисті	+					
<i>Artemisia pontica</i> L. – полин понтійський	+					
<i>Aster alpinus</i> L. – айстра альпійська		+				
<i>Aster bessarabicus</i> Bernh. Ex Rchb. – айстра бессарабська	+					
* <i>Bidens tripartita</i> L. – череда трироздільна					+2	
<i>Centaurea marschalliana</i> Spreng. – волошка Маршала	+					
<i>Centaurea orientalis</i> L. – волошка східна	+					
? <i>Centaurea ruthenica</i> Lam. – волошка руська						

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
<i>Centaurea taliewii</i> Kleopow – Волошка Талієва		+				+
** <i>Cichorium intybus</i> L. – цикорій дикий, петрові батогои					+2	
<i>Inula helenium</i> L. – оман високий	+					
<i>Inula oculus-christi</i> L. – оман очний	+					
<i>Jurinea brachycephala</i> Klokov – юринія короткоголова	+					
? <i>Klasea bulgarica</i> (Acht. Et Stoj.) – клазія болгарська					+	+
* <i>Lactuca saligna</i> L. – Латук (молокан) солончаковий					+2	
* <i>Lactuca tatarica</i> (L.) C.A.Mey. – Латук (молокан) татарський					+2	
<i>Petasites hybridus</i> (L.) P. Gaertn., B. Mey. Et Scherb. – кремена гібридна	+					
* <i>Pterotheca sancta</i> (L.) K. Koch (<i>Lagoseris sancta</i> (L.) K. Maly) – птеротека палестинська (лагозеріс палестинський)	+					
<i>Pyræthrum corymbosum</i> (L.) Scop. – маруна щиткова	+					
<i>Serratula bracteifolia</i> (Pjin ex Grossh.) Stank (<i>Klasea</i> <i>bracteifolia</i>) – клазія приквіткова (Серпій приквітковий)	+					
** <i>Vallisneria spiralis</i> L. – валіснерія спіральна					+2	+2
* <i>Alisma plantago-aquatica</i> L.– частуха подорожникова					+2	+2
* <i>Potamogeton crispus</i> L. – рдесник кучерявий					+2	+2
* <i>Potamogeton pectinatus</i> L. – рдесник гребінчастий					+2	+2
* <i>Potamogeton perfoliatus</i> L. – рдесник пронизанолістий					+2	+2
<i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker.Gawl.) Spreng. (<i>Colchicum versicolor</i> Ker.Gawl.) – брандушка різнокольорова	+	+				
<i>Colchicum umbrosum</i> (Ker.Gawl.) Steven – пізньоцвіт тіньовий		+				

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
<i>Crocus angustifolius</i> Weston – шафран вузьколистий		+				+
<i>Crocus heuffelianus</i> Herb. – шафран Гейфелів		+				
<i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams – шафран сітчастий	+	+				
<i>Iris halophila</i> Pall. – півники солелюбні	+					
<i>Iris hungarica</i> Waldst. et Kit. (<i>Iris aphylla</i> L. subsp. <i>hungarica</i> (Waldst. et Kit.) Hegi) – півники угорські					+2	
<i>Iris pontica</i> Zapal. – півники понтичні	+	+			+2	
<i>Iris pseudacorus</i> L. – півники болотні					+2	
<i>Iris pumila</i> L. – півники карликові (п. маленькі)	+					
<i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr. – рябчик руський	+	+				
<i>Gagea lutea</i> (L.) Ker Gawl. – зірочки жовті	+					
<i>Lilium martagon</i> L. – лілія лісова (л. кучерява)	+	+				
<i>Tulipa hyarunica</i> Klokov et Zoz – тюльпан бізкий	+	+				
<i>Tulipa quercetorum</i> Klokov – тюльпан дібровний	+	+				
<i>Tulipa schrenkii</i> Regel – тюльпан Шренка	+	+				
<i>Anthericum ramosum</i> L. – віхалка гілляста	+					
<i>Asphodeline lutea</i> (L.) Rchb. – асфоделіна жовта		+				
<i>Eremurus spectabilis</i> M. Bieb. – еремур показний		+			+	
<i>Hyacinthella leucophaea</i> (C. Koch) – гіацинтік блідий	+					
<i>Bellevalia sarmatica</i> (Pall. Ex Georgi) Woronow – белевалія сарматська	+					
<i>Hyacinthella pallasiana</i> (Steven) Losinsk. – гіацинтік Палласа	+	+				+
<i>Muscari neglectum</i> Guss. Ex Ten. – гадюча цибулька занедбана	+					
<i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch. – рястка Буше	+	+				
<i>Ornithogalum fimbriatum</i> Willd. – рястка торочкувата	+					

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
? Ornithogalum fischerianum Krasch. – рястка Фішера						
Ornithogalum kochii Pall. – рястка Коха	+					
O. refractum Schlecht. – рястка відігнута		+				
Scilla bifolia L. – проліска дволиста	+					
Scilla siberica Haw. – проліска сибірська	+					
? Allium angulosum L. – цибуля гранчаста					+2	
Allium decipiens Fisch. Ex Schult. Et Schult. F. – цибуля оманна	+				+2	
Allium guttatum Steven – цибуля крапчаста	+				+2	
Allium inaequale Janka – цибуля нерівна					+2	
Allium lineare L. – цибуля лінійна	+	+			+2	
? Allium oleraceum L. – цибуля овочева					+2	
Allium podolicum (Asch. Et Graebn.) Blocki ex Racib. – цибуля подільська	+				+2	+2
Allium schoenoprasum L. – цибуля скорода					+2	
Allium sphaerocephalon L. – цибуля круглоголова					+2	
Allium ursinum L. – цибуля ведмежа, черемша		+			+2	
Galanthus nivalis L. – підсніжник білосніжний	+	+		+	+2	+2
G. plicatus M. Bieb. – підсніжник складчастий		+		+	+,+2	+2
Convallaria majalis L. – конвалія травнева, к. звичайна	+					
Polygonatum hirtum (Bocs ex Poir.) Pursh (P. Latifolium (Jacq.) Desf.) – купина шорстка (к. широколиста)	+					
Polygonatum odoratum (Hill.) Druce – купина пахуча	+					
Asparagus officinalis L. – холодок лікарський					+2	
Asparagus verticillatus L. – холодок кільчастий	+				+2	
Dactylorhiza majalis (Rchb.) P.F.Hunt – пальчатокорінник травневий		+			+2	

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
*Juncus articulatus L. – ситник колінчастий				+2	+2	
*Juncus bufonius L. – ситник жаб'ячий					+2	+2
*Juncus inflexus L. – ситник пониклий						+2
*Bolboschoenus maritimus (L.) Palla – бульбокомиш приморський				+2	+2	
Carex pilosa Scop. – осока волосиста	+					
*Scirpus tabernaemontani C.C.Gmel. (Schoenoplectus tabernaemontani (C.C.Gmel.) Palla) – комиш Табернемонтана (куга Табернемонтана)					+2	
*Aëgilops cylindrica Host – егілопс циліндричний					+2	
*Agrostis stolonifera L. – мітлиня повзуча					+2	
Anthoxanthum odoratum L. – пахуча трава звичайна	+					
? Beckmannia eruciformis (L.) Host – бекманія звичайна					+2	
Briza media L. – трясучка середня	+					
**Echinochloa crusgalli (L.) P. Beauv. – плоскуха звичайна, півняче просо						+2
Elytrigia stipifolia (Czern. Ex Nevski) Nevski – шпирій ковилюлистий	+	+			+	+
? Koeleria brevis Steven – келерія коротка (кипець короткий)						
? Koeleria moldavica M. Alexeenko – келерія молдавська (кипець молдавський)					+	
*Phragmites australis (Cav.) Trin. Ex Steud. – очерет звичайний					+2	+2
*Poa angustifolia L. – тонконіг вузьколистий						+2
*Poa annua L. – тонконіг однорічний						+2
*Poa pratensis L. – тонконіг лучний					+2	
Stipa asperella Klokov et Ossvczñjuk – ковила шорстка	+	+				

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга Дніпропетров- ської області	Червона книга України	Бернсь- ка кон- венція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
<i>Stipa borysthenica</i> Klokov – ковила дніпровська	+	+				
<i>Stipa brauseri</i> (Pacz.) Klokov – ковила Браунера		+				
<i>Stipa capillata</i> L. – ковила волосиста	+	+				
<i>Stipa dasphylla</i> (Czern ex. Lindem.) Trautv. – ковила пухнастолиста	+	+				+
<i>Stipa donetzica</i> Czurgyna – ковила донецька		+				
<i>Stipa grafiana</i> Steven (S. Pulcherrima K. Koch) – ковила Граффа (к. найкрасивіша)	+	+				
? <i>Stipa granitica</i> Klokov – ковила гранітна		+				
<i>Stipa lessingiana</i> Trin. Et Rupr. – ковила Лессінга	+	+				+2
<i>Stipa lithophila</i> P. Smirn. – ковила каменелюбна		+				
<i>Stipa oreades</i> Klokov – ковила гірська		+				
<i>Stipa pennata</i> L. (S. Joannis Celak.) – ковила пірчаста	+	+				
<i>Stipa tirsa</i> Steven – ковила вузьколиста	+	+				
<i>Stipa ucrainica</i> P. Smirn. – ковила українська	+	+				
<i>Stipa zaleskii</i> Wilensky – ковила Залеського		+	+		+,+2	+
<i>Acorus calamus</i> L. – айр звичайний (лепеха звичайна)	+					+2
* <i>Lemna minor</i> L. – ряска маленька				+2	+2	
* <i>Typha angustifolia</i> L. – рогіз вузьколистий				+2	+2	
* <i>Typha latifolia</i> L. – рогіз широколистий				+2		
** <i>Typha laxmannii</i> Lepech.				+2		

Примітка: (Криворізький ботанічний сад НАН України): * - включені до останнього світового Червоного списку (2013 р.), але для Дніпропетровщини є звичайними і не потребують охорони; ** - те ж саме, але це її адвентивні та інвазійні; ? – види, які пропонуються до охорони на території області.

Примітка: (Дніпровсько-Орільський)1. * - Всі указані види рослин і грибів, що зареєстровані в межах заповідника, підлягають також особливій охороні і на території області.

2. Статус:

Залежно від стану та ступеня загрози зникнення видів тваринного й рослинного світу, що заносяться до Червоних списків, вони поділяються на 5 основних та 2 додаткові категорії:

Основні:

зниклі (0) - види, про які немає сучасної інформації після неодноразових пошуків, проведених у типових місцевостях або в інших відомих та можливих місцях поширення, відсутня будь-яка інформація про їх існування в дикій природі протягом приблизно 50 років;

зникаючі (1) - види, які перебувають під загрозою зникнення у природних умовах і збереження яких є малоімовірним, якщо триватиме дія факторів, що негативно впливають на стан популяцій вразливі (2) - види, які в найближчому майбутньому можуть бути віднесені до категорії зникаючих, якщо триватиме дія факторів, що негативно впливають на стан популяцій;

рідкісні (3) - види, популяції яких невеликі й на цей час не належать до категорії

„зникаючі” чи „вразливі”, хоча їм і загрожує небезпека; недостатньо вивчені (неоцінені) (4) - види, про які відомо, що вони можуть належати до категорії „зникаючі”, „вразливі” чи „рідкісні”, але ще не віднесені до неї.

Додаткові:

недостатньо відомі (5) - види, які не можна віднести до жодної із зазначених категорій через відсутність необхідної повної і достовірної інформації;

зниклі у природі (6) - види, які зникли у природі, але збереглися, чи відновлені у спеціально створених умовах.

Для МСОП :

Extinct (зниклі) EX

Extinct in the Wild (зниклі у дикій природі) EW

Critically Endangered (у критичному стані) CR

Endangered (під загрозою) EN

Vulnerable (вразливі) VU

Near Threatened (близько до вразливих) NT

Least Concern (знаходяться під найменшою загрозою) LC

Data

Deficient

(недостатньо

відомі)

DD

Not Evaluated (неоцінена загроза) NE

3. – Інформація про інші види, не зареєстровані на території заповідника, але є такими, що підлягають особливій охороні, міститься в Регіональному Червоному Списку Дніпропетровської області і налічують 432 види (Додаток 3 до рішення обласної ради 27 грудня 2011 р № 219-10/VI), тому їх список в інформації про безпосередньо по заповіднику не наводиться.

Додаток 13 Підприємства – основні накопичувачі промислових відходів (за даними статзвітності № 1-відходи)*

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпек	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
1	ПАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг"	Акумулятори відпрацьовані (кислотні)	2	25,195	41,933	14,188	Спеціально обладнані місця
		Акумулятори відпрацьовані (лужні), в тому числі шахтні світильники відпрацьовані	2	4,831	3,230	8,037	Спеціально обладнані місця
		Відходи технічних масел	3	183,976	363,714	111,481	Спеціально обладнані місця
		Розчин цинкування відпрацьований	2	0,129	–	–	–
		Розчин травлення відпрацьований	2	0,015	0,034	–	–
		Шлам ванн цинкування	3	0,017	0,013	–	–
		Шлам ванн хімічної розпарки (мигтя)	2	0,045	0,055	–	–
		Елементи фільтрів відпрацьовані	3	0,032	38,029	0,077	Спеціально обладнані місця
		Матеріали обтиральні відпрацьовані (в тому числі промаслені матеріали)	3	1 341,465	39,586	1 341,948	1 339,311 т – МВВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (туник ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 2,637 т – спеціально обладнані місця
		Замаслені опилки, пісок та інші матеріали	3	1 269,443	123,268	1 269,573	1 266,915 т – МВВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т	Місце накопичення відходів
							Кривий Ріг" (туник ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 2,658 т – спеціально обладнані місця
		Шлам миття машин	3	628,060	54,740	628,060	MBB "Місце розміщення промислових відходів BAT "АрселорМіттал Кривий Ріг" (туник ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"
		Шлам відпрацьованої змащувально-охолоджуючої рідини	3	25,313	2,070	25,308	25,301 т – MBB "Місце розміщення промислових відходів BAT "АрселорМіттал Кривий Ріг" (туник ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 0,007 – спеціально обладнані місця
		Відходи лакофарбових матеріалів	3	316,835	4,503	316,686	315,721 т – MBB "Місце розміщення промислових відходів BAT "АрселорМіттал Кривий Ріг" (туник ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 0,965 т – спеціально обладнані місця
		Шлам хімічної чистки одягу	3	217,860	4,715	217,860	MBB "Місце розміщення промислових відходів BAT "АрселорМіттал Кривий Ріг" (туник ж/д колії 12 відвалу

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
							сталеплавильних шлаків, тимчасове)"
		Шлам миття деталей	3	5,260	0,018	5,278	5,200 т – МБВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (турик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 0,078 т – спеціально обладнані місця
		Залишки очистки резервуарів для зберігання, які містять нафтопродукти	3	1,200	–	1,200	Спеціально обладнані місця
		Шлам очистки газопроводів	3	0,150	5,650	–	
		Шлак доменний	4	35 609 259,38	993 354,853	35 852 623,77	МБВ "Відвали шлаків доменного виробництва"
		Шлак доменний гранульований	4	11 358 792,77	1 145 760,609	11 560 010,18	9 315 055,246 т – МБВ "Відвал "Дальній" відходів розробки кар'єрів руди залізної"; 2 244 954,938 т – МБВ "Складування доменного гранульованого шлаку на території комплексу ДП-9 ДЦ-2"
		Шлак сталеплавильний	4	55 224 238,78	891 528,943	55 699 906,86	МБВ "Відвали шлаків сталеплавильного виробництва"

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		Шлак зварювальний	4	34 065,043	1 043,584	34 879,047	13 839,125 т – MBV “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 21 039,922 – MBV “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”
		Окалина первинна	4	1,716	89 582,790	1,546	Спеціально обладнані місця
		Окалина вторинна	4	96 122,965	22 384,580	96 122,965	90 173,168 т – MBV “Акумуляуюча місткість складування окалини з вторинних відстійників прокатних цехів”; 5 949,797 т – вторинні відстійники прокатних цехів
		Вогнетривкий брухт	4	1 116 652,318	91 283,075	1 198 539,383	254 737,174 т – MBV “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 942 678,512 т – MBV “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”; 1 123,697 т – спеціально обладнані місця

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		Шпали залізничні відпрацьовані (дерев'яні)	4	24 168,427	629,586	24 055,399	12 875,0 т – МБВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 3 022,730 т – МБВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”; 8 157,669 т – спеціально обладнані місця
		Шпали залізничні відпрацьовані (бетонні)	4	44,000	288,800	232,800	105,960 т – МБВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”; 126,840 т – спеціально обладнані місця
		Баласт залізничний відпрацьований	4	219 420,576	12 172,050	230 689,526	89 314,926 т. – МБВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 141 374,600 т – МБВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”
		Відходи перевезення металопилок	4	2 318,560	6 920,000	2 440,060	Спеціально обладнані місця

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		Шлам ливневих стоків	4	5 915,011	16,468	5 931,579	342,117 т – МБВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тушик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 5 589,312 т – МБВ «Полігон для поховання промислових та будівельних відходів»; 0,150 т – спеціально обладнані місця
		Шлам градирень	4	7 394,371	3,180	7 397,551	6 556,0 т – МБВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тушик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 841,551 т – МБВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”
		Шлам хімічної очистки води ТЕЦ	4	259 898,481	12 789,300	272 687,781	МБВ “Комплекс споруджень шламонакопичувачів металургійного виробництва”
		Кек хімічної очистки води ТЕЦ	4	7 213,170	–	7 213,170	5 992,220 т – МБВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тушик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”;

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
							1 220,950 т – МБВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Фільтруючий матеріал хімічної очистки води відпрацьований	4	1 023,821	28,480	1 052,301	208,0 т – МБВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 844,301 т – МБВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Смоли іонообмінні відпрацьовані	4	372,569	33,400	405,969	117,419 т – МБВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 288,550 т – МБВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Відходи випалу вапна (недопал)	4	26 237,491	1 000,180	27 237,671	17 582,351 т – МБВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 9 645,320 т – МБВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів";

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітнього періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, т	Місце накопичення відходів
							10,0 т. – спеціально обладнані місця
		Просип формувальної суміші смолопереклазових вогнетривів	4	280,700	---	280,700	200,0 т – МВВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 80,7 т – МВВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”
		Шлак паливний (попіл)	4	411,885	1,104	411,886	317,479 т – МВВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 94,406 т – МВВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”; 0,001 т – спеціально обладнані місця
		Шлак флюсовий від наплавлювальних верстатів	4	4 397,216	88,918*	4 486,134	2 426,342 т – МВВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 2 059,792 т. – МВВ “Полігон для поховання промислових та

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
							будівельних відходів"
		Абсорбенти забруднені (силікагель відпрацьований)	4	496,620	4,470	501,090	125,070 т – MBV "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 376,020 т – MBV "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Відсів вапняку	4	18 269,230	80 845,498	19 756,608	Спеціально обладнані місця
		Відходи електроізоляції	4	428,512	18,945	428,512	MBV "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"
		Відходи теплоізоляційних матеріалів	4	8 436,841	238,135	8 674,976	2 399,750 т – MBV "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 6 275,226 т – MBV "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Відходи карбиду кальцію	4	592,169	0,210	592,379	497,522 т – MBV "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т	Місце накопичення відходів
							шлаків, тимчасове); 94,857 т – МВВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”
		Відходи деревини	4	5 433,856	373,563	5 785,787	1 251,023 т – МВВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове); 4 471,736 т – МВВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”; 63,028 т – спеціально обладнані місця
		Крути абразивні відпрацьовані	4	222,133	6,627	228,760	218,406 т – МВВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове); 10,354 т – спеціально обладнані місця
		Пил абразивно-металевий	4	499,657	46,805	499,639	499,469 т – МВВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове); 0,170 т – спеціально обладнані місця

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т	Місце накопичення відходів
		Матеріали гумові відпрацьовані	4	2 501,098	426,994	2 620,283	754,191т – MBV “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 1 295,266 т – MBV “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”; 570,826 т – спеціально обладнані місця
		Накладки гальмівних колодок відпрацьовані	4	2,405	7,690	2,428	1,993 т – MBV “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)”; 0,435 т – спеціально обладнані місця
		Шини відпрацьовані	4	1 127,985	691,228	399,967	Спеціально обладнані місця
		Відходи тари та пакувальних матеріалів	4	0,190	10,276	---	
		Відпрацьована оргтехніка, деталі	4	4,120	1,907	6,027	Спеціально обладнані місця
		Скlobій	4	12,895	2,502	15,397	Спеціально обладнані місця
		Макулатура	4	11,586	10,470	1,905	Спеціально обладнані місця
		Утиль	4	0,916	10,255	0,629	Спеціально обладнані місця
		Матеріали фільтрувальні відпрацьовані (рукава фільтрувальні, фільтротканина відпрацьована)	4	804,815	47,159	792,213	740,044 т – MBV “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тулик ж/д колії

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
							12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове); 49,451 т – МВВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"; 2,718 т – спеціально обладнані місця
		Паронітові прокладки відпрацьовані	4	22,877	1,899	24,776	24,670 т – МВВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"; 0,106 т – спеціально обладнані місця
		Відпрацьована сальникова набивка	4	18,354	2,028	20,382	20,317 т – МВВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"; 0,065 т – спеціально обладнані місця
		Тара від лакофарбових матеріалів використана	4	38,369	7,083	38,197	36,397 т. – МВВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (туник ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове); 1,800 т – спеціально обладнані місця
		Тара від масел та мастил використана	4	33,270	57,162	31,432	20,163 т – МВВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (туник ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове);

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т	Місце накопичення відходів
							0,990 т – МБВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”; 10,279 т – спеціально обладнані місця
		Брухт кольорових металів	4	434,571	374,694	173,785	Спеціально обладнані місця
		Вспушений перлітовий пісок відпрацьований	4	2 796,580	–	2 796,580	2 687,890 т – МБВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове); 83,790 т – МБВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”; 24,900 т – спеціально обладнані місця
		Неметалеві відходи від розбирання устаткування (пластмаса, полімери, полівінілхлорид та ін.)	4	3,880	–	–	
		Будівельні відходи	4	1 757 307,869	134 275,190	1 863 048,239	49 719,100 т – МБВ “Місце розміщення промислових відходів ВАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове); 1 748 543,519 т – МБВ “Полігон для поховання промислових та будівельних відходів”; 64 785,620 т – спеціально

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т	Місце накопичення відходів
							обладнані місця
		Пил графітовмісний	4	4,820	57,220	5,000	Спеціально обладнані місця
		Пил вапняно-вапняковий	4	515,000	73 932,619	4 940,889	Спеціально обладнані місця
		Шлами аглодомного та сталеплавильного виробництв	4	6 535 975,388	596 965,097	6 849 539,378	МБВ "Комплекс споруджень шламонакопичувачів металургійного виробництва"
		Пил від очистки аспіраційного повітря при перевантаженні шихти для виплавки сталі	4	1 358,360	1 370,300	1 703,760	МБВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Пил залізовмісний сталеплавильного виробництва	4	–	1 018,860	282,580	МБВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Пил ливарного двору	4	123 589,644	9 974,547	125 980,014	102 042,040 т – МБВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 23 937,974 т – МБВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Пил феросплавів дільниці підготовки виробництва	4	33,896	–	33,896	25,266 т – МБВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тупик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове)"; 8,630 т – МБВ "Полігон для поховання промислових та

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т	Місце накопичення відходів
							будівельних відходів"
		Шлам фасончавуноливарного цеху	4	471,910	–	471,910	МБВ "Комплекс споруджень шламонакопичувачів металургійного виробництва"
		Шлам виробництва лиття з криці	4	13 040,762	311,659*	13 352,421	МБВ "Комплекс споруджень шламонакопичувачів металургійного виробництва"
		Шлам виробництва виливниць	4	15 491,007	497,101*	15 988,108	МБВ "Комплекс споруджень шламонакопичувачів металургійного виробництва"
		Розкривні (пусті) породи	4	837 197 900,0	9 278 134,5	837 198 800,0	149 379 600,0 т – МБВ "Відвал "Степовий" відходів розробки кар'єрів руди залізної"; 346 665 200,0 т – МБВ "Відвал "Дальній" відходів розробки кар'єрів руди залізної"; 341 154 000,0 т – МБВ "Відвали №№ 2, 3 відходів розробки кар'єрів руди залізної"
		Хвости збагачення	4	607 300 243,6	14 950 568,1	618 958 989,4	337 287 258,0 т – МБВ "Хвостосховище "Об'єднане. Четверта карта"; 274 513 438,34 т – МБВ "Хвостосховище "Миролобівське"; 7 158 293,1 т – МБВ "Хвостосховище "Центральне"
		Відпрацьована формувальна	4	1 066 280,092	22 450,274*	1 088 730,366	647 770,368 т – МБВ "Місце

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т	Місце накопичення відходів
		суміш (горіла земля)					розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове); 440 959,998 т – МБВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Шлак фасонної вилівки	4	96 948,131	165,640*	97 113,771	74 356,771 т – МБВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове); 22 757,0 т – МБВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Пил від очистки аспіраційного повітря ділянки обрубки та сумішприготування	4	1 256,172	80,700*	1 336,872	891,122 т. – МБВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних шлаків, тимчасове); 445,750 т – МБВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
		Пил виробництва виливниць	4	337,978	–	337,978	331,968 т – МБВ "Місце розміщення промислових відходів ВАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" (тулик ж/д колії 12 відвалу сталеплавильних

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т	Місце накопичення відходів
							шлаків, тимчасове); 6,010 т – МВВ "Полігон для поховання промислових та будівельних відходів"
2	ПрАТ "Ігулецький гірничо-збагачувальний комбінат"	Відходи залізних руд (СМС)	4	13316251,0	744409,0	14371398,0	МВВ "Відвал розкривних порід № 2"
		Відходи розробки кар'єром залізної руди	4	1222058600,0	568164,0	1274645100,0	МВВ: "Відвал розкривних порід №1", "Відвал розкривних порід №2", "Відвал розкривних порід № 3"
		Шлам і "хвости" збагачення	4	836632012,0	18288815,0	843414905,0	МВВ "Хвостосховище"
3	ПрАТ "Южкокс"	Відходи виробничо-технологічні інші, не позначені іншим способом, або відходи від комбінованих процесів коксохімічного виробництва	3	34420,914	–	34374,324	МВВ "Накопичувач рідких хімічних відходів"
		Шлак паливний	4	797900,0	–	797900,0	МВВ "Золосламонакопичувач ТЕЦ"
4	АТ "Південний гірничо-збагачувальний комбінат"	Лампи люмінесцентні відпрацьовані, термометри ртутні зіпсовані	1	–	0,693	0,099	Територія підприємства
		Батареї акумуляторні свинцеві відпрацьовані	2	2,345	21,305	2,070	Територія підприємства
		Батареї акумуляторні лужні відпрацьовані	2	–	4,160	–	–
		Відходи лакофарбових матеріалів та тара з-під ЛФМ	3	–	2,788	–	–
		Пил абразивно-металевий	3	–	0,046	–	–
		Ганчір'я промаслене	3	–	5,008	–	–
		Шлами мийки автотранспорту та залізничних вагонів, деталей	3	–	23,880	–	–

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпек	Накопичено відходів станом на початок звітної періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітної року, т	Місце накопичення відходів
		та вузлів					
		Пісок, що містить нафтопродукти	3	–	14,703	–	–
		Масла відпрацьовані	3	4,469	61,131	2,900	Територія підприємства
		Шлами очищення нафтоналивних ємностей	3	–	–	–	–
		Фільтри масляні та паливні відпрацьовані	3	–	10,271	–	–
		Тара забруднена	3	–	–	–	–
		Батарейки відпрацьовані	3	–	0,032	0,004	Територія підприємства
		Відходи хімічних речовин	3	0,003	0,016	-	-
		Тара використана з-під хімічних речовин	3	0,002	0,004	-	-
		Відходи розкривних порід	4	804 632148,00 0	7752734,288	808 135 148,000	МБВ Відвал "Лівобережний"
		Шлами збагачення залізної руди	4	556262250,4	16094466,000	570240697,9	МБВ: Хвостосховища "Войкове", "Об'єднане. Перша карта"
		Золонілаки	4	-	-	-	-
		Матеріали фільтрувальні відпрацьовані	4	-	142,149	-	-
		Стрічки конвеєрні гумовотросові відпрацьовані	4	65,380	610,340	-	-
		Стрічки конвеєрні гумовотканинні відпрацьовані	4	5,030	49,237	5,880	Територія підприємства
		Відходи гумовотехнічних виробів	4	-	66,465	-	-
		Бій скла	4	-	0,157	-	-
		Відходи побутові	4	-	1187,196	-	-

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
		Відходи деревини	4	6,449	83,096	13,760	Територія підприємства
		Шлами зливової каналізації	4	-	2,289	-	-
		Відходи вогнетривких матеріалів	4	-	-	-	-
		Відходи будівельні	4	-	2430,036	-	-
		Відходи абразивних матеріалів	4	-	0,071	-	-
		Шлами очисних споруд господарсько побутових стоків	4	-	-	-	-
		Відходи теплоізоляційних матеріалів	4	-	2,925	-	-
		Брухт та відходи чорних металів	4	778,855	55343,476	496,172	Територія підприємства
		Брухт та відходи кольорових металів	4	30,407	232,553	4,733	Територія підприємства
		Відходи переробки м'яса	4	-	-	-	-
		Макулатура	4	0,060	3,700	-	-
		Конденсат компресорного устаткування	4	-	0,010	-	-
		Шпали дерев'яні відпрацьовані	4	-	105,000	-	-
		Шпали залізобетонні відпрацьовані	4	-	-	-	-
		Відходи електроізоляційних матеріалів	4	-	0,660	-	-
		Шлами очищення котлів	4	-	-	-	-
		Шини автомобільні відпрацьовані	4	47,310	172,796	100,366	Територія підприємства
		Накладки гальмівних колодок залізничного та автомобільного транспорту відпрацьовані	4	-	0,535	0,200	Територія підприємства
		Відходи полімерів	4	-	0,529	0,008	Територія підприємства

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітнього періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2020 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, т	Місце накопичення відходів
		Спецодяг зношений	4	-	4,102	0,002	Територія підприємства
		Спецвзуття зношене	4	-	1,039	0,041	Територія підприємства
		Оргтехніка відпрацьована	4	-	1,000	-	-
		Ізолятори електричні відпрацьовані	4	-	0,890	-	-
		Відходи зварювальних матеріалів	4	0,104	0,727	-	-
		Використана пакувальна полімерна тара	4	3,423	8,088	3,311	Територія підприємства
		Відходи паперової тари та пакувальних матеріалів	4	-	-	-	-
		Бій скла хімічного посуду	4	0,004	0,084	0,012	Територія підприємства
		Відпрацьована сальникова набивка	4	-	0,500	-	-
		Відходи пластикових труб	4	-	0,825	-	-

* - обсяги розміщення відходів ПАТ "ЛМЗ"

Додаток 14 Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2021)

Таблиця 54

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місць видалення відходів категорії Г – надзвичайно небезпечні		Місць видалення відходів категорії В - небезпечні		Місць видалення відходів категорії Б – помірно небезпечні		Місць видалення відходів категорії А – мало небезпечні	
		Діючих, од.	Закритих, од.	Діючих, од.	Закритих, од.	Діючих, од.	Закритих, од.	Діючих, од.	Закритих, од.
1.	Апостолівський район			4		2			
2.	Васильківський район			2		1	1		
3.	Верхньодніпровський район			1				2	
4.	Дніпровський район			5	1			1	
5.	Криворізький район			2		4			
6.	Криничанський район								
7.	Магдалинівський район			2					
8.	Межівський район								
9.	Нікопольський район			8	1	2			
10.	Новомосковський район			2					
11.	Павлоградський район			11	2				
12.	Петриківський район			1					
13.	Петропавлівський район			4					
14.	Покровський район			1					
15.	П'ятихатський район			1					
16.	Синельниківський район			1					
17.	Солонянський район								
18.	Софіївський район								
19.	Томаківський район			3					
20.	Царичанський район			2					
21.	Широківський район			7		1			
22.	Юр'ївський район								
23.	Вільногірськ								
24.	Кам'янське		1	17	3				
25.	Дніпро			12	4				
26.	Жовті води			3		2			
27.	Кривий Ріг			17	4	3		1	
28.	Марганець			1	1		1		

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місць видалення відходів категорії Г – надзвичайно небезпечні		Місць видалення відходів категорії В - небезпечні		Місць видалення відходів категорії Б – помірно небезпечні		Місць видалення відходів категорії А – мало небезпечні	
		Діючих, од.	Закритих, од.	Діючих, од.	Закритих, од.	Діючих, од.	Закритих, од.	Діючих, од.	Закритих, од.
29.	Нікополь			5	1	1			
30.	Новомосковськ			2					
31.	Покров			4	1				
32.	Павлоград			2					
33.	Першотравенськ			3	3				
34.	Синельникове								
35.	Тернівка			2					
	Всього		1	125	21	16	2	4	

Додаток 15 Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2021)

Таблиця 55

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од. *	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од. *
1.	Апостолівський район	-	6	-
2.	Васильківський район	-	4	-
3.	Верхньодніпровський район	-	3	-
4.	Дніпровський район	-	7	-
5.	Криворізький район	-	6	-
6.	Криничанський район	19	-	-
7.	Магдалинівський район	-	2	-
8.	Межівський район	2	-	-
9.	Нікопольський район	-	11	-
10.	Новомосковський район	1	2	-
11.	Павлоградський район	-	13	-
12.	Петриківський район	-	1	-
13.	Петропавлівський район	-	4	-
14.	Покровський район	17	1	-
15.	П'ятихатський район	4	1	-
16.	Синельниківський район	108	1	-

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од. *	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од. *
17.	Солонянський район	-	-	-
18.	Софіївський район	-	-	-
19.	Томаківський район	-	3	-
20.	Царичанський район	-	2	-
21.	Широківський район	-	8	-
22.	Юр'ївський район	-	-	-
23.	Вільногірськ	-	-	-
24.	Кам'янське	-	21	-
25.	Дніпро	142	16	-
26.	Жовті води	-	5	-
27.	Кривий Ріг	-	25	-
28.	Марганець	1	3	-
29.	Нікополь	-	7	-
30.	Новомосковськ	-	2	-
31.	Покров	-	5	-
32.	Павлоград	-	2	-
33.	Першотравенськ	-	6	-
34.	Синельникове	-	-	-
35.	Тернівка	-	2	-
	Всього	294	169	

* за даними міськвиконкомів та райдержадміністрацій Дніпропетровської області

**Додаток 16 Види тваринного світу, що
охороняються**

Таблиця 38

	2018 рік	2019 рік	2020 рік
БЕЗХРЕБЕТНІ (INVERTEBRATA)			
Клас МАЛОЩЕТИНКОВІ ЧЕРВИ (OLYGOCHAETA)			
Види тварин, занесені до Червоної книги України, од.	1	1	1
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	—	—	—
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції), од.	—	—	—
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	—	—	—
Клас П'ЯВКИ (HIRUDINEA)			
Види тварин, занесені до Червоної книги України, од.	2	2	2
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	—	—	—
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції), од.	—	—	—
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	—	—	—
Клас БАГАТОНОЖКИ (MYRIAPODA)			
Види тварин, занесені до Червоної книги України, од.	1	1	1
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	—	—	—

	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції), од.	—	—	—
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	—	—	—
Клас КОМАХИ (INSECTA)			
Види тварин, занесені до Червоної книги України, од.	33	33	33
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	—	—	—
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції), од.	6	6	6
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	—	—	—
ХРЕБЕТНІ (VERTEBRATA)			
Клас ПРОМЕНЕПЕРІ РИБИ (ACTINOPTERYGII)			
Види тварин, занесені до Червоної книги України, од.	7	7	7
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	—	—	—
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції), од.	17	17	17
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів	—	—	—

	2018 рік	2019 рік	2020 рік
(AEWA), од.			
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	—	—	—
Клас РЕПТИЛІЇ (REPTILIA)			
Види тварин, занесені до Червоної книги України, од.	3	3	3
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	—	—	—
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції), од.	9	9	9
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	—	—	—
Клас АМФІБІЇ (Земноводні)(AMPHIBIA)			
Види тварин, занесені до Червоної книги України, од.	—	—	—
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	—	—	—
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції), од.	8	8	8
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	—	—	—
Клас ПТАХИ (AVES)			
Види тварин, занесені до Червоної книги України, од.	23	23	23
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення	27	27	27

	2018 рік	2019 рік	2020 рік
(CITES), од.			
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції), од.	177	178	179
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS), од.	89	89	89
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	51	51	51
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	—	—	—
Клас ССАВЦІ (MAMMALIA)			
Види тварин, занесені до Червоної книги України, од.	10	11	12
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	2	2	2
Види тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції), од.	26	28	28
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS), од.	6	7	7
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	—	—	—
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	6	7	8

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні і мешкають в межах природного заповідника “Дніпровсько-Орільський” (станом на 01.01.2021)

Таблиця 39

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Клас МАЛОЩЕТИН- КОВІ ЧЕРВИ (OLYGOSCHAE- TA)								
Ейзенія гордєєва <i>Eisenia gordejef</i> Michaelsen, 1899	ВР	—	—	—	—	—	—	—
Усього 1	1							

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Клас П'ЯВКИ (HIRUDINEA) П'явка медична <i>Hirudo medicinalis</i>	ЗК	3	–	–	–	–	1	–
Усього 1	1	1					1	
Клас БАГАТОНІЖКИ (MYRIAPODA) Мухоловка звичайна <i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	ЗК	–	–	–	–	–	–	–
Усього 1	1							
Клас КОМАХИ (INSECTA) Дозорець- імператор <i>Anax imperator</i> Leach, 1815	ВР	–	–	–	–	–	–	–
Красуня діва <i>Calopteryx virgo</i> (Linnaeus, 1758)	ВР	–	–	–	–	–	–	–
Ірис плямистий <i>Iris polystictica</i> (Fischer-Waldheim, 1846)	РД	–	–	–	–	–	–	–
Дибка степова <i>Saga pedo</i> (Pallas, 1771)	РД	–	–	–	–	–	V	VU
Красотіл пахучий <i>Calosoma sycophanta</i> (Linnaeus, 1758)	ВР	–	–	–	–	–	V	–
Турун угорський <i>Carabus (Pachystus) hungaricus</i> (Fabricius, 1792)	ВР	–	–	–	–	–	–	–
Жук-олень, рогач звичайний <i>Lucanus cervus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	РД	–	–	–	–	–	–	–
Вусач великий дубовий <i>Cerambyx cergo</i> (Linnaeus, 1758)	ВР	–	–	–	–	–	E	VU
Вусач мускусний <i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	ВР	–	–	–	–	–	–	–
Вусач земляний хрестоносець	ВР	–	–	–	–	–	–	–

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
(коренеїд хрестоносець) <i>Dorcadion equestre</i> (Lachmann, 1770)								
Красик (Пістрянка) веселий <i>Zygaena laeta</i> (Hübner, 1790)	ЗК	–	–	–	–	–	–	–
Махаон <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	ВР	–	–	–	–	–	–	–
Подалірій <i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	ВР	–	–	–	–	–	–	–
Поліксена <i>Zerynthia polyxena</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	ВР	–	–	–	–	–	–	–
Мірмідона <i>Colias myrmidone</i> (Esper, [1781])	–	–	–	–	–	–	–	VU
Райдужниця <i>Metis Apatura metis</i> Freyer, 1829	–	–	–	–	–	–	E	–
Стрічкарка тополева <i>Limenitis populi</i> (Linnaeus, 1758)	ВР	–	–	–	–	–	–	–
Ванесса чорно- руда <i>Nymphalis xanthomelas</i> (Esper 1781)	–						–	VU
Сонцевик фау-біле <i>Nymphalis vaualbum</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	НО						–	EN
Сатурнія велика <i>Saturnia pyri</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	ВР						E	–
Бражник мертва голова <i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	РД						–	–
Бражник дубовий <i>Marumba quercus</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	РД						–	–

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Бражник скабіозовий <i>Hemaris tityus</i> (Linnaeus, 1758)	РД						—	—
Бражник прозерпіна <i>Proserpinus proserpina</i> (Pallas, 1772)	РД						V	DD
Ведмедиця- господиня <i>Callimorpha dominula</i> (Linnaeus, 1758)	ВР						—	—
Ведмедиця велика <i>Pericallia matronula</i> (Linnaeus, 1758)	ВР						—	—
Стрічка блакитна <i>Catocala fraxini</i> (Linnaeus, 1758)	РД						—	—
Стрічка орденська малинова <i>Catocala sponsa</i> (Linnaeus, 1767)	РД						—	—
Совка сокиркова <i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	ВР						—	—
Совка розкішна <i>Staurophora celsia</i> (Linnaeus, 1758)	РД						—	—
Орусус паразитичний <i>Orussus abietinus</i> (Scopoli, 1763)	ВР						—	—
Горіхотворка велетенська <i>Ibalia rufipes</i> Cresson, 1879	ВР						—	—
Сколія-гігант <i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	ДН						—	—
Мелітурга булавовуса <i>Melitturga</i> (<i>Melitturga</i>) <i>clavicornis</i> (Latreille, 1806)	ВР						—	—
Ксилокопа (бджола-тесляр) звичайна	РД						—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Хулопора (Xylocopa) valga Gerstaecker, 1872								
Цератофій багаторогий Ceratophyus polyceros (Pallas, 1771)	ВР							
Усього:	33						6	6
Клас ПРОМЕНЕПЕРІ РИБИ (ACTINOPTERYG II) Стерлядь Acipenser ruthenus L., 1758	ЗК	3	-	-	-	-	-	VU
Оселедець чорноморсько- азовський прохідний Alosa pontica Eich., 1838	—	3	—	—	—	—	—	VU
Ялець звичайний Leuciscus leuciscus L., 1758	ВР	—	—	—	—	—	—	LC
Білизна Aspius aspius L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	LC
Вівсянка (верхівка) Leucaspius delineatus Heck., 1843	—	3	—	—	—	—	—	LC
Підуст звичайний Chondrostoma nasus nasus L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	LC
Синець звичайний Abramis ballerus L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	LC
Чехоня звичайна Pelecus cultratus L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	LC
Гірчак Rhodeus sericeus Pall., 1776	—	3	—	—	—	—	—	—
Карась звичайний (золотий) Carassius carassius L., 1758	ВР	—	—	—	—	—	—	LC
Короп (сазан) Cyprinus caprio L., 1758	—	—	—	—	—	—	—	VU

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Товстолобик білий <i>Hypophthalmichthys molitrix</i> Val., 1844	—	—	—	—	—	—	—	NT
Товстолобик строкатий <i>Aristichthys nobilis</i> Richard., 1846	—	—	—	—	—	—	—	DD
Щипавка звичайна <i>Cobitis taenia</i> L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	LC
В'юн звичайний <i>Misgurnus fossilis</i> L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	LC
Сом звичайний <i>Silurus glanis</i> L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	—
Вугор річковий <i>Anguilla anguilla</i> L., 1758	—	—	—	—	—	—	—	CR
Минь річковий <i>Lota lota</i> L., 1758	BP	—	—	—	—	—	—	LC
Колючка мала південна <i>Pungitius platygaster</i> Kessl., 1859	—	3	—	—	—	—	—	LC
Морська голка пухлячка чорноморська, <i>Syngnathus abaster</i> <i>nigrolineatus</i> Eich., 1831	—	3	—	—	—	—	—	LC
Сонячна риба синьо-зяброва <i>Lepomis gibbosus</i> L., 1758	—	—	—	—	—	—	—	DD
Судак волзький (берш) <i>Stizostedion</i> <i>volgensis</i> Gmelin, 1788	BP	3	—	—	—	—	V	—
Бичок-головач <i>Neogobius kessleri</i> Gunter, 1861	—	3	—	—	—	—	—	—
Бичок пісочник <i>Neogobius</i> <i>fluviatilis</i> Pall., 1814	—	3	—	—	—	—	—	—
Бичок цуцик <i>Proterorhinus</i> <i>marmoratus</i> Pall., 1814	—	3	—	—	—	—	—	LC

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Бичок пуголка Браузера <i>Benthophiloides brauneri</i> Beling et Pjin, 1927	РД	—	—	—	—	—	—	DD
Бичок пуголовок зірчастий <i>Benthophilus stellatus</i> Sauv., 1874	РД	—	—	—	—	—	—	LC
Усього:	7	17	—	—	—	—	1	22
Клас РЕПТИЛІЇ (REPTILIA) Черепаха болотна <i>Emys orbicularis</i> L., 1758	—	2	—	—	—	—	NT	LC
Ящірка прудка <i>Lacerta agilis</i> L., 1758	—	2	—	—	—	—	—	LC
Ящірка піщана <i>Eremias arguta</i> Pal., 1773	—	3	—	—	—	—	NT	—
Вуж звичайний <i>Natrix natrix</i> L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	LC
Вуж водяний <i>Natrix tessellata</i> Laurenti, 1768	—	2	—	—	—	—	—	VU
Мідянка європейська <i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768	BP	2	—	—	—	—	—	—
Гадюка степова <i>Vipera renardi</i> Christoph, 1861	BP	2	—	—	—	—	VU	—
Гадюка звичайна <i>Vipera berus</i> L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	LC
Полоз каспійський <i>Dolichophis caspius</i> Gmelin, 1779	BP	2	—	—	—	—	—	LC
Усього 9	3	9					3	6
Клас АМФІБІЇ (Земноводні) (AMPHIBIA) Тритон звичайний <i>Lissotriton vulgaris</i> L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	LC
Ропуха сіра <i>Bufo bufo</i> L., 1758	—	3	—	—	—	—	—	LC

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Ропуха зелена <i>Bufo viridis</i> Laurenti, 1768	—	2	—	—	—	—	—	LC
Жаба озерна <i>Pelophylax</i> <i>ridibundus</i> Pal., 1771	—	3	—	—	—	—	—	LC
Жаба гостроморда <i>Rana arvalis</i> Nisson, 1842	—	2	—	—	—	—	—	LC
Райка (Квакша) звичайна <i>Hyla arborea</i> L., 1758	—	2	—	—	—	—	—	LC
Джерлянка червоночерева <i>Bombina bombina</i> L., 1761	—	2	—	—	—	—	—	LC
Землянка (Часничниця) звичайна <i>Pelobates fuscus</i> Vagler, 1830	—	2	—	—	—	—	—	LC
Усього 8	—	8	—	—	—	—	—	8
Клас ПТАХИ (AVES)								
Гагара червоношия <i>Gavia stellata</i> (Pontoppidan, 1763)	—	2	—	2	2	—	—	—
Гагара чорношия <i>Gavia arctica</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	2	—	—	—
Пірникоза мала <i>Podiceps ruficollis</i> (Pallas, 1764)	—	2	—	—	—	—	—	—
Пірникоза чорношия <i>Podiceps nigricollis</i> C.L.Brehm, 1831	—	2	—	—	—	—	—	—
Пірникоза сірощока <i>Podiceps grisegena</i> (Boddaert, 1783)	—	2	—	2	2	—	—	—
Пірникоза велика <i>Podiceps cristatus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Пелікан кучерявий <i>Pelecanus crispus</i> Bruch, 1832	ЗК	2	1	1,2	1,2	—	—	VU
Баклан великий <i>Phalacrocorax carbo</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Бугай <i>Botaurus stellaris</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	2	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Бугайчик <i>Ixobrychus minutus</i> (Linnaeus, 1766)	—	2	—	2	2	—	—	—
Квак <i>Nycticorax nycticorax</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Чепура велика <i>Egretta alba</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	2	—	—	—
Чепура мала <i>Egretta garzetta</i> (Linnaeus, 1766)	—	2	—	—	—	—	—	—
Чапля сіра <i>Ardea cinerea</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Чапля руда <i>Ardea purpurea</i> (Linnaeus, 1766)	—	2	—	2	2	—	—	—
Лелека білий <i>Ciconia ciconia</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	2	—	—	—
Лелека чорний <i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	РД	2	2	2	2	—	—	—
Гуска сіра <i>Anser anser</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Гуменник <i>Ancer fabalis</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Гуска білолоба велика <i>Anser albifrons</i> (Scopoli, 1769)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Лебідь-шипун <i>Cygnus olor</i> (Gmelin, 1789)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Крижень <i>Anas platyrhynchos</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Чирянка мала <i>Anas crecca</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Нерозень <i>Anas strepera</i> (Linnaeus, 1758)	РД	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Свищ <i>Anas penelope</i> Linnaeus, 1758	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Шилохвіст <i>Anas acuta</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Чирянка велика <i>Anas querquedula</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Широконоска <i>Anas clypeata</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Попелюх <i>Aythya ferina</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	VU	VU
Чернь білоока <i>Aythya nyroca</i> (Güldenstädt, 1770)	BP	3	—	1,2	1,2	—	—	NT
Чернь чубата <i>Aythya fuligula</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Чернь морська <i>Aythya marila</i> (Linnaeus, 1761)	—	3	—	1,2	1,2	—	VU	—
Гоголь <i>Bucephala clangula</i> (Linnaeus, 1758)	РД	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Крех малий <i>Mergus albellus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	1,2	1,2	—	—	—
Крех середній <i>Mergus serrator</i> (Linnaeus, 1758)	BP	3	—	1,2	1,2	—	NT	—
Крех великий <i>Mergus merganser</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Скопа <i>Pandion haliaetus</i> (Linnaeus, 1758)	ЗК	2	2	2	2	—	—	—
Осоїд <i>Pernis apivorus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	2	1,2	—	—	—	—
Орел-карлик <i>Hieraaetus pennatus</i> (Gmelin, 1788)	РД	2	2	1,2	—	—	—	—
Шуліка чорний <i>Milvus migrans</i> (Boddaert, 1783)	BP	2	2	1,2	—	—	—	—
Лунь польовий <i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766)	РД	2	2	1,2	—	—	NT	—
Лунь лучний <i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	BP	2	2	1,2	—	—	—	—
Лунь очеретяний <i>Circus aeruginosus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	2	1,2	—	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Яструб великий <i>Accipiter gentilis</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	2	1,2	—	—	—	—
Яструб малий <i>Accipiter nisus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	2	1,2	—	—	—	—
Зимняк <i>Buteo lagopus</i> (Pontoppidan, 1763)	—	2	2	1,2	—	—	—	—
Канюк звичайний <i>Buteo buteo</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	2	1,2	—	—	—	—
Канюк степовий <i>Buteo rufinus</i> (Pontoppidan, 1763)	РД	2	2	1,2	—	—	—	—
Змієїд <i>Circetus gallicus</i> (Gmelin, 1788)	РД	2	2	1,2	—	—	—	—
Могильник <i>Aquila heliaca</i> Savigny, 1809	РД	2	1	1,2	—	—	—	VU
Орлан-білохвіст <i>Haliaetus albicilla</i> (Linnaeus, 1758)	РД	2	1	1,2	—	—	—	—
Підсоколик великий <i>Falco subbuteo</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	2	2	—	—	—	—
Підсоколик малий <i>Falco columbarius</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	2	2	—	—	—	—
Кібчик <i>Falco vespertinus</i> (Linnaeus, 1766)	—	2	2	2	—	—	NT	NT
Боривітер звичайний <i>Falco tinnunculus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	2	2	—	—	—	—
Куріпка сіра <i>Perdix perdix</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Перепілка <i>Coturnix coturnix</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	2	—	—	—	—
Фазан <i>Phasianus colchicus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Журавель сірий <i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	РД	2	2	1,2	1,2	—	—	—
Пастушок <i>Rallus aquaticus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Погонич звичайний <i>Porzana porzana</i> (Linnaeus, 1766)	—	2	—	2	2	—	—	—
Погонич малий <i>Porzana parva</i> (Scopoli, 1769)	—	2	—	2	2	—	—	—
Деркач <i>Crex crex</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Курочка водяна <i>Gallinula chloropus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Лиска <i>Fulica atra</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	2	2	—	NT	—
Пісочник малий <i>Charadrius dubius</i> (Scopoli, 1786)	—	2	—	2	2	—	—	—
Чайка <i>Vanellus vanellus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	2	2	—	VU	—
Кулик сорока <i>Haematopus ostralegus</i> (Linnaeus, 1758)	BP	3	—	—	—	—	VU	—
Кулик-довгоніг <i>Himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Коловодник лісовий <i>Tringa ochropus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	1,2	1,2	—	—	—
Коловодник болотяний <i>Tringa glareola</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	1,2	1,2	—	—	—
Коловодник звичайний <i>Tringa totanus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Коловодник чорний <i>Tringa erythropus</i> (Pallas, 1764)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Коловодник ставковий <i>Tringa stagnatilis</i> (Bechstein, 1803)	ЗК	2	—	1,2	1,2	—	—	—
Набережник <i>Actitis hypoleucos</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	1,2	1,2	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Побережник малий <i>Calidris minuta</i> (Leisler, 1812)	—	2	—	1,2	1,2	—	—	—
Побережник білохвостий <i>Calidris temminckii</i> (Leisler, 1812)	—	2	—	1,2	1,2	—	—	—
Баранець малий <i>Limnospiza minima</i> (Brönnich, 1764)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Баранець звичайний <i>Gallinago gallinago</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Слуква <i>Scolopax rusticola</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	—	—
Грицик великий <i>Limosa limosa</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	1,2	1,2	—	VU	NT
Мартин звичайний <i>Larus ridibundus</i> (Linnaeus, 1766)	—	3	—	—	—	—	—	—
Мартин чорнокрилий <i>Larus fuscus</i> Linnaeus, 1758	—	3	—	—	—	—	—	—
Мартин сивий <i>Larus canus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Крячок чорний <i>Chlidonias niger</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	2	—	—	—
Крячок білокрилий <i>Chlidonias leucopterus</i> (Temminck, 1815)	—	2	—	2	2	—	—	—
Крячок річковий <i>Sterna hirundo</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	2	—	—	—
Крячок білощокий (<i>Chlidonias hybrida</i> (Pallas, 1811))	—	2	—	2	2	—	—	—
Крячок малий <i>Sterna albifrons</i> (Pallas, 1764)	РД	2	—	2	2	—	—	—
Горлиця садова <i>Streptopelia decaocto</i> (Frisch, 1838)	—	3	—	—	—	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Горлиця звичайна <i>Streptopelia turtur</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	VU	—
Зозуля звичайна <i>Cuculus canorus</i> Linnaeus, 1758	—	3	—	—	—	—	—	—
Сова вухата <i>Asio otus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	2	—	—	—	—	—
Сова болотяна <i>Asio flammeus</i> (Pontoppidan, 1763)	РД	2	2	—	—	—	—	—
Совка <i>Otus scops</i> (Linnaeus, 1758)	РД	2	2	—	—	—	—	—
Сич хатній <i>Athene noctua</i> (Scopoli, 1769)	—	2	2	—	—	—	—	—
Сова сіра <i>Strix aluco</i> Linnaeus, 1758	—	2	2	—	—	—	—	—
Дрімлюга <i>Caprimulgus</i> <i>europaeus</i> Linnaeus, 1758	—	2	—	—	—	—	—	—
Серпокрилець чорний <i>Arus arus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Сиворакша <i>Coracias garrulus</i> Linnaeus, 1758	ЗК	2	—	2	—	—	—	NT
Рибалочка <i>Alcedo atthis</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	VU	—
Бджолоїдка звичайна <i>Merops apiaster</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	—	—	—	—
Одуд <i>Upupa epops</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Крутиголовка <i>Jynx torquilla</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Жовна сива <i>Picus canus</i> (Gmelin, 1788)	—	2	—	—	—	—	—	—
Дятел звичайний <i>Dendrocopos major</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Дятел сирійський <i>Dendrocopos syriacus</i>	—	2	—	—	—	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
(Hemprich et Ehrenberg, 1833)								
Дятел середній <i>Dendrocopos medius</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Дятел малий <i>Dendrocopos minor</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Ластівка берегова <i>Riparia riparia</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Ластівка сільська <i>Hirundo rustica</i> Linnaeus, 1758	—	2	—	—	—	—	—	—
Ластівка міська <i>Delichon urbica</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Посмітюха <i>Galerida cristata</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Жайворонок малий <i>Calandrella cinerea</i> (Gmelin, 1789)	—	3	—	—	—	—	—	—
Жайворонок степовий <i>Melanocorypha calandra</i> (Linnaeus, 1766)	—	2	—	—	—	—	—	—
Жайворонок лісовий <i>Lullula arborea</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Жайворонок польовий <i>Alauda arvensis</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Щеврик лісовий <i>Anthus trivialis</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Щеврик лучний <i>Anthus pratensis</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	NT	—
Плиска жовта <i>Motacilla flava</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Плиска біла <i>Motacilla alba</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Сорокопуд терновий <i>Lanius collurio</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Сорокопуд чорнолобий	—	2	—	—	—	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Lanius minor (Gmelin 1789)								
Сорокопуд сірий Lanius excubitor (Linnaeus, 1758)	РД	2	—	—	—	—	VU	—
Вивільга Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Крук Corvus corax (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Омелюх Bombycilla garrulus (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Волове очко Troglodytes troglodytes (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Кобилочка солов'їна Locustella luscinioides (Savi, 1824)	—	2	—	—	—	—	—	—
Кобилочка річкова Locustella fluviatilis (Wolf, 1810)	—	2	—	—	—	—	—	—
Очеретянка лучна Acrocephalus schoenobaenus (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Очеретянка чагарникова Acrocephalus palustris (Bechstein, 1798)	—	2	—	—	—	—	—	—
Очеретянка ставкова Acrocephalus scirpaceus (Hermann, 1804)	—	2	—	—	—	—	—	—
Очеретянка велика Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Берестянка звичайна Hippolais icterina (Vieillot, 1817)	—	2	—	—	—	—	—	—
Кропив'янка чорноголова Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Кропив'янка садова Sylvia borin (Boddaert, 1783)	—	2	—	—	—	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Кропив'янка сіра <i>Sylvia communis</i> (Latham, 1787)	—	2	—	—	—	—	—	—
Кропив'янка прудка <i>Sylvia curruca</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Вівчарик весняний <i>Phylloscopus trochilus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Вівчарик-ковалик <i>Phylloscopus collybita</i> (Vieillot, 1817)	—	2	—	—	—	—	—	—
Вівчарик жовтобровий <i>Phylloscopus sibilatrix</i> (Bechstein, 1793)	—	2	—	—	—	—	—	—
Золотомушка жовточуба <i>Regulus regulus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Мухоловка строката <i>Ficedula hypoleuca</i> (Pallas, 1764)	—	2	—	2	—	—	—	—
Мухоловка білошия <i>Ficedula albicollis</i> (Temminck, 1815)	—	2	—	2	—	—	—	—
Мухоловка сіра <i>Muscicapa striata</i> (Pallas, 1764)	—	2	—	2	—	—	—	—
Трав'янка лучна <i>Saxicola rubetra</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	—	—	—	—
Трав'янка чорноголова <i>Saxicola torquata</i> (Linnaeus, 1766)	—	2	—	2	—	—	—	—
Кам'янка звичайна <i>Oenanthe oenanthe</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	—	—	—	—
Кам'янка попеляста <i>Oenanthe isabellina</i> (Temminck, 1829)	—	2	—	2	—	—	—	—
Горихвістка звичайна <i>Phoenicurus phoenicurus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	—	—	—	—
Горихвістка чорна <i>Phoenicurus ochruros</i> (S.G.Gmelin, 1774)	—	2	—	2	—	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Вільшанка <i>Erithacus rubecula</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	—	—	—	—
Соловейко східний <i>Luscinia luscinia</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	—	—	—	—
Синьошийка <i>Luscinia svecica</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	2	—	—	—	—
Чикотень <i>Turdus pilaris</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	2	—	—	—	—
Дрізд чорний <i>Turdus merula</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	2	—	—	—	—
Дрізд співочий <i>Turdus philomelos</i> (C.L.Brehm, 1831)	—	3	—	2	—	—	—	—
Дрізд-омелюх <i>Turdus viscivorus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	2	—	—	—	—
Синиця вусата <i>Panurus biarmicus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Синиця довгохвоста <i>Aegithalos caudatus</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Ремез <i>Remiz pendulinus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Гаїчка болотяна <i>Parus palustris</i> Linnaeus, 1758	—	2	—	—	—	—	—	—
Синиця чорна <i>Parus ater</i> Linnaeus, 1758	—	2	—	—	—	—	—	—
Синиця блакитна <i>Parus caeruleus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Синиця велика <i>Parus major</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Повзик <i>Sitta europaea</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Підкоришник звичайний <i>Certhia familiaris</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Горобець польовий <i>Passer montanus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Зяблик <i>Fringilla coelebs</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
В'юрок <i>Fringilla montifringilla</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Зеленяк <i>Chloris chloris</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Чиж <i>Spinus spinus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Щиглик <i>Carduelis carduelis</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Коноплянка <i>Acanthis cannabina</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Снігур <i>Pyrrhula pyrrhula</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Костогриз <i>Coccothraustes coccothraustes</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Просянка <i>Emberiza calandra</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Вівсянка звичайна <i>Emberiza citrinella</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Вівсянка очеретяна <i>Emberiza schoeniclus</i> (Linnaeus, 1758)	—	2	—	—	—	—	—	—
Вівсянка садова <i>Emberiza hortulana</i> (Linnaeus, 1758)	—	3	—	—	—	—	—	—
Усього: 188	23	179	27	89	52		13	7
Клас ССАВЦІ (MAMMALIA)								
Білозубка біло черева <i>Crocidura leucodon</i> (Hermann, 1780)	НВ	3	—	—	—	—	—	—
Білозубка мала <i>Crocidura suaveolens</i> (Pallas, 1811)	—	3	—	—	—	—	—	—
Бобер європейський	—	3	—	—	—	—	—	—

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
Castor fiber (Linnaeus, 1758)								
Борсук європейський Meles meles (Linnaeus 1758)	–	3	–	–	–	–	–	–
Вечірниця велетенська Nyctalus lasiopterus (Schreber, 1780)	ЗК	2	–	2	–	+	DD	NT
Вечірниця мала Nyctalus leisler (Kuhl, 1819)	РД	2	–	2	–	+	–	–
Вечірниця руда Nyctalus noctula (Schreber, 1774)	ВР	2	–	2	–	+	–	–
Вивірка звичайна Sciurus vulgaris (Linnaeus, 1758)	–	3	–	–	–	–	–	–
Видра річкова Lutra lutra (Linnaeus, 1758)	НО	2	1	–	–	–	NT	NT
Вовк сірий Canis lupus (Linnaeus, 1758)	–	2	2	–	–	–	–	–
Горностай Mustela ermine (Linnaeus, 1758)	НО	3	–	–	–	–	–	–
Європейська козуля Capreolus capreolus (Linnaeus, 1766)	–	3	–	–	–	–	–	–
Заєць сірий Lepus europaeus (Pallas, 1778)	–	3	–	–	–	–	–	–
Кабан звичайний Sus scrofa (Linnaeus, 1758)	–	3	–	–	–	–	–	–
Куниця кам'яна Martes foina (Erxleben, 1777)	–	3	–	–	–	–	–	–
Куниця лісова Martes martes (Linnaeus, 1758)	–	3	–	–	–	–	–	–
Кутора велика Neomys fodiens (Pennant, 1771)	–	3	–	–	–	–	–	–
Ласка Mustela nivalis (Linnaeus, 1758)	–	3	–	–	–	–	–	–
Лилик (кажан) двоколірний	ВР	2	–	2		+		

Назва виду (українська і латинська)	Черво- на книга України	Берн- ська конвен- ція	CITES	CMS	AEWA	EURO- BATS	Євро- пейський червоний список	МСОП
<i>Vespertilio murinus</i> (Linnaeus, 1758)								
Кажан пізній (<i>Eptesicus serotinus</i> (Schreber, 1774)	BP	2	–	–	2	+		
Лось європейський <i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758)	BP	3	–	–	–	–	–	–
Мишівка степова <i>Sicista subtilis</i> (Pallas, 1773)	ЗК	2	–	–	–	–	NT	
Мідиця звичайна <i>Sorex araneus</i> (Linnaeus, 1758)	–	3	–	–	–	–	–	–
Мідиця мала <i>Sorex minutes</i> (Linnaeus, 1758)	–	3	–	–	–	–	–	–
Нетопир карлик (звичайний) <i>Pipistrellus pipistrellus</i> (Schreber, 1774)	BP	3	–	2	–	+	–	–
Нетопир Натузіуса <i>Pipistrellus nathusii</i> (Keyserling and. Blasius, 1839)	НО	2	–	2	–	+	–	–
Нетопир серед- земноморський <i>Pipistrellus kuhli</i> (Kuhl, 1817)	НО	2	–	2	–	+	–	–
Олень благородний <i>Cervus elaphus</i> (Linnaeus, 1758)	–	3	–	–	–	–	–	–
Соня лісова <i>Dryomys nitedula</i> (Pallas, 1778)	–	3	–	–	–	–	–	–
Усього: 28	12	28	2	7		7	3	2

Примітка: Охоронний статус: Червона Книга України – BP – вразливий вид; РД – рідкісний вид; ЗК – зникаючий вид; НО – неоцінений вид; МСОП – Міжнародний список охорони природи: LC – знаходиться під найменшою загрозою; VU – знаходиться у вразливому стані; EN – вид знаходиться у небезпечному стані; CR – знаходиться у критичній загрозі; DD – даних недостатньо; NT – близький до стану загрози зникнення. Бернська конвенція: – додаток II, види, що підлягають особливій охороні, 3 – додаток III, види фауни, що підлягають охороні.

Скорочення:

Бернська конвенція – Конвенція про охорону дикої фауни і флори і природних середовищ існування в Європі;

CITES – Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення;

CMS – Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин;

AEWA – Угода про збереження афро-свазійських мігруючих водно-болотних птахів;

EUROBATS – Угода про збереження кажанів в Європі.

Додаток 17 Перелік видів тварин, які охороняються і які з'явилися чи зникли
в регіоні за останні три роки

Назва виду	З'явилися	Зникли	Причина
1	2	3	4
Кулик-довгоніг (<i>Himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758))	2020	-	зміна шляхів міграцій
Мартин каспійський (<i>Larus ichthyaeus</i> Pallas, 1773)	2020	-	розліт молодих особин з місць гніздування на Кременчузькому та Канівському водосховищах
Крячок білощокий (<i>Chlidonias hybrida</i> (Pallas, 1811))	2020	-	надлишкове заростання акваторій утворення умов для гніздування
Кажан пізній (<i>Eptesicus serotinus</i> (Schreber, 1774))	2020	-	охоронний статус території

Додаток 18 Інформація про чужорідні види тварин

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
РИБИ	
Тюлька чорноморсько-азовська <i>Clupeonella cultriventris</i> (Nordmann, 1840)	Саморозселився з прилеглих акваторій, акліматизувався, моніторинг чисельності проводиться згідно програми Літопису природи, заходи з регулювання чисельності не проводяться. Стабільно багаточисельний, але незагрозливий вид.
Амур білий <i>Ctenopharyngodon idella</i> (Valenciennes, 1844)	Періодично зариблюється в Дніпровське водосховище, моніторинг чисельності проводиться згідно програми Літопису природи, самостійно не відтворюється. Малочисельний, незагрозливий вид.
Чебачок амурський <i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck&Schlegel, 1846)	Потрапив у водосховище разом із зарибком рослиноїдних риб, адаптувався на всій акваторії, акліматизувався, моніторинг чисельності проводиться згідно програми Літопису природи, заходи з регулювання чисельності не проводяться. Багаточисельний, поширений, загрозливий вид.
Карась сріблястий <i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1782)	Інтродукований в водосховище, акліматизувався, моніторинг чисельності проводиться згідно програми Літопису природи, Чисельність помірна, незагрозливий вид.
Білий товстолоб <i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenciennes, 1844)	Періодично зариблюється в Дніпровське водосховище, самостійно не відтворюється. Малочисельний, незагрозливий вид.
Строкатий товстолоб <i>Aristichthys nobilis</i> (Richardson, 1846)	Періодично зариблюється в Дніпровське водосховище, самостійно не відтворюється. Малочисельний, незагрозливий вид.
Вугор річковий <i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)	Інтродуцент, самостійно не відтворюється. Реєструються поодинокі особини.
Атерина чорноморська <i>Atherina boyeri pontica</i> (Eichwald, 1831)	Саморозселився з прилеглих акваторій, акліматизувався, Моніторинг чисельності проводиться згідно програми Літопису природи. Мало чисельний, незагрозливий вид.
Колючка триголкова <i>Gasterosteus aculeatus</i> (Linnaeus,	Саморозселився з прилеглих акваторій, акліматизувався, моніторинг чисельності проводиться згідно програми Літопису

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
1758)	природи. Малочисельний, незагрозливий вид.
Сонячна риба синьо-зяброва, сонячний окунь <i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)	Випадковий інтродуцент, саморозселився з прилеглих акваторій, акліматизувався, моніторинг чисельності проводиться згідно програми Літопису природи, заходи з регулювання чисельності не проводяться. Загрозливий вид, прогнозується спалах чисельності.
Судак волзький <i>Stizostedion volgense</i> (Gmelin, 1789)	Саморозселився з прилеглих акваторій, акліматизувався. Стабільно мало чисельний, незагрозливий вид.
Бичок кругляк <i>Neogobius melanostomus</i> (Pallas, 1814)	Саморозселився з прилеглих акваторій, акліматизувався, моніторинг чисельності проводиться згідно програми Літопису природи,
Бичок гонець <i>Neogobius gymnotrachelus</i> (Kessler, 1857)	Саморозселився з прилеглих акваторій, акліматизувався, моніторинг чисельності проводиться згідно програми Літопису природи. Чисельність стабільно помірна, незагрозливий вид.
Бичок кнут <i>Mesogobius batrachocephalus</i> (Pallas, 1814)	Саморозселився з прилеглих акваторій, акліматизувався, моніторинг чисельності проводиться згідно програми Літопису природи. Чисельність помірна, незагрозливий вид.
Бичок пуголовочок Браунера <i>Benthophiloides brauneri</i> (Beling et Pjin, 1927)	Саморозселився з прилеглих акваторій, акліматизувався, Малочисельний незагрозливий вид.
ПТАХИ немає	немає
ССАВЦІ Єнотоподібний собака (єнотоподібний пес, собака єнотовий) <i>Nyctereutes procionoides</i> , (Grey, 1834)	Саморозселився з прилеглих територій. Облік чисельності, дослідження екології виду. На даний час на території заповідника мешкає близько 8 особин
Олень плямистий (<i>Cervus nippon</i>) (Temminck, 1838)	Саморозселився з прилеглих територій. Облік чисельності, дослідження екології виду. За результатами зимового обліку на даний час на території заповідника мешкає близько 20 особин.